

Bundel van de Raadsvoorstellen weekoverzicht van 20 januari 2019

1

Zienswijzen recreatieschappen, uitgangspunten begroting 2020

AANPASSING: Conform bespreking in de raadscommissie Mens en Samenleving van 17 januari 2019 is de bijlage 'Brief zienswijze ontwerp uitgangspunten begroting 2020 recreatieschap Stichtse Groenlanden' aangepast (18 januari 2019, Raadsvoorstellen weekoverzicht 20 januari 2019).

Voorstel_11399

Brief zienswijze ontwerp uitgangspunten begroting 2020 recreatieschap Stichtse Groenlanden (januari 2019)

Brief zienswijze ontwerp kadernota 2020 Plassenschap Loosdrecht (januari19)

Aanbiedingsbrief Stichtse Groenlanden Ontwerp Uitgangspunten Begroting 2020

Uitgangspunten Stichtse Groenlanden Programmabegroting 2020

Aanleverschema P&C-producten Stichtse Groenlanden 2019

Kadernota 2019-2022 Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Aanbiedingsbrief Plassenschap + aanleverschema

Ontwerp_Kadernota Plassenschap Loosdrecht e.o. 2020

Bijlage niet-toepasselijkheid referendumverordening Zienswijzen recreatieschappen, uitgangspunten begroting 2020

STREKT TER VERVANGING Brief zienswijze ontwerp uitgangspunten begroting 2020 recreatieschap Stichtse Groenlanden (na M&S)

STREKT TER VERVANGING Zienswijze ontwerp kadernota 2020 Plassenschap Loosdrecht e.o

2

Reactie op ontwerp Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Utrecht

AANPASSING: Conform bespreking in de raadscommissie Mens en Samenleving van 17 januari 2019 is de bijlage 'Reactiebrief aan VRU over het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2019-2022' aangepast (18 januari 2019, Raadsvoorstellen weekoverzicht 20 januari 2019).

Voorstel_11034

Reactiebrief aan VRU over het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2019-2022 (januari 2019)

Aanbiedingsbrief ontwerp regionaal risicoprofiel VRU 29-11-2018

Ontwerp regionaal risicoprofiel VRU v7.0 29-11-2018

Kaart cultureel erfgoed&recreatie Utrecht

Kaart gebouwen met niet-zelfredzame personen Utrecht

Kaart risico-bedrijven Utrecht

STREKT TER VERVANGING Reactiebrief aan VRU over het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2019-2022 (na M&S)

3

Keuze richtinggevende modellen voor de verdere planontwikkeling Kop Amsterdamsestraatweg-Oude Daalstraat

AANPASSING: Conform bespreking in de raadscommissie Stad en Ruimte van 4 april 2019 is het raadsvoorstel 'Keuze richtinggevende modellen voor de verdere planontwikkeling Kop Amsterdamsestraatweg-Oude Daalstraat' aangepast (24 april 2019, Raadsvoorstellen weekoverzicht 28 april 2019).

Voorstel_11394

Modellenstudie Kop Amsterdamsestraatweg-Oude Daalstraat

Besluitenhistorie modellenstudie Kop Amsterdamsestraatweg Oude Daalstraat

4

Uitvoering Amendement Creatieve inpassing panden Croeselaan en voorbereidingskrediet Beurskwartier

AANPASSING: Conform bespreking in de raadscommissie Stad en Ruimte van 7 maart 2019 is het raadsvoorstel 'Uitvoering Amendement Creatieve inpassing panden Croeselaan en voorbereidingskrediet Beurskwartier' en de bijlage 'Omgevingsvisie Beurskwartier Lombokplein - Amendement A2017/69 Creatieve inpassing woningen Croeselaan' aangepast (18 maart 2019, Raadsvoorstellen weekoverzicht 24 maart 2019).

Voorstel_11400

VERVALLEN Omgevingsvisie Beurskwartier Lombokplein - Amendement A2017/69 Creatieve inpassing woningen Croeselaan

Variant Körmeling Presentatie Beurskwartier studie panden Croeselaan

Variant Körmeling toelichting stedenbouwkundig ontwerp Croeselaan Beurskwartier

Variant Kürstjens Croeselaan Beurskwartier

Variant MEI Visie Croeselaan Beurskwartier

Variant ZUS Croeselaan Beurskwartier

Verslag Informatieavond resultaten onderzoek panden Croeselaan 181123

Kwalitatieve onderbouwing voorbereidingskrediet

Hoofdlijnenplanning Beurskwartier (januari 2019)

Besluitenhistorie Beurskwartier december 2018

5

Vaststelling Verordening tot derde wijziging van de verordening re-integratie, studietoeslag en tegenprestatie Participatiewet 2015; intrekking beleidsregel Loonkostensubsidie naar loonwaarde

Voorstel_11407

3e Wijziging Re-integratieverordening

Intrekking beleidsregel Loonkostensubsidie naar loonwaarde gemeente Utrecht

Besluitenhistorie aanpassing re-integratieverordening

Motivering niet-toepasselijkheid Referendumverordening op raadsbesluit Vaststelling 3e wijziging re-integratieverordening

6

Zienswijze op kaderbrief 2020 GGD regio Utrecht (GGDrU)

AANPASSING: Conform bespreking in de raadscommissie Mens en Samenleving van 14 februari 2019 is de bijlage 'Zienswijze gemeenteraad aan GGDrU op kaderbrief 2020' aangepast (19 februari 2019, Raadsvoorstellen weekoverzicht 24 februari 2019).

Voorstel_11406

VERVALLEN Zienswijze gemeenteraad aan GGDrU op kaderbrief 2020

Concept Kaderbrief 2020 GGDrU

Motivering niet-toepasselijkheid referendumverordening op raadsbesluit Zienswijze Kaderbrief GGDrU

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Kenmerk	Zeijl, J.W.J. van (Jan Willem) 5836246
Vergadering	
Vergaderdatum	
Geheim	Nee
Beleidsveld	Groen

Zienswijzen recreatieschappen, uitgangspunten begroting 2020

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De bijgevoegde brief aan het Dagelijks Bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden vast te stellen als zienswijze van de gemeenteraad op de ontwerp uitgangspunten voor de programmabegroting 2020 van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden.
- 2 De bijgevoegde brief aan het Dagelijks Bestuur van Plassenschap Loosdrecht vast te stellen als zienswijze van de gemeenteraad op het ontwerp kadernota 2020 van het Plassenschap Loosdrecht.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages

Voorstel: Voorstel_11399

Bijlage: Brief zienswijze ontwerp uitgangspunten begroting 2020 recreatieschap Stichtse Groenlanden (januari 2019)

Bijlage: Brief zienswijze ontwerp kadernota 2020 Plassenschap Loosdrecht (januari19)

Bijlage: Aanbiedingsbrief Stichtse Groenlanden Ontwerp Uitgangspunten Begroting 2020

Bijlage: Uitgangspunten Stichtse Groenlanden Programmabegroting 2020

Bijlage: Aanleverschema P&C-producten Stichtse Groenlanden 2019

Bijlage: Kadernota 2019-2022 Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Bijlage: Aanbiedingsbrief Plassenschap + aanleverschema

Bijlage: Ontwerp_Kadernota Plassenschap Loosdrecht e.o. 2020

Bijlage: Bijlage niet-toepasselijkheid referendumverordening Zienswijzen recreatieschappen, uitgangspunten begroting 2020

Bijlage: STREKT TER VERVANGING Brief zienswijze ontwerp uitgangspunten begroting 2020 recreatieschap Stichtse Groenlanden (na M&S)

Bijlage: STREKT TER VERVANGING Zienswijze ontwerp kadernota 2020 Plassenschap Loosdrecht e.o

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Context

Utrecht is een compacte stad en onze inwoners maken gebruik van regionale recreatievoorzieningen, die deels in de buurgemeenten liggen. Wij nemen deel aan twee Gemeenschappelijke Regelingen voor recreatie; het Recreatieschap Stichtse Groenlanden en het Plassenschap Loosdrecht. In deze twee gemeenschappelijke regelingen zijn de deelnemers (gemeentes en provincie) samen verantwoordelijk voor beheer, onderhoud en de vernieuwing van een aantal recreatieterreinen en routes in de regio. Door de gemeenschappelijke aanpak is het mogelijk om de voorzieningen beter af te stemmen op de wensen van de gebruikers en het beheer en onderhoud efficiënt uit te voeren.

Het Plassenschap Loosdrecht en het Recreatieschap Stichtse Groenlanden zijn beide deelnemer in de uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden Nederland. Dit maakt het mogelijk om personeelsleden van de uitvoeringsorganisatie zo efficiënt mogelijk voor beide schappen in te zetten. Een deel van de exploitatiekosten wordt terugverdiend door pacht en verhuur.

Utrecht is verantwoordelijk voor 34 % van de deelnemersbijdrage in het Recreatieschap Stichtse Groenlanden, in dit recreatieschap worden 550 hectares recreatieterreinen en 1600 kilometer routes in de stadsregio beheerd. Waar mogelijk wordt samen gewerkt met ondernemers. Het Plassenschap Loosdrecht e.o. behartigt de belangen van openluchtrecreatie en natuur- en landschap in het Loosdrechtse plassengebied. Als taak hoort hierbij het ontwikkelen, beheren en onderhouden van recreatieve voorzieningen rond de Loosdrechtse plassen. Utrecht heeft in het Plassenschap een beperkte rol. Onze bijdrage is een vaste bijdrage (ca. 14 %).

Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen moeten de raden van de deelnemende partijen binnen 8 weken na ontvangst, hun zienswijze geven voor de begroting 2020 van beide schappen. Ter besluitvorming treft u bijgevoegd de concept zienswijze voor de ontwerp uitgangspunten voor zowel het Recreatieschap Stichtse Groenlanden als het Plassenschap Loosdrecht aan.

Beslispunt

- 1 De bijgevoegde brief aan het Dagelijks Bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden vast te stellen als zienswijze van de gemeenteraad op de ontwerp uitgangspunten voor de programmabegroting 2020 van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden.

Argumenten

- 1.1 De ontwerp-uitgangspunten sluiten deels aan op eerdere afspraken en passen binnen het gemeentelijk financieel kader.
In verband met gestegen loonkosten voor de uitvoeringsorganisatie wordt als ontwerp uitgangspunt een indexatie van 1,5% voorgesteld en worden alle deelnemersbijdragen van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden verhoogd. De indexmatige verhoging is goedgekeurd met de Kadernota 2019 – 2022 van het recreatieschap. De verhoging van de Utrechtse bijdrage kan te zijner tijd worden ondervangen in de reguliere indexatie binnen de programmabegroting. De overige uitgangspunten passen binnen de begrotingsruimte van De Stichtse Groenlanden en binnen de te indexeren gemeentelijke bijdrage aan het schap.
- 1.2 Een deel van de ontwerp-uitgangspunten kan pas met een nadere onderbouwing of toelichting worden beoordeeld.
Eerder stelde de raad van de gemeente Utrecht (brief juni 2018) voorwaarden bij de programmabegroting 2019. In de uitgangspunten voor de begroting voor zien we onvoldoende de doorwerking deze eerdere voorwaarden terug. In de huidige zienswijze worden opnieuw voorwaarden verbonden of wordt instemming op een uitgangspunt onthouden. De zienswijze benadrukt andermaal het belang van goede informatievoorziening als basis voor een besluit over de voor te leggen programmabegroting 2020 in april 2019.

Kantttekeningen

- 1.1 De verwachte verlenging van het toezicht van het ministerie van BZK stelt teleur
In 2018 besloot de gemeenteraad met de andere deelnemers tot een verhoging van hun bijdragen met 20% om het recreatieschap in staat te stellen de begroting sluitend te maken en het toezicht van BZK op te heffen. Het recreatieschap verwacht dat in 2018 nog niet voldaan wordt aan de voorwaarden van het ministerie om het toezicht op te heffen. Deze verwachting komt niet overeen met de opdracht van de gemeenteraad om voortvarend te komen tot een sluitende begroting. Het recreatieschap geeft ook aan dat de extra bijdragen (20%) voldoende zijn om de begroting helemaal sluitend te krijgen en dat halverwege 2019 voldaan kan worden aan de voorwaarden van BZK om het toezicht op te heffen. Het indienen van een zienswijze benadrukt andermaal het Utrechtse belang om de begroting op korte termijn sluitend te krijgen. Een zienswijze met specifieke voorwaarden ondersteunt ook het proces om te komen tot betere financiële rapportages bij het recreatieschap Stichtse Groenlanden en draagt bij aan spoedige beëindiging van het toezicht door BZK.

Beslispunt

- 2 De bijgevoegde brief aan het Dagelijks Bestuur van Plassenschap Loosdrecht vast te stellen als zienswijze van de gemeenteraad op het ontwerp kadernota 2020 van het Plassenschap Loosdrecht.

Argumenten

- 2.1 De ontwerp-uitgangspunten passen binnen het gemeentelijk financiële kader.
In verband met gestegen loonkosten voor de uitvoeringsorganisatie wordt als ontwerp uitgangspunt een indexatie van 1,5% voorgesteld en worden alle deelnemersbijdragen van het Plassenschap Loosdrecht verhoogd. Deze indexatie is conform loon- en prijsontwikkelingen. De verhoging van de Utrechtse bijdrage kan te zijner tijd worden ondervangen in de reguliere indexatie binnen de programmabegroting. De overige uitgangspunten passen binnen de begrotingsruimte van het Plassenschap Loosdrecht en de te indexeren gemeentelijke bijdrage aan het schap.
- 2.2 Een deel van de ontwerp-uitgangspunten kan pas met een nadere onderbouwing of toelichting worden beoordeeld.
Eerder stelde de raad van de gemeente Utrecht (brief juni 2018) voorwaarden bij de programmabegroting 2019. In de uitgangspunten die nu voorliggen voor de begroting voor 2020 zien we onvoldoende de doorwerking van deze eerdere voorwaarden. In de huidige zienswijze worden opnieuw voorwaarden verbonden of wordt instemming op een uitgangspunt onthouden vanwege onvoldoende inzicht in de gevolgen van uitgangspunten. De zienswijze benadrukt andermaal het belang van goede informatievoorziening als basis voor een besluit over de voor te leggen programmabegroting 2020 in april 2019.

Kantttekeningen

- 2.1 Een specifiek geformuleerde zienswijze sluit aan op de ingezette verbetering van de financiële rapportages.
De ontwerp uitgangspunten voor de begroting omvatten verschuivingen binnen de begroting en uitbreiding van de formatie. De zienswijze geeft voorwaarden aan instemming bij financieel belangrijke uitgangspunten aan. De onderbouwing dient bij de ontwerp begroting op orde te zijn om in te kunnen stemmen met een evenwichtige en sluitende begroting. Een scherpe zienswijze met specifieke informatie-behoefte ondersteunt ook het ingezette proces bij Plassenschap Loosdrecht om te komen tot betere financiële rapportages.

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte Zeijl, J.W.J. van (Jan Willem)
Kenmerk	5836246
Vergadering	
Vergaderdatum	
Jaargang en nummer	
Beleidsveld	Groen

Zienswijzen recreatieschappen, uitgangspunten begroting 2020

besluit

- 1 De bijgevoegde brief aan het Dagelijks Bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden vast te stellen als zienswijze van de gemeenteraad op de ontwerp uitgangspunten voor de programmabegroting 2020 van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden.
- 2 De bijgevoegde brief aan het Dagelijks Bestuur van Plassenschap Loosdrecht vast te stellen als zienswijze van de gemeenteraad op het ontwerp kadernota 2020 van het Plassenschap Loosdrecht.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

VERSIE VOOR BESLUITVORMING

Dagelijks bestuur van het recreatieschap Stichtse Groenlanden
Mevrouw S. Stolwijk
Postbus 8058
3503 RB UTRECHT
3584BA

Behandeld door J.W.J. van Zeijl
Doorkiesnummer 14030
E-mail j.w.van.zeijl@utrecht.nl
Bijlage(n) Geen

Datum XX-XX-XX
Ons kenmerk 5836246
Onderwerp Zienswijze ontwerp
uitgangspunten
programmabegroting 2020
recreatieschap Stichtse
Groenlanden

Uw kenmerk Z-182427/UIT-184291
Uw brief van 29.11.2018

Verzonden
Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte mevrouw Mevrouw S. Stolwijk,

Op 29 november heeft u als secretaris van het dagelijks bestuur van het recreatieschap Stichtse Groenlanden de Ontwerp Uitgangspunten gestuurd voor het opstellen van uw Ontwerp Programmabegroting 2020. In uw brief vraagt u om onze zienswijze vóór 28 januari 2019 aan te leveren, zodat het Algemeen Bestuur onze zienswijze kan betrekken in de besluitvorming.

De zienswijze is per ontwerp uitgangspunt ("Uitgangspunten programmabegroting 2020" (p. 3). Wij vragen u om het uitgangspunt van een structureel sluitende begroting bovenaan uw uitgangspunten voor de begroting 2020 te zetten. In uw toelichting ontbreekt helaas een verwijzing naar het besluit van vorig jaar om de deelnemersbijdragen met 20 procent te verhogen. Wij vragen u de inzet van de extra deelnemersbijdrage, overeenkomstig de hierover in 2018 gemaakte afspraken, inzichtelijk te maken.

Het eerste uitgangspunt omvat de verhoging van de deelnemersbijdrage met een gewogen, gemiddeld indexcijfer (+1,5%) als gevolg van loon en prijsindexatie. Indexatie van de deelnemersbijdrage is eerder met de goedkeuring van de Kadernota 2019–2022 afgesproken. Het uitgangspunt om de deelnemersbijdrage voor loon- en prijsontwikkelingen te indexeren is daarmee voor ons akkoord.

Het tweede uitgangspunt omvat de uitbreiding van de vaste formatie voor 'beheer & onderhoud' en 'toezicht & handhaving'. In onze eerdere zienswijze op de ontwerp-programmabegroting 2019 gaven wij aan zeer te hechten aan een goede monitoring van personeelslasten en verantwoording daarvan naar het DB. Bij het andermaal ontbreken van een onderbouwing van de voorgestelde uitbreiding van de formatie, onthouden wij goedkeuring voor dit uitgangspunt. Graag geven wij onze informatie-behoefte specifiek aan u mee:

- Een onderbouwing van uw voorstellen voor uitbreiding van de vaste formatie inclusief de totale 'bovenformatieve' capaciteit bij uw uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland (RMN). Uw toelichting op uw uitgangspunten bevat ook de aankondiging van RMN om zich te transformeren

van een beheer- naar een ontwikkelorganisatie. Wij vragen u om deze aankondiging in de onderbouwing mee te nemen.

- Alle directe kosten (personeelskosten, ziekte en uitval) en indirecte (huisvesting, aanschaf en onderhoud machines en gereedschappen, materialen etc.) te benoemen bij een mogelijke uitbreiding van de vaste formatie.
- Gedachte verschuivingen in andere deelbudgetten binnen uw begroting toelichten.
- Bij verschuivingen in budgetten dient de kwaliteit van bescherming van natuur en landschap gewaarborgd te blijven.
- De (andere) risico's benoemen als gevolg van uitbreiding van de vaste formatie, ook als gevolg van de voorgestelde uitbreiding van de vaste formatie.

Het derde uitgangspunt omvat de omslag van budget-gestuurd beheer naar kwaliteits-gestuurd beheer. Het vierde uitgangspunt omvat de indexering voor groot-onderhoud. Deze uitgangspunten zijn akkoord binnen de financiële ruimte van het eerste uitgangspunt. Wij vragen u elk van de onderdelen van het bestaande Meerjarenonderhoudsprogramma inzichtelijk te maken in de ontwerp-programmabegroting 2020.

Uitgangspunt 5 omvat het binnen de begroting dekken van de dienstverleningsovereenkomst met het Routebureau Utrecht. Uitgangspunt 6 betreft het rekening houden met 80.000 betalende bezoekers aan het strandbad Maarsseveen. Wij stemmen in met beide uitgangspunten.

Uitgangspunt 7 omvat de vervanging van infrastructuur, recreatieve voorzieningen en materieel na afloop van de technische levensduur. Wij vragen u dit, met inachtneming van de financiële kaders, zoveel als mogelijk circulair te doen. Wij verwachten daarnaast dat u dit uitgangspunt verder uitwerkt met in acht neming van onze zienswijze op het tweede en vierde uitgangspunt.

Tenslotte delen wij onze gedachten over uw organisatie. Wij waarderen uw activiteiten voor onze bewoners op recreatiegebied en uw inspanningen om in diverse trajecten te komen tot verbetering van de relatie tussen opdrachtnemer-opdrachtgever en van de financiële rapportages. Helaas ontbreekt ondanks eerdere verzoeken belangrijke informatie om een deel van uw uitgangspunten te kunnen beoordelen. U geeft aan deze uitgangspunten nader te onderbouwen in de programmabegroting 2020 die u in april 2019 aan ons voorlegt. Wij vragen u dan ook nadrukkelijk om onze zienswijze op een zorgvuldige wijze in te zetten bij het opstellen van een inzichtelijke en evenwichtige ontwerp-programmabegroting 2020.

Hoogachtend,

Gemeenteraad van Utrecht,

de griffier,

mr. M. van Hall

de voorzitter,

mr. J.H.C. van Zanen

VERSIE VOOR BESLUITVORMING

Dagelijks bestuur van het Plassenschap Loosdrecht
Mevrouw S. Stolwijk
Postbus 8058
3503 RB UTRECHT
3584BA

Behandeld door	J.W.J. van Zeijl	Datum	XX-XX-XXXX
Doorkiesnummer	14 030	Ons kenmerk	5836246
E-mail	j.w.van.zeijl@utrecht.nl	Onderwerp	Zienswijze ontwerp kadernota 2020 Plassenschap Loosdrecht e.o.
Bijlage(n)	Geen	Verzonden	
Uw kenmerk	Z-182419		
Uw brief van	22.11.2018		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte mevrouw S. Stolwijk,

Op 22 november heeft u als secretaris van het dagelijks bestuur van het Plassenschap Loosdrecht de Ontwerp Kadernota 2020 verstuurd. De Kadernota dient als algemeen beleidskader en financieel uitgangspunt voor het opstellen van de Programmabegroting 2020. In uw brief vraagt u om onze zienswijze vóór 28 januari 2019 aan te leveren, zodat De Plassenraad onze zienswijze kan betrekken in de besluitvorming.

Het eerste uitgangspunt omvat de verhoging van de deelnemersbijdrage met een gewogen, gemiddeld indexcijfer (+1,5%) als gevolg van loon en prijsindexatie. Het uitgangspunt om de deelnemersbijdrage voor loon- en prijsontwikkelingen te indexeren is voor ons akkoord.

Het tweede uitgangspunt omvat de uitbreiding van de vaste formatie voor 'beheer & onderhoud' en 'toezicht & handhaving'. In onze eerdere zienswijze (april 2018) op de ontwerp-programmabegroting 2019 gaven wij aan zeer te hechten aan een goede monitoring van personeelslasten en verantwoording daarvan naar het DB. Bij het andermaal ontbreken van een onderbouwing van de voorgestelde uitbreiding van de formatie, onthouden wij goedkeuring voor dit uitgangspunt. Graag geven wij onze informatie-behoefte specifiek aan u mee:

- Een onderbouwing van uw voorstellen voor uitbreiding van de vaste formatie inclusief de totale 'bovenformatieve' capaciteit bij uw uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland (RMN). Uw toelichting op uw uitgangspunten bevat ook de aankondiging van RMN om zich te transformeren van een beheer- naar een ontwikkelorganisatie. Wij vragen u om deze aankondiging in de onderbouwing mee te nemen.
- Alle directe kosten (personeelskosten, ziekte en uitval) en indirecte (huisvesting, aanschaf en onderhoud machines en gereedschappen, materialen etc.) te benoemen bij een mogelijke uitbreiding van de vaste formatie.
- Gedachte verschuivingen in andere deelbudgetten binnen uw begroting toelichten.
- Bij verschuivingen in budgetten dient de kwaliteit van bescherming van natuur en landschap gewaarborgd te blijven.

Gemeenteraad

Datum XX-XX-XXXX
Ons kenmerk 5836246

- De (andere) risico's benoemen als gevolg van uitbreiding van de vaste formatie, ook als gevolg van de voorgestelde uitbreiding van de vaste formatie.

Het derde uitgangspunt omvat de omslag van budget-gestuurd beheer naar kwaliteits-gestuurd beheer. Het vierde uitgangspunt omvat de indexering voor groot-onderhoud. Deze uitgangspunten zijn akkoord binnen de financiële ruimte van het eerste uitgangspunt. Wij vragen u elk van de onderdelen van het bestaande Meerjarenonderhoudsprogramma inzichtelijk te maken in de ontwerp-programmabegroting 2020.

Uitgangspunt 5 omvat het binnen de begroting dekken van de dienstverleningsovereenkomst met het Routebureau Utrecht. Uitgangspunt 6 betreft het aantal uit te geven snelvaarontheffingen. Wij stemmen in met beide uitgangspunten.

Uitgangspunt 7 omvat de vervanging van infrastructuur, recreatieve voorzieningen en materieel na afloop van de technische levensduur. Wij vragen u dit, met inachtneming van de financiële kaders, zoveel als mogelijk circulair te doen. Wij verwachten dat u dit uitgangspunt daarnaast verder uitwerkt met in acht neming van onze zienswijze op het tweede en vierde uitgangspunt.

Helaas ontbreekt, ondanks eerdere verzoeken, belangrijke informatie om een deel van uw uitgangspunten te kunnen beoordelen. U geeft aan deze uitgangspunten nader te onderbouwen in de programmabegroting 2020 die u in april 2019 aan ons voorlegt. Wij vragen u dan ook nadrukkelijk om onze zienswijze op een zorgvuldige wijze in te zetten bij het opstellen van een inzichtelijke en evenwichtige ontwerp-programmabegroting 2020.

Hoogachtend,

Gemeenteraad van Utrecht,

de griffier,

mr. M. van Hall

de voorzitter,

mr. J.H.C. van Zanen

Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht
030 297 40 00

Postbus 8058
3503 RB Utrecht
www.recreatiemiddennederland.nl

IBAN NL91 BNGH 0285072307
KvK nummer 52400549
BTW NL805330689B01

Aan de deelnemers van Recreatieschap Stichtse Groenlanden: de raden, de colleges en de burgemeesters van De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Lopik, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Woerden en IJsselstein & en provinciale staten en het college van gedeputeerde staten van Utrecht.

Utrecht, 29 november 2018

Kenmerk: Z-182427 / UIT-184291
Referentie: F. Duijve
E-mailadres: F.Duijve@recreatiemiddennederland.nl
Bijlage(n): Ontwerp Uitgangspunten Programmabegroting 2020, Aanleverschema 2019, Kadernota 2019-2022.
Onderwerp: Ontwerp Uitgangspunten Programmabegroting 2020

Geachte deelnemer aan Recreatieschap Stichtse Groenlanden,

In de vergadering van 28 november 2018 heeft het dagelijks bestuur bijgevoegde 'Ontwerp Uitgangspunten Programmabegroting 2020' opgesteld. Deze uitgangspunten worden gehanteerd bij het opstellen van de Ontwerp Programmabegroting 2020, evenals de overkoepelende financiële en beleidsmatige kaders die geformuleerd zijn in de 'Kadernota 2019-2022'.

Gelet op artikel 58b van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 31 lid 3 van de Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden stellen wij u in de gelegenheid uw zienswijze op de Ontwerp Uitgangspunten Programmabegroting 2020 kenbaar te maken.

Graag ontvangen wij uw zienswijze vóór 28 januari 2019, zodat het Algemeen Bestuur uw zienswijzen kan betrekken in de besluitvorming. Ter informatie is eveneens het aanleverschema 2019 voor de financiële stukken van Recreatieschap Stichtse Groenlanden bijgevoegd. Indien u prijs stelt op nadere toelichting, kunt u altijd contact opnemen met het secretariaat (030 – 2974000).

Met vriendelijke groet,

Mw. S. Stolwijk,
secretaris

UITGANGSPUNTEN PROGRAMMABEGROTING 2020

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft begin 2018 de *'Kadernota 2019-2022'* vastgesteld. Deze kadernota dient als algemeen beleidskader en financieel uitgangspunt voor de 4-jarige budgetperiode die loopt van 2019 tot 2022. Naast de kadernota, die eens in de vier jaar wordt opgesteld, stelt het bestuur jaarlijks specifieke uitgangspunten voor de begroting voor het volgende begrotingsjaar op.

Het dagelijks bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft deze *'Uitgangspunten Programmabegroting 2020'* opgesteld. Deze uitgangspunten zijn een verbijzondering van de *'Kadernota 2019-2022'*.

CONTEXT & AMBITIE

Recreatieschap Stichtse Groenlanden is een gemeenschappelijke regeling (GR) op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Binnen deze GR werken gemeenten De Bilt, De Ronde Venen, Houten, IJsselstein, Lopik, Stichtse Vecht, Nieuwegein, Utrecht en Woerden en de Provincie Utrecht samen aan beheer en ontwikkeling van toegankelijke recreatieterreinen en –voorzieningen voor inwoners en bezoekers van de regio.

Het recreatieschap heeft de uitvoering van haar werkzaamheden – 'Beheer & Onderhoud', 'Toezicht & Handhaving', 'Bedrijfsvoering', 'Ontwikkeling' en 'Exploitatie' – belegd bij bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland. Recreatie Midden-Nederland is dé uitvoeringsorganisatie voor Plassenschap Loosdrecht e.o., Recreatieschap Stichtse Groenlanden en Routebureau Utrecht.

Recreatie Midden-Nederland heeft voor de periode 2019 e.v. een aantal ambities geformuleerd die zijn beschreven in de Verbeteragenda 'Higher Grounds'. Recreatie Midden-Nederland zal in de komende jaren transformeren naar een zelfbewust, professioneel en toekomstbestendig bedrijf met eigen identiteit dat kan inspelen op veranderende vragen van recreanten, opdrachtgevers en stakeholders.

Dit betekent onder andere dat Recreatie Midden-Nederland, namens haar opdrachtgevers, ondernemers de ruimte biedt om recreatieve bedrijven op te zetten en activiteiten te ontplooiën binnen de werkgebieden van de opdrachtgevers, waarmee wordt ingespeeld op de wensen van de recreant en eisen van deze tijd. Recreatie Midden-Nederland transformeert van een beheer- naar een regieorganisatie die zich niet alleen richt op de instandhouding van bestaande terreinen en voorzieningen, maar zich ook gaat richten op het ontwikkelen en (indirect) exploiteren van locaties voor dagrecreatie in de openlucht.

PLANNING & CONTROL

Het dagelijks bestuur heeft deze *'Uitgangspunten Programmabegroting 2020'* opgesteld en biedt deze voor zienswijze aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan de staten van de deelnemende provincie aan. Met inachtneming van eventuele zienswijzen stelt het algemeen bestuur (AB) de uitgangspunten vast waarna het dagelijks bestuur aan de slag gaat met het opstellen van de *'Ontwerp Programmabegroting 2020'*.

De planning is als volgt:

P&C-document	Datum vaststelling DB	Datum verzending naar deelnemers (griffies)	Datum zienswijze retour	Datum vaststelling AB
- Kadernota 2020	Week 48 DB 28 nov. 2018	Week 48 29/30 nov. 2018	Week 5 28 januari 2019	DB 6 feb. 2019 AB 20 feb. 2019
- Begroting 2020	Week 15 DB 10 april 2019	Week 15 11/12 apr. 2019	Week 23 5 juni 2019	DB 19 juni 2019 AB 3 juli 2019

Wijziging Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De Ontwerp Programmabegroting 2020 wordt volgens de financiële verslaggevingsregels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgesteld. Het BBV is onlangs gewijzigd met als gevolg dat de begroting (en jaarrekening) er voortaan anders uit komen te zien. Deze stelselwijziging geschiedt budgetneutraal, maar de begrotingsopbouw wijzigt ten opzichte van voorgaande begrotingen. Enerzijds technisch, doordat de wijze van rentetoerekening en overhead wijzigt. Anderzijds in de presentatie, omdat een aantal verplichte overzichten in de huidige begroting (meerjarig) ontbreken. Daarnaast dienen rente, het begroot rekeningresultaat en overhead in een apart programma financiën gepresenteerd te worden. Tot slot zal door toepassing van het vernieuwde BBV het financiële kader (financiële verordening en mogelijk ook de GR) geactualiseerd moeten worden.

PROGRAMMA EN PRODUCTEN

ONTWIKKELING

Sinds de toetreding van gemeente De Ronde Venen (2018) kent Recreatieschap Stichtse Groenlanden twee afzonderlijke programma's:

- Programma A: de recreatieterreinen in het gebied rondom de stad Utrecht, in de uiterwaarden langs Lek en in het Groene Hart.
- Programma B: de Vinkeveense Plassen.

Voor beide programma's wordt in 2019 een programmaplan opgesteld. Het plan '*Programma A Stichtse Groenlanden 2019 e.v.*' omvat de ontwikkelambitie en –strategie voor de komende jaren en dient als opvolger van '*Ontwikkelplan 2015-2018*'. Het plan '*Programma B Vinkeveense Plassen 2019 e.v.*' heeft een iets bredere scope en vloeit voort uit het '*Toekomstplan Vinkeveense Plassen*' dat er primair op is gericht om ook in 2024 – na het wegvallen van de bijdrage van Amsterdam – tot een sluitende begroting te komen.

Binnen de kaders van de *Programmabegroting 2020* en aan de hand van beide programmaplannen wordt een concreet *Jaarplan 2020* opgesteld.

BEHEER EN ONDERHOUD

In de huidige economie is het steeds duurder en moeilijker om relatief eenvoudige dagelijks beheer- en onderhoudswerkzaamheden (waaronder vuilafvoer, snoei- en maaiwerk) uit te besteden. Het recreatieschap wil mogelijke kostenstijgingen voorkomen en zich ervan verzekeren dat deze werkzaamheden worden uitgevoerd. Dit kan door dergelijke werkzaamheden met eigen personeel te doen. Recreatie Midden-Nederland gaat daarom de formatie van team 'Beheer & Onderhoud' uitbreiden. Zo wordt voorkomen dat de kosten voor beheer & onderhoud voor het recreatieschap stijgen.

Team Beheer & Onderhoud zorgt voor het beheer van de terreinen en plassen, recreatieve routes en paden en het onderhouden van voorzieningen. Het niveau van beheer & onderhoud verschilt per terrein en is afhankelijk van onder meer wet- en regelgeving, de functie, de intensiteit van gebruik en de behoefte van recreanten en de opdracht van het recreatieschap.

TOEZICHT EN HANDHAVING

Om veilig te kunnen recreëren en om overlast te bestrijden, is het belangrijk dat toezicht en handhaving wordt ingezet op de terreinen en plassen van het recreatieschap. De behoefte aan toezicht en handhaving groeit. Enerzijds omdat naast wettelijke taken ook een beroep wordt gedaan op het gastheerschap van de BOA's, anderzijds omdat Recreatieschap Stichtse Groenlanden in de komende jaren meer wil gaan handhaven op

het naleven van de 'eigen' Verordening Recreatieschap Stichtse Groenlanden (die in 2019 wordt geactualiseerd). Dit vraagt om meer inzet op bestuurlijke handhaving.

In de *Programmabegroting 2020* wordt een bedrag van € 84.000 voor BOA's en € 67.000 voor interne ondersteuning van bestuurlijke handhaving en juridisch advies opgenomen, zodat Recreatie Midden-Nederland haar formatie kan uitbreiden. De kosten voor toezicht & handhaving worden in totaal met €151.000 verhoogd als dat binnen de financiële kaders kan worden gerealiseerd door verlaging van andere budgetten, waaronder het onderhoudsbudget.

UITGANGSPUNTEN PROGRAMMABEGROTING 2020

Voor het opstellen van de *Programmabegroting 2020* worden de uitgangspunten van de *Kadernota 2019-2022* gehanteerd, het financieel kader uit de kadernota voor deze budgetperiode is leidend. Zo wordt er geen verhoging van de deelnemersbijdrage gevraagd anders dan indexatie. Aanvullend op de *Kadernota 2019-2022*, wordt de *Programmabegroting 2020* opgesteld aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- 1) De deelnemersbijdrage aan Recreatieschap Stichtse Groenlanden wordt met 1,5% verhoogd als gevolg van loon- en prijsindexatie, ervan uitgaande dat:
 - a) De deelnemersbijdrage aan Recreatie Midden-Nederland met 2% wordt geïndexeerd. In afwachting van nieuwe cao-onderhandelingen is gekeken naar vergelijkbare cao's en lijkt 2% een realistisch percentage;
 - b) Het te hanteren prijsindexcijfer, op basis van de cijfers 2018 en de verwachtingen 2019, 1% voor 2020 bedraagt. Ook in de meerjarenraming wordt met deze prijsindex gerekend. Dit is een voorzichtige inschatting, gezien het cultureel planbureau voor 2020 een prijsindexatie van 1,5% verwacht;
 - c) Voor de inkomsten uit exploitatie (zoals erfpacht, verhuur, vergunningen, evenementen etc.) wordt een stijgingspercentage van 1% ten opzichte van 2019 aangehouden;
 - d) Er geen extra inkomsten uit exploitatie worden verwacht ten opzichte van 2019;
 - e) Ca. 50% van de kosten in de begroting van het Recreatieschap bestaat uit doorbelasting vanuit Recreatie Midden-Nederland en 50% uit andersoortige kosten. Daarmee komt het gewogen gemiddelde uit op 1,5%. Indien de deelnemersbijdrage niet met dit percentage wordt aangepast, dan heeft dit consequenties voor het dienstverleningsniveau van het Recreatieschap.
- 2) In de kadernota 2020 van Recreatie Midden-Nederland wordt rekening gehouden met een uitbreiding van de vaste formatie van 'Beheer & Onderhoud' en 'Toezicht & Handhaving'. Voor de uitbreiding op 'Beheer & Onderhoud' is dekking binnen het onderhoudsbudget vanwege aflopende contracten. Voor de uitbreiding op 'Toezicht & Handhaving' wordt naar dekking gezocht bij het opstellen van de Ontwerp Programmabegroting 2020. In een toelichting bij de programmabegroting zal uiteen worden gezet in hoeverre er dekking is gevonden en ten koste van welke andere budgetten dit gaat. Uitgangspunt is namelijk dat de deelnemersbijdrage aan het Recreatieschap, buiten de voorgestelde prijsindexatie, niet stijgt.
- 3) Het beheer en onderhoud vindt plaats op basis van functievereisten, wettelijke kaders en vastgestelde kwaliteitsprofielen. De algemene onderliggende gedachte is 'schoon, heel en veilig'. Door het invoeren van een inspectiecyclus wordt er geleidelijk een overgang gemaakt van budget-gestuurd beheer naar kwaliteit-gestuurd beheer.
- 4) Reservering voor groot onderhoud vindt plaats op basis het vigerende MJOP, dat loopt tot 2029. Om de huidige kostenontwikkelingen te kunnen volgen worden de bedragen geïndexeerd. In 2020 wordt het MJOP opnieuw opgesteld met behulp van het nieuwe beheersysteem GeoVisia.
- 5) Per 1 januari 2018 heeft het recreatieschap een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met het Routebureau Utrecht en is daarmee één van de opdrachtgevers. De bijdrage (€ 126.700,- voor programma A en € 31.600,- voor programma B op prijspeil 2019) die jaarlijks aan het Routebureau moet worden betaald, wordt volledig gedekt vanuit de beschikbare middelen voor het routebeheer in de begroting van het recreatieschap.
- 6) Als basis voor de inkomsten uit bezoek aan het strandbad Maarsseveen wordt uitgegaan van een meerjarig gemiddelde van 80.000 betalende bezoekers (programma A).

- 7) De infrastructuur en gerealiseerde recreatieve voorzieningen op terreinen van het Recreatieschap worden na afloop van de technische levensduur vervangen, tenzij nieuwe inzichten tot een andere keuzes leiden. Dit geldt ook voor het materieel, dat nodig is voor de uitvoering van de taken van het schap.

WEERSTANDSVERMOGEN EN RESERVES

Het bestuur van het recreatieschap stelt aan de hand van een risico-inventarisatie de benodigde omvang van het weerstandsvermogen vast.

De algemene reserve is in eerste aanleg beschikbaar als buffer voor deze risico's. Dat betekent dus ook, dat deze reserve minimaal moet overeenkomen met deze benodigde buffer. Een eventueel hoger saldo in de algemene reserve kan gebruikt worden voor andere activiteiten of – incidenteel – ingezet worden om een exploitatietekort op te vangen. Dat laatste kan alleen incidenteel, omdat de begroting structureel in evenwicht moet zijn.

Vooruitlopend op de Ontwerp Programmabegroting 2020 worden twee risico's onderschreven. Enerzijds wordt een uitbreiding van de formatie van Recreatie Midden-Nederland voorgesteld. Dit brengt risico's op personele aansturing als ziekte, verlof en andersoortige improductieve uren met zich mee. Recreatie Midden-Nederland acht zich in staat om deze risico's voldoende te mitigeren om hier geen negatieve consequenties uit voort te laten komen, deels door tijdelijke aanstellingen. Anderzijds is er het risico van de aantrekkende markt en prijsstijgingen. Gezien de kortlopende contracten is het voordeliger (en flexibeler) om personeel voor dagelijks beheer- en onderhoudswerkzaamheden in dienst te nemen.

Voor de Programmabegroting 2020 wordt een nieuwe risico-inventarisatie opgeleverd, waarin ook het risico van klimaatverandering wordt meegenomen.

Aanleverschema 2019

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

P&C-document	Datum vaststelling DB/AB	Datum verzending naar deelnemers (griffies)	Voor kennisgeving of zienswijze?	Datum zienswijze retour	Datum vaststelling DB/AB
- Kadernota 2020	<i>Week 48</i> DB 28 nov. 2018	<i>Week 48</i> 29/30 nov. 2018	Zienswijze	<i>Week 5</i> 28 januari 2019	DB 6 feb. 2019 AB 20 feb. 2019
- Ontwerp Begroting 2020 - Ontwerp Jaarrekening 2018	<i>Week 15</i> DB 10 april 2018	<i>Week 15</i> 11/12 april 2018	Zienswijze	<i>Week 23</i> 5 juni 2019	DB 19 juni 2019 AB 3 juli 2019
- Begroting 2020 - Jaarrekening 2018	<i>Week 27</i> AB 3 juli 2018	<i>Week 27</i> 4/5 juli 2018	Kennisgeving	n.v.t.	n.v.t.

Deelnemers dienen een eventuele zienswijze binnen de wettelijke termijn van 8 weken in te dienen. In de praktijk is dit vaak niet haalbaar. Waar mogelijk komen we de deelnemers zoveel als mogelijk tegemoet door onze P&C-cyclus zover mogelijk op te rekken. Dit heeft erin geresulteerd dat de deelnemers ca.:

- 10 weken de tijd hebben voor een zienswijze op de kadernota;
- 8 weken de tijd hebben voor een zienswijze op de ontwerp begroting en jaarrekening.

Als we de zienswijze niet voor genoemde datum retour ontvangen, kunnen we deze niet verwerken in de definitieve stukken ofwel betrekken bij de beraadslaging en besluitvorming hierover. Te laat ingediende zienswijzen op een kadernota en/of ontwerp begroting zullen – waar mogelijk – worden gebruikt bij het opstellen dan wel de beraadslaging en besluitvorming van respectievelijk begroting en/of begrotingswijziging.

NB. Conform artikel 30 van de GR wordt geen zienswijze gevraagd voor begrotingswijzigingen die niet leiden tot een verhoging van de begrote deelnemersbijdragen en/of een beleidswijziging tot gevolg hebben.

BUITEN RECREËREN BINNEN HANDBEREIK
**KADERNOTA RECREATIESCHAP
STICHTSE GROENLANDEN
2019-2022**

VOORWOORD

Steeds meer mensen gaan in hun vrije tijd naar buiten, even lekker er op uit en het liefst in de buurt. Fiets- en wandelroutes zijn populair en recreatieterreinen, plassen en stranden worden volop bezocht. In het midden van ons land zijn vele mogelijkheden voor openluchtrecreatie: een picknick, strand- en waterplezier, een sportief of cultureel festijn, om te genieten van rust en ruimte tijdens een wandeling, fiets- of kanotocht.

De regio Utrecht is een aantrekkelijke omgeving om te wonen, werken en recreëren. Het recreatieschap draagt hieraan bij door te zorgen voor een passend recreatieaanbod 'binnen handbereik'. De bezoekersaantallen zullen door de groeiende inwoneraantallen toenemen naar 2,5 miljoen unieke bezoekers, die gebruik maken van de 935 hectare aan recreatieterreinen en 1.850 kilometer recreatieve routes van Recreatieschap Stichtse Groenlanden. En dat is mooi: want buiten zijn en sporten is gezond, ontspant en geeft energie. Iedereen is welkom om in de recreatiegebieden te wandelen, fietsen, vissen, watersporten, zwemmen en varen.

Recreatieschap Stichtse Groenlanden beheert en ontwikkelt deze recreatiegebieden. Binnen het recreatieschap werken gemeenten en provincie samen aan de uitdaging om inwoners de ruimte en mogelijkheden te geven om te recreëren, dit in goede banen te leiden en te zorgen voor onze prachtige omgeving.

De deelnemers in ons recreatieschap werken ook in de komende jaren aan eigentijdse plannen voor ons buitengebied. Dat is goed voor gemeenten, provincie en recreatieschap: maar vooral voor alle inwoners, recreanten, toeristen en ook ondernemers in de vrijetijdssector. Hieraan werken we iedere dag met veel plezier en passie.

Het recreatieschap heeft haar ambities voor de komende jaren uitgestippeld. Wat deze ambities zijn, hoe we tot deze keuzes zijn gekomen en wat de financiële onderbouwing hiervan is, leest u in deze Kadernota. Wij hopen dat dit een goed inzicht geeft in onze gezamenlijke taak en verantwoordelijkheid.

Herman Geerdes,

Voorzitter Recreatieschap Stichtse Groenlanden

INHOUD

VOORWOORD

PAGINA 2

1. WAT IS EEN KADERNOTA?

PAGINA 4

2. ONZE ORGANISATIE

PAGINA 5

3. ONZE UITVOERINGSORGANISATIE

PAGINA 7

4. AMBITIES & DOELEN

PAGINA 8

5. TRENDS & ONTWIKKELINGEN

PAGINA 17

6. UITGANGSPUNTEN BELEID EN BEGROTING

PAGINA 18

BIJLAGEN

PAGINA 20

1. WAT IS EEN KADERNOTA?

De Kadernota omvat het beleid van de samenwerkende gemeenten en provincie voor de gezamenlijke opgave: het ontwikkelen, beheren en houden van toezicht op onze recreatieterreinen. In de Kadernota 2019-2022 staan de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de budgetperiode 2019-2022.

Het recreatieschap is net als iedere gemeenschappelijke regeling verplicht om een kadernota voor te leggen aan de raden en staten van de deelnemende gemeenten en provincie. Hiermee informeren we hen over de ambities van het recreatieschap, de keuzes die het bestuur van het recreatieschap heeft gemaakt ten aanzien van de opgave en wat dit betekent in financiële zin. De raden en staten van de deelnemende gemeenten en provincie worden in de gelegenheid gesteld om een zienswijze te geven over de Kadernota 2019-2022.

Het indienen van een zienswijze op de Kadernota is geen verplichting, maar we zijn natuurlijk wel benieuwd of de deelnemende gemeenten en provincie onze gezamenlijke ambities, uitdagingen en gemaakte keuzes delen. Daarover gaan we graag in gesprek, zodat we samen helder hebben voor welke opgave we staan en hoe we deze het best kunnen uitvoeren in de komende jaren.

2. ONZE ORGANISATIE

Recreatieschap Stichtse Groenlanden is in 1999 – toen in de Provincie Utrecht een herstructurering en samenvoeging van de in de jaren '60 opgerichte recreatieschappen plaatsvond – opgericht “ter behartiging van het belang van de deelnemers bij de intergemeentelijke openluchtrecreatie en de bescherming van natuur en landschap.”

Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft als taak ‘beheer & onderhoud’, ‘toezicht & handhaving’, en ‘ontwikkeling’ van (vrij) toegankelijke en eigentijdse recreatievoorzieningen in het buitengebied. Dit buitengebied is veelzijdig: van uitgestrekte veenweidegebieden en de Vinkeveense Plassen tot agrarische gebieden en de Lek met zijn prachtige uiterwaarden. Wandelen, fietsen, vissen en watersporten als zwemmen en kanoën: het kan allemaal in de gebieden van Stichtse Groenlanden.

Het recreatieschap is een gemeenschappelijke regeling (GR) op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Op basis van deze wet

kunnen gemeenten, provincies en waterschappen publiekrechtelijk samenwerken aan een belang dat verder strekt dan de gemeente- of provinciegrens. Het belang van recreatie, natuur en landschap is regionaal van aard. De behartiging daarvan — waaronder begrepen het dragen van de kosten die gepaard gaan met de instandhouding en verbetering van voorzieningen — is daarom in een intergemeentelijk of regionaal samenwerkingsverband georganiseerd.

Deelnemers in het recreatieschap zijn de gemeenten De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Lopik, Stichtse Vecht, Nieuwegein, Utrecht, Woerden en IJsselstein en de Provincie Utrecht. Het recreatieschap is een openbaar lichaam met rechtspersoonlijkheid, een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter.

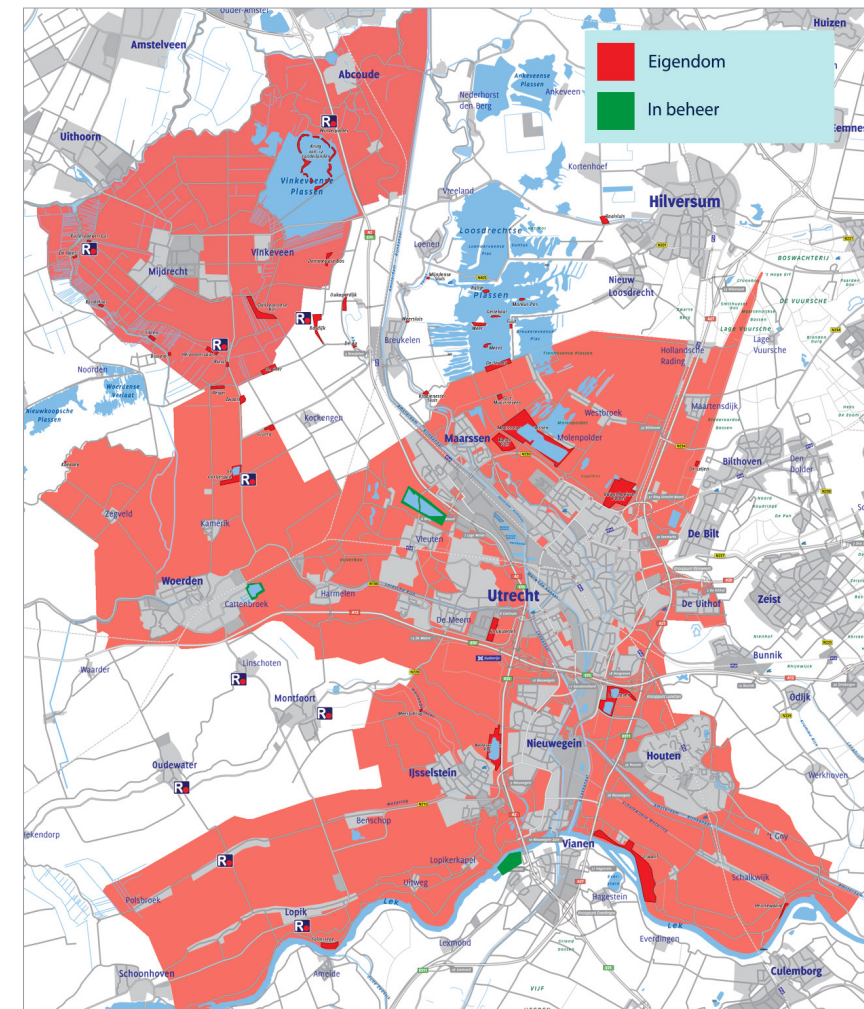
In 2018 is gemeente De Ronde Venen, na opheffing van recreatieschap Vinkeveense Plassen, toegetreten tot het recreatieschap. Besloten is dat de financiële huishouding binnen het recreatieschap voorlopig wordt

gescheiden in 2 delen: het werkgebied van Stichtse Groenlanden van vòòr 2018 (programma A) en het werkgebied de Vinkeveense Plassen (Programma B) dat gemeente De Ronde Venen heeft ingebracht. Dit betekent dat de begroting bestaat uit twee programma's, er twee financiële administraties worden gevoerd en dat er over twee onderdelen verantwoording wordt afgelegd in de jaarrekening. Hiermee worden de financiële risico's over en weer gescheiden. De "oude" deelnemers van Stichtse Groenlanden lopen geen risico verband houdend met het Vinkeveense gebied en De Ronde Venen loopt geen risico in verband met het werkgebied van Stichtse Groenlanden van vòòr 2018.

Het recreatieschap zorgt voor 'beheer & onderhoud' en 'toezicht & handhaving' op de volgende terreinen: Strijkviertel, Oortjespad, Eend, Grutto, Maarsseveense Plassen, Vinkeveense Plassen, Salmsteke, 't Waal, De Leijen, Heulsewaard, Middelwaard, Cattenbroek, Nedereindse Plas, Laagraven, Haarrijnse Plas, Ruigenhoek en de Meerlobrug. Maar ook kilometers lange routes voor wandelaars, fietsers, ruiters en kanoërs.

KAARTJE WERKGEBIED STICHTSE GROENLANDEN

3. ONZE UITVOERINGSORGANISATIE

Recreatie Midden-Nederland is de uitvoeringsorganisatie voor Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Recreatie Midden-Nederland is een bedrijfsvoeringsorganisatie van en voor recreatieschap Stichtse Groenlanden, Plassenschap Loosdrecht e.o. en de Provincie Utrecht. Sinds 1 januari 2018 maakt het Routebureau Utrecht ook deel uit van Recreatie Midden-Nederland.

Recreatie Midden-Nederland zorgt voor de uitvoering van de taken van de recreatieschappen en levert de gevraagde ambtelijke ondersteuning en advisering van het bestuur. Er zijn circa 60 mensen in dienst van Recreatie Midden-Nederland, waarvan ongeveer de helft 'buiten' werkzaam is.

4. AMBITIES & DOELEN

Wij hanteren als recreatieschap een aantal uitgangspunten:

- ✓ regio Utrecht groeit en daarmee de vraag naar recreatievoorzieningen;
- ✓ het recreatieaanbod moet aansluiten bij de behoefte van recreanten;
- ✓ publieke recreatievoorzieningen moeten voor iedereen toegankelijk en betaalbaar blijven.

Het bestuur van het recreatieschap heeft deze uitgangspunten voor de beleidsperiode 2019-2022 vertaald in drie aandachtsgebieden voor beide programma's:

Programma A

1. Begroting in evenwicht
2. Ervaringen uit het Ontwikkelplan 2015-2018
3. Keuzes maken om een aantrekkelijk, toegankelijk en betaalbaar recreatieaanbod in de toekomst te garanderen

Programma B

1. Begroting in evenwicht
2. Uitvoeren achterstallig en planmatig onderhoud
3. Inspelen op nieuwe vraag van recreanten door ondernemers meer ruimte te bieden

A vibrant photograph of children playing in a water park splash area. In the foreground, a boy is seen from the back, looking towards the water. To his right, another boy is running away from the camera. In the center, a girl in a blue and red bikini is jumping into the water, creating a large splash. Other children in colorful swimwear are scattered throughout the scene, some standing and some playing. The background shows a clear blue sky and green trees. A white rectangular box with the text 'PROGRAMMA A' is overlaid on the upper part of the image.

PROGRAMMA A

I. BEGROTING IN EVENWICHT

Vanaf 2018 ontstaan er structurele tekorten in Programmabegroting

A. Dit heeft onder meer de volgende oorzaken:

INKOMSTEN:

- Ca. 30% van de inkomsten komen voort uit exploitatie, oftewel het uitbaten van onze terreinen en voorzieningen. Dit doen we door middel van terreinverhuur voor evenementen en het aantrekken van en sluiten van overeenkomsten met ondernemers die erfpacht betalen om horeca- en recreatievoorzieningen te exploiteren op onze terreinen.
- Ca. 70% van de inkomsten bestaan uit de deelnemersbijdragen, die bijdragen van de gemeenten en provincie;
 - Deze bijdrage wordt gebaseerd op het aantal inwoners. In de afgelopen budgetperiode was de bijdrage gebaseerd op het inwoneraantal van 2015, terwijl het werkelijke inwoneraantal nu 3% hoger ligt en blijft stijgen.
 - Van 2011 tot en met 2017 zijn de deelnemersbijdragen niet geïndexeerd waardoor er een (relatief) lager budget beschikbaar is.
 - In de periode 2011-2014 is een bezuiniging van 5% doorgevoerd: de deelnemersbijdragen zijn met 5% verlaagd.

UITGAVEN:

- Door de aantrekkende economie nemen de kosten voor 'beheer & onderhoud' toe.
- De kosten voor 'ontwikkeling' (de vernieuwing van bestaande terreinen en recreatievoorzieningen) hebben geen structurele dekking, maar worden uit incidentele inkomsten of meevallers gefinancierd.
- De gebiedsontwikkelingen (in het buitengebied) die zijn ingezet met het Ontwikkelplan 2015-2018 gaan gepaard met kostbare en tijdrovende participatietrajecten. Bovendien blijkt het draagvlak voor dergelijke gebiedsontwikkelingen vaak onvoldoende om recreatieconcepten te ontwikkelen en evenementen te faciliteren waarmee het schap haar inkomsten kan vergroten.

Omdat de begroting 2018 geen structureel evenwicht laat zien, heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) het recreatieschap eind 2017 onder preventief toezicht geplaatst. Na vaststelling van een structureel sluitende meerjarenbegroting zal het preventief toezicht worden opgeheven. Hiervoor is een verhoging van de deelnemersbijdrage van 10% onvermijdelijk. Nog eens 10% verhoging is nodig om de gestarte vernieuwing van bestaande terreinen en recreatievoorzieningen te realiseren.

II. ERVARINGEN UIT HET ONTWIKKELPLAN 2015-2018

De afgelopen jaren zijn de recreatieterreinen met (beperkt) beschikbare budgetten op peil gehouden. Tegelijkertijd hadden we de ambitie om de terreinen en voorzieningen beter aan te laten sluiten bij de veranderende vraag én om de dekkingsgraad te vergroten, oftewel de inkomsten uit huur en erfpacht te vergroten door de voorzieningen zo te ontwikkelen dat ze hun beheerlasten zoveel mogelijk zelf dragen.

ECHTER:

- Het verdienvermogen dan wel de dekkingsgraad is te optimistisch ingeschat. In meerdere projecten blijkt dat het realiseren van grote recreatievoorzieningen niet haalbaar is in de omgeving. Hierdoor moet onze (verdien)ambitie naar beneden worden bijgesteld. Het recreatieschap heeft veel recreatiegebieden die getypeerd worden als 'koestergebied', wat wil zeggen dat een gebied veel bezoekers trekt, maar ook veel ruimtelijke beperkingen heeft om te ontwikkelen. Ook hierdoor is het genereren van hogere inkomsten vaak niet haalbaar.
- Doorlooptijden zijn te ambitieus gebleken en niet alle gewenste vernieuwingen blijken haalbaar. Enerzijds omdat de duur van planologische procedures is onderschat. Zo heeft het 6 jaar geduurd voordat de ontwikkeling van het Oortjespad planologisch mogelijk werd. En het heeft de ondernemer voor de Oefengolf Ruigenhoek ruim 2 jaar gekost

om de benodigde stukken voor het bestemmingsplan aan te leveren. Anderzijds omdat het creëren van draagvlak bij omwonenden meer inzet en middelen vraagt dan vooraf was ingeschat. Voor de ontwikkeling van een recreatieconcept bij 't Waal is een uitvoerig participatietraject met omwonenden en belanghebbenden doorlopen. Daarnaast werden voor meerdere terreinen (Hampoort, Heemstede-Noord, De Leijen) ondernemers gevonden die in een latere fase zijn afgehaakt.

- Wegens onvoldoende capaciteit en ontoereikend budget zijn niet alle ontwikkelingen gestart. Het merendeel van de ontwikkelingen die in het Ontwikkelplan staan, zijn in uitvoering maar nog niet afgerond. Zo is voor Salmsteke veel tijd geïnvesteerd in het tot stand brengen van samenwerking binnen een grotere ontwikkeling dan het recreatie-terrein (namelijk het dijkversterkingsprogramma 'Sterke Lekdijk' van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden) en is nog een aantal jaar nodig voor uitvoering van alle onderdelen. Op Strijkviertel is in 2017 een geschikte partij voor een horecaconcept gevonden en wordt de realisatie in 2019 verwacht. Voor de Nedereindse Plas moet eerst gezamenlijk worden bepaald welke koers mogelijk en wenselijk is voor de toekomst. Met gevestigde ondernemers, zoals Down Under (Laagraven) en de Forelvisvijver (Ruigenhoek), wordt gekeken waar mogelijkheden voor uitbreiding van activiteiten liggen.

III. KEUZES MAKEN OM EEN AANTREKKELIJK, TOEGANKELIJK EN BETAALBAAR RECREATIEAANBOD IN DE TOEKOMST TE GARANDEREN

Het dagelijks bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft zich, tijdens een aantal strategische sessies, een beeld gevormd van regionale ontwikkelingen op het gebied van vrijetijdsbesteding en het recreatieve aanbod. De belangrijkste ontwikkelingen, die mee zijn genomen bij onze beleidsplannen zijn: het groeiend aantal inwoners in de regio en de grote diversiteit aan inwoners met verschillende 'leefstijlen' en daarmee verschillende behoeften en wensen ten aanzien van recreatiegebieden en -voorzieningen.

Als gevolg van de bevolkingsgroei en de binnenstedelijk verdichting, neemt de behoefte aan recreatiemogelijkheden in het buitengebied toe. Tegelijkertijd zijn de mogelijkheden om te kunnen recreëren en de bereikbaarheid van het buitengebied een voorwaarde voor de verwachte

groei. De voor ons relevante trends en ontwikkelingen staan verder beschreven in hoofdstuk 5 en meer uitgebreid in bijlage 2.

De regio Utrecht blijft een aantrekkelijke omgeving om te wonen, werken en recreëren. Het recreatieschap wil hier aan bij blijven dragen door te zorgen voor een passend recreatieaanbod 'binnen handbereik'. Hiervoor moet de inrichting en bekendheid van de bestaande recreatieterreinen en -voorzieningen verbeterd worden. Te meer omdat de terreinen en voorzieningen in staat moeten zijn om intensiever gebruikt te worden door grotere aantallen bezoekers. Deze uitdaging gaan we graag aan, maar daarvoor zal de deelnemersbijdrage in Programma A wel moeten worden verhoogd.

A photograph of two canoes on a calm lake at sunset. The foreground canoe is light blue and contains a red-lidded white container, a white plastic bag, a wooden paddle, and a black mat. The background canoe is green and has the word 'no-nah' written on its side. The water reflects the warm orange and yellow light of the setting sun. A white rectangular box is superimposed over the upper middle of the image.

PROGRAMMA B

In 2018 wordt een meerjarenprogramma voor de Vinkeveense Plassen opgesteld, waarin de (lopende) projecten worden ondergebracht. Het meerjarenprogramma geeft invulling aan de opgave voor recreatiegebied de Vinkeveense Plassen (programma B).

De basis voor dit programma is het Toekomstplan Vinkeveense Plassen en heeft als doel:

1. ook in 2024 – na het wegvallen van de bijdrage van Amsterdam – tot een sluitende begroting te komen;
2. het inhalen van achterstallig onderhoud en het realiseren van gepland onderhoud;
3. inspelen op de veranderende vraag van recreanten door ondernemers meer ruimte te bieden.

I. BEGROTING IN EVENWICHT

De deelnemersbijdrage voor programma B is als volgt opgebouwd: de provincie Utrecht betaalt jaarlijks een deelnemersbijdrage van € 497.000,- + € 230.000,- (voor de jaren 2018-2032 voor de uitvoering van de tweede fase van het Toekomstplan Vinkeveense Plassen), de gemeente De Ronde Venen betaalt een bedrag van € 463.400,-. Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd. De gemeente Amsterdam betaalt tot 2023 een vast bijdrage van € 232.600,-.

Om te komen tot een sluitende begroting – na het wegvallen van de deelnemersbijdrage van de gemeente Amsterdam in 2023 – wordt gekoerst op het verminderen van personele inzet en het verlagen van beheer- en onderhoudskosten. De personele capaciteit moet worden teruggebracht naar 7,6 fte. Daarnaast wordt gekeken hoe we de beheer- en onderhoudskosten van de legakkers en zandeilanden verder kunnen verlagen. Een eerste stap is in 2017 gezet met de verkoop van veenweideterreinen en legakkers. In de periode 2019-2022 zetten we in op de exploitatie van de zandeilanden met als uitgangspunt (de kosten voor) het beheer bij ondernemers onder te brengen.

Het bestemmingsplan Vinkeveense Plassen dat waarschijnlijk medio 2019 wordt vastgesteld, biedt ruimte aan meer ondernemerschap op de zandeilanden. Dat biedt mogelijkheden om de opbrengsten uit erfpacht en concessies te vergroten. Als de pilot met dagpenningen voor de duikzone in 2018 slaagt, wordt vanaf 2019 verder ingezet op het verhogen van de duikinkomsten.

II. UITVOEREN ACHTERSTALLIG EN PLANMATIG ONDERHOUD

De komende 10 jaar worden bijna alle beschoeiingen van de zandeilanden en legakkers, die in bezit zijn van het schap, voorzien van een nieuwe beschoeiing. Deze vernieuwing is noodzakelijk door het achterblijven van investeringen in de beschoeiingen in de afgelopen periode. Voormalig deelnemer Amsterdam betaalt mee aan deze investering.

Na de eerste tranche die in 2018 is afgerond, vindt de tweede beschoeiingstranche plaats in de periode 2021-2024. De projectleider beschoeiingen neemt het voortouw in de voorbereidingen en aanbesteding van de volgende tranches.

III. INSPELEN OP NIEUWE VRAAG VAN RECREANTEN DOOR ONDERNEMERS MEER RUIMTE TE BIEDEN

Ook voor programma B heeft het dagelijks bestuur zich, tijdens een aantal strategische sessies, een beeld gevormd van regionale ontwikkelingen op het gebied van vrijetijdsbesteding en het recreatieve aanbod. De belangrijkste ontwikkelingen zijn het groeiend aantal inwoners in de regio en de grote diversiteit aan inwoners met verschillende 'leefstijlen' en daarmee verschillende behoeften en wensen ten aanzien van recreatiegebieden en -voorzieningen. De voor ons relevante trends en ontwikkelingen staan verder beschreven in hoofdstuk 6 en meer uitgebreid in bijlage 2.

De Vinkeveense Plassen spelen in op de groeiende bevolking en het daarmee samenhangende groeiende aantal recreanten in de regio. Tegelijkertijd wil het recreatiegebied toeristen trekken. Het dagelijks bestuur heeft de ambitie om de Vinkeveense Plassen in de komende jaren te ontwikkelen tot een gebied met een veelzijdiger en groter aanbod aan recreatieve voorzieningen, dat inspeelt op de vraag van de recreant en de toerist. Duikers, vissers, zeilers, wandelaars, strand- en waterliefhebbers krijgen meer mogelijkheden, horecavoorzieningen en overnachtingsmogelijkheden. Om dat te bereiken bieden we ruimte aan de recreatiebedrijven om eigentijdse recreatie- en horeconcepten te ontwikkelen. Zo blijft het aanbod ook aansluiten op de huidige en toekomstige vraag.

5. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

We zien voor de komende tijd twee belangrijke ontwikkelingen: de groei van het inwonersaantal en de grote diversiteit aan soorten inwoners/leefstijlen.

Het aantal inwoners in ons werkgebied stijgt naar verwachting tot 2040 met ca. 17%. Natuurlijk betekent meer inwoners ook meer druk op recreatiegebieden en paden. Er is bij deze stijging van inwoners een tekort aan recreatiegebieden, wandel- en fietspaden. Op deze ontwikkeling moeten en willen we anticiperen.

Een andere ontwikkeling is de grote diversiteit aan 'leefstijlen' van de inwoners in de regio. Inwoners verschillen niet alleen in demografisch opzicht (leeftijd, geslacht, opleiding), maar vooral ook in wensen, motieven, behoeften en interesses met betrekking tot dagrecreatie. Het is daarom van belang doelgroepen te onderscheiden waarin beide aspecten zijn opgenomen. Wij gebruiken daarvoor de zogeheten leefstijlprofielen uit de Leisure leefstijlenatlas dagrecreatie van Recron. Wie zijn de inwoners van de gemeenten in de provincie Utrecht, wat zijn hun wensen en behoeften met betrekking tot dagrecreatie? De atlas beschrijft zeven recreantenprofielen en gaat in op de verschillen en overeenkomsten tussen die profielen.

De recreatiegebieden en -voorzieningen in regio Utrecht spreken nu vooral de doelgroep gezinnen aan (geel). Voor sportieve inwoners (paars) en de inwoners met behoefte aan ontspanning (lime) en luxe (blauw) is minder aanbod aan voorzieningen. Meer diversiteit is wenselijk en nodig. Het bestuur van recreatieschap Stichtse Groenlanden wil zich inspannen om de bestaande voorzieningen beter aan te laten sluiten bij de verschillende leefstijlen.

Bron: BSR model Smart Agent / RECRON Innovatie Campagne

6. UITGANGSPUNTEN BELEID EN BEGROTING (KEUZES, RICHTING):

Het programma van Recreatieschap Stichtse Groenlanden richt zich op het bevorderen van de belangen van openluchtrecreatie. Dit doen we door te zorgen voor het in stand houden en ontwikkelen van openbare recreatiemogelijkheden met een lage toegangsdrempel. Daarnaast dragen we zorg voor de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische elementen die de kwaliteit voor de recreatie bepalen.

UITGANGSPUNTEN BUDGETPERIODE 2019-2022:

1. Het reguliere beheer vindt sober en doelmatig plaats op basis van het principe van schoon, heel en veilig, en (voor zover te meten) op niveau van een rapportcijfer 6.
2. De dotatie groot onderhoud vindt plaats op basis van de in de afgelopen jaren gehanteerde methode .
3. De aan Recreatie Midden-Nederland af te dragen personeelslasten ontwikkelen zich conform cao-provincies.
4. De deelnemersbijdragen worden geïndexeerd conform CPB.
5. De verdeelsleutel voor de deelnemersbijdragen volgen uit de Bijdrage-regeling:
 - a. De deelnemersbijdragen voor programma A worden verdeeld op basis van 30,9% voor de provincie Utrecht, 34,2% voor de gemeente Utrecht en 34,9% voor de deelnemende gemeenten. Het deel van de

deelnemende gemeenten wordt verdeeld op basis van het inwoneraantal van het begrotingsjaar.

- b. De deelnemersbijdrage voor programma B is als volgt opgebouwd:
 - de provincie Utrecht betaalt jaarlijks een deelnemersbijdrage van € 497.000,- + € 230.000,- (voor de jaren 2018-2032 voor de uitvoering van de tweede fase van het Toekomstplan Vinkeveense Plassen).
 - de gemeente Amsterdam betaalt tot 2023 een vast bijdrage van € 232.600,-.
 - Het resterende bedrag dat nodig is om tot een kostendekkende bijdrage voor het werkgebied Vinkeveense Plassen te komen, komt voor rekening van de gemeente De Ronde Venen.

6. De eigen inkomsten worden geïndexeerd conform CPB.
7. Als basis voor inkomsten uit bezoek aan het strandbad Maarsseveen wordt uitgegaan van 80.000 betalende bezoekers (programma A).

De uitgangspunten voor de budgetperiode worden gespecificeerd in uitgangspunten voor de programmabegroting.

UITGANGSPUNTEN PROGRAMMABEGROTING 2019:

1. In overeenstemming met de uitgangspunten voor de budgetperiode 2019-2022 (zie punt 3, 4 en 6 hierboven) is een verhoging van de deelnemersbijdrage van 1,9% nodig om de loon- en prijsontwikkelingen te blijven volgen:
 - a. Het te hanteren prijsindexcijfer bedraagt, op basis van de cijfers 2017 en de verwachtingen 2018, voor 2019 1%. Ook in de meerjarenraming wordt met deze 1% prijsindex gerekend;
 - b. Ook voor de ontwikkeling van de eigen inkomsten (tarieven voor ontheffingen, gebruik terreinen e.d.) zal een stijgingspercentage van 1% ten opzichte van 2018 worden aangehouden;
 - c. In de Kadernota 2019 van Recreatie Midden-Nederland is rekening gehouden met een verhoging van de deelnemersbijdrage aan de bedrijfsvoeringsorganisatie van 3,1% ten opzichte van 2018.
2. De deelnemersbijdrage van programma A wordt als volgt verhoogt (zie ook bijlage):
 - a. Programma A is in 2018 onder preventief toezicht gesteld door het ministerie van BZK. Na vaststelling van een structureel sluitende meerjarenbegroting zal het preventief toezicht worden opgeheven. Om de begroting van programma A structureel in evenwicht te brengen is een verhoging van 10% (inclusief 1,9% loon- en prijsstijgingen) onvermijdelijk.
 - b. Tijdens het traject 'Strategische Keuzes' is voorgesteld om de deelnemersbijdrage met een tweede 10% te verhogen om de benodigde structurele ontwikkelinzet te kunnen borgen.

3. Per 1 januari 2018 is het recreatieschap middels een dienstverleningsovereenkomst (DVO) één van opdrachtgevers van het Routebureau Utrecht. Het bedrag dat hiermee gemoeid is bedraagt in 2019 ten hoogste € 129.200 (voor programma A) en € 32.500 (voor programma B).
4. Inschatting is dat de evenementenmarkt in 2019 ongeveer gelijk blijft aan voorgaande jaren. Daarom ramen we bij programma A net als voorgaande jaren in de begroting 2019 € 90.000 inkomsten uit evenementen.

BIJLAGEN

PROGRAMMA A: OPBOUW VAN DE DEELNEMERSBIJDAGEN

		Bijdrage 2018 per deelnemer		Bijdrage 2019 per deelnemer	Bijdrage 2019 per deelnemer	Verschil bijdrage 2018 en 2019	Verschil bijdrage 2018 en 2019		Bijdrage 2019 per inwoner
	<i>Begroting 2018: Verdeelsleutel obv aantal inwoners 2015</i>		<i>Begroting 2019: Verdeelsleutel obv aantal inwoners 2018***</i>	<i>Gecorrigeerd met 10% ivm begrotings- tekort</i>	<i>Inclusief 10% voor structurele ontwikkelinzet</i>	<i>Absoluut (uitgedrukt in euro's)</i>	<i>Relatief (uitgedrukt in per- centage)</i>	<i>Inwoner aantallen 2018***</i>	<i>Bijdrage per inwoner</i>
Utrecht (PV) ****	30,90%	€ 773.000	30,90%	€ 852.700	€ 930.200	€ 157.200	20,34%	1.330.300	
Utrecht (gemeente) ****	34,20%	€ 855.600	34,20%	€ 943.700	€ 1.029.500	€ 173.900	20,32%	370.900	
Gemeenten	34,90%	€ 880.000	34,90%	€ 963.100	€ 1.050.500	€ 170.500			
De Bilt *	1,25%	€ 32.900	1,31%	€ 36.100	€ 39.400	€ 6.500	19,76%	9.800	€ 4,01
Houten	6,56%	€ 165.400	6,58%	€ 181.600	€ 198.100	€ 32.700	19,77%	49.300	€ 4,01
IJsselstein	4,28%	€ 115.800	4,56%	€ 125.800	€ 137.200	€ 21.400	18,48%	34.200	€ 4,01
Lopik	1,87%	€ 47.900	1,89%	€ 52.200	€ 56.900	€ 9.000	18,79%	14.200	€ 4,01
Nieuwegein	8,44%	€ 208.300	8,25%	€ 227.700	€ 248.400	€ 40.100	19,25%	61.900	€ 4,01
Stichtse Vecht **	5,55%	€ 137.600	5,44%	€ 150.100	€ 163.700	€ 26.100	18,97%	40.800	€ 4,01
Woerden	6,95%	€ 172.100	6,87%	€ 189.600	€ 206.800	€ 34.700	20,16%	51.500	€ 4,01
Totaal	100,00%	€ 2.508.600	100,00%	€ 2.759.460	€ 3.010.200	€ 501.600	20,00%		

De voorgestelde deelnemersbijdrage per inwoner is € 4,01.

- * Het aantal inwoners van de gemeente De Bilt heeft betrekking op de inwoners van de gemeente Maartensdijk.
- ** Het inwoneraantal van de gemeente Stichtse Vecht heeft betrekking op inwoners in de kernen van de gemeente Maarssen. De gemeenten Breukelen en Loenen aan de Vecht en de bijhorende kernen nemen van oudsher deel aan het Plassenschap Loosdrecht e.o.

- *** Ten tijde van het opstellen van de uitgangspunten voor de begroting 2019, zijn de inwoneraantallen 2018 nog niet bekend. Er wordt daarom gerekend met de laatst bekende inwoneraantallen. Achteraf zal een verrekening plaatsvinden op basis van het daadwerkelijke inwoneraantal.
- **** De bijdrage van de provincie Utrecht en de gemeente Utrecht is een vast percentage van de totale deelnemersbijdrage. Deze percentages zijn niet gebaseerd op aantal inwoners.

OPBOUW VAN DE DEELNEMERSBIJDAGEN VOOR PROGRAMMA B:

Deelnemer	2019
provincie Utrecht	€ 427.300,-
gemeente Amsterdam	€ 232.600,-
gemeente De Ronde Venen	€ 468.900,-

** De voorgestelde deelnemersbijdrage voor de inwoners van gemeente De Ronde Venen is ca. €11 per inwoner.*

BIJLAGE 1

INWONERAANTALLEN EN PROGNOSES VAN HET CBS PER DEELNEMER

<i>Perioden</i>	<i>Inwoneraantal</i>	<i>1-1-2015</i>	<i>1-1-2016</i>	<i>1-1-2017</i>	<i>prognose 2018</i>	<i>prognose 2022</i>	<i>prognose 2030</i>	<i>prognose 2040</i>
Utrecht (provincie) Totaal	<i>x 1 000</i>	1.263,6	1.273,6	1.284,5	1.295,9	1.330,3	1.387,4	1.438,6
Utrecht (gemeente)	<i>x 1 000</i>	334,2	339,0	343,0	349,8	370,9	405,6	436,3
De Bilt: Maartensdijk (22,9%)	<i>x 1 000</i>	9,7	9,7	9,8	9,6	9,5	9,5	10,0
Houten	<i>x 1 000</i>	48,6	48,8	49,3	49,2	49,8	50,1	50,3
IJsselstein	<i>x 1 000</i>	34,1	34,1	34,2	33,6	32,5	30,7	30,4
Lopik	<i>x 1 000</i>	14,1	14,2	14,2	14,3	14,2	13,3	12,8
Nieuwegein	<i>x 1 000</i>	61,3	61,7	61,9	63,2	64,0	65,2	66,0
Stichtse Vecht: Maarssen (63,3%)	<i>x 1 000</i>	40,5	40,6	40,8	41,3	42,1	42,8	42,9
Woerden	<i>x 1 000</i>	50,6	51,2	51,5	51,7	52,7	54,0	54,8
De Ronde Venen	<i>x 1 000</i>	42,6	42,6	42,7	42,6	42,6	42,5	42,3

BIJLAGE 2: TRENDS

Er zijn verschillende maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de vrijetijdsbesteding. Vergrijzing, digitalisering, stagnerende regionale mobiliteit, aandacht voor natuur en milieu zijn hier voorbeelden van. De recreant wordt kritischer en mondiger, let op een goede prijs-kwaliteitverhouding en is op zoek naar beleving en het 'echte verhaal'. Daarnaast is er meer aandacht voor gezondheid (bewegen) en duurzaamheid (verantwoord).

Door de toenemende verkeersdruk op (regionale) wegen en door de behoefte van de gebruiker om veel te doen in de vrije tijd, richten recreanten zich steeds meer op de regio waarin ze wonen. De regionale omgeving wordt steeds belangrijker voor het besteden van de vrije tijd. Dit geldt voornamelijk voor activiteiten als wandelen, fietsen en recreatief winkelen. Mensen zijn in toenemende mate slechts bereid te reizen voor bijzondere evenementen.

OVERIGE RELEVANTE ONTWIKKELINGEN ZIJN:

- ✓ Het aandeel ouderen stijgt de komende tijd flink. Rond 2038 is 24% van de bevolking 65 jaar of ouder. Ouderen zijn daardoor een steeds om-

vangrijkere doelgroep voor recreatie, met relatief veel tijd en geld. Door de vergrijzing neemt het aantal alleenstaanden toe. Ondanks het groeiende aantal alleenstaanden lijkt de traditionele individualisering op een einde te lopen. Het groepsgevoel komt weer terug.

- ✓ De digitalisering heeft gevolgen voor de vraag naar recreatie. Nieuwe technologieën bieden volop mogelijkheden om in te spelen op de beleveniseconomie. De moderne recreant wil steeds vaker zelf zijn tocht samenstellen op basis van eigen voorkeuren. De digitale recreatieve infrastructuur zal zodanig moeten worden opgezet dat recreanten een uitstapje op maat kunnen samenstellen.
- ✓ In de afgelopen jaren steeg het aantal vrijetijdsactiviteiten, terwijl de gemiddelde bestede tijd per vrijetijdsactiviteit in dezelfde periode daalde. De schaarse beschikbare vrije tijd moet zo optimaal mogelijk ingevuld worden. De vraag naar kwaliteit zal daardoor toenemen. Ook de behoefte aan comfort en luxe neemt toe, vooral onder de oudere doelgroep, maar ook aan rust en eenvoud. Verder bestaat er behoefte aan kleinschaligheid en authenticiteit.
- ✓ Recreanten 'zappen' van de ene beleving naar de andere. De ene keer wil de recreant volledig opgaan in een andere wereld en struinen door de wildernis en de andere keer zoekt hij het amusement op in een leisu-

repark. Niet iedereen neemt deel in het versnellingsproces. Deze recreanten zijn op zoek naar een meer natuurlijke, realistische, authentieke, spirituele, vriendelijke, duurzame, sociale en gezonde ervaring. De ene recreant is de andere niet. Eenzelfde gebeurtenis kan door mensen zeer verschillend beleefd worden, afhankelijk van karakter, kennis, ervaring, leeftijd e.d. Recreanten willen een ervaring die bij hun leefstijl past.

- ✓ Het landschap ontwikkelt zich tot een recreatielandschap. Kwaliteit, variatie, recreatie op maat en vernieuwing zullen steeds belangrijker worden. Door de verwachte bevolkingsgroei zal de recreatievraag de komende jaren in de provincie Utrecht (met name vanuit de stad Utrecht) stijgen. Voor de regio Utrecht geldt dat de vergrijzing minder is dan in de rest van Nederland en dat er een groeiende behoefte is aan beleving en variatie. De opvangcapaciteit op de bestaande recreatieterreinen dient verhoogd te worden om de recreatiedruk te accommoderen. Dit kan door middel van door ontwikkelen: variëren en intensiveren van het aanbod.

TRENDS IN DE VRIJETIJDSSECTOR ZIJN ONDER MEER:

- ✓ Vrije tijd neemt niet meer af.
- ✓ Internet is de start van vrijetijd.
- ✓ Vrije tijd kent geen tijd, het is een 24-uurs economie. Kansen voor spreiden

ding seizoenen en week.

- ✓ 'FusionTime': mix van vrijetijdsaanbod, vrije tijd en werk. We mixen onze vrije tijd steeds meer met werk en andere verplichtingen.
- ✓ Ook het aanbod mixt zich. 'Dynamic packaging' oftewel meer maatwerk door middel van stapeling of combinatie van vrijetijdsproducten. Meer samenwerking van lokale ondernemers.
- ✓ WIFI is in onze vrije tijd onmisbaar geworden, net als de smartphone en tablet. Deze worden ook steeds vaker onderdeel van onze vrijetijdsbelevingen. Real time delen van beleving en mening m.b.v. social media.
- ✓ IWIN (I Want It Now, always connected): groeiende informatiebehoefte op plaats van bestemming (m.b.v. smartphone).
- ✓ Share-connected, we willen momenten en belevingen echt samen live delen. Het gaat echter ook over de opkomst van share-initiatieven waarbij een lager budget en het internet een rol spelen.
- ✓ PuurNatuur geeft aan dat we weer terug willen naar de natuur, van echt eten houden en originele, pure en duurzame belevingen willen. Kansen voor groen-toerisme en dagtochten in teken van natuur en ontspanning, groei voor plattelandstoerisme en aandacht voor streekproducten, kansen voor betere ontsluiting van natuur en platteland.
- ✓ Welzijn gaat voor welvaart. Ook onze gezondheid en levensstijl blijven belangrijk. Wellness in de breedste zin van het woord, zowel fysiek als mentaal, staat voorop.

COLOFON

EEN UITGAVE VAN

Recreatieschap Stichtse Groenlanden
Met medewerking van: Recreatie Midden-Nederland
Vorgelegd op [datum 2018]

VORMGEVING

Bram Peulers: www.brampeulers.nl

Aan:

- de raad van Stichtse Vecht
- de raad van Wijdmeren
- de raad van Utrecht
- PS van Noord-Holland
- PS van Utrecht

Utrecht, 22 november 2018

Zaaknummer: Z-182419
Referentie: H. Hijdra
E-mailadres: h.hijdra@recreatiemiddennederland.nl
Bijlage(n): Ontwerp Kadernota 2020 Plassenschap Loosdrecht e.o. + aanleverschema 2019
Onderwerp: Financiële stukken Plassenschap Loosdrecht e.o.

Geachte deelnemer aan het Plassenschap Loosdrecht,

In de vergadering van 21 november 2018 heeft het dagelijks bestuur de bijgevoegde Ontwerp Kadernota 2020 Plassenschap Loosdrecht e.o. vastgesteld. De Kadernota 2020 dient als algemeen beleidskader en financieel uitgangspunt voor het opstellen van de Programmabegroting 2020.

Gelet op artikel 58b van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 24 lid 5 van de Gemeenschappelijke regeling Plassenschap Loosdrecht e.o. stellen wij u in de gelegenheid uw zienswijze op de Ontwerp Kadernota 2020 kenbaar te maken.

Graag ontvangen wij uw zienswijze vóór 28 januari 2019, zodat de Plassenraad uw zienswijzen kan betrekken in de besluitvorming. Ter informatie is eveneens bijgevoegd het aanleverschema 2019 voor de financiële stukken van het Plassenschap Loosdrecht e.o. Indien u prijs stelt op nadere toelichting, kunt u altijd contact opnemen met het secretariaat (030 – 2974000).

Met vriendelijke groet,

Mw. S. Stolwijk,
secretaris

Aanleverschema 2019

Plassenschap Loosdrecht e.o.

P&C-document	Datum vaststelling DB/AB	Datum verzending naar deelnemers (griffies)	Voor kennisgeving of zienswijze?	Datum zienswijze retour	Datum vaststelling DB/AB
- Kadernota 2020	Week 47 DB 21 nov. 2018	Week 47 22/23 nov. 2018	Zienswijze	Week 5 28 januari 2019	DB 7 feb. 2019 AB 21 feb. 2019
- Ontwerp Begroting 2020 - Ontwerp Jaarrekening 2018	Week 14 DB 4 april 2018	Week 14 5 april 2018	Zienswijze	Week 23 6 juni 2019	DB 13 juni 2019 AB 27 juni 2019
- Begroting 2020 - Jaarrekening 2018	Week 26 AB 27 juni 2018	Week 27 1/5 juli 2018	Kennisgeving	n.v.t.	n.v.t.

Deelnemers dienen een eventuele zienswijze binnen de wettelijke termijn van 8 weken in te dienen. In de praktijk is dit vaak niet haalbaar. Waar mogelijk komen we de deelnemers zoveel als mogelijk tegemoet door onze P&C-cyclus zover mogelijk op te rekken. Dit heeft erin geresulteerd dat de deelnemers ca.:

- 10 weken de tijd hebben voor een zienswijze op de kadernota;
- 9 weken de tijd hebben voor een zienswijze op de ontwerp begroting en jaarrekening.

Als we de zienswijze niet voor genoemde datum retour ontvangen, kunnen we deze niet verwerken in de definitieve stukken ofwel betrekken bij de beraadslaging en besluitvorming hierover. Te laat ingediende zienswijzen op een kadernota en/of ontwerp begroting zullen – waar mogelijk – worden gebruikt bij het opstellen dan wel de beraadslaging en besluitvorming van respectievelijk begroting en/of begrotingswijziging.

NB. Conform artikel 24 lid 4 van de GR wordt geen zienswijze gevraagd voor begrotingswijzigingen die niet leiden tot een verhoging van de begrote deelnemersbijdragen en/of een beleidswijziging tot gevolg hebben.

ONTWERP KADERNOTA 2020

Het dagelijks bestuur van Plassenschap Loosdrecht e.o. heeft deze 'Ontwerp Kadernota 2020' opgesteld. Deze kadernota dient als algemeen beleidskader en financieel uitgangspunt voor de nog op te stellen 'Ontwerp Programmabegroting 2020'.

CONTEXT & AMBITIE

Plassenschap Loosdrecht e.o. is een gemeenschappelijke regeling (GR) op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Binnen deze GR werken de gemeenten Wijdereen, Stichtse Vecht, Utrecht en de Provincies Utrecht en Noord-Holland samen aan beheer en ontwikkeling van toegankelijke recreatiegebieden voor inwoners en bezoekers van de regio.

Het Plassenschap heeft de uitvoering van haar werkzaamheden – 'Beheer & Onderhoud', 'Toezicht & Handhaving', 'Bedrijfsvoering', 'Ontwikkeling' en 'Exploitatie' – belegd bij bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland. Recreatie Midden-Nederland is dé uitvoeringsorganisatie voor Plassenschap Loosdrecht e.o., Recreatieschap Stichtse Groenlanden en Routebureau Utrecht.

Recreatie Midden-Nederland heeft voor de periode 2019 e.v. een aantal ambities geformuleerd die zijn beschreven in de Verbeteragenda 'Higher Grounds'. Recreatie Midden-Nederland zal in de komende jaren transformeren naar een zelfbewust, professioneel en toekomstbestendig bedrijf met eigen identiteit dat kan inspelen op veranderende vragen van recreanten, opdrachtgevers en stakeholders.

Dit betekent onder andere dat Recreatie Midden-Nederland, namens haar opdrachtgevers, ondernemers de ruimte biedt om recreatieve bedrijven op te zetten en activiteiten te ontplooiën binnen de werkgebieden van de opdrachtgevers, waarmee wordt ingespeeld op de wensen van de recreant en eisen van deze tijd. Recreatie Midden-Nederland transformeert van een beheer- naar een regieorganisatie die zich niet alleen richt op de instandhouding van bestaande terreinen en voorzieningen, maar zich ook gaat richten op het ontwikkelen en (indirect) exploiteren van locaties voor dagrecreatie in de openlucht.

PLANNING & CONTROL

Het dagelijks bestuur heeft deze 'Ontwerp Kadernota 2020' opgesteld en biedt deze voor zienswijze aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan provinciale staten van de deelnemende provincies aan. Met inachtneming van eventuele zienswijzen stelt het algemeen bestuur (de Plassenraad) de kadernota vast waarna het dagelijks bestuur aan de slag gaat met het opstellen van de 'Ontwerp Programmabegroting 2020'.

Planning

De planning is als volgt:

P&C-document	Datum vaststelling DB	Datum verzending naar deelnemers (griffies)	Datum zienswijze retour	Datum vaststelling AB
- Kadernota 2020	Week 47 DB 21 nov. 2018	Week 47 22/23 nov. 2018	Week 3 28 januari 2019	DB 7 feb. 2019 AB 21 feb. 2019
- Begroting 2020	Week 14 DB 4 april 2019	Week 14 5 apr. 2019	Week 23 6 juni 2019	DB 13 juni 2019 AB 27 juni 2019

Wijziging Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De Ontwerpbegroting 2020 wordt volgens de financiële verslaggevingsregels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgesteld. Het BBV is onlangs gewijzigd met als gevolg dat de begroting (en jaarrekening) er voortaan anders uit komen te zien. Deze stelselwijziging geschiedt budgetneutraal, maar de begrotingsopbouw wijzigt ten opzichte van voorgaande begrotingen. Enerzijds technisch, doordat de wijze van rentetoe rekening en overhead wijzigt. Anderzijds in de presentatie, omdat een aantal verplichte overzichten in de huidige begroting (meerjarig) ontbreken. Daarnaast dienen rente, het begroot rekeningresultaat en overhead in een apart programma financiën gepresenteerd te worden. Tot slot zal door toepassing van het vernieuwde BBV het financiële kader (financiële verordening en mogelijk ook de GR) geactualiseerd moeten worden.

PROGRAMMA EN PRODUCTEN

Plassenschap Loosdrecht e.o. is 60 jaar geleden opgericht voor *“de behartiging van de belangen van de openlucht recreatie, alsmede het zorgdragen voor de instandhouding van natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische elementen die de kwaliteit van het recreatiegebied bepalen en het nautisch beheer van het openbaar water binnen het werkgebied.”* Deze taakomschrijving is en blijft ongewijzigd, maar wat hieronder wordt verstaan en hoe hier invulling aan wordt gegeven, is wel aan verandering onderhevig.

Het bestuur zal in 2019 het *Programma Loosdrechtse Plassen 2019 e.v.* vaststellen. De afspraken binnen het gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen zijn hierin verwerkt. In het programma staan de doelen voor de jaren 2019-2024 en de daarbij behorende inspanningen per product uiteengezet.

Binnen de kaders van de *Programmabegroting 2020* en aan de hand van het *Programma Loosdrechtse Plassen 2019 e.v.* wordt een concreet *Jaarplan 2020* opgesteld. De belangrijkste inspanningen die een plek krijgen in het *Jaarplan 2020* – voor zover die op dit moment in beeld zijn – worden hierna beschreven.

VERVANGEN BESCHOEIINGEN

Het algemeen bestuur heeft eind 2018 het herijkte meerjaren investeringsplan 2019-2024 voor het vervangen van beschoeiing vastgesteld. De opgelopen achterstand in het vervangen van de beschoeiingen is versneld ingelopen en er is een nieuwe realistische planning vastgesteld. De beschoeiingen worden aan het einde van de levensduur vervangen door duurzame beschoeiingen. Het vervangen van de beschoeiingen heeft de komende jaren nadrukkelijk de aandacht en zijn een belangrijke inspanning in het Programma Loosdrechtse Plassen.

HELDERE REGELGEVING

Besluit Motorboten

Het dagelijks bestuur heeft in 2018 besloten om de evaluatie van het Besluit Motorboten uit te stellen in verband met de ‘Campagne Snelvaren’ die in de zomer 2018 is gehouden en ook in de zomer van 2019 zal plaatsvinden. Na de ‘Campagne Snelvaren’ 2019 – die zich richt op het beperken van overlast door snelvaren d.m.v. een betere samenwerking op het gebied van toezicht & handhaving – wordt het snelvaarbeleid geëvalueerd. Mogelijk leidt dit tot een wijziging van het Besluit Motorboten (waarin het snelvaarbeleid is vastgelegd) in 2020.

Evaluatie Paalkamperen

Het Plassenschap heeft in 2018 het ‘paalkamperen’ mogelijk gemaakt op 2 eilanden: Meent en Markus Pos. Het bestuur zal in de tweede helft van 2020 het paalkamperen evalueren. In 2021 worden mogelijke wijzigingen in het beleid rond paalkamperen doorgevoerd.

BEHEER EN ONDERHOUD

In de huidige economie is het steeds duurder en moeilijker om relatief eenvoudige dagelijks beheer- en onderhoudswerkzaamheden uit te besteden. Het Plassenschap wil mogelijke kostenstijgingen voorkomen en zich ervan verzekeren dat deze werkzaamheden worden uitgevoerd. Dit kan door dergelijke werkzaamheden met eigen personeel te doen. Recreatie Midden-Nederland gaat daarom de formatie van team 'Beheer & Onderhoud' uitbreiden. Zo wordt voorkomen dat de kosten voor beheer & onderhoud voor het Plassenschap stijgen.

TOEZICHT EN HANDHAVING

De overlast door onder meer gevaarlijk vaargedrag, te snel varen en het aanleggen op plaatsen waar dit niet is toegestaan, is een groeiend probleem op de Loosdrechtse Plassen. Daarom is er meer behoefte aan toezicht en handhaving door BOA's van Recreatie Midden-Nederland en andere toezichthoudende instanties op het water. Recreatie Midden-Nederland wil ook de veiligheid van de BOA's verbeteren, onder meer door te voorkomen dat een BOA alleen en zonder collega nautisch toezicht houdt. Dit gebeurt momenteel regelmatig en dat is in strijd met de Arbo-wetgeving. In de *Programmabegroting 2020* wordt daarom € 30.000 extra opgenomen voor de inzet van toezichthouders.

Plassenschap Loosdrecht e.o. wil in de komende jaren, samen met haar partners in het veld, meer gaan handhaven op het naleven van de 'eigen' Verordening Plassenschap Loosdrecht e.o.. Dit vraagt om meer inzet op bestuurlijke handhaving (zo nodig intrekken verleende ontheffingen / opleggen van dwangsommen) dan strafrechtelijke handhaving, waar tot op heden meer gebruik van werd gemaakt. Hiermee wordt het verantwoordelijke bestuur richtinggevend in plaats van het openbaar ministerie. Bestuurlijke handhaving krijgt daarom een structurele plek in de begroting. In de *Programmabegroting 2020* wordt een bedrag van € 24.000 opgenomen, zodat Recreatie Midden-Nederland haar formatie kan uitbreiden op het gebied van de interne afhandeling van geconstateerde overtredingen van de schapsverordeningen en juridisch advies.

De kosten voor toezicht & handhaving worden in totaal met €54.000 verhoogd in de *Programmabegroting 2020*. Streven is om deze kostenverhoging binnen de begroting van het Plassenschap op te vangen door andere budgetten te verlagen.

DIGITALE VERGUNNING- EN ONTHEFFINGVERLENING

Recreatie Midden-Nederland wil in het eerste kwartaal van 2019 verkennen hoe de vergunning- en ontheffing verlening gedigitaliseerd en geautomatiseerd kan worden, met als doel het verstrekken van vergunningen en ontheffingen eenvoudiger te maken voor de recreant en tegelijkertijd de administratieve last voor de bedrijfsvoering te verminderen. Met ingang van 2020 wordt het uitgeven van snelvaarontheffingen zoveel mogelijk automatisch en digitaal uitgevoerd.

HERINRICHTING WERKHAVEN RIMBOE

In 2019 wordt gestart met een verkenning voor de herinrichting van werkhaven 'Rimboe'. De werkhaven is al enige tijd toe aan groot onderhoud en hiervoor was in de *Programmabegroting 2018* een vervangingsinvestering van € 455.000 opgenomen. Deze investering is doorgeschoven naar 2020, enerzijds vanwege de verkenning van een nieuwe vaarverbinding tussen de Loosdrechtse Plassen en het Hilversums Kanaal (als onderdeel van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen), die mogelijk langs Rimboe zou gaan lopen. Anderzijds omdat het Plassenschap wil onderzoeken of het mogelijk is om het terrein zo in te richten dat deze niet alleen als werkhaven kan dienen, maar ook voor recreatiedoeleinden kan worden ingericht. Rimboe is namelijk één van de weinige plekken waar openbare toegankelijkheid naar het plassengebied voor recreanten gerealiseerd kan worden.

HERZIENING ERFPACHT RECREATIECENTRUM MIJNDEN

Naar verwachting bereiken Plassenschap Loosdrecht e.o. en Recreatiecentrum Mijnden in 2019 overeenstemming over de herziening van de erfpacht (voorwaarden en hoogte van de canon) als gevolg van de uitbreidingsplannen van Recreatiecentrum Mijnden, die sinds de wijziging van het bestemmingsplan in 2017 mogelijk zijn. Vanaf 2020 zal Plassenschap Loosdrecht e.o. meer inkomsten uit de erfpacht ontvangen en opnemen in de *Programmabegroting 2020*.

VEENWEIDEGEBIEDEN

Plassenschap Loosdrecht e.o. verkent de mogelijkheden voor recreatieve ontwikkeling bij de terreinen – Bosdijk, Zwaan, de Aa, de Geer, Oukoperdijk – in het westelijk weidegebied van de gemeente Stichtse Vecht (Breukelen), om de recreatieve meerwaarde van deze gebieden te verhogen en de kosten voor het beheer & onderhoud van deze terreinen te beperken.

ALGEMENE UITGANGSPUNTEN PROGRAMMABEGROTING 2020

Voor het opstellen van de *Programmabegroting 2020* worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- 1) Voor de begroting van 2019 heeft het bestuur van het Plassenschap besloten tot een eenmalige verhoging van 4,7% om achterstallige indexatie in te lopen. Tegelijkertijd heeft het bestuur besloten jaarlijks te indexeren op reële basis. De deelnemersbijdrage aan het Plassenschap Loosdrecht e.o. wordt met 1,5% verhoogd als gevolg van loon- en prijsindexatie, ervan uitgaande dat:
 - a) De deelnemersbijdrage aan Recreatie Midden-Nederland met 2% wordt geïndexeerd. In afwachting van nieuwe cao-onderhandelingen is gekeken naar vergelijkbare cao's en lijkt 2% een realistisch percentage.
 - b) Het te hanteren prijsindexcijfer, op basis van de cijfers 2018 en de verwachtingen 2019, voor 2020 1% bedraagt. Ook in de meerjarenraming wordt met deze prijsindex gerekend en is, voorzichtig, in lijn met de verwachting van het cultureel planbureau waar wordt uitgegaan van een prijsindexatie voor 2020 van 1,5%.
 - c) Voor de inkomsten, zoals tarieven voor ontheffingen en gebruik terreinen wordt een stijgingspercentage van 1% ten opzichte van 2019 aangehouden;
 - d) Uitgaande van het feit dat 50% van de begroting van het Plassenschap bestaat uit doorbelasting vanuit RMN en 50% uit andersoortige kosten komt het gewogen gemiddelde uit op 1,5%. Indien de deelnemersbijdrage niet met dit percentage wordt aangepast, dan heeft dit consequenties voor het dienstverleningsniveau van het Plassenschap.
- 2) In de kadernota 2020 van RMN wordt rekening gehouden met personele uitbreiding. Voor de uitbreiding op 'Beheer & onderhoud' van € 104.000,- is dekking vanuit aflopende contracten in de onderhoudskosten. Voor de uitbreiding op 'Toezicht & handhaving' wordt naar dekking gezocht. Bij het opstellen van de ontwerp-begroting zal een aparte toelichting worden opgesteld hoe met deze uitbreiding wordt omgegaan, in hoeverre er dekking is gevonden en wat mogelijke risico's zijn van de voorgestelde oplossing. Uitgangspunt hierbij is dat de deelnemersbijdrage aan het Plassenschap, buiten de voorgestelde prijsindexatie, niet stijgt.
- 3) Het beheer en onderhoud vindt plaats op basis van functievereisten, wettelijke kaders en vastgestelde kwaliteitsprofielen. De algemene onderliggende gedachte is 'schoon, heel en veilig'. Door het invoeren van een inspectiecyclus wordt er geleidelijk een overgang gemaakt van budget-gestuurd beheer naar kwaliteit-gestuurd beheer.
- 4) Reservering voor groot onderhoud vindt plaats op basis het vigerende MJOP, dat loopt tot 2029. Om de huidige kostenontwikkelingen te kunnen volgen worden de bedragen geïndexeerd. In 2020 wordt het MJOP opnieuw opgesteld met behulp van het nieuwe beheersysteem GeoVisia.
- 5) Per 1 januari 2018 heeft het Plassenschap een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met het Routebureau Utrecht en is daarmee één van de opdrachtgevers. De bijdrage (€ 24.000,- op prijspeil 2019), die jaarlijks aan het Routebureau moet worden betaald, wordt volledig gedekt vanuit de beschikbare middelen voor het routebeheer in de begroting van het Plassenschap;

- 6) De resultaten uit de evaluatie Besluit Motorboten en de gezamenlijke Campagne Snelvaren zijn eind 2019 bekend; het dagelijks bestuur besluit begin 2020 over mogelijke consequenties voor onder meer het aantal uit te geven snelvaarontheffingen. De begroting 2020 gaat uit van het aantal te verlenen snelvaarontheffingen voor 2020 van 800 stuks, net als in 2019. Mocht het bestuur in de aanloop naar 2020 besluiten dit aantal te wijzigen, dan volgt een voorstel tot een begrotingswijziging.
- 7) De infrastructuur en gerealiseerde recreatieve voorzieningen op terreinen van het Plassenschap worden na afloop van de technische levensduur vervangen, tenzij nieuwe inzichten tot een andere keuze leiden. Dit geldt ook voor het materieel, dat nodig is voor de uitvoering van de taken van het schap. Er wordt een bedrag van € 339.000,- aangehouden voor de beschoeiingen en andere bouwkundige werken, op grond van de huidige inzichten. Voor besteding van Groot Onderhoud wordt er € 293.100,- aangehouden.

WEERSTANDSVERMOGEN EN RESERVES

Het bestuur van het Plassenschap stelt aan de hand van een risico-inventarisatie de benodigde omvang van het weerstandsvermogen vast.

De algemene reserve is in eerste aanleg beschikbaar als buffer voor deze risico's. Dat betekent dus ook, dat deze reserve minimaal moet overeenkomen met deze benodigde buffer. Een eventueel hoger saldo in de algemene reserve kan gebruikt worden voor andere activiteiten of – incidenteel – ingezet worden om een exploitatietekort op te vangen. Dat laatste kan alleen incidenteel, omdat de begroting structureel in evenwicht moet zijn.

Vanuit deze kadernota wordt, vooruitlopend op de ontwerpbegroting 2020, twee risico's onderschreven. Enerzijds wordt een uitbreiding van de formatie van RMN voorgesteld. Dit brengt risico's op personele aansturing als ziekte, verlof en andersoortige improductieve uren met zich mee. RMN acht zich in staat om deze risico's voldoende te mitigeren om hier geen negatieve consequenties uit voort te laten komen, deels door tijdelijke aanstellingen. Anderzijds is er het risico van de aantrekkende markt en prijsstijgingen. Gezien de kortlopende contracten is het voordeliger (en flexibeler) om de mensen voor eenvoudige werkzaamheden in huis te hebben om hier direct op te kunnen sturen.

Voor de begroting 2020 wordt een nieuwe risico-inventarisatie opgeleverd, waarin ook het risico van klimaatverandering wordt meegenomen.

GEBIEDSAKKOORD OOSTELIJKE VECHTPLASSEN

Het Plassenschap Loosdrecht e.o. is mede ondertekenaar van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen (OVP). Het Plassenschap is daarmee een verplichting aangegaan van in totaal € 906.000 en heeft hiervoor een bestemmingreserve gevormd. De totale bijdrage dient volgens een vastgesteld kasritme te worden bijgedragen in de periode 2017-2028. Het Plassenschap betaalt met name voor uit te voeren baggerwerkzaamheden. Vanaf 2020 wordt rekening gehouden met een jaarlijks te financieren bedrag van € 70.914,00.

UITVOERING: BEDRIJFSVOERINGSORGANISATIE RECREATIE MIDDEN-NEDERLAND

Plassenschap Loosdrechtse Plassen e.o. neemt, samen met Recreatieschap Stichtse Groenlanden, deel aan de bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland. Het personeel, werkzaam voor de schappen en het Routebureau, is in dienst bij Recreatie Midden-Nederland. De twee schappen nemen diensten af van Recreatie Midden-Nederland zonder voorafgaande aanbesteding. De exploitatiebat en lasten van Recreatie Midden-Nederland worden volledig doorberekend aan de betalende deelnemers.

BIJLAGE BIJ RAADSBESLUIT Zienswijzen recreatieschappen, uitgangspunten begroting 2020

Motivering niet-toepasselijkheid Verordening tot raadgevend referendum (artikel 3 Verordening tot raadgevend referendum gemeente Utrecht)

Op dit raadsbesluit is de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht niet van toepassing omdat het een raadsbesluit betreft over de vaststelling van stukken betreffende **gemeenschappelijke regelingen** (artikel 3 lid 2 onder i Verordening tot raadgevend referendum gemeente Utrecht).

VERSIE VOOR BESLUITVORMING

Dagelijks bestuur van het recreatieschap Stichtse Groenlanden
Mevrouw S. Stolwijk
Postbus 8058
3503 RB UTRECHT

Behandeld door J.W.J. van Zeijl
Doorkiesnummer [14030](#)
E-mail j.w.van.zeijl@utrecht.nl
Bijlage(n) Geen

Datum [XX-XX-XX](#)
Ons kenmerk 5836246
Onderwerp Zienswijze ontwerp
uitgangspunten
programmabegroting 2020
recreatieschap Stichtse
Groenlanden

Uw kenmerk Z-182427/UIT-184291
Uw brief van 29.11.2018

Verzonden
Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte mevrouw Mevrouw S. Stolwijk,

Op 29 november heeft u als secretaris van het dagelijks bestuur van het recreatieschap Stichtse Groenlanden de Ontwerp Uitgangspunten gestuurd voor het opstellen van uw Ontwerp Programmabegroting 2020. In uw brief vraagt u om onze zienswijze vóór 28 januari 2019 aan te leveren, zodat het Algemeen Bestuur onze zienswijze kan betrekken in de besluitvorming.

De zienswijze is per ontwerp uitgangspunt ("Uitgangspunten programmabegroting 2020" (p. 3). Wij vragen u om het uitgangspunt van een structureel sluitende begroting bovenaan uw uitgangspunten voor de begroting 2020 te zetten. In uw toelichting ontbreekt helaas een verwijzing naar het besluit van vorig jaar om de deelnemersbijdragen met 20 procent te verhogen. Wij vragen u de inzet van de extra deelnemersbijdrage, overeenkomstig de hierover in 2018 gemaakte afspraken, inzichtelijk te maken.

Het eerste uitgangspunt omvat de verhoging van de deelnemersbijdrage met een gewogen, gemiddeld indexcijfer (+1,5%) als gevolg van loon en prijsindexatie. Indexatie van de deelnemersbijdrage is eerder met de goedkeuring van de Kadernota 2019–2022 afgesproken. Het uitgangspunt om de deelnemersbijdrage voor loon- en prijsontwikkelingen te indexeren is daarmee voor ons akkoord.

Het tweede uitgangspunt omvat de uitbreiding van de vaste formatie voor 'beheer & onderhoud' en 'toezicht & handhaving'. In onze eerdere zienswijze op de ontwerp-programmabegroting 2019 gaven wij aan zeer te hechten aan een goede monitoring van personeelslasten en verantwoording daarvan naar het DB. Bij het andermaal ontbreken van een onderbouwing van de voorgestelde uitbreiding van de formatie, onthouden wij goedkeuring voor dit uitgangspunt. Graag geven wij onze informatie-behoefte specifiek aan u mee:

- Een onderbouwing van uw voorstellen voor uitbreiding van de vaste formatie inclusief de totale 'bovenformatieve' capaciteit bij uw uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland (RMN). Uw toelichting op uw uitgangspunten bevat ook de aankondiging van RMN om zich te transformeren

Datum [XX-XX-XX](#)
Ons kenmerk 5836246

van een beheer- naar een ontwikkelorganisatie. Wij vragen u om deze aankondiging in de onderbouwing mee te nemen.

- Alle directe kosten (personeelskosten, ziekte en uitval) en indirecte (huisvesting, aanschaf en onderhoud machines en gereedschappen, materialen etc.) te benoemen bij een mogelijke uitbreiding van de vaste formatie.
- Gedachte verschuivingen in andere deelbudgetten binnen uw begroting toelichten.
- Bij verschuivingen in budgetten dient de kwaliteit van bescherming van natuur en landschap gewaarborgd te blijven.
- De (andere) risico's benoemen als gevolg van uitbreiding van de vaste formatie, ook als gevolg van de voorgestelde uitbreiding van de vaste formatie.

Het derde uitgangspunt omvat de omslag van budget-gestuurd beheer naar kwaliteits-gestuurd beheer. Het vierde uitgangspunt omvat de indexering voor groot-onderhoud. Deze uitgangspunten zijn akkoord binnen de financiële ruimte van het eerste uitgangspunt. Wij vragen u elk van de onderdelen van het bestaande Meerjarenonderhoudsprogramma inzichtelijk te maken in de ontwerp-programmabegroting 2020.

Uitgangspunt 5 omvat het binnen de begroting dekken van de dienstverleningsovereenkomst met het Routebureau Utrecht. Uitgangspunt 6 betreft het rekening houden met 860,-000 betalende bezoekers aan het strandbad Maarsseveen. Wij stemmen in met beide uitgangspunten.

Uitgangspunt 7 omvat de vervanging van infrastructuur, recreatieve voorzieningen en materieel na afloop van de technische levensduur. Wij vragen u dit, met inachtneming van de financiële kaders, zoveel als mogelijk circulair te doen. Wij verwachten daarnaast dat u dit uitgangspunt verder uitwerkt met in acht neming van onze zienswijze op het tweede en vierde uitgangspunt.

Tenslotte delen wij onze gedachten over uw organisatie. Wij waarderen uw activiteiten voor onze bewoners op recreatiegebied en uw inspanningen om in diverse trajecten te komen tot verbetering van de relatie tussen opdrachtnemer-opdrachtgever en van de financiële rapportages. ~~Tegelijkertijd stelt uw verwachting over een verlenging van het toezichthouderschap door het ministerie van BZK tot medio 2019 ons teleur. Temeer daar de deelnemers in 2018 instemden met een forse verhoging van hun bijdragen teneinde dit voortvarend op te lossen. Bovendien droeg de gemeente Utrecht (brief 4187365, 15 april 2018) u op om te zorgen voor een sluitende begroting en verbond voorwaarden aan de instemming met de kadernota 2019-2022 en de ontwerp begroting 2019.~~

Helaas ontbreekt ondanks eerdere verzoeken belangrijke informatie om een deel van uw uitgangspunten te kunnen beoordelen. U geeft aan deze uitgangspunten nader te onderbouwen in de programmabegroting 2020 die u in april 2019 aan ons voorlegt. Wij vragen u dan ook nadrukkelijk om onze zienswijze op een zorgvuldige wijze in te zetten bij het opstellen van een inzichtelijke en evenwichtige ontwerp-programmabegroting 2020.

Hoogachtend,

Gemeenteraad van Utrecht,

de griffier,
mr. M. van Hall

de voorzitter,
mr. J.H.C. van Zanen

VERSIE VOOR BESLUITVORMING

Dagelijks bestuur van het Plassenschap Loosdrecht
Mevrouw S. Stolwijk
Postbus 8058
3503 RB UTRECHT

Behandeld door J.W.J. van Zeijl
Doorkiesnummer 14 030
E-mail j.w.van.zeijl@utrecht.nl
Bijlage(n) Geen
Uw kenmerk Z-182419
Uw brief van 22.11.2018

Datum XX-XX-XXXX
Ons kenmerk 5836246
Onderwerp Zienswijze ontwerp kadernota
2020 Plassenschap Loosdrecht e.o.
Verzonden
Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte mevrouw S. Stolwijk,

Op 22 november heeft u als secretaris van het dagelijks bestuur van het Plassenschap Loosdrecht de Ontwerp Kadernota 2020 verstuurd. De Kadernota dient als algemeen beleidskader en financieel uitgangspunt voor het opstellen van de Programmabegroting 2020. In uw brief vraagt u om onze zienswijze vóór 28 januari 2019 aan te leveren, zodat De Plassenraad onze zienswijze kan betrekken in de besluitvorming.

Het eerste uitgangspunt omvat de verhoging van de deelnemersbijdrage met een gewogen, gemiddeld indexcijfer (+1,5%) als gevolg van loon en prijsindexatie. Het uitgangspunt om de deelnemersbijdrage voor loon- en prijsontwikkelingen te indexeren is voor ons akkoord.

Het tweede uitgangspunt omvat de uitbreiding van de vaste formatie voor 'beheer & onderhoud' en 'toezicht & handhaving'. In onze eerdere zienswijze (april 2018) op de ontwerp-programmabegroting 2019 gaven wij aan zeer te hechten aan een goede monitoring van personeelslasten en verantwoording daarvan naar het DB. Bij het andermaal ontbreken van een onderbouwing van de voorgestelde uitbreiding van de formatie, onthouden wij goedkeuring voor dit uitgangspunt. Graag geven wij onze informatie-behoefte specifiek aan u mee:

- Een onderbouwing van uw voorstellen voor uitbreiding van de vaste formatie inclusief de totale 'bovenformatieve' capaciteit bij uw uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland (RMN). Uw toelichting op uw uitgangspunten bevat ook de aankondiging van RMN om zich te transformeren van een beheer- naar een ontwikkelorganisatie. Wij vragen u om deze aankondiging in de onderbouwing mee te nemen.
- Alle directe kosten (personeelskosten, ziekte en uitval) en indirecte (huisvesting, aanschaf en onderhoud machines en gereedschappen, materialen etc.) te benoemen bij een mogelijke uitbreiding van de vaste formatie.
- Gedachte verschuivingen in andere deelbudgetten binnen uw begroting toelichten.
- Bij verschuivingen in budgetten dient de kwaliteit van bescherming van natuur en landschap gewaarborgd te blijven.

Gemeenteraad

Datum XX-XX-XXXX
Ons kenmerk 5836246

- De (andere) risico's benoemen als gevolg van uitbreiding van de vaste formatie, ook als gevolg van de voorgestelde uitbreiding van de vaste formatie.

Het derde uitgangspunt omvat de omslag van budget-gestuurd beheer naar kwaliteits-gestuurd beheer. Het vierde uitgangspunt omvat de indexering voor groot-onderhoud. Deze uitgangspunten zijn akkoord binnen de financiële ruimte van het eerste uitgangspunt. Wij vragen u elk van de onderdelen van het bestaande Meerjarenonderhoudsprogramma inzichtelijk te maken in de ontwerp-programmabegroting 2020.

Uitgangspunt 5 omvat het binnen de begroting dekken van de dienstverleningsovereenkomst met het Routebureau Utrecht. Uitgangspunt 6 betreft het aantal uit te geven snelvaarontheffingen. Wij stemmen in met beide uitgangspunten.

Uitgangspunt 7 omvat de vervanging van infrastructuur, recreatieve voorzieningen en materieel na afloop van de technische levensduur. Wij vragen u dit, met inachtneming van de financiële kaders, zoveel als mogelijk circulair te doen. Wij verwachten dat u dit uitgangspunt daarnaast verder uitwerkt met in acht neming van onze zienswijze op het tweede en vierde uitgangspunt.

Helaas ontbreekt, ondanks eerdere verzoeken, belangrijke informatie om een deel van uw uitgangspunten te kunnen beoordelen. U geeft aan deze uitgangspunten nader te onderbouwen in de programmabegroting 2020 die u in april 2019 aan ons voorlegt. Wij vragen u dan ook nadrukkelijk om onze zienswijze op een zorgvuldige wijze in te zetten bij het opstellen van een inzichtelijke en evenwichtige ontwerp-programmabegroting 2020.

Hoogachtend,

Gemeenteraad van Utrecht,

de griffier,

mr. M. van Hall

de voorzitter,

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Veiligheid
Kenmerk	Kraan- Nieuwenhuize, M. (Marianne) 5824155
Vergadering	
Vergaderdatum	
Geheim	Nee
Beleidsveld	Openbare Orde en Veiligheid

Reactie op ontwerp Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Utrecht

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De bijgevoegde brief vast te stellen als de reactie van de raad op het ontwerp Regionaal Risicoprofiel, alsmede als de wensen van de raad ten aanzien van op te nemen beleid in het nieuwe beleidsplan van de Veiligheidsregio Utrecht.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages

Voorstel: Voorstel_11034

Bijlage: Reactiebrief aan VRU over het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2019-2022 (januari 2019)

Bijlage: Aanbiedingsbrief ontwerp regionaal risicoprofiel VRU 29-11-2018

Bijlage: Ontwerp regionaal risicoprofiel VRU v7.0 29-11-2018

Bijlage: Kaart cultureel erfgoed&recreatie Utrecht

Bijlage: Kaart gebouwen met niet-zelfredzame personen Utrecht

Bijlage: Kaart risico-bedrijven Utrecht

Bijlage: STREKT TER VERVANGING Reactiebrief aan VRU over het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2019-2022 (na M&S)

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Context

Per brief van 29 november 2018 heeft de secretaris van het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) het ontwerp Regionaal Risicoprofiel (RRP) 2019 toegezonden. Uw raad is uitgenodigd om, uiterlijk op 7 februari 2019, zijn reactie te geven op het ontwerp Regionaal Risicoprofiel en om wensen kenbaar te maken omtrent het op te nemen beleid in het nieuwe beleidsplan.

Regionaal Risicoprofiel

Eenmaal per vier jaar stelt het algemeen bestuur van de VRU een beleidsplan vast. In 2019 wordt het nieuwe beleidsplan vastgesteld voor de periode 2020-2023. Het RRP is een van de documenten die als basis dienen voor dit beleidsplan. Het RRP heeft daarnaast ook een eigenstandige functie. Zo is het van belang voor de VRU, gemeenten en (crisis)partners om te weten welke risico's er regionaal en lokaal zijn. Op die manier kan ieder zich, vanuit de eigen taken en verantwoordelijkheden, bijvoorbeeld voorbereiden op gevolgen van en de bestrijding van een incident. Zoals gezegd ligt het RRP aan de basis van het beleidsplan, maar het dient ook als onderlegger van het crisis- en dekkingsplan van de VRU.

Dit ontwerp RRP is op een nieuwe manier tot stand gekomen in vergelijking met het huidige RRP. Naast dat er vele bronnen zijn geraadpleegd, evenals experts van samenwerkingspartners van de VRU, is er ditmaal extra aandacht geweest voor het in kaart brengen en duiden van de lokale risico's. Daartoe zijn gesprekken geweest met postcommandanten, de adviseur crisisbeheersing van de gemeente en andere medewerkers van Veiligheid en van Toezicht en Handhaving.

Wat tevens een nieuwe ontwikkeling is die wordt beschreven, is de verschuiving van risicobeheersing naar risicogerichtheid. Daarbij ligt de focus meer op de impact voor de stad en de inwoners.

In het ontwerp RRP wordt geconstateerd dat met de huidige dynamiek in de maatschappij er niet volstaan kan worden met het vaststellen van een RRP eens per vier jaar. De VRU wil dan ook werken aan een dynamisch risicobeeld.

Het ontwerp RRP bevat een regionale vertaling van de beschreven nationale risico's. Deze zijn verder aangevuld met de regionale en lokale risico's van gebouwbranden. Voor het eerst worden in dit ontwerp RRP ook Risicofocusgebieden benoemd waar sprake is van een stapeling van risico's. Verder beschrijft het ontwerp RRP ontwikkelingen die van invloed zijn op de risico's in het verzorgingsgebied, zoals demografische ontwikkelingen.

Beleidsplan

De inhoud van het concept beleidsplan is nog niet met u gedeeld. U kunt dus geheel naar eigen inzicht aangeven welke onderwerpen u wilt opnemen in de brief waarin u ook reageert op het ontwerp RRP. In de bijgevoegde concept brief is een aantal zaken opgenomen die in lijn liggen met zienswijzen die uw raad de afgelopen jaren heeft ingediend op kadernota's en programmabegrotingen van de VRU.

Bij dit raadvorstel is bijgevoegd de concept brief met reactie op het ontwerp Regionaal Risicoprofiel en de wensen omtrent op te nemen beleid in het nieuwe beleidsplan, het ontwerp Regionaal Risicoprofiel met drie kaarten waarop risico's in gemeente Utrecht in kaart zijn gebracht en de bijbehorende aanbiedingsbrief.

Beslispunt

- 1 De bijgevoegde brief vast te stellen als de reactie van de raad op het ontwerp Regionaal Risicoprofiel, alsmede als de wensen van de raad ten aanzien van op te nemen beleid in het nieuwe beleidsplan van de Veiligheidsregio Utrecht.

Argumenten

- 1.1 Door een nieuwe methode te hanteren bij de totstandkoming van het RRP zijn lokale risico's nog beter in beeld en staat de inwoner meer centraal.
Er is gesproken specialisten en ervaringsdeskundigen die goed zicht hebben op de (beleving van) lokale risico's. Ook is er een verschuiving beschreven waarbij er meer focus is voor de impact op de stad en de inwoners.
- 1.2 Het Stationsgebied Utrecht en Utrecht Science Park zijn aangewezen als risicofocusgebied.
Gezien de complexiteit en het belang van deze gebieden, alsmede de grote aantallen personen die verblijven in en/of bewegen door deze gebieden, is het passend dat zij op deze wijze zijn benoemd in het ontwerp RRP. Het is daarbij van belang dat voor Utrecht Science Park ook een incidentbestrijdingsplan wordt opgesteld, zoals dit er ook is voor het Stationsgebied.
- 1.3 Het is onduidelijk wat het dynamisch risicobeeld gaat inhouden en wat de rol van uw raad hierbij is.
Gezien de dynamiek van maatschappelijke en technische ontwikkelingen is het verstandig een dynamisch risicobeeld te creëren. Het is echter onduidelijk wat dit gaat inhouden, hoe de VRU dit vorm gaat geven en hoe gemeenteraden worden betrokken bij grotere wijzigingen ten opzichte van het voorliggende ontwerp RRP.
- 1.4 De wensen in de brief voor op te nemen beleid in het nieuwe beleidsplan sluiten aan bij het RRP en bij eerdere zienswijzen van uw raad op kadernota's en programmabegrotingen van de VRU.
De volgende punten worden benoemd:
 - maak onderscheid tussen hetgeen noodzakelijk en hetgeen wenselijk is.
 - hanteer het principe 'nieuw voor oud', zodat gemeente niet worden geconfronteerd met structurele ophogingen van de gemeentelijke bijdrage.
 - maak een vertaalslag van de beschreven risico's in het ontwerp RRP en bekijk of deze een doorontwikkeling vergen van bijvoorbeeld de brandweerbijdrage of de crisisbeheersing.
 - vertaal dit alles ook naar intern beleid, zoals op het gebied van personeel en bedrijfsvoering. Daarbij wordt extra aandacht gevraagd voor eventuele gevolgen van beleid voor zowel vrijwilligers als beroepsmedewerkers, alsmede voor duurzaamheidsbeleid.

Opgesteld door	Veiligheid Kraan- Nieuwenhuize, M. (Marianne)
Kenmerk	5824155
Vergadering	
Vergaderdatum	
Jaargang en nummer	
Beleidsveld	Openbare Orde en Veiligheid

Reactie op ontwerp Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Utrecht

besluit

- 1 De bijgevoegde brief vast te stellen als de reactie van de raad op het ontwerp Regionaal Risicoprofiel, alsmede als de wensen van de raad ten aanzien van op te nemen beleid in het nieuwe beleidsplan van de Veiligheidsregio Utrecht.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

VERSIE VOOR BESLUITVORMING

Veiligheidsregio Utrecht
t.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 3154
3502 GD UTRECHT

Behandeld door	M. Kraan	Datum	
Doorkiesnummer	030 – 28 63510	Ons kenmerk	5824155
E-mail	marianne.kraan@utrecht.nl	Onderwerp	Reactie op het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2019
Bijlage(n)	Geen	Verzonden	
Uw kenmerk	18.004510		
Uw brief van	29 november 2018		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

Per brief van 29 november 2018 heeft uw secretaris het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2019 toegezonden. De gemeenteraad is uitgenodigd om, uiterlijk op 7 februari 2019, aan u zijn reactie te geven op het ontwerp Regionaal Risicoprofiel en om wensen kenbaar te maken omtrent het op te nemen beleid in het nieuwe beleidsplan. In deze brief is onze reactie verwoord.

Reactie op ontwerp Regionaal Risicoprofiel

Wij waarderen de nieuwe methode die u heeft gebruikt om de regionale en lokale risico's in beeld te brengen. Wij begrijpen dat u zowel specialisten en/of ervaringsdeskundigen in uw eigen organisatie, als in de gemeentelijke organisatie hebt geraadpleegd, naast het gebruik van diverse andere bronnen, zodat er in het ontwerp Regionaal Risicoprofiel recht wordt gedaan aan (de beleving van) de lokale risico's. Wij steunen de verschuiving van risicobeheersing naar risicogerichtheid, waarbij de impact van risico's de belangrijkste factor zijn. Wij zijn namelijk van mening dat hiermee de inwoner meer centraal komt te staan.

Het Stationsgebied Utrecht en Utrecht Science Park hebben een bepaalde complexiteit, zijn van groot belang en er verblijven grote aantallen personen in en/of bewegen zich door deze gebieden. Wij juichen dan ook toe dat u in dit ontwerp Regionaal Risicoprofiel de zogenaamde risicofocusgebieden introduceert. Voor het Stationsgebied is er al enkele jaren een zogenaamd incidentbestrijdingsplan. Gezien de stapeling van risico's die ook worden beschreven in het Regionaal Risicoprofiel willen wij u vragen om ook voor het Utrecht Science Park een incidentbestrijdingsplan op te stellen.

Verder herkennen wij de door u beschreven en in kaart gebrachte risico's, zowel lokaal als regionaal, alsmede de dynamiek van de ontwikkelingen. Wij zijn dan ook benieuwd hoe u verder vorm gaat geven aan een dynamisch risicobeeld, zoals u nastreeft. Ook vernemen wij graag hoe u de gemeenteraden in staat zal stellen om ook tussentijds, en dus niet alleen elke vier jaar, een reactie te geven, mochten er substantiële wijzigingen zijn ten opzichte van het voorliggende ontwerp Regionaal Risicoprofiel.

Wensen omtrent beleid op te nemen in het nieuwe beleidsplan

In lijn met zienswijzen op de kadernota's en begrotingen van de VRU die wij de afgelopen jaren hebben gegeven, roepen wij u op om het nieuwe beleidsplan op te stellen met in achtneming van het volgende.

Wanneer u nieuw beleid introduceert, is het van belang dat u hierbij onderscheid maakt tussen onderwerpen en ontwikkelingen die wenselijk zijn en die noodzakelijk zijn. Bij nieuw beleid gaan we ervan uit dat het principe 'nieuw voor oud' hanteert, zodat de gemeenten niet worden geconfronteerd met structurele ophogingen van de gemeentelijke bijdrage.

Zoals hierboven is aangegeven, herkennen we de door u beschreven risico's in het ontwerp Regionaal Risicoprofiel. Gezien het risico van uitval van vitale infrastructuur door cybercriminaliteit, vragen we u hier extra aandacht voor te hebben.

Onze verwachtingen zijn verder dat u in het beleidsplan de vertaalslag maakt van wat de gevolgen zijn van alle ontwikkelingen, risico's en risicofocusgebieden die u in het ontwerp Regionaal Risicoprofiel benoemt. Vragen deze bijvoorbeeld een doorontwikkeling van de brandweezorg of de crisisbeheersing? Omdat het Regionaal Risicoprofiel hier nog geen duidelijkheid over biedt, houden we ons het recht voor om hier op terug te komen.

Daarnaast verwachten wij dat u deze zaken ook vertaalt naar intern beleid, bijvoorbeeld voor personeel en bedrijfsvoering. Wat betekent wat u gaat opnemen in het beleidsplan en de beschreven risico's en ontwikkelingen in het Regionaal Risicoprofiel voor de vrijwillige en beroepsmedewerkers?

De raad roept u op tot een actief diversiteitsbeleid, zodat uw gehele organisatie, ook de repressieve dienst, een afspiegeling vormt van de samenleving.

De raad vraagt u tevens om blijvende aandacht voor duurzaamheid, vastgelegd in duurzaamheidsbeleid.

Hoogachtend,

Gemeenteraad van Utrecht,

de griffier,

mr. M. van Hall

de voorzitter,

mr. J.H.C. van Zanen

Datum

29 november 2018

Aan de gemeenteraden van de deelnemende VRU-gemeenten
Ter attentie van de voorzitter door tussenkomst van de
colleges van burgemeester en wethouders

Onderwerp

Uitnodiging inbreng ontwerp-regionaal risicoprofiel

Geachte raad,

Voor u ligt het ontwerp-regionaal risicoprofiel. Dit document is op 19 november jl. besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Wij leggen dit document graag voor reactie aan u voor.

Van regionaal risicoprofiel naar beleidsplan

Eénmaal in de vier jaar stelt het bestuur van de VRU zijn beleidsplan en het dekkingsplan van de brandweer vast, waarin het beleid is vastgelegd over de taken van de veiligheidsregio. Het huidige beleidsplan beslaat de periode van 2016 tot en met 2019. Op dit moment worden voorbereidingen getroffen om volgend kalenderjaar een nieuw beleidsplan vast te stellen voor de periode 2020 tot en met 2023. Het beleidsplan is (mede) gebaseerd op het regionaal risicoprofiel.

Vanzelfsprekend is het belangrijk dat wij de relevante fysieke veiligheidsrisico's binnen uw gemeente kennen en de impact daarvan op de regio en uw gemeente kunnen duiden. Daarom is ook uw reactie op het ontwerp-regionaal risicoprofiel voor ons van belang. In het verlengde daarvan stellen wij u in de gelegenheid uw wensen kenbaar te maken voor het komende beleidsplan.

Totstandkoming regionaal risicoprofiel

Bij het opstellen van het ontwerp-regionaal risicoprofiel hebben we als basis het Nationaal VeiligheidsProfiel (NVP) gebruikt. Tevens hebben we gebruik gemaakt van gecombineerde data van partners en van de betekenis die zij hebben gegeven aan deze informatie. Bij dat laatste hebben we tevens de lokale kennis benut, zoals die van postcommandanten en adviseurs crisisbeheersing.

contactpersoon

H. Booijs

Directie Risicobeheersing

Archimedeslaan 6

3584 BA Utrecht

088 878 1010

h.booijs@vru.nl

Ons kenmerk

18.004510

Uw kenmerk

-

Bijlagen

Ontwerp RRP

Lokaal risicobeeld

Veiligheidsregio Utrecht

Postbus 3154

3502 GD Utrecht

088 878 1000

info@vru.nl

www.vru.nl

www.vrubrandweer.nl

[veiligheidsregioutrecht](https://www.facebook.com/veiligheidsregioutrecht)

[@vr utrecht](https://twitter.com/vr utrecht)

Iban

NL18 BNGH 0285 1331 79

Ontwerp-regionaal risicoprofiel

Elk thema van het NVP is uitgewerkt in mogelijke scenario's. Daarbij zijn waarschijnlijkheid en gevolgen van elk scenario beschreven. Naast de thema's uit het NVP beschrijft het ontwerp-regionaal risicoprofiel twee aanvullende thema's met een regionaal en lokaal karakter. Dit zijn 'Brand' en 'Risicofocusgebieden'. Het thema Brand gaat in op de risico's van branden die de regio kunnen treffen. Risicofocusgebieden zijn gebieden die een complex en samengesteld risico kennen. De stapeling van risico's maakt dat de VRU met extra aandacht naar de (fysieke) veiligheid in deze gebieden kijkt.

Capaciteit

De VRU is met zijn basiscapaciteit (mensen en materieel) goed toegerust om in geval van calamiteiten deze adequaat te kunnen bestrijden. Daar waar de bestrijding van calamiteiten de huidige capaciteit van de VRU te boven gaat, is bijstand vanuit nabijgelegen regio's of landelijk georganiseerd.

Lokale risico-objecten en kwetsbare inrichtingen

Naast het regionaal risicoprofiel ontvangt u een lokale risicokaart met de risico's in uw gemeente. Dit geeft een beeld van de objecten die een mogelijk risico voor de omgeving vormen en de kwetsbare inrichtingen.

Reactie

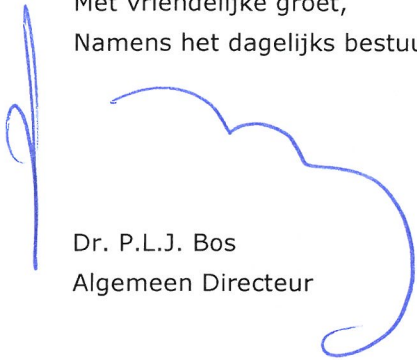
Wij nodigen u uit om uw reactie op het ontwerp-regionaal risicoprofiel uiterlijk 7 februari 2019 kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de VRU via bestuurlijke.zaken@vru.nl.

De reacties op het ontwerp-regionaal risicoprofiel en de wensen omtrent het in het nieuwe beleidsplan op te nemen beleid zullen worden besproken in de vergadering van het algemeen bestuur op 11 februari 2019. De vaststelling van het definitieve regionaal risicoprofiel is voorzien voor de vergadering van het algemeen bestuur op 27 maart 2019, waarbij tevens het ontwerp van het nieuwe beleidsplan zal worden behandeld. Het ontwerp-beleidsplan wordt daarna ook ter bespreking aan de gemeenteraden voorgelegd.

Op 4 en 10 december a.s. worden er van 19.00 – 20.00 uur regionale informatiebijeenkomsten georganiseerd om onder andere het ontwerp-risicoprofiel nader toe te lichten. Wij hebben u hier reeds bij brief van 6 november jl. voor uitgenodigd. U kunt zich aanmelden voor een van deze bijeenkomsten via accountmanagement@vru.nl. Vanzelfsprekend zijn wij ook daarnaast bereikbaar voor vragen of een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht,

A large, stylized handwritten signature in blue ink is positioned to the left of the typed name. The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke at the bottom.

Dr. P.L.J. Bos
Algemeen Directeur

Regionaal Risicoprofiel

2019

Concept – ontwerp

Colofon

Dit document omvat het ontwerp Regionaal Risicoprofiel van de Veiligheidsregio Utrecht

Organisatie

Veiligheidsregio Utrecht
www.vru.nl

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 19 november 2018 versie 7.0

Samenvatting

Op grond van de Wet Veiligheidsregio stelt elke veiligheidsregio een regionaal risicoprofiel vast voor een beleidsperiode van vier jaar. Het regionaal risicoprofiel is de onderlegger voor het beleidsplan, crisisplan en dekkingsplan van de VRU.

Het regionaal risicoprofiel (RRP) biedt een overzicht van risicovolle situaties op het gebied van branden, crisisbeheersing en rampenbestrijding. Het voorliggende ontwerp regionaal risicoprofiel sluit aan op het Nationaal Veiligheidsprofiel 2016 (NVP). In het regionaal risicoprofiel zijn alleen die nationale thema's beschreven die een regionale vertaling kennen voor het verzorgingsgebied van de VRU. Het gaat om de volgende thema's:

- Natuurrampen
- Bedreigingen voor gezondheid en milieu
- Zware ongevallen
- Verstoring vitale infrastructuur
- Cyberdreigingen
- Ondermijning, extremisme en terrorisme

Het bovenstaande levert een overzicht van risicovolle situaties op het gebied van branden, rampen en crisis. Van elk bovengenoemd thema is uitgewerkt wat mogelijke oorzaken zijn en hoe deze kunnen worden beperkt. Tevens is beoordeeld wat de mogelijke gevolgen van bovengenoemde risico's zijn. Voor wat betreft de voorbereiding en de bestrijding ervan kunnen wij terugvallen op de dagelijkse hulpverlening en de crisisorganisatie. Daar waar het gaat om overstijgende incidenten maken wij gebruik van interregionale en nationale bijstandsafspraken. Deze uitwerking is mede tot stand gekomen op basis openbare bronnen, bronnen van partners en eigen gegevens.

Het ontwerp regionaal risicoprofiel bevat aanvullend een tweetal thema's die niet afkomstig zijn uit het NVP, namelijk 'Brand' en 'Risicofocusgebieden'. Het thema Brand gaat in op de risico's van branden die de regio kunnen treffen. Het thema Risicofocusgebieden beschrijft gebieden in de regio met een grote concentratie van personen, een complex en samengesteld risico en die van groot economisch belang zijn. De stapeling van risico's maakt dat de VRU met extra aandacht naar veiligheid van deze gebieden kijkt.

Naast de bovengenoemde thema's wordt daar waar mogelijk rekening gehouden met een tweetal ontwikkelingen die van invloed zijn op de risico's in het verzorgingsgebied: demografische ontwikkelingen en energietransitie.

Op basis van het ontwerp regionaal risicoprofiel kunnen wij concluderen dat wij voldoende capaciteit hebben en goed zijn voorbereid. De paraatheid van de dagelijkse hulpverlening, planvorming, opleiding en oefening van het personeel, de staande crisisorganisatie, de specialismen binnen onze regio en de afspraken met buurregio's, partners en landelijke bijstandsafspraken zijn op orde.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	9
1.1	Waarom een Regionaal Risicoprofiel	9
	<i>Wettelijke basis</i>	9
	<i>Basis voor het beleidsplan, crisisplan en dekkingsplan</i>	9
	<i>Dynamisch risicobeeld</i>	10
1.2	Leeswijzer	10
2	Totstandkoming van dit risicoprofiel	11
2.1	Ontwikkelingen en randvoorwaarden	11
	<i>Samenhang RRP en NVP</i>	11
	<i>Ontwikkeling naar risicogerichtheid</i>	11
	<i>Informatiegestuurd werken</i>	11
2.2	Uitgangspunten van het Regionaal Risicoprofiel	12
	<i>RRP sluit aan bij het NVP</i>	12
	<i>Proces naar dit regionale risicoprofiel</i>	13
	<i>Lokaal profiel</i>	13
3	Risicoprofiel	14
	<i>Toelichting diagram</i>	15
3.1	Thema's	16
	<i>Natuurrampen</i>	16
	<i>Bedreigingen gezondheid en milieu</i>	18
	<i>Zware ongevallen</i>	18
	<i>Verstoring vitale infrastructuur</i>	20
	<i>Ondermijning, extremisme en terrorisme</i>	21
3.2	Thema 'Brand'	22
	<i>Brandrisico's in het algemeen</i>	22
	<i>Gebouwbranden</i>	23
3.3	Risicofocusgebieden	25
	<i>Transport gevaarlijke stoffen grote vaarwegen</i>	26
	<i>Stationsgebied Utrecht</i>	26
	<i>Utrecht Sciencepark</i>	26
	<i>Utrecht Science Park Bilthoven (RIVM)</i>	27
	<i>Utrechtse Heuvelrug</i>	28
4	Ontwikkelingen in het verzorgingsgebied	29
4.1	Demografische ontwikkelingen	29
	<i>Bevolkingsgroei</i>	29
	<i>Vergrijzing</i>	29
4.2	Energietransitie	30
	<i>Windturbines</i>	30

<i>Zonnepanelen</i>	30
<i>Waterstof</i>	30
<i>Liquefied Natural Gas</i>	31
<i>Ammoniak als alternatief voor waterstof</i>	31
<i>Toename van elektrische opslagsystemen</i>	31
<i>Energie uit biomassa</i>	32
5 Capaciteiten per thema	34
5.1 Inleiding	34
5.2 Thema's	35
5.3 Thema 'Brand'	37
5.4 Risicofocusgebieden	37
Bijlage 1. Samenvatting Nationaal VeiligheidsProfiel (NVP)	39
<i>Natuurrampen</i>	39
<i>Bedreigingen gezondheid en milieu</i>	41
<i>Zware ongevallen</i>	43
<i>Verstoring vitale infrastructuur</i>	45
<i>Cyberdreiging</i>	48
<i>Ondermijning, extremisme en terrorisme</i>	48
Bijlage 2. Overzicht thema's met oorzaken, effecten en planvorming	49
Bijlage 3. Overzicht deelnemers	54

1 Inleiding

1.1 Waarom een Regionaal Risicoprofiel

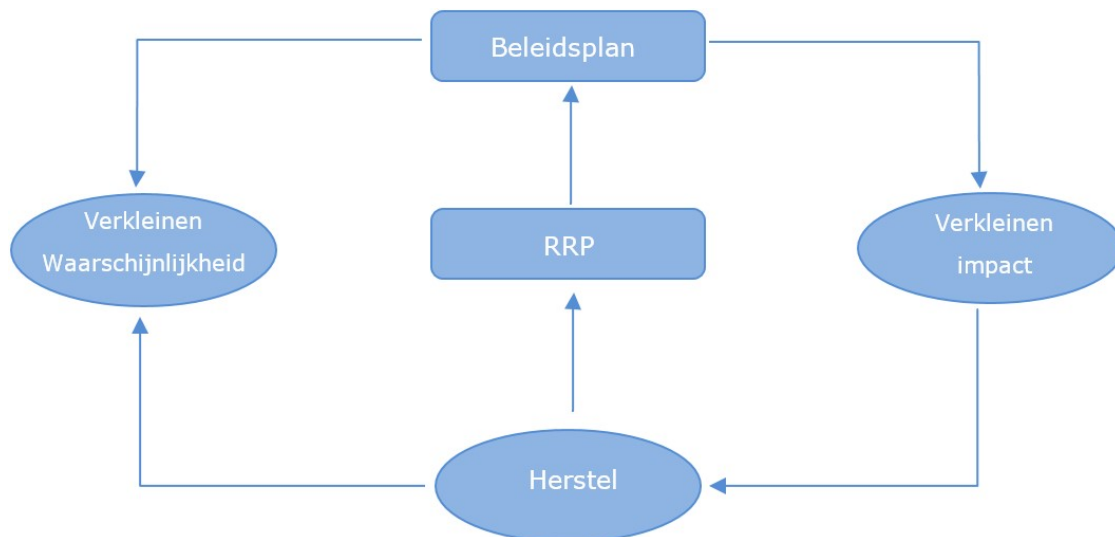
Wettelijke basis

Op basis van artikel 15, lid 2 uit de Wet veiligheidsregio stellen wij een regionaal risicoprofiel (RRP) op. Volgens dat artikel bestaat een risicoprofiel uit:

- a.** een overzicht van de risicovolle situaties binnen de veiligheidsregio die tot een brand, ramp of crisis kunnen leiden,
- b.** een overzicht van de soorten branden, rampen en crises die zich in de veiligheidsregio kunnen voordoen, en
- c.** een analyse waarin de weging en inschatting van de gevolgen van de soorten branden, rampen en crises zijn opgenomen.

Basis voor het beleidsplan, crisisplan en dekkingsplan

In artikel 15, lid 1 van de Wet veiligheidsregio, staat dat het beleidsplan mede is gebaseerd op het door het bestuur vastgestelde regionaal risicoprofiel. In dat beleidsplan maakt de veiligheidsregio afwegingen hoe ze om wil gaan met de aanwezige en mogelijke toekomstige risico's. Dat doen wij via twee lijnen: het verkleinen van de waarschijnlijkheid d.m.v. risicobeheersing en het verkleinen van de gevolgen van risico's d.m.v. crisisbeheersing. Ten aanzien van dit laatste stellen wij een crisis- en dekkingsplan op. Het verkleinen van de gevolgen draagt bij aan het herstel.

Schematische weergave van de positie van het Regionaal Risicoprofiel.

Dynamisch risicobeeld

Het regionaal risicoprofiel wordt volgens de wet eens in de 4 jaar vastgesteld. Tot nu toe hielden we ook voor de overige planvormen die cyclus aan. Met de dynamiek van de huidige maatschappij kunnen we niet volstaan met het 1 keer per 4 jaar vaststellen van een risicoprofiel.

Veel ontwikkelingen laten zich niet één keer in de vier jaar vastleggen. Het is van belang het beeld van het verzorgingsgebied continu actueel te hebben. Dit vereist dat we met de steeds toenemende hoeveelheid informatie om moeten kunnen gaan, samen met de gemeenten en met onze partners. Naast het informatie verzamelen en delen met onze partners, zit de toegevoegde waarde met name in het betekenis geven aan deze informatie. We gaan dan van verzamelen naar duiden.

1.2 Leeswijzer

In de hoofdstukken hierna vindt u eerst een uitleg hoe het regionaal risicoprofiel (RRP) tot stand is gekomen. Vervolgens het risicoprofiel zelf. In hoofdstuk 5 wordt op hoofdlijnen ingegaan waar we al interventies plegen en hoe wij ons hebben voorbereid. Daar waar we mogelijk nog verbetering zien om ons beter voor te bereiden, zowel op de kans als het effect van risico's, zullen deze als keuzes in het Beleidsplan VRU 2020-2023 worden opgenomen..

2 Totstandkoming van dit risicoprofiel

In dit hoofdstuk lichten we de ontwikkelingen en randvoorwaarden toe die bepalend zijn geweest voor de totstandkoming van dit profiel, namelijk:

- de samenhang met het Nationaal Veiligheidsprofiel 2016;
- de ontwikkeling naar risicogerichtheid;
- informatiegestuurd werken.

2.1 Ontwikkelingen en randvoorwaarden

Samenhang RRP en NVP

In januari 2018 heeft het Instituut Fysieke Veiligheid een verkennend [onderzoek](#) gepubliceerd over de aansluiting tussen de 25 regionale risicoprofielen en het Nationaal Veiligheidsprofiel (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), het Nationaal Veiligheidsprofiel, 2016). Geconstateerd is dat er niet voldoende samenhang is tussen de activiteiten van de veiligheidsregio's en die van het Rijk op het gebied van risicobeoordeling. Dit is voor ons aanleiding geweest om het nationaal veiligheidsprofiel te gebruiken als basis voor het regionaal risicoprofiel van de Veiligheidsregio Utrecht.

Tevens heeft het onderzoek aangegeven dat het één keer in de vier jaar opstellen van een risicoprofiel zich niet verhoudt tot de ontwikkelingen in de maatschappij. Dit uitgangspunt volgen wij in ons risicoprofiel en wordt toegewerkt naar een steeds dynamisch, dus actueel, risicoprofiel.

Ontwikkeling naar risicogerichtheid¹

In de afgelopen jaren is landelijk het beeld dat er rondom risico's breder, met alle betrokkenen, naar impact wordt gekeken. Daarbij is het van belang niet alleen de fysieke aspecten, maar ook sociale, economische, of zelfs psychologische aspecten mee te nemen. Dit om gezamenlijk een breder beeld te krijgen van de waarschijnlijkheid en de gevolgen en daarmee de risico's. Op basis daarvan kan een inschatting worden gemaakt welke mogelijkheden er zijn om de risico's te verkleinen.

Informatiegestuurd werken

De VRU wil een zo goed en actueel mogelijk beeld hebben van haar verzorgingsgebied. Dat kan op basis van de juiste informatie. Nog meer dan in het verleden moet er op informatie gestuurd worden. Naast informatie over individuele gebouwen, is ook behoefte aan niet gebouw-gebonden informatie, zowel op lokaal niveau, intergemeentelijk niveau als regionaal niveau. Op basis van de ingeschatte risico's kan de VRU dan bepalen wat haar inzet wordt: meer preventief bijvoorbeeld door advisering vooraf of door intensiever

¹ Het Veiligheidsberaad heeft in oktober 2015 de [visie](#) vastgesteld: 'De beweging van risicobeheersing naar risicogerichtheid in 2020': Samen zorgen voor échte coproductie!'

toezicht of door het verhogen van het veiligheidsbewustzijn (voorlichting). Of meer repressief door mensen en materieel op de goede plek paraat te laten zijn.

2.2 Uitgangspunten van het Regionaal Risicoprofiel

Mede gegeven de bovenstaande ontwikkelingen hebben we de methode waarop het profiel tot stand kwam herzien. We hebben gebruik gemaakt van gecombineerde data van partners en van de betekenis die deze professionals hebben gegeven aan de informatie. Bij dat laatste hebben we tevens de lokale kennis benut, zoals postcommandanten en ambtenaren crisisbeheersing. Voor het totale verzorgingsgebied hebben we gebruik gemaakt van de kennis van onze crisispartners.²

RRP sluit aan bij het NVP

In de studie van het IFV is de samenhang om interventies te kunnen plegen tussen risico's op regionaal en nationaal niveau als volgt weergegeven:

Figuur 1. Samenhang interventie mogelijkheden Nationaal Veiligheidsprofiel 2016 en regionaal risicoprofiel (naar Gooijer & Goddijn, 2017)

Voor de thema's Geopolitieke dreigingen en Financieel-economische dreigingen zal de regie op (inter)nationaal niveau liggen en vallen daarmee buiten de scope van het regionaal risicoprofiel. Daarentegen hebben de thema's 'brand' vooral een regionale en lokale impact en zijn daarmee wel onderdeel van het RRP; en niet in het NVP.

Wij hebben er dan ook voor gekozen om de thema's uit het NVP, waar regionale interventies mogelijk zijn, integraal van toepassing te laten zijn voor ons regionale profiel (zie figuur 1). We hebben elk thema voor onze regio uitgewerkt. Dit is beschreven in het regionaal risicoprofiel.

² In bijlage 3 staat een compleet overzicht van de deelnemers aan deze gesprekken.

Proces naar dit regionale risicoprofiel

In het voorjaar 2018 hebben we onze partners uitgenodigd om in themasessies met ons van gedachten te wisselen over de thema's uit het NVP. We hebben eerst beoordeeld in hoeverre de analyses in het NVP uit 2016 nog actueel zijn. Daarna is de vraag voorgelegd of risico's uit het NVP zich hier ook voordoen en zo ja hoe en waar? De resultaten van deze sessies vindt u in hoofdstuk 3.1.

Lokaal profiel

Naast het regionaal risicoprofiel is een lokale risicokaart en een beschrijving van de risico's in de gemeente³ gemaakt. Dit geeft een beeld van de objecten die een mogelijk risico voor de omgeving vormen en de kwetsbare inrichtingen. In gesprekken met gemeenten is de informatie doorgenomen op de thema's externe veiligheid, kwetsbare objecten en cultureel erfgoed & recreatie.

³ De gemeentelijke profielen zijn geen onderdeel van dit document. Ze zijn bekend bij de ambtenaren crisisbeheersing.

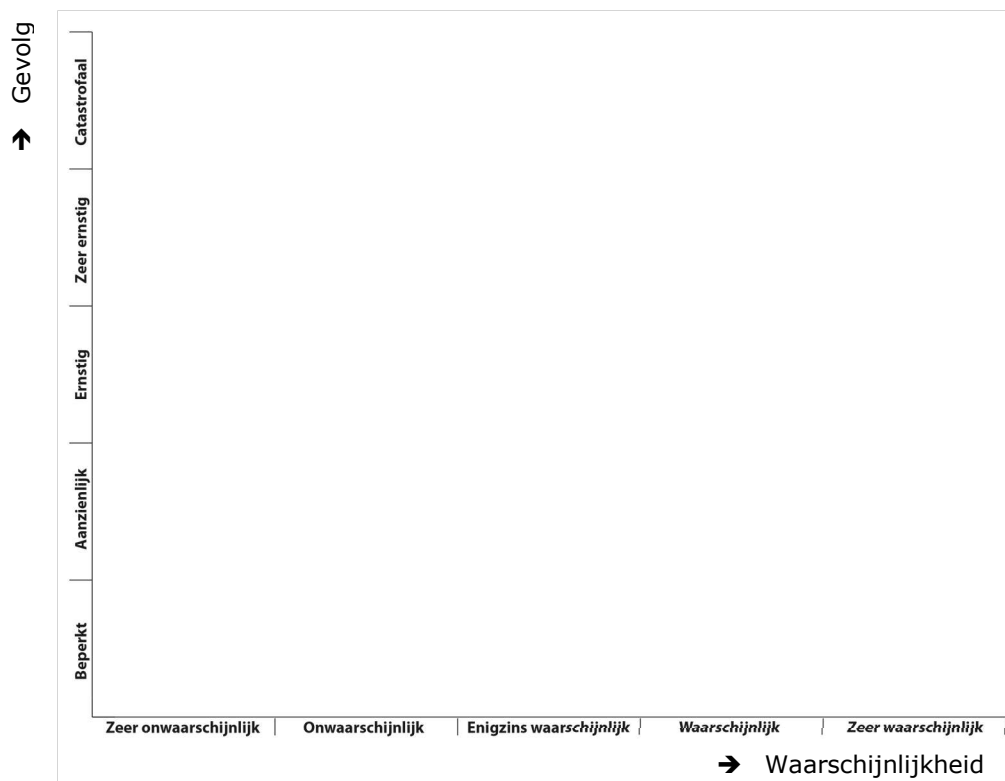
3 Risicoprofiel

Het regionaal risicoprofiel vindt zijn basis in het nationaal veiligheidsprofiel.

Daarbij zijn er vijf thema's in het regionaal risicoprofiel van toepassing:

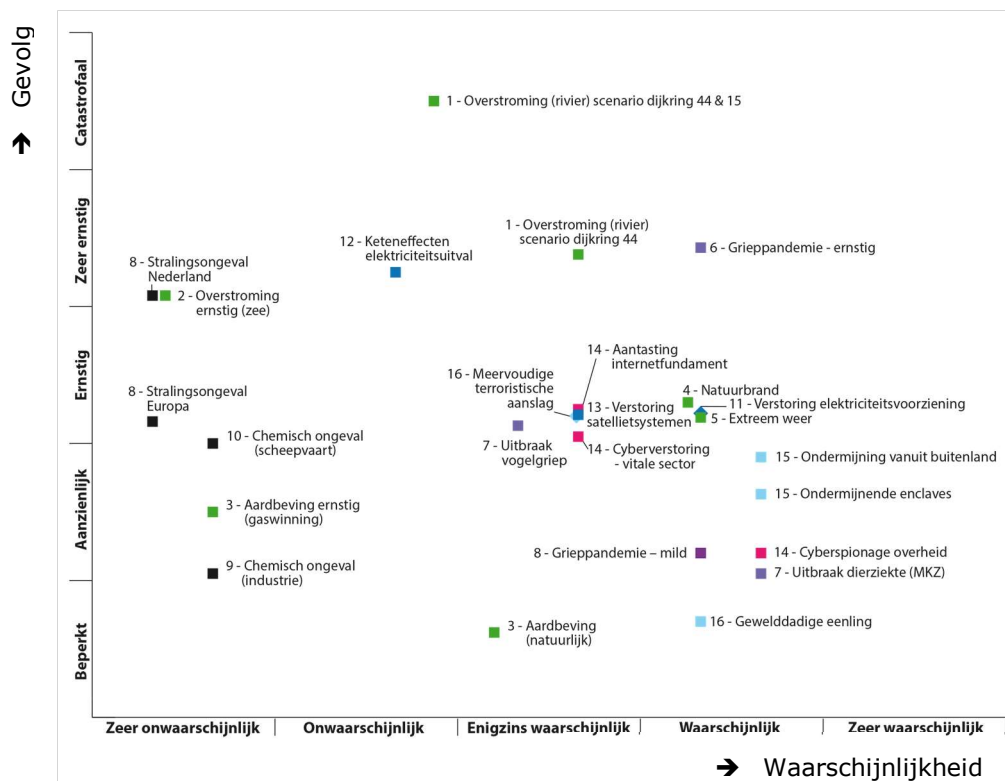
- natuurrampen
- bedreiging voor gezondheid en milieu
- verstoring van vitale infrastructuur
- cyberdreigingen
- ondermijning, extremisme en terrorisme

Deze vijf thema's zijn beoordeeld en vullen daarmee het risicoprofiel. Het gaat bij elk thema altijd om de waarschijnlijkheid van een risico gekoppeld aan de gevolgen ervan. We maken daarbij gebruik van een diagram als ordening. Ten aanzien van de waarschijnlijkheid is dit geordend in vijf categorieën, van zeer onwaarschijnlijk tot zeer waarschijnlijk. De gevolgen zijn geordend van beperkt tot catastrofaal. Zie het voorbeelddiagram hieronder.

Figuur 2 Voorbeeld diagram

De thema's zijn met onze veiligheidspartners getoetst op actualiteit. Elk thema is uitgewerkt in een mogelijke scenario's. Daarbij zijn de waarschijnlijkheid en de gevolgen van elk scenario vertaald naar de regionale situatie. Deze vertaling is weergegeven in onderstaand diagram.

Figuur 3 Weergave thema's risicoprofiel VRU

Toelichting diagram

Uit het risicodiagram volgen enkele algemene constatering. Naarmate een thema zich meer aan de linkerzijde bevindt is de waarschijnlijkheid van optreden kleiner. Het gaat hierbij om 'fysieke rampen', zoals een stralingsongeval, een catastrofale overstroming vanuit zee, een ernstige aardbeving (met meer dan 100 doden) en chemische ongevallen. De kans van optreden van dergelijke worst case rampen is zeer laag. Daarbij geldt wel dat wanneer ze plaatsvinden, er impact op nationale schaal is en meerdere nationale veiligheidsbelangen (zeer) ernstig worden aangetast. De typen rampen die linksboven staan hebben grote maatschappelijke gevolgen en leiden tot ontwrichting.

3.1 Thema's

De thema's uit het NVP zijn met de veiligheidspartners eerst getoetst op actualiteit. Daarna is de waarschijnlijkheid en het gevolg beoordeeld en vertaald naar de regionale situatie. Deze vertaling wordt hierna per thema toegelicht.

Natuurrampen

Natuurrampen delen we in de volgende sub-thema's in: overstroming, extreem weer, droogte/hitte, natuurbrand en aardbeving.

Overstromingen

Overstroming vanuit rivieren (1 in figuur 3) is een belangrijk risico. Het worst-case scenario van dit thema is dat de dijk op meerdere plekken breekt (de noordelijke Lekdijk tussen Amerongen en Krimpen a/d IJssel) met als meest verstrekkend gevolg een grootschalige evacuatie. Het maatgevende scenario uit het NVP is de dijkdoorbraak bij Lopik met bovenregionale gevolgen en kans op schade in meerdere regio's.

De gevolgen van een doorbraak bij Amerongen in het verzorgingsgebied van de VRU zijn echter groter dan beschreven in het NVP. Een dijkdoorbraak bij Amerongen wordt als maatgevend scenario beschouwd voor onze regio. Bij een scenario als deze zal een groot deel van de regio overstromen, waaronder de stad Utrecht.

**Simulatie van een
dijkdoorbraak bij Amerongen**
<https://www.youtube.com/watch?v=QpkOkfi12oA>

In dit RRP is, overeenkomstig het NVP, gekozen voor een worstcase en maatgevende scenario's. Er bestaan meerdere dijkringen met dito scenario's bij overstromingen.

- Nationaal gezien is het zee-scenario worstcase en een rivieroverstroming bij Lopik maatgevend (hoewel niet het ernstigste, maar wel representatief voor de meeste rivieroverstromingen)
- Voor de VRU is een meervoudige rivierdijkdoorbraak worstcase en een enkelvoudige dijkdoorbraak van de noordelijke Lekdijk maatgevend;

Ten aanzien van het zee-scenario overstroming (2 in figuur 3) merken we op dat de gevolgen van een overstroming uit zee in de provincie Utrecht kleiner is dan in de kustgebieden. In geval van een overstroming vanuit zee krijgen we wel te maken met de doorvoer van evacuatieverkeer vanuit de kustgebieden dat mogelijk vanuit Gelderland terugvloeit naar Utrecht. In de planvorming voor grootschalige evacuatie voor overstroming in kustgebieden is opgenomen dat de afritten in Midden Nederland in die situatie buiten gebruik worden gesteld.

Aardbevingen

In de regio Utrecht worden tot op heden geen delfstoffen gewonnen met kans op aardbevingen (3 in figuur 3). Bij Woerden (Papekopveld) ligt een gasveld waar winning in principe technisch mogelijk is, maar nog niet in productie is.

Het verzorgingsgebied van de VRU bevindt zich op relatief grote afstand van de breuklijnen met een hogere tektonische activiteit zoals de Peelrandbreuk, die het dichtstbijzijnde is. De kans op aardbevingen is in onze regio lager dan zoals verwoord in het NVP.

Natuurbrand

De regio kent een aantal natuurgebieden. In deze natuurgebieden bevinden zich een groot aantal zorginstellingen en recreatiegebieden. Dit brengt bij natuurbrand (4 in figuur 3) een verhoogd risico met zich mee. Door vergrijzing en ontwikkelingen in de (gezondheids)zorg blijft dit een verhoogd risico.

Op de Utrechtse Heuvelrug bevinden zich diverse gebouwen die zijn geclassificeerd als cultureel erfgoed. Cultureel erfgoed is kwetsbaar voor natuurbrand, omdat het object zelf of de inventaris definitief verloren kan gaan. Daarnaast neemt het plaatsen van afrasteringen in natuurgebieden toe, wat leidt tot een beperking van ontvluchtingmogelijkheden en toegankelijkheid voor hulpdiensten. De Utrechtse Heuvelrug is aangeduid als risicofocusgebied

Extreem weer

Verschillende weersituaties (5 in figuur 3) kunnen in het verzorgingsgebied leiden tot diverse scenario's waarvan hieronder een selectie van de meest waarschijnlijke weertypen is weergegeven:

- droogte met het scenario natuurbrand;
- hevige regenval waardoor wateroverlast ontstaat, eventueel met uitval nutsvoorzieningen ook in wijken waar geen overlast is;
- onweer, met mogelijk bliksem, windhozen en valwinden waarbij de veiligheid en gezondheid bij buitenevenementen in het geding zijn (door weersomslag).

De volgende weertypen kunnen wat effecten betreft ernstig zijn, maar de kans dat ze optreden is minder waarschijnlijk:

- zeer zware storm met als scenario's overstroming van de Randmeren en stroomuitval door het omwaaien van elektriciteitsmasten;
- de combinatie van wind en ijzel met het scenario van stroomuitval doordat de beijzelde draden gaan bezwijken;
- intensieve langdurige regenval met als scenario het bezwijken van secundaire keringen;

Extreem weer en klimaatverandering:

De gevolgen van extreme regenval en hagel leiden tot forse stijging van de schadelast bij woonhuizen, bedrijven en auto's.

<https://www.verzekeraars.nl/publicaties/actueel/klimaat schade-woningen-en-auto-s-gaat-fors-stijgen>

- droogte met scenario bezwijken veendijk.

Bedreigingen gezondheid en milieu

Binnen dit thema worden infectieziekten (humaan, dierziekten en zoönose), milieu en voedselveiligheid uitgewerkt.

Een infectieziekte wordt veroorzaakt door micro-organismen, zoals bacteriën, virussen, schimmels en parasieten, welke wanneer ze bepaalde lichaamsdelen van een mens of dier binnendringen ziekteverschijnselen veroorzaken. Een bekend voorbeeld van een infectieziekte is de normale seizoengriep.

Infectieziekten

De risico's zoals verwoord in het NVP zijn onverkort ook van toepassing op de regio Utrecht, met de volgende aanvullingen:

We zien ten aanzien van humane infectieziekten (6 en 8 in figuur 3) dat we lokaal te maken hebben met gebieden waar de vaccinatiegraad lager is dan het landelijk gemiddelde. Dit brengt risico's met zich mee, bijvoorbeeld het risico op uitbraak van polio.

Ten aanzien van dierziekten (7 in figuur 3) bestaat de kans dat de uitbraak van een besmettelijke dierziekte mogelijk leidt tot het preventief ruimen van dieren, wat spanning geeft met dierenwelzijn en acceptatie onder de bevolking en betrokken agrariërs.

Voedselveiligheid en Milieu

Voor de risico's op dit gebied is het NVP integraal van toepassing op de regio Utrecht. Zie hiervoor dit onderdeel van bijlage 1.

Zware ongevallen

De term zware ongevallen is een verzamelterm voor gebeurtenissen waarbij de oorzaak vaak ligt bij (een combinatie van) niet-moedwillige incidenten. Zo'n incident wordt vaak veroorzaakt door (een combinatie van) technisch, menselijk, of organisatorisch falen. Ongevallen kunnen ook optreden als effect van een andere gebeurtenis zoals bijvoorbeeld een natuurramp (Kernramp Fukushima).

Binnen Het thema zware ongevallen is onderscheid in drie risicocategorieën:

1. Stralingsongevallen
2. Chemische incidenten
3. Transportongevallen

Stralingsongevallen

Bij stralingsongevallen (8 in figuur 3) gaat het om het vrijkomen van radioactief materiaal in de atmosfeer, in de bodem of in het water. Een

Vaccinatiegraad

Op de website

<https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/vaccinaties/regionaal-internationaal/zuigelingen#!node-volledige-deelname-gemeente>,

samengesteld door experts van binnen en buiten het RIVM, staat meer informatie over de vaccinatiegraad per gemeente.

incident met een (dreigende) lozing van radioactief materiaal kan ernstige maatschappelijke gevolgen hebben. Het gaat dan om gezondheidseffecten door directe blootstelling van mensen (inhalatie van radioactief besmette lucht), of door indirecte blootstelling (besmetting in de voedselketen en drinkwater). Naast effecten voor de volksgezondheid is er mogelijk economische schade, ecologische schade, imagoschade, maatschappelijke onrust in het algemeen (angst, onvrede, woede) en verlies van draagvlak voor nucleaire energieopwekking en andere toepassingen van nucleaire technologie.

Stralingsongevallen kunnen ontstaan in kernreactoren of locaties waar met hoog radioactief materiaal wordt gewerkt. Daarnaast zijn er transporten van radioactieve stoffen. Ook kernreactoren in het buitenland vormen een risico. Hierbij maken wij onderscheid tussen kerncentrales vlak over de landsgrens die een directe impact kunnen hebben op Nederland, en die met een indirecte impact vanaf een grotere afstand tot Nederland.

Een deel van de regio Utrecht valt binnen de 100 km-zone van de kerncentrale in Doel (België). In deze zone zijn in 2017 jodiumtabletten verspreid; ook in een tiental Utrechtse gemeenten omdat deze in de 100-km zone vallen. Het risico van stralingsongevallen voor de regio Utrecht schatten wij gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Chemische incidenten

Nederland heeft een aanzienlijke chemische industrie dat onderdeel uitmaakt van een wereldwijd netwerk aan bedrijven en transportstromen. Chemische incidenten (9 en 10 in figuur 3) kunnen ontstaan in bedrijven waar met gevaarlijke stoffen wordt gewerkt of waar deze worden opgeslagen.

Belangrijke scenario's zijn explosie, brand en een toxische wolk. Indien de bedrijfsactiviteiten zo riskant zijn dat personen buiten de inrichting gevaar kunnen lopen, is het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) van toepassing. In de regio Utrecht zijn ruim honderd Bevi inrichtingen bekend⁴.

Die inrichtingen waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig kunnen zijn en boven een bepaalde drempelwaarde uitkomen, vallen naast het Bevi ook onder het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo). Brzo-inrichtingen moeten voldoen aan stringente veiligheidseisen en worden frequent geïnspecteerd. De risico's voor chemische incidenten in de regio Utrecht schatten wij in als gelijk aan het landelijk gemiddelde.

⁴ Bron: www.Risicokaart.nl

Transportongevallen

Binnen de regio Utrecht worden via verschillende transportassen (weg, water, spoor) gevaarlijke stoffen getransporteerd. Ook hierbij zijn incidenten mogelijk die een explosie, brand of een toxische wolk kunnen veroorzaken. Beperkte bereikbaarheid en bluswatervoorziening kunnen daarbij een aanvullend risico vormen.

Uit rapportages blijkt dat het aantal transporten gevaarlijke stoffen in 2017 t.o.v. 2016 over het spoor is afgenomen en over het water (Lek en Amsterdam Rijn Kanaal) is toegenomen. De VRU heeft beperkt gegevens tot haar beschikking over wegtransporten. Deze worden steekproefsgewijs uitgevoerd terwijl bij water en spoor alle passages geregistreerd worden. Hierdoor heeft de VRU een minder goed beeld van verschuivingen in transportaantallen over de weg.

In de regio Utrecht bevinden zich geen luchthavens (vliegveld Soesterberg is niet meer als zodanig in gebruik). In de omliggende regio's bevinden zich onder andere Schiphol, Lelystad Airport en enkele vliegvelden voor de kleine luchtvaart. Ongeveer 75% van alle luchtvaartongevallen vinden plaats tijdens, kort voor - of na het opstijgen of landen. Daarnaast vindt 10% plaats binnen de 10 km zone van een luchthaven. De overige 15% vindt op een willekeurige locatie plaats, al dan niet ver buiten de 10 km zone.

Een klein deel van regio Utrecht ligt binnen 10 km van een start -en landingsbaan van Schiphol. Hogere vluchtintensiteiten op Schiphol kunnen leiden tot een geringe toename van de kans op luchtvaartongevallen. Uitbreiding van luchthaven Lelystad airport heeft vrijwel geen invloed op het risico in de regio Utrecht. De vliegroutes passeren bij Veenendaal-Rhenen de regio maar dit is buiten de 10 km zone.

De risico's van transportongevallen in de regio Utrecht zijn hoog vanwege het intensieve gebruik van het spoor, de wegen en waterwegen. Het intensieve transport over water in combinatie met de verwachte groei in recreatie(vaart) is een risicofocusgebied.

Verstoring vitale infrastructuur

Er is sprake van verstoring van vitale infrastructuur als de verstoring van processen leidt tot ernstige maatschappelijk ontwrichting. Het NVP beschouwt onder vitale infrastructuur de volgende processen: energievoorziening (elektriciteit, gas en olievoorziening), drinkwatervoorziening, ICT en telecommunicatie, (internet, datadiensten, spraakdiensten en satelliet tijd- en

Basisnet

Op de website

<https://www.infomil.nl/onderwerpen/veiligheid/basisnet-0/> is

informatie te vinden over de Wet basisnet

plaatsbepaling), financiële dienstverlening (betalings- en effectenverkeer), water (keren en beheren waterkwantiteit).

Verstoring energievoorziening

De regio Utrecht is een transportknooppunt voor met name spoor en weg. Verstoring van de elektriciteitsvoorziening (11 in figuur 3) in de regio Utrecht kan daardoor leiden tot gevolgen (12 in figuur 3) voor de transportsector in het hele land, zowel over de weg, het water als het spoor.

Drinkwatervoorziening

In de regio Utrecht wordt drinkwater uit diepe grondwaterlagen gewonnen. In tegenstelling tot winning van oppervlaktewater is deze manier van water winnen minder kwetsbaar dan waarover in het landelijk beeld geschreven is.

Wel zijn er in het verzorgingsgebied drinkwater-innamepunten in het Lekkanaal bij Nieuwegein en verder noordelijk aan het Amsterdam Rijnkanaal bij Nieuwersluis. Hier wordt water via pijpleidingen naar de duinen in Noord-Holland gepompt waar het wordt geïnfiltreerd ten behoeve van de drinkwatervoorziening van Noord-Holland.

ICT & telecommunicatie

In de regio Utrecht zijn diverse hoofdkantoren van bedrijven in de sector ICT en telecommunicatie (13 en 14 in figuur 3).

Uitval van dit soort bedrijven geeft een risico op het vlak van betalings- en effectenverkeer met zelfs Europese uitstraling. Desondanks hebben wij in de regio Utrecht bij uitval van ICT & communicatie geen grote afwijkingen geconstateerd t.o.v. het landelijk gemiddelde.

Cyberdreiging

De Utrechtse situatie wijkt op hoofdlijnen niet af van het landelijke risicobeeld. In aanvulling op het NVP zien wij dat de combinatie van een cyber & fysieke aanslag een reële mogelijkheid is (14 in figuur 3).

Ondermijning, extremisme en terrorisme

Ondermijning

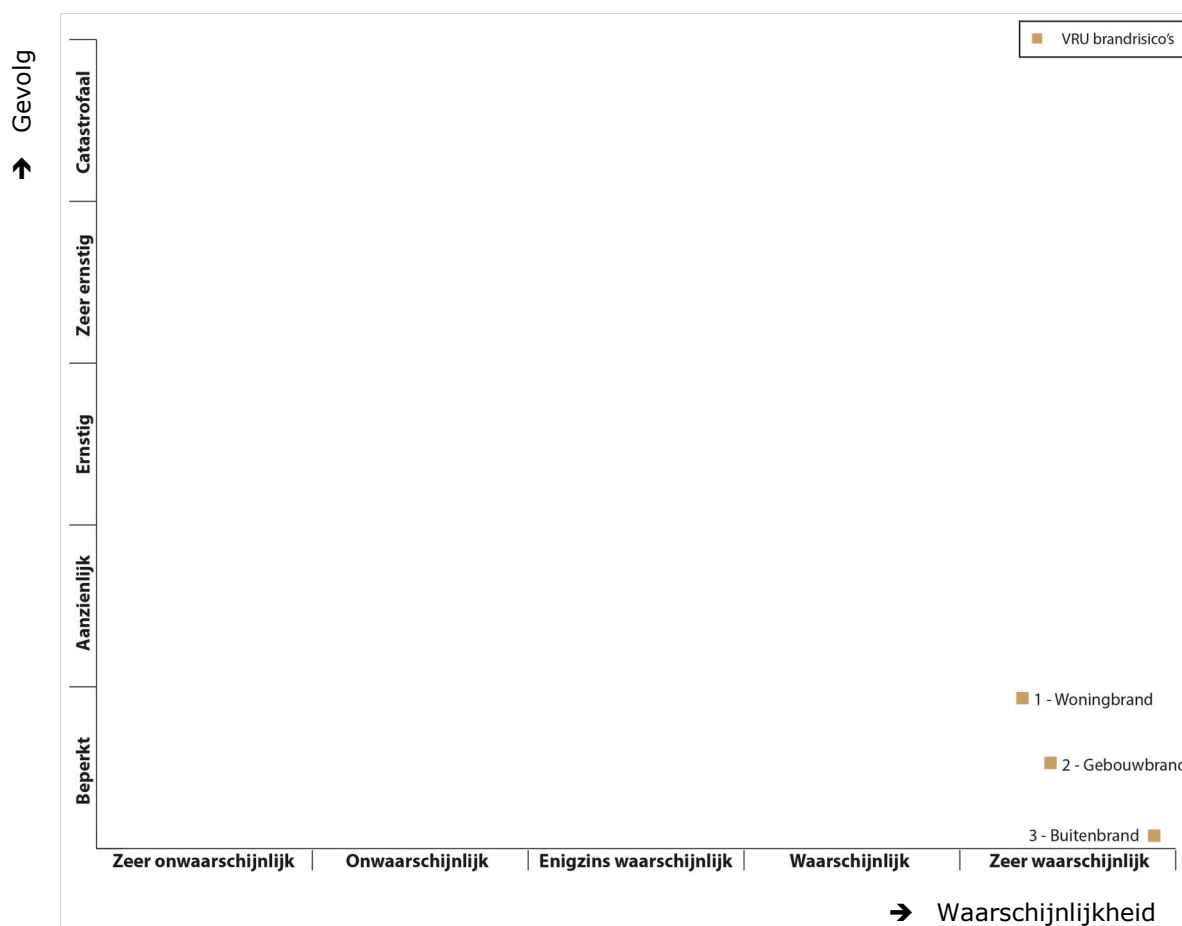
De situatie in het verzorgingsgebied van de VRU komt op hoofdlijnen overeen met het landelijk beeld (15 in figuur 3).

Extremisme en terrorisme

Een meervoudige aanslag (16 in figuur 3) is qua kans en effect in het verzorgingsgebied van de VRU vergelijkbaar met het NVP. Tot nu toe zijn meervoudige aanslagen in het buitenland in hoofdsteden geweest. In onze regio zijn veel evenementen met veel publiek. Ook een gemiddelde werkdag op station Utrecht-Centraal levert een drukke situatie op.

3.2 Thema 'Brand'

Het thema 'Brand' is een aanvulling op het NVP. In onderstaand risicodiagram worden de typen branden op dezelfde wijze weergegeven als de overige thema's.

Figuur 4. Risicodiagram van verschillende brandsoorten

Brandrisico's in het algemeen

In Nederland vallen bij branden jaarlijks 70 doden en 700 gewonden (CBS, Brandweerstatistiek). Het aantal doden laat een dalende trend zien sinds

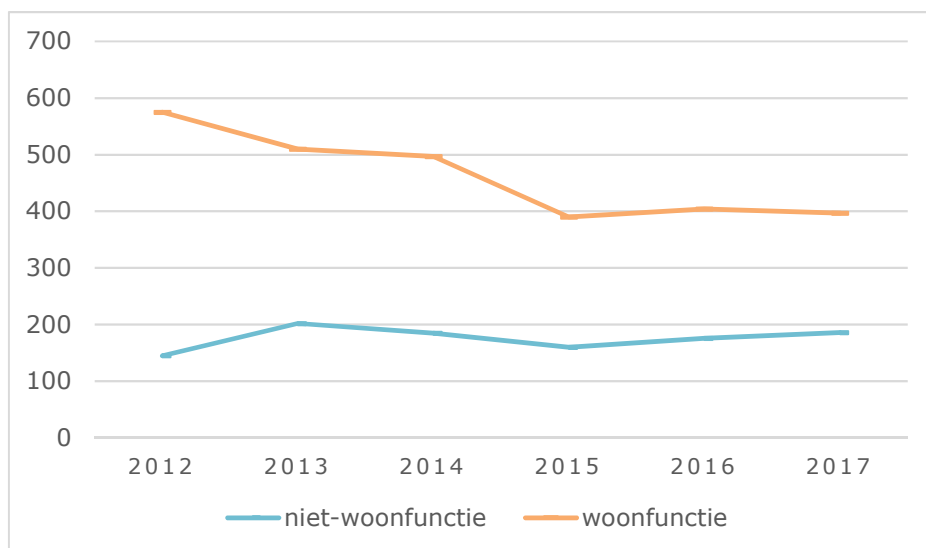
1990. In 1992 is het Bouwbesluit ingevoerd waardoor de brandveiligheid van bouwwerken verbeterd is.

In 2017 rukte de Brandweer in de regio Utrecht 2.298 keer uit naar brand. Binnen de VRU zijn de volgende soorten branden geregistreerd, met tussen haakjes het aandeel in 2017:

1. Gebouwbranden (2 in figuur 4): Dit zijn branden in woningen en woongebouwen, bijeenkomst-, cel-, zorg-, industrie-, logies-, kantoor-, onderwijs-, winkel- en overige gebouwen (25%), waarbij branden in woningen en woongebouwen zijn uitgelicht (1 in figuur 4),;
2. Buitenbranden (3 in figuur 4): afval, bermen, container, industrie (50%);
3. Overige branden: brandgerucht, scheepvaartbrand, brand op het spoor, brand wegvervoer (25%).

Gebouwbranden

In de regio Utrecht wordt één op de elfhonderd gebouwen per jaar getroffen door brand. Het overgrote deel van die gebouwbranden betreft een woonfunctie, zoals in de grafiek is weergegeven (in perspectief: negen van de tien gebouwen in de regio is een woning). Het aantal woningbrandmeldingen laat volgens gegevens van de Gemeenschappelijke Meldkamer Utrecht over de jaren 2012 tot en met 2017 een dalende trend zien. Het aantal branden in niet-woningen is in die jaren constant.

Figuur 5. Aantal brandmeldingen in de regio Utrecht van 2012 t/m 2017 voor woningen en woongebouwen (woonfunctie) en overige gebouwen (de niet-woonfunctie).

Bij gebouwbranden, zeker in woonfuncties, vallen de meeste slachtoffers. De onderstaande factoren zijn hierop van invloed.

- *Kortere-dan-gebruikelijke/noodzakelijke vluchttijd:* Driekwart van alle doden bij woningbrand kan hieraan worden gerelateerd (IFV, 2016). Drie elementen spelen een rol: late ontdekking, snelle brand- of rookontwikkeling en beperkte zelfredzaamheid van bewoners, of een combinatie van deze factoren.
- *Hoogbouw met eenzijdige ontvluchting:* Een ander risico gerelateerd aan vluchten bij brand zien we bij hoogbouw met eenzijdige ontvluchtingmogelijkheid. Het risico hierbij is dat vluchtende personen ingesloten raken doordat het trappenhuis niet te gebruiken is door rook of brand.
- *Brandbare dak- en gevelisolatie:* De klimaatdoelstellingen leiden tot een groter belang om gebouwen (na) te isoleren. Sommige isolatiematerialen zijn brandbaar. Snelle branduitbreiding via de gevel is met name bij hoogbouw een risico.
- *Bewonersleeftijd* in woningen: Bewoners van 80 jaar of ouder hebben tien keer meer kans te overlijden bij brand, dan bewoners van onder de 60 jaar. Tussen de 60 en 80 jaar is die kans drie maal groter. Met de toenemende vergrijzing zal het aantal slachtoffers bij brand onder deze doelgroep toenemen.
- *Gebouwleeftijd:* de kans op brand (per 1000 gebouwen, per jaar) is drie keer groter in vooroorlogse gebouwen dan in gebouwen van na 2003. Dit geldt ook voor woningen afzonderlijk. Dit verband is aangetoond door combinatie van brandgegevens (Meldkamer) met gebouwgegevens (BAG).
- *Gewijzigde gebouwfunctie:* In die gevallen waar de oorspronkelijke functie van een gebouw is gewijzigd zonder dit kenbaar te maken bij de gemeente kan de hulpverlening in geval van calamiteiten voor verrassingen komen te staan. Dit is met name aan de orde daar waar gewoond wordt in gebouwen die niet als woongebouw zijn gebouwd.

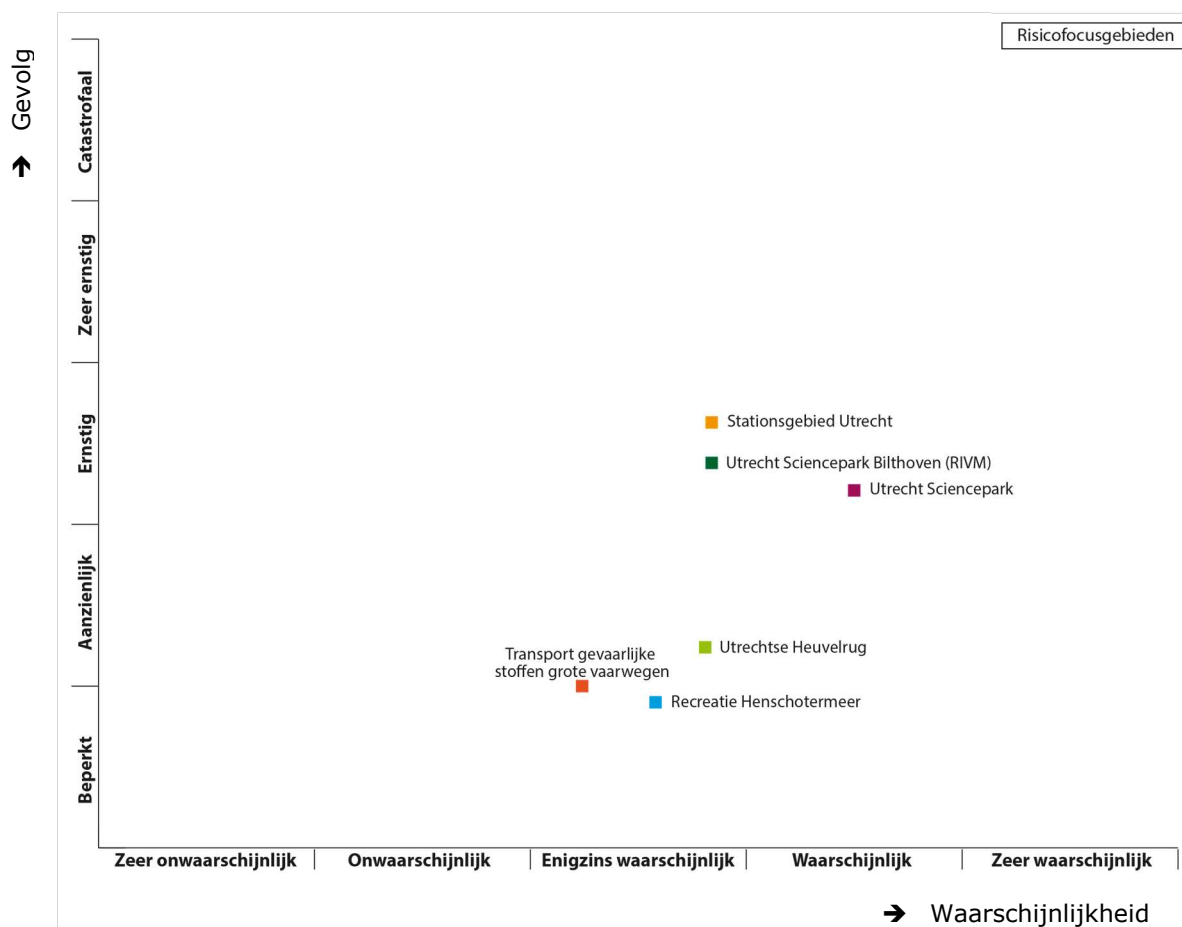
3.3 Risicofocusgebieden

Binnen de regio Utrecht zijn gebieden waar meerdere risico's samenkomen en als zodanig niet onder één thema zijn onder te brengen. Het gaat hierbij om gebieden die:

- Een grote concentratie van mensen bevat;
- Van groot economisch belang zijn;
- Een hoge mate van complexiteit kennen;
- Een grote mate van onzekerheid kennen;
- Een hoog feitelijk samengesteld risico hebben.

De stapeling van risico's maakt dat de VRU met extra aandacht naar veiligheid van deze gebieden kijkt. Omdat het om gebieden met een geografische component gaat zijn deze gebieden in dit regionaal risicoprofiel opgenomen als risicofocusgebieden.

In onderstaand risicodiagram worden de risicofocusgebieden op dezelfde wijze weergegeven als de overige thema's.

Figuur 6. Risicodiagram van de risicofocusgebieden.

Transport gevaarlijke stoffen grote vaarwegen

Over de hoofdvaarwegen in de regio worden gevaarlijke stoffen vervoerd. Dit vervoer neemt toe door de economische groei en maatregelen om transport via het spoor te beperken. Daarnaast neemt het recreatieve gebruik van vaarwegen toe, zowel in de vorm van pleziervaartuigen als riviercruiseschepen. Een combinatie van een ongeval met gevaarlijke stoffen op het water tijdens een recreatiepiek of nabij woonkernen zien wij als risico vanwege de kwetsbaarheid van mensen, de slechte bereikbaarheid voor hulpdiensten en een potentieel effectgebied wat zich kan verplaatsen met de stroming van wind en/of water. Bij sluizencomplexen zijn meerdere schepen tegelijkertijd aanwezig, waardoor sprake is van een stapeling van risico's. Dat is ook zo bij wachtplaatsen specifiek voor schepen met gevaarlijke stoffen.

Stationsgebied Utrecht

Het Stationsgebied Utrecht is volop in ontwikkeling, met als hart de Openbaar Vervoer Terminal (OVT) voor trein, bus en tram. Om de OVT liggen het Stads kantoor, het hoofdkantoor van de Rabobank, de Volksbank, het Muziekcentrum Vredenburg, de Jaarbeurs en Hoog Catharijne. Het hele gebied kenmerkt zich door een grote hoeveelheid reizigers (in 2018 bijna 700.000 per week), werkend en winkelend publiek, het vervoer van gevaarlijke stoffen per spoor, grote evenementen en meervoudig ruimte gebruik.

Door de complexiteit en het belang van het gebied kan naast de voorstelbare scenario's zoals bijvoorbeeld terrorisme, ook een kleiner incident al grote effecten hebben. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan een verstoring van het treinverkeer met een regionale en landelijke uitstraling.

Utrecht Sciencepark

Het gebied Utrecht Sciencepark (USP) kenmerkt zich als een dynamisch en complexe omgeving dat volop wordt gebruikt voor werken, studeren en recreëren. Op het USP zijn o.a. diverse onderzoeksinstituten, laboratoria en kennis- en zorginstellingen aanwezig waarbij de focus ligt op Life Sciences & Health en Duurzaamheid. Het gebied beslaat 322 hectare, telt 100 bedrijven, 2.500 studentenwoningen en wordt dagelijks bezocht door 26.000 medewerkers en 50.000 studenten. De gemeente Utrecht heeft de ambitie om het gebied te ontwikkelen als kloppende hart van Europa's meest competitieve regio.

Het USP is al het grootste sciencepark van Nederland en binnen 5 jaar zal het aantal bezoekers verdubbelen. Er worden nieuwe laboratoriumgebouwen gerealiseerd, waaronder die voor het RIVM.

Het internationale karakter, de hoge personendichtheid en diverse laboratoria leiden tot een stapeling van risico's. Daarbij komt dat het terrein door slechts drie wegen wordt ontsloten.

Utrecht Science Park Bilthoven (RIVM)

Het Utrecht Science Park Bilthoven (USPB) ligt op het voormalig RIVM terrein dat in 2013 is verkocht aan een private partij. De huidige eigenaar is Poonawalla sciencepark B.V. Deze is in 2017 een samenwerking aangegaan met het Utrecht Science park waardoor het park nu de naam Utrecht Science Park Bilthoven heeft gekregen. Op het terrein zijn diverse bedrijven en organisaties gevestigd waarbij de volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- Studie, onderzoek en advisering op het gebied van biowetenschappen, volksgezondheid, voeding, calamiteiten, milieurisico's en natuur;
- Evaluaties en verkenningen van leefkwaliteit van Nederland;
- Onderzoek, ontwikkeling (proef) productie van humane vaccins;
- Biologische (bulk)productie van vaccins om aan de Europese en mondiale vraag te kunnen voorzien.

Binnen het USPB wordt gewerkt met biologische agentia en genetisch gemodificeerde organismen. Dit zijn veroorzakers van ernstige ziekten die zich mogelijk verspreiden onder de bevolking, maar waartegen wel medicijnen of vaccinaties beschikbaar zijn (zoals bijvoorbeeld polio).

Op het terrein is een grote verscheidenheid aan gevaarlijke stoffen aanwezig, echter in kleine hoeveelheden. Het USPB bestrijkt een oppervlakte van circa 35 hectare, met 60 gebouwen, waarvan circa 30 met laboratoria en productiefaciliteiten. Op het terrein werken ongeveer 2.100 mensen.

Het risico van het USPB voor de omgeving wordt zeer klein geacht. Redenen om het USPB aan te wijzen als Risicofocusgebied zijn de volgende:

- Op dit terrein wordt 70% van de mondiale poliovaccins ontwikkeld;
- Er zijn genetisch gemodificeerde organismen en proefdieren op het terrein aanwezig wat tot protest van activisten kan leiden;
- Het USPB is volop in ontwikkeling (30% van terrein wordt door het RIVM gehuurd en zal in de toekomst verdwijnen). De vergunningverlening is overgedragen aan omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, waardoor tussen verschillende veiligheidspartners nieuwe samenwerkingsverbanden gelegd moeten worden;
- Vanwege geheimhouding heeft de VRU geen beschikking over informatie over risico's op het USPB. Relevante incidentbestrijdingsinformatie wordt pas tijdens een incident 'aan de poort' verstrekt.

Utrechtse Heuvelrug

De Utrechtse Heuvelrug is een bosrijk gebied. In het gebied is sprake van intensieve recreatie, zoals bij het Henschotermeer, in de twee diertuinen en op diverse campings. en dagrecreatie. Daarnaast zijn er zorggebouwen aanwezig. In algemene zin kan worden gesteld dat de dagrecreatie in het gebied toeneemt. In datzelfde gebied zijn er ook nog veel zorginstellingen aanwezig en gebouwen die vallen onder de noemer cultureel erfgoed. Het gehele gebied is gevoelig voor natuurbrand.

Recreatie Henschotermeer

Het Henschotermeer en de directe omgeving is een druk bezochte recreatieplas. In de zomer valt de drukte samen met een verhoogd natuurbrandrisico. Natuurbrand in een gebied met grote hoeveelheden recreërende mensen kan leiden tot problemen met evacuatie door de beperkte capaciteit van afvoerwegen.

Dierenparken

Dierenpark Amersfoort en Ouwehands Dierenpark Rhenen liggen in een gebied met natuurbrandrisico. De kwetsbaarheid van de parken wordt veroorzaakt door de vegetatie (naaldbos) in de omgeving die snelle branduitbreiding bij brand mogelijk maakt. Beide parken worden bij natuurbrand bedreigd door zowel de brand zelf als door de rook.

Zorginstellingen

De regio kent een groot aantal zorginstellingen in de Utrechtse Heuvelrug. Dit brengt bij natuurbrand een verhoogd risico met zich mee. Het plaatsen van afrasteringen in natuurgebieden neemt toe en leidt tot een beperking van ontvluchtingmogelijkheden en de toegankelijkheid voor hulpdiensten.

4 Ontwikkelingen in het verzorgingsgebied

4.1 Demografische ontwikkelingen

Bevolkingsgroei

In 2017 heeft de provincie Utrecht zo'n 1.285.000 inwoners en naar verwachting zal dit aantal stijgen tot circa 1.440.000 in 2040. Voor 21 van de 26 Utrechtse gemeenten geldt dat er naar verwachting sprake zal zijn van bevolkingsgroei tot aan 2040, voor 5 gemeenten wordt er een (lichte) krimp verwacht. Het gaat hierbij om IJsselstein (-11%), Lopik (-10%), Montfoort (-6%), Oudewater en De Ronde Venen (ieder -1%). De sterkst groeiende gemeenten zijn naar verwachting Utrecht (+29%), Bunnik (+23%) en Vianen (+20%)⁵.

Vergrijzing

Er zullen in de toekomst méér ouderen komen, zo voorspelt het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). Deze vergrijzing zal vooral in kleinere gemeenten plaatsvinden. Naar verwachting zal in 2030 rond de 25% van de inwoners van een kleinere gemeente 65 jaar of ouder zijn, tegenover 15% in de grote steden. Grote steden vergrijzen maar licht, middelgrote gemeenten vergrijzen wat meer en kleinere gemeenten vergrijzen sterk, zo stelt het PBL. De grote steden zijn in vergelijking met het jaar 2000 niet verder vergrijsd, terwijl de kleinere gemeenten bovengemiddeld snel vergrijzen. Deze trend zal zich volgens het PBL doorzetten tot 2030. Weliswaar komen er in de grote steden meer ouderen bij, maar het tempo van vergrijzing ligt beduidend lager dan dat in de kleinere gemeenten (bron: StaatvanUtrecht.nl).

Demografische ontwikkelingen hebben invloed op risico's. Bij groei geeft dit een druk op het ruimtegebruik in stedelijke gebieden, wat onder andere gevolgen heeft voor de impact van overstromingen en extreem weer. Bij een toenemende vergrijzing neemt de zelfredzaamheid bijvoorbeeld af. In gemeenten waar de vergrijzing groot is, neemt het potentieel voor (repressief)brandweerpersoneel af.

⁵ Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)

4.2 Energietransitie

Een energietransitie is ingezet. Er is een verschuiving van de huidige fossiele brandstoffen naar alternatieve vormen van energie. Andere energiebronnen en energiedragers brengen ook andere risico's met zich mee. Het Nationaal Veiligheidsprofiel gaat niet expliciet op de energietransitie in. In dit hoofdstuk worden de mogelijkheden en de risico's van een aantal nieuwe energiedragers en -bronnen toegelicht.

Windturbines

Windturbines vormen een belangrijke energiebron in de energietransitie. Ook bij een windturbine zijn er risico's, zoals mastbreuk, ijsafzetting en gebroken rotorbladen die in een enkel geval brandend tot honderden meters van de mast terecht komen. Doordat windturbines vaak op afstand van woon- en leefomgeving worden gebouwd, is de kans op dodelijke slachtoffers beperkt. Een onderbelicht risico zijn de gevolgen van rotorblad-inslag op vitale infrastructuur, transportwegen, buisleidingen en de chemische industrie. Met het toenemen van het aantal windturbines zal ook de kans op (domino) ongevallen met windmolens toenemen. Een goede ruimtelijke planning kan dit risico reduceren.

Zonnepanelen

Zonnepanelen worden in toenemende mate toegepast. Onvoldoende verankerde zonnepanelen kunnen bij storm losraken en slachtoffers veroorzaken. Bij brand blijven de panelen elektriciteit produceren, waardoor dit om een aangepaste inzetstrategie van de brandweer vraagt. Brandweerpersoneel moet om veiligheidsredenen afstand houden tot zonnepanelen.

Waterstof

Waterstof (H_2) is in potentie een dominante drager van energie voor de toekomst. Doordat prijzen van de huidige energiedragers stijgen, zal de waterstofproductie meer rendabel worden. Door waterstof in lege zoutvelden op te slaan is deze energiedrager niet direct afhankelijk van de momenten waarop zonne- en windenergie beschikbaar zijn.

Transport van waterstof naar de gebruiker lijkt mogelijk via het bestaande buisleidingennet. De eerste auto's met waterstof als brandstof zijn inmiddels op de markt. In de komende jaren zullen, naar verwachting, de eerste waterstof tankstations worden geopend.

Daarnaast zien wij de ontwikkeling dat bedrijven zelf hun bedrijfsauto's met waterstof gaan aftanken. Men is dan niet afhankelijk van de komst van openbare tankstations.

Het belangrijkste risico's van waterstof zijn fakkelbrand, explosiegevaar en wolkbrand/explosie als de waterstof lekkage zich in een besloten ruimte vindt.

Liquefied Natural Gas

Liquefied Natural Gas (LNG) is een vloeibaar gemaakt aardgas. Het gas wordt onder atmosferische druk vloeibaar gemaakt. Het gas wordt bovengronds, gekoeld opgeslagen in speciale geïsoleerde tanks. Anders dan regulier aardgas, dat via buisleidingen wordt getransporteerd, wordt LNG over weg, water en spoor getransporteerd.

LNG is een schonere brandstof dan andere traditionele brandstoffen. Het wordt gebruikt voor motoren van zee- en binnenvaart, vrachtwagens en stationaire industriemotoren. Het is niet uit te sluiten dat LNG ook door middel van binnenvaartschepen wordt vervoerd.

De meest waarschijnlijke incidentscenario's bij LNG zijn een lekkage aan de verdamper en het falen van de losslang tijdens het vullen van de LNG opslagtank. De effecten die kunnen optreden bij deze incidentscenario's zijn een gaswolkbrand, fakkelbrand, BLEVE (explosie), en een plasbrand.

Ammoniak als alternatief voor waterstof

Ammoniak kan als alternatief voor waterstof worden gebruikt. Ammoniak kan onder gecontroleerde omstandigheden tot water en stikstof verbranden. Ammoniak heeft als voordeel dat de brand- en explosierisico's beduidend lager zijn dan bij waterstof. Ammoniak is echter een giftig gas wat tot ander soortige veiligheidsrisico's leidt. Momenteel zijn er bij de VRU geen ontwikkelingen bekend waarbij deze toepassing binnen het verzorgingsgebied grootschalig ingezet zal worden.

Toename van elektrische opslagsystemen

Bij meer lokale productie én gebruik van elektriciteit, neemt de behoefte aan lokale opslagsystemen toe. Zo zijn de eerste binnenstedelijke buurtbatterijen een feit, deze bevinden zich ook binnen de veiligheidsregio Utrecht. Samen met de thuisbatterijen vormen buurtbatterijen een nieuw risico. Bij brand kunnen gevaarlijke gassen vrijkomen en met name bij buurtbatterijen zijn vaak geen bestrijdingsmethoden voorhanden. Gevolg hiervan is dat bij een brand urenlang gevaarlijke stoffen vrij kunnen komen, wat tot risico's leidt voor de directe omgeving.

Energie uit biomassa

Het gebruik van biomassa heeft aan populariteit gewonnen voor de opwekking van energie. Ook in de regio Utrecht zijn diverse biomassacentrales aanwezig in kleine en grotere omvang. Energie kan uit biomassa (zoals rioolslib, mest, agrarisch afval) worden opgewekt door vergisting, vergassing of verbranding. Ieder proces heeft specifieke eigenschappen en risico's.

Vergisting

Vergisting is een vorm van rotting, alleen dan zonder zuurstof en met specifieke bacteriën. Bij deze vergisting ontstaat het methaanrijke biogas. Dit biogas kan direct verbrand worden voor opwekking van elektriciteit of het kan worden opgewerkt tot aardgaskwaliteit. In dat geval heet het groen gas.

Vergassing

Vergassing is het verwarmen van biomassa tot hoge temperaturen onder zuurstofarme omstandigheden. De biomassa 'verbrandt' waarbij een mengsel ontstaat van brandbare gassen en vaak kooldioxide. Dit mengsel heet biosyngas.

Verbranding

Verbranding van biomassa vindt plaats in biomassa- en afval energiecentrales en voor een kleiner deel als bijstook in kolencentrales en gascentrales. Ook wordt biobrandstof bijgemengd met diesel en benzine. Eneco bouwt op industrieterrein Lage Weide een biowarmte installatie die in 2019 operationeel moet zijn.

Risico's bij opslag van biomassa

- Vergiftiging in (bulk) opslag van biobrandstof. Bij bulk opslag kunnen giftige gassen zoals koolstofmonoxide (houtpellets) en waterstofsulfide (mest) vrij komen. Ook kunnen zuurstofconcentraties tot een gevaarlijk laag niveau dalen.
- Door degradatie van biodiesel ontstaat een vloeistof die ontvlambaarder is dan gewone diesel. Hierdoor neemt de kans op brand toe.

Risico's bij energieopwekking van biomassa

- Bij vergassing en vergisting wordt een brandbaar gas geproduceerd in installaties met een toenemende omvang en complexiteit. Brandbare gassen geven altijd een risico op brand en/of explosie.

- Vrijkomen giftige productiegassen zoals waterstofsulfide, ammoniak, koolstofmonoxide etc. (De risico's hangen samen met het type proces en de gebruikte biomassa).`

5 Capaciteiten per thema

5.1 Inleiding

De VRU is in het algemeen goed toegerust op de thema's van het regionaal risicoprofiel. De (lokale) basisbezetting en -materieel is voorbereid om deze in het geval van calamiteiten adequaat te bestrijden. Op regionaal niveau zijn specialismen aanwezig voor incidenten die minder vaak voorkomen, zoals natuurbrandeenheden en eenheden voor het optreden bij incidenten met gevaarlijke stoffen. Voor aanvullende eenheden en specialismen zijn afspraken gemaakt met aangrenzende regio's.

Landelijke specialismen vanuit regionale samenwerking zijn er voor het type incident met een kleine kans en een complexe bestrijding. Voorbeelden hiervan zijn het Specialisme Technische Hulpverlening bij complexe instortingen, de Grootschalige Geneeskundige Bijstand en het landelijk systeem voor slachtofferregistratie van IFV/ GHOR. Dit laatste is met name voor incidenten met niet-lokale slachtoffers, bijvoorbeeld bij een evenement of een ongeval met een passagierstrein. Naast de landelijke specialismen kan Defensie (specialistische) bijstand leveren vanuit de Catalogus Nationale Operaties volgens daarin genoemde voorwaarden.

Door zowel maatregelen aan de voorkant (risicobeheersing), als bij de bestrijding van een feitelijk incident kan er een verschuiving van een thema in het risicodiagram plaatsvinden naar een volgend segment (figuur 2). Maatregelen aan de voorkant kunnen zowel de waarschijnlijkheid als het gevolg verkleinen. Over het algemeen zal repressieve bestrijding de gevolgen van een incident reduceren. Door beleidsmaatregelen (interventies) kunnen verschuivingen van de thema's in het risicodiagram zichtbaar worden gemaakt.

Hieronder is per thema aangegeven in hoeverre er naast de basisbezetting aanvullende capaciteit nodig is. Daar waar we nog extra mogelijkheden voor interventies zien, worden deze opgenomen in het Beleidsplan VRU 2020-2023.

5.2 Thema's

Natuurrampen

Overstroming: Bij een grootschalige overstroming zijn capaciteitstekorten te verwachten vanwege de schaalgrootte van de evacuatie en reddingsoperatie. De VRU heeft weliswaar vaartuigen voor oppervlakterredding en brandbestrijding op het water, echter dit is beperkt inzetbaar. Bij een overstromingsdiepte die het rijden met eigen materieel onmogelijk maakt kan de VRU niet of nauwelijks hulp bieden met het rijdend materieel. Juist omdat in de acute fase de mogelijkheden beperkt zijn tot bijvoorbeeld assisteren van evacuaties voorafgaand aan een overstroming is het van belang om in de proactieve fase zoveel mogelijk te doen om kans en impact te beperken. In geval van grootschalige overstroming doet de VRU beroep op burgerparticipatie en bijstand van andere regio's, en bijvoorbeeld Rode Kruis, de reddingsbrigade, Defensie en uit het buitenland.

Aardbevingen: De eventuele gevolgen van kleinschalige instortingen kan de VRU aan met de lokale basis eenheden. In geval van aardbeving met meer complexe instortingen is een bijstandsregeling georganiseerd met het landelijk Specialisme Technische Hulpverlening van brandweer Nederland. Ook kan het hoogtereddingsteam van de VRU in een dergelijke situatie ingezet worden.

Natuurbranden: Voor een eventuele natuurbrand is de VRU toegerust met specifiek personeel, materieel en is een bijstandsregeling georganiseerd in het Incident bestrijdingsplan (IBP) natuurbrand. Daarnaast zijn er maatregelen in de preventieve sfeer getroffen, zoals natuurbeheer, risicocommunicatie en specifieke voorlichting bij verzorgingshuizen.

Extreem weer: De VRU kan bij een lokale overstromingsdiepte die het rijden met eigen materieel onmogelijk maakt mogelijk niet of vertraagd (via een omweg) hulp bieden met het rijdend materieel.

Bedreigingen voor gezondheid en milieu

Infectieziekten: Voor de GHOR van de VRU ligt op dit gebied een coördinerende taak. De VRU is hierop voorbereid met het Multidisciplinair Coördinatieplan Infectieziektebestrijding; met daaronder een informatiekaart infectieziektebestrijding en een bestuurlijke template infectieziektebestrijding.

Voedselveiligheid en milieu: Milieurampen vallen onder 'zware ongevallen'. Voedselvoorziening is niet beïnvloedbaar door de VRU.

Zware ongevallen

Voor zware ongevallen is een bijstandsregeling georganiseerd voor het landelijk Specialisme Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen van brandweer Nederland, onder andere voor grootschalige ontsmettingen eenheden en specialistische bronbestrijding. Naast de lokale geoefende basisbezetting en -materieel is er voor zware ongevallen ook specialistische regionaal materiaal bijvoorbeeld voor blussing met schuim.

Stralingsongevallen: De VRU is in de basis voorbereid om in het geval een stralingsongeluk metingen te verrichten en basale ontsmetting te bieden, naast bronbestrijding. Hiervoor gebruikt de VRU het Responsplan nationaal crisisplan stralingsincidenten.

Chemische ongevallen: Rampenbestrijdingsplannen van de risicovolle bedrijven (voor de zogenaamde 'hoogdrempelinrichting' bedrijven die vallen onder het Brzo 2015 zijn deze verplicht). Daarnaast worden inspecties bij deze bedrijven uitgevoerd en wordt geadviseerd op het gebied van fysieke veiligheid. De VRU is onder andere met regionaal specialistisch materieel voorbereid om in het geval van calamiteiten deze adequaat te bestrijden.

Transportongevallen: De VRU is onder andere met regionaal specialistisch materieel voorbereid om in het geval van calamiteiten deze adequaat te bestrijden. Hierbij gebruikt de VRU de incidentbestrijdingsplannen Wegvervoer, Spoorvervoer, binnenvaart en burgerluchtvaart.

Verstoring vitale infrastructuur

Energievoorziening: Hier wordt gebruik gemaakt van het de incidentbestrijdingsplan Stroomuitval en het Bedrijfsnoodplan van de Gasunie voor de provincie Utrecht.

Drinkwatervoorziening: Het waterleidingbedrijf is verantwoordelijk voor nooddrinkwater. De VRU heeft een convenant met Vitens, waarin afspraken zijn gemaakt hoe de drinkwater gerelateerde risico- en crisisbeheersing en de voorbereiding daarop samen te optimaliseren

Cyberdreiging, ondermijning, extremisme en terrorisme

Daar waar relevant wordt gebruik gemaakt van het incidentbestrijdingsplan terrorismegevolgbestrijding, informatiekaart terrorismegevolgbestrijding en het protocol Terrorismegevolgbestrijding Midden-Nederland.

5.3 Thema 'Brand'

Gebouwbranden: De VRU is met de basisbezetting en -materieel voorbereid om in het geval van calamiteiten deze adequaat te bestrijden. Er zijn generieke- en gebouw gebonden procedures en informatie voor hulpverleners over gevaarlijke stoffen en wonen met zorg.

Buitenbranden: Voor een eventuele natuurbrand is de VRU toegerust met specifiek personeel, materieel en is een bijstandsregeling georganiseerd in het IBP natuurbrand. Daarnaast zijn er maatregelen in de preventieve sfeer getroffen, zoals natuurbeheer, risicocommunicatie en specifieke voorlichting bij verzorgingshuizen.

Brand met effectgebied: Opschaling in GRIP-verband; om de aansturing van de inzet op meerdere plekken en meerdere niveaus te coördineren.

5.4 Risicofocusgebieden

Transport gevaarlijke stoffen grote vaarwegen:

Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen is een van de vier kerntaken van de brandweer. De VRU beschikt over specialistische teams voor het optreden bij incidenten met gevaarlijke stoffen. Bij de bestrijding bij grote en complexe incidenten kan van aanvullende kennis en middelen uit andere veiligheidsregio's gebruik worden gemaakt.

Voor incidenten op het Amsterdam-Rijnkanaal en Nederrijn-Lek zijn incidentbestrijdingsplannen (IBP) opgesteld. In het incidentbestrijdingsplan wordt aandacht besteed aan de coördinatie van hulpverlening bij incidenten op eerder genoemde vaarwegen en de operationele uitwerking van de scenario's die kunnen plaatsvinden.

Stationsgebied Utrecht:

Ter voorbereiding op een incident is er voor het Stationsgebied Utrecht een aantal specifieke voorbereidingen getroffen waaronder een incidentbestrijdingsplan. Voor incidenten op en rond het spoor is een onafhankelijke bluswatervoorziening en een noordelijk en zuidelijk 'overpad' aangelegd. Bij het Stationsplein Oost is een hellingbaan aanwezig voor politie en ambulances, waardoor zijn met voertuigen het verhoogde niveau kunnen bereiken. Voor het Stationsgebied is er een netwerk Veiligheid Stationsgebied Utrecht actief waarbij de partners, zoals de gemeente Utrecht, VRU, Politie, Ravu, ProRail, NS, de risico's in kaart brengen en afspraken maken hoe te handelen bij incidenten.

Utrecht Sciencepark (USP, voorheen Uithof):

Ten behoeve van de incidentbestrijding bij de diverse onderzoeksinstituten, laboratoria en kennis- en zorginstellingen die aanwezig zijn op het USP is individuele planvorming aanwezig. Een incidentbestrijdingsplan voor het USP wordt voorbereid.

Utrecht Sciencepark Bilthoven (USPB, voorheen RIVM):

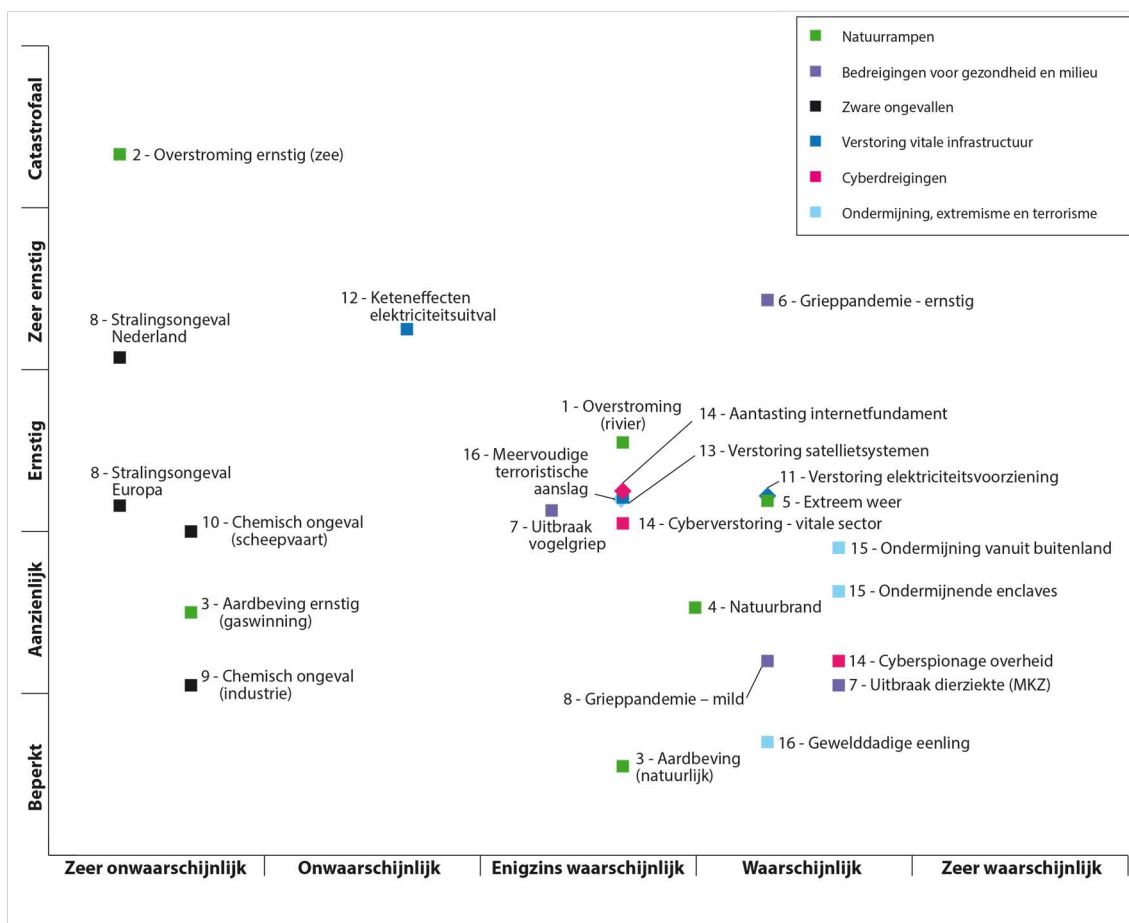
Om gezondheidsrisico's voor medewerkers en de omgeving tot een minimum te beperken zijn strikte veiligheidsprocedures en middelen beschikbaar zoals (onder)drukregimes, hygiëne protocollen etc. De verschillende bedrijven zijn verplicht aangesloten bij de Emergency response organisatie van het USPB, maar blijven verantwoordelijk voor hun primair bedrijfsproces. Deze Emergency response organisatie heeft specialisten beschikbaar om op te treden bij een incident of om externe hulpverleners (als de brandweer) met advies bij te staan. Vanwege geheimhouding heeft de VRU geen beschikking over risicolocaties op USPB. Er zijn daarom geen bereikbaarheidskaarten, aanvalsplannen e.d. van het terrein bij de VRU beschikbaar. Relevante incidentbestrijdingsinformatie en plannen worden 'aan de poort' verstrekt bij een eventuele calamiteit. Lokaal brandweerpersoneel van de VRU oefent de procedures op het USPB terrein.

Utrechtse Heuvelrug:

IBP-natuurbrand, aandachts- en bereikbaarheidskaarten van specifieke objecten. Daarnaast zijn er maatregelen in de preventieve sfeer getroffen, zoals natuurbeheer, risicocommunicatie en specifieke voorlichting bij zorginstellingen. Voor de zorginstellingen in het gebied is het IBP Natuurbrand van toepassing. Daarnaast zijn er maatregelen in de preventieve sfeer getroffen, zoals risicocommunicatie en specifieke voorlichting bij verzorgingshuizen. Voor het Henschotermeer is een aandachtskaart beschikbaar. Voor beide dierenparken zijn bereikbaarheidskaarten beschikbaar. Hoewel er in deze dierenparken een grote hoeveelheid bezoekers aanwezig kunnen zijn is ontruiming snel te realiseren, zo blijkt uit ervaring in de praktijk. De zeldzame diersoorten in de parken vormen het grootste risico. Rook roept bij veel dieren vluchtgedrag en stress op. Acute evacuatie van de dieren is onmogelijk. Om in te kunnen grijpen bij extreme stress reacties blijft ook tijdens natuurbrand altijd een verzorgingsteam aanwezig in het dierenpark.

Bijlage 1. Samenvatting Nationaal VeiligheidsProfiel (NVP)

In onderstaand risicodiagram staan de verschillende veiligheidsthema's uit het NVP gerubriceerd naar impact en waarschijnlijkheid. Bij de toelichting is gebruik gemaakt van de samenvattingen uit het NVP.

Figuur 7. Risicodiagram uit NVP⁶ met uitzondering van de niet-regionale veiligheidsthema's. De thema's (kleurduiding) en de risicocategorieën (cijfers) zijn hierna in de tekst toegelicht.

Natuurrampen

Volgens het NVP moeten we bij natuurrampen denken aan de volgende sub-thema's: overstroming, extreem weer, droogte/hitte, natuurbrand, aardbeving en zonnestorm. Natuurrampen kunnen grote aantallen mensen treffen en de economische schade kan groot zijn. Het NVP stelt dat de effecten van

⁶ Ontleend aan pagina 200-201, bijlage 3 uit het Nationaal Veiligheidsprofiel (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), het Nationaal Veiligheidsprofiel, 2016).

zonnestorm vooral elektronisch zijn, dit komt in het thema verstoring vitale infrastructuur aan de orde.

Overstromingen

In Nederland schenkt men veel aandacht aan waterveiligheid en overstromingsrisico's. De overstromingen kunnen zowel vanuit zee (2 in figuur 7) als vanuit de rivieren (1 in figuur 7) veroorzaakt worden. In het NVP wordt voor beide situaties een scenario uitgewerkt. Het maatgevend scenario is overstroming vanuit rivieren en het worst-case scenario is een overstroming uit zee. Met betrekking tot het overstromingsrisico worden twee autonome ontwikkelingen onderscheiden: klimaatverandering en de sociaal economische ontwikkeling.

Klimaatverandering heeft effect op de hoogte van de zeespiegel, ook is de verwachting dat deze eeuw de piekafvoeren van rivieren zullen toenemen en dat hoge rivierwaterstanden vaker zullen optreden.

Voor wat betreft de sociaal economische ontwikkeling moet worden gedacht aan bevolkingsgroei en verdichting in gebieden met al een bestaand overstromingsrisico.

Aardbevingen

Aardbevingen (3 in figuur 7) kunnen zowel van natuurlijke aard zijn als door de mens worden veroorzaakt. Beide komen in Nederland voor. In 1992 was de zwaarste aardbeving met een natuurlijke oorzaak, op een van de Peelrand breuklijnen met vooral impact in Zuidoost Nederland.

Langdurige en grootschalige commerciële activiteiten, met name gaswinning, hebben geleid tot aardbevingen in voornamelijk Noord-Nederland. Ook de combinatie van menselijk handelen (mijnbouw) en een (lichte) aardbeving kan effect hebben en leiden tot acute bodemdaling. Rondom de aardgaswinning in Groningen is politieke overeenstemming over het verminderen van de gaswinning. De (in)directe gevolgen van het verminderen van de gaswinning zijn nog volop in de aandacht en worden onderzocht.

Natuurbranden

Het NVP beschrijft dat er in afgelopen jaren Nederland grote natuurbranden (4 in figuur 7) hebben gewoed. Bij enkele van deze branden kon de brandweer de brand niet stoppen, hooguit bijsturen. In dat geval spreken we van een onbeheersbare natuurbrand. Een onbeheersbare brand dooft uiteindelijk door gebrek aan brandstof zoals bij de overgang van bos naar stuifzand of weersverandering (draaiende wind of wind die gaat liggen).

Kwetsbare objecten die in een gebied liggen waar de kans op een natuurbrand groot is, lopen een extra risico. Door klimaatverandering neemt het risico van natuurbranden toe. Daarbij is ook nog een aantal specifieke ontwikkelingen te noemen zoals vergrassing en verbinding van natuurgebieden. Vergrassing leidt tot snellere branduitbreiding, droog gras brandt sneller dan struiken en bomen. De verbinding van natuurgebieden vergroot de kans op grote natuurbranden, omdat deze vaak is gerealiseerd via heidegebieden. Bij grote natuurbranden zijn vaak heidegebieden betrokken.

In het NVP wordt aangegeven dat bij natuurbranden sprake is van een lichte toename in risico's. Weersextremen kunnen toenemen, met mogelijk zeer droge perioden. Daarnaast neemt de kans op (droge) bliksem toe en blikseminslag kan eveneens leiden tot natuurbrand. Qua impact is met name de ontwikkeling van toerisme van belang. Het NVP gaat uit van een toename van campings of huizenparken in natuurgebieden.

Extreem weer

Het NVP stelt dat de impact van extreem weer (5 in figuur 7) regionaal van aard is en werkt hier geen scenario voor uit.

Bedreigingen gezondheid en milieu

Infectieziekten

Binnen dit thema worden infectieziekten (humaan, dierziekten en zoönose), milieu en voedselveiligheid uitgewerkt.

Een infectieziekte wordt veroorzaakt door micro-organismen, zoals bacteriën, virussen, schimmels en parasieten, welke wanneer ze bepaalde lichaamsdelen van een mens of dier binnendringen ziekteverschijnselen veroorzaken. Een bekend voorbeeld van een infectieziekte is de normale seizoengriep.

Infectieziekten zijn op verschillende manieren in te delen. Bijvoorbeeld op basis van overdragen, de naam van de ziekteverwekker of het orgaan waar de ziekte primair optreedt.

In het NVP worden infectieziekten gecategoriseerd naar de wijze van overdracht. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen 'dierziekten en zoönosen' (7 in figuur 7) en 'humane infectieziekten' (6 in figuur 7). De eerste categorie is van dier op dier overdraagbaar. Een zoönose kan van dier op mens en/of van dier op dier overgedragen worden. Humane infectieziekten worden van mens op mens overgedragen.

Dierziekte en zoönose

Met intensieve landbouw en veel transport van dieren is het niet uit te sluiten dat dierziekten in Nederland optreden met nationale gevolgen, dit is in de afgelopen jaren meerdere keren voorgekomen. In de afgelopen jaren zijn er uitbraken van dierziekten geweest die een noodzaak tot een nationale respons hadden. In 1997 was er een uitbraak van varkenspest, daarna brak in 2001 mond- en klauwzeer op grote schaal uit en werd Nederland vanaf 2003 meerdere keren getroffen door de vogelgriep. Ook bij de Q-koorts uitbraken tussen 2007 tot 2010 was er sprake van nationale inzet en bijdrage aan de crisisbeheersing. De gevolgen treffen vooral de agrarische sector en in een enkel geval ook de volksgezondheid. De economische veiligheid wordt geraakt, doordat er hoge kosten verbonden zijn aan de bestrijding van de ziekte en er direct gevolgen zijn voor de veestapel en de verkoopbaarheid van producten. Bij een uitbraak van zoönose (infectieziekte die van dier op mens kan overgaan) is er in potentie ook impact op de fysieke veiligheid door zieken en doden en neemt de kans op verstoring van de sociale en politieke stabiliteit door onrust onder de bevolking toe.

Humane infectieziekten

Het jaarlijks overlijden van relatief veel mensen aan seizoengriep leidt niet snel tot grote onrust. Voorbeelden van infectieziekten die in het (verre) verleden wel de maatschappelijke veiligheid hebben beïnvloed, maar nu (in Nederland) onder controle zijn door adequate behandeling, verbeterde gezondheidsomstandigheden, of zijn uitgeroeid door vaccinatieprogramma's zijn o.a. de pest, tuberculose en pokken. Echter, er zijn nog steeds een aantal zeer ernstige infectieziekten die ook in Nederland tot een ontwrichting van de samenleving zou kunnen leiden. Ziekten als het 'Severe Acute Respiratory Syndrome' (SARS, 2003, China) en Ebola (West Afrika, 2014) hebben wereldwijd grote aantallen slachtoffers en grote maatschappelijke onrust veroorzaakt.

Zodra een infectieziekte in een hogere frequentie voorkomt dan normaal, spreekt men van een epidemie. Wanneer een epidemie zich wereldwijd verspreidt, is er sprake van een pandemie. De waarschijnlijkheid van een griepandemie wordt hoog ingeschat. De combinatie van klimaatverandering en globalisering is iets wat de introductie van 'exotische' humane infectieziekten op termijn mogelijk maakt in Nederland. Wat de sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen betreft, geldt dat urbanisatie enerzijds de kans op infectieziekten vermindert, doordat mensen minder in contact komen met natuur en vectoren (zoals muggen) die ziekten kunnen verspreiden.

Vaccinatiegraad

Op de website

<https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/vaccinaties/regionaal-internationaal/zuigelingen#!node-volledige-deelname-gemeente>,
samengesteld door experts van binnen en buiten het RIVM, staat meer informatie over de vaccinatiegraad per gemeente.

Anderzijds maakt verstedelijking een snelle verspreiding van ziekten juist mogelijk.

Voedselveiligheid en milieu

In 2013 heeft het RIVM een 'thematische verdieping' uitgevoerd voor het thema voedselveiligheid. Hiervoor zijn vijf scenario's vanuit verschillende invalshoeken uitgewerkt. Gezamenlijk bestrijken de scenario's het spectrum aan mogelijke oorzaken waar de voedselveiligheidsproblematiek zich manifesteert, zoals een moedwillige besmetting, een natuurlijke uitbraak en fraude.

Voor de voedselscenario's geldt dat de waarschijnlijkheid relatief hoog wordt geacht; wat in lijn is met de praktijk waar voedselincidenten regelmatig gebeuren. De impact op nationale schaal van deze scenario's is beperkt en vooral bepaald door maatschappelijke onrust en angst. Voedselfraude heeft bijvoorbeeld wel vervelende gevolgen en de burger voelt zich bedrogen, maar de impact op nationale veiligheidsbelangen is beperkt. Op korte termijn is niet de verwachting dat voedsel gerelateerde crises de nationale veiligheid zullen aantasten. Daarom is bedreiging van voedselveiligheid niet als een aparte risicocategorie in het NVP uitgewerkt.

Typische milieu-incidenten zijn olierampen en grote lozingen en lekkages van chemicaliën in water, bodem en grondwater. Als het gaat om explosies en verspreiding van toxische (gas)wolken vallen die onder het thema 'zware ongevallen'. Milieuthema's als bodemverontreiniging, water- en luchtkwaliteit komen bij verschillende ontwikkelingen ter sprake. De luchtkwaliteit is bijvoorbeeld van belang voor de volksgezondheid; circa 5% van de ziektelast in Nederland is gerelateerd aan milieuoorzaken, waarvan luchtkwaliteit in de vorm van fijnstof de belangrijkste oorzaak is. Veel milieu-incidenten raken niet gelijk de nationale veiligheid, maar hebben een lokale of regionale impact. In het NVP is het aspect milieu daarom niet verder uitgewerkt in dit hoofdstuk.

Zware ongevallen

De term zware ongevallen is een verzamelterm voor gebeurtenissen die ontstaan door niet-moedwillige incidenten. Zo'n incident wordt vaak veroorzaakt door (een combinatie van) technisch, menselijk, of organisatorisch falen. Ongevallen kunnen ook optreden als effect van een andere gebeurtenis zoals bijvoorbeeld een natuurramp (Kernramp Fukushima).

Binnen Het thema zware ongevallen is onderscheid in drie risicocategorieën:

1. Stralingsongevallen
2. Chemische incidenten
3. Transportongevallen

Stralingsongevallen

Bij stralingsongevallen (8 in figuur 7) gaat het om het vrijkomen van radioactief materiaal in de atmosfeer, in de bodem of in het water. Een incident met een (dreigende) lozing van radioactief materiaal kan ernstige maatschappelijke gevolgen hebben. Het gaat dan om gezondheidseffecten door directe blootstelling van mensen (inhalatie van radioactief besmette lucht), of door indirecte blootstelling (besmetting in de voedselketen en drinkwater). Naast effecten voor de volksgezondheid is er mogelijk economische schade, ecologische schade, imagoschade, maatschappelijke onrust in het algemeen (angst, onvrede, woede) en verlies van draagvlak voor nucleaire energieopwekking en andere toepassingen van nucleaire technologie.

Stralingsongevallen kunnen ontstaan in kernreactoren of locaties waar met hoogradioactief materiaal wordt gewerkt. Daarnaast zijn er transporten van radioactieve stoffen. Ook kernreactoren in het buitenland vormen een risico voor de Nederlandse samenleving. Hierbij dient onderscheid gemaakt te worden tussen kerncentrales vlak over de landsgrens die een directe impact kunnen hebben op Nederland, en die met een indirecte impact vanaf een grotere afstand tot Nederland.

Ondanks regelmatige discussies over het onderwerp in de media lijkt kernenergie in Nederland vooralsnog gehandhaafd te worden op het huidige peil. Ook in de rest van Europa lijkt de totale nucleaire capaciteit, in ieder geval de komende 5 à 10 jaar, stabiel te blijven.

Chemische incidenten

Nederland heeft een aanzienlijke chemische industrie (9 en 10 in figuur 7) die onderdeel uitmaakt van een wereldwijd netwerk aan bedrijven en transportstromen. Binnen chemie complexen in Nederland is er aandacht voor veiligheid. Nederlandse bedrijven moeten in toenemende mate concurreren met landen met lagere energie en/of grondstofprijzen. Als marges en budgetten onder druk staan, zijn bedrijven en overheden minder geneigd te investeren in veiligheidssystemen waardoor risico's op incidenten toenemen. Chemische incidenten kunnen ontstaan in bedrijven waar met gevaarlijke stoffen wordt gewerkt of waar deze worden opgeslagen. Belangrijke ongeval scenario's zijn explosie, brand en een toxische wolk. Indien de bedrijfsactiviteiten zo riskant zijn dat personen buiten de inrichting gevaar

kunnen lopen, is het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) van toepassing. Het doel van het Bevi is om mensen te beschermen die in de buurt van een bedrijf met gevaarlijke stoffen verblijven.

In de regio Utrecht zijn ruim honderd Bevi inrichtingen bekend. Die inrichtingen waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig kunnen zijn en boven een bepaalde drempelwaarde uitkomen, vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo). In de regio Utrecht bevinden zich 10 Brzo inrichtingen. Het Brzo onderkent twee typen bedrijven; bedrijven die een hoge- en bedrijven die een lage drempelwaarde overschrijden. Brzo inrichtingen moeten voldoen aan strenge veiligheidseisen en worden nauwkeurig geïnspecteerd. Inrichtingen die een hoge drempelwaarde overschrijden dienen over een rampenbestrijdingsplan te beschikken. De risico's voor chemische incidenten in de regio Utrecht schatten wij in als gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Transportongevallen

De transportsector kan worden verdeeld over vier modaliteiten: Scheepvaart, Spoorwegen, Wegverkeer, Luchtvaart. Zware transportongevallen kunnen leiden tot een groot aantal slachtoffers en (mogelijk langdurige) verstoring van de infrastructuur, waardoor de kosten als gevolg van een incident substantieel kunnen zijn. Hoewel de kans op een dussdanig groot ongeval beperkt is, kan de impact dussdanig groot zijn dat het de nationale veiligheid raakt.

Om transportrisico's beter te beheersen geldt de Wet basisnet per 1 april 2015. Onderdeel van deze wet is een aangewezen landelijk net voor het transport van gevaarlijke stoffen en heeft betrekking op spoor, waterwegen en rijkswegen. De Wet basisnet heeft als doel evenwicht te creëren tussen belangen rondom het vervoer van gevaarlijke stoffen en de veiligheid van personen in de omgeving van die transportbewegingen. Het aantal transporten over de basisnet-assen wordt in opdracht van het ministerie Infrastructuur en Waterstaat (IenW) door Rijkswaterstaat geregistreerd. Als uit deze jaarrapportages blijkt dat risicoplafonds in het voorafgaande kalenderjaar zijn overschreden en/of in het komende kalenderjaar mogelijk (opnieuw) overschreden zullen worden, is het aan de minister of staatssecretaris van IenW om in overleg met vervoerssector maatregelen te treffen.

Verstoring vitale infrastructuur

Er is sprake van verstoring van vitale infrastructuur als de verstoring van processen leidt tot ernstige maatschappelijk ontwrichting. Het NVP beschouwt onder vitale infrastructuur de volgende processen: energievoorziening (elektriciteit, gas en olievoorziening), drinkwatervoorziening, ICT en

telecommunicatie, (internet, datadiensten, spraakdiensten en satelliet tijd- en plaatsbepaling), financiële dienstverlening (betalings- en effectenverkeer), water (keren en beheren waterkwantiteit). Het verstoren van de kering en het beheer van waterkwantiteit kan leiden tot verdroging of overstroming; beide zijn in hoofdstuk 4.1 natuurrampen uitgewerkt. De verstoring van financiële voorzieningen beschouwen we zoals aangegeven in figuur 1 'samenhang NVP-RRP' als landelijk en valt daarmee buiten de scope van het regionaal risicoprofiel. Het risico voor dit scenario ligt binnen de VRU niet anders dan het landelijk niveau.

Voor verstoring van de vitale infrastructuur geldt dat een verstoring op één proces al een bedreiging vormt, maar dat zij ook kunnen "stapelen". Er treedt dan een versterkend effect op bij verstoringen in andere processen.

Verstoring energievoorziening

Binnen de energiesector wordt onderscheid gemaakt tussen elektriciteit, gas en olie. Bij verstoring van de elektriciteitsvoorziening (11 in figuur 7) kan de maatschappelijke impact zeer groot zijn door de grote maatschappelijke afhankelijkheid van elektriciteit. Verstoring van de elektriciteitsvoorziening kan leiden tot keteneffecten (12 in figuur 7) met zowel een directe impact (zoals uitval ICT-systemen) als een indirecte impact (zoals verstoring de voedselvoorziening). Besturing van het netwerk voor elektriciteit wordt complexer door toenemende opwekking van groene energie en decentrale opwekking (zonnepanelen en windmolens). Dit kan tot grote fluctuaties leiden in aanbod van- en vraag naar energie. Verder kan door klimaatverandering extreem weer in toenemende mate verstoringen veroorzaken in de elektriciteitsvoorziening.

Ook de verstoring van de gasvoorziening kan grote impact hebben door de huidige afhankelijkheid van huishoudens van gas voor warmte. Ook is gas voor de industrie belangrijk. Naar verwachting wordt de impact van verstoring in de gasvoorziening op termijn kleiner door de energietransitie. Totdat we in Nederland 'van het gas af zijn' kan door geopolitieke ontwikkelingen de kans op verstoring van de gasvoorziening (import) onzeker blijven. De maatschappelijke impact van verstoring in olievoorziening is vooral merkbaar in keteneffecten (transport).

De impact van een verstoring wordt bepaald door de duur van de verstoring in combinatie met de omvang en de aard van het getroffen gebied. Uitval van elektriciteitsvoorzieningen wordt gezien als een worst case scenario, waarbij een uitval langer dan 8 uur zal leiden tot een exponentiele toename van de gevolgen.

ICT & telecommunicatie

Verstoring van Internet (14 in figuur 7), datadiensten, Internettoegang en dataverkeer is ondergebracht onder het thema Cyberdreigingen (14 in figuur 7). Binnen het thema verstoring vitale infrastructuur wordt ingegaan op verstoring van spraakdiensten (telefoonverkeer, vast en mobiel) en SMS en satellietdiensten (13 in figuur 7).

Spraakdiensten en SMS, vast en mobiel beslaat een veelheid aan onderliggende systemen en de veelheid aan partijen die deze systemen beheren. De verspreiding van systemen en partijen zorgt wel voor een zekere mate van redundantie waardoor spraakdiensten moeilijk volledig verstoord kunnen worden. Een inschatting van de impact van verstoring van spraakdiensten wordt in het NVP niet gegeven, mede omdat grootschalige, volledige verstoring van spraakdiensten onwaarschijnlijk is en omdat het voornamelijk tot overlast, maar niet direct tot ontwrichting van de samenleving zal leiden.

Satellietsystemen, althans de beschikbaarheid hiervan is voor veel vitale processen van groot belang. Verstoring van satellietdiensten heeft vooral een effect op GPS positionering- en tijdsignalen die worden gebruikt in veel systemen. Hierbij moet gedacht worden aan GPS-diensten voor verkeersregeling. Ook aard-observatie voor weersinformatie en telecommunicatie (vast en mobiel), internet en (financieel) dataverkeer zijn (deels) afhankelijk van satellietsystemen. Verstoring of uitval van satellietdiensten kan deze processen ernstig verstoren.

Cyberdreiging

Cyberdreiging kent een snelle ontwikkeling. Uit het cybersecuritybeeld van het Nationaal Cyber Security Centrum blijkt dat cyberdreigingen zullen toenemen, terwijl de weerbaarheid van individuen en organisaties achterblijft. Wereldwijd nemen cyberaanvallen toe met als doel te saboteren, te spioneren, te beïnvloeden of af te persen. Cyberdreiging beperkt zich niet tot regiogrenzen en heeft een internationaal karakter. (14 in figuur 7)

Ondermijning, extremisme en terrorisme

Ondermijning

Ondermijning is in figuurlijke zin het uithollen of verzwakken (15 in figuur 7). Wat er wordt uitgehold of verzwakt kan divers zijn: het sociale stelsel, de democratische rechtstaat. Enkele autonome ontwikkelingen zouden op termijn de democratische rechtsorde en open samenleving kunnen beïnvloeden, zoals polarisatie tussen bevolkingsgroepen, onzekerheid bij burgers over het vertrouwen in de overheid en de toegenomen migratiestroom. De ondermijning leidt in vele gevallen niet tot directe, acute ontwrichting maar de aantastende werking kan op langere termijn leiden tot ernstige disruptie en disfunctioneren van het politieke en maatschappelijke systeem van Nederland. Deze ontwikkelingen worden in het NVP niet uitgewerkt. Aan dit thema is o.a. veel aandacht besteed in het Nationaal dreigingsbeeld georganiseerde criminaliteit 2017.

Extremisme en terrorisme

Het NVP beschouwt bij terrorisme de dreiging vanuit jihadistische groepen als grootste risico. Ook in de regio Utrecht zijn omstandigheden die als voedingsbodem kunnen fungeren en waar in combinatie met 'trigger- events' geweldsescalatie (16 in figuur 7) uit kan voort komen. Framing in de (social) media is met name bij het effect van een incident met een gewelddadige eenling (16 in figuur 7) van groot belang.

Bijlage 2. Overzicht thema's met oorzaken, effecten en planvorming

Thema	Oorzaak	Effect	Aanwezige planvorming	
Natuurrampen				
	Overstromingen	Dijkdoorbraak	Gebieden lopen onder, mensen moet een veilig heenkomen zoeken	Incident bestrijding plan (IBP) voor verschillende dijkkringen
	Aardbevingen	Gaswinning of natuurlijke oorzaak	Beschadigingen gebouwen	Eventuele fysieke gevolgen zijn te bestrijden met de standaard procedures
	Natuurbranden	Droogte, onvoorzichtig gedrag, (droge) bliksem,	Gevaar voor mensen in de bedreigde gebieden in de naaste omgeving	Incident bestrijdingsplan natuurbrand
	Extreem weer	Natuurverschijnsel, versterkt door klimaatverandering: hevige regenval, windhoos, valwinden, stormen, extreme droogte, extreme hitte	Wateroverlast/overstroming, bezwijken evenementententen, paniek in grote mensenmenigtes, uitval elektriciteit, doden door hitte	Eventuele fysieke gevolgen zijn te bestrijden met de standaard procedures
Bedreigingen gezondheid en milieu				
	Infectieziekten	Dierziekten, zoönose, infectieziekten	Zieke & dode dieren, transportbeperkingen, rellen, humane infectiegolf met keteneffecten in vitale organisaties	Multidisciplinair Coördinatieplan Infectieziektebestrijding; met daaronder een informatiekaart infectieziektebestrijding en een bestuurlijke template infectieziektebestrijding
	Voedselveiligheid en milieu	Milieuramp, verstoring voedselvoorziening	Milieuschade, aantasting vertrouwen overheid	Milieurampen vallen onder 'zware ongevallen'. Voedselvoorziening is niet beïnvloedbaar door de VRU
Zware ongevallen				
	Stralingsongevallen	Ongeval kerncentrale/nucleair transport		Responsplan nationaal crisisplan stralingsincidenten
	Chemische incidenten	Ongevallen/incidenten	Emissie gevaarlijke stof/ brand/explosie/slachtoffers	Rampenbestrijdingsplannen van de risicovolle bedrijven (alleen van de zogenaamde 'hoogdrempelige' bedrijven zijn deze verplicht.
	Transportongevallen	Ongevallen/incidenten	Ongevallen, gewonden/doden economische schade	Incident bestrijding plan van Wegvervoer, Spoorvervoer, binnenvaart en burgerluchtvaart.

Thema	Oorzaak	Effect	Aanwezige planvorming	
Verstoring vitale infrastructuur				
	Energievoorziening	Cyber, overbelasting, defecten infrastructuur, terrorisme	Veiligheidsvoorzieningen vallen uit, geen betalingsverkeer	Incident bestrijding plan Stroomuitval en een Bedrijfsnoodplan van de Gasunie voor de provincie Utrecht
	Drinkwatervoorziening	Vervuiling, keteneffect (geen stroom)	Schaarste aan drinkwater	Het waterleidingbedrijf is verantwoordelijk voor nooddinkwater. De VRU heeft een convenant met Vitens, waarin afspraken zijn gemaakt hoe de drinkwater gerelateerde risico- en crisisbeheersing en de voorbereiding daarop samen te optimaliseren
	ICT & telecommunicatie			
Cyberdreiging				
	Cyberdreiging	Bewuste verstoring computersystemen	Op alle vlakken dreigingen. Communicatie, betalingsverkeer, ook fysieke verstoringen, het niet meer werken van eigen systemen	Eventuele fysieke gevolgen zijn te bestrijden met de standaard procedures
Ondermijning, extremisme en terrorisme				
	Ondermijning, extremisme en terrorisme	Economische dreigingen, aanslagen, illegale activiteiten		Eventuele fysieke gevolgen zijn te bestrijden met de standaard procedures
	Ondermijning	Criminele activiteiten, vermenging onderwereld met de bovenwereld	Ondermijnen bestuur, risico's in clandestiene laboratoria, dumping gevaarlijke stoffen en brand in hennepkwekerijen (woningen) en laboratoria	Eventuele fysieke gevolgen zijn te bestrijden met de standaard procedures
	Extremisme en terrorisme	Politieke situatie, gedrag	Verstoring, gewonden/doden	Incident bestrijding plan terrorismegevolgbestrijding, informatiekaart IBP terrorismegevolgbestrijding en een protocol Terrorismegevolgbestrijding Midden-Nederland.

Thema		Oorzaak	Effect	Aanwezige planvorming
Thema brand				
	Natuurbrand (valt ook onder het thema Natuurrampen)	Droogte, onvoorzichtig gedrag, (droge) bliksem,	Gevaar voor mensen in de bedreigde gebieden in de naaste omgeving	Incident bestrijding plan natuurbrand
	Gebouwbrand	Divers: mens-, gebouwenkenmerken	Soms slachtoffers, schade	Generieke- en gebouw gebonden procedures en informatie voor hulpverleners (gevaarlijke stoffen)
	Woningbrand	Divers: mens-, gebouwenkenmerken	Geregeld slachtoffers, schade en (lokale) impact op samenleving	Generieke- en gebouw gebonden procedures en informatie voor hulpverleners (wonen met zorg)
	Brand met effectgebied	Divers: mens-, gebouwenkenmerken	Groot bedreigd gebied met schadelijke stoffen, gezondheidsrisico's en impact op samenleving	Opschaling in GRIP-verband;
	Buitenbrand	Menselijk handelen (vervoer, werkzaamheden, onvoorzichtigheid, baldadigheid)	Schade, overlast, onrust	Reguliere basisbrandweerzorg
Ontwikkelingen in het verzorgingsgebied:				
Demografische ontwikkelingen				
	Bevolkingsgroei	Goede gezondheidszorg	Druk op ruimtegebruik grote steden	
	Vergrijzing	Goede gezondheidszorg	Grote groepen mensen die oud, alleen en minder zelfredzaam zijn	
Energietransitie				
	Windturbines	Breken rotorbladen en mast	Inslag onderdelen turbine op effectgebied (infrastructuur, woonwijk, inrichtingen met een EV risico)	geen
	Zonnepanelen	Brand	Verwaarloosbaar effect bij woningen (aangepaste blusstrategie). Voor grote velden met zonnepanelen zijn de mogelijke effecten nog onduidelijk.	procedures regionaal nog niet vastgesteld
	Waterstof	Brand/explosie	Doden gewonden	Nog geen operationele planvorming, qua RO advisering borgen
	Liquefied Natural Gas (LNG)	Brand/explosie	Doden/gewonden	Eventuele fysieke gevolgen zijn te bestrijden met de standaard procedures

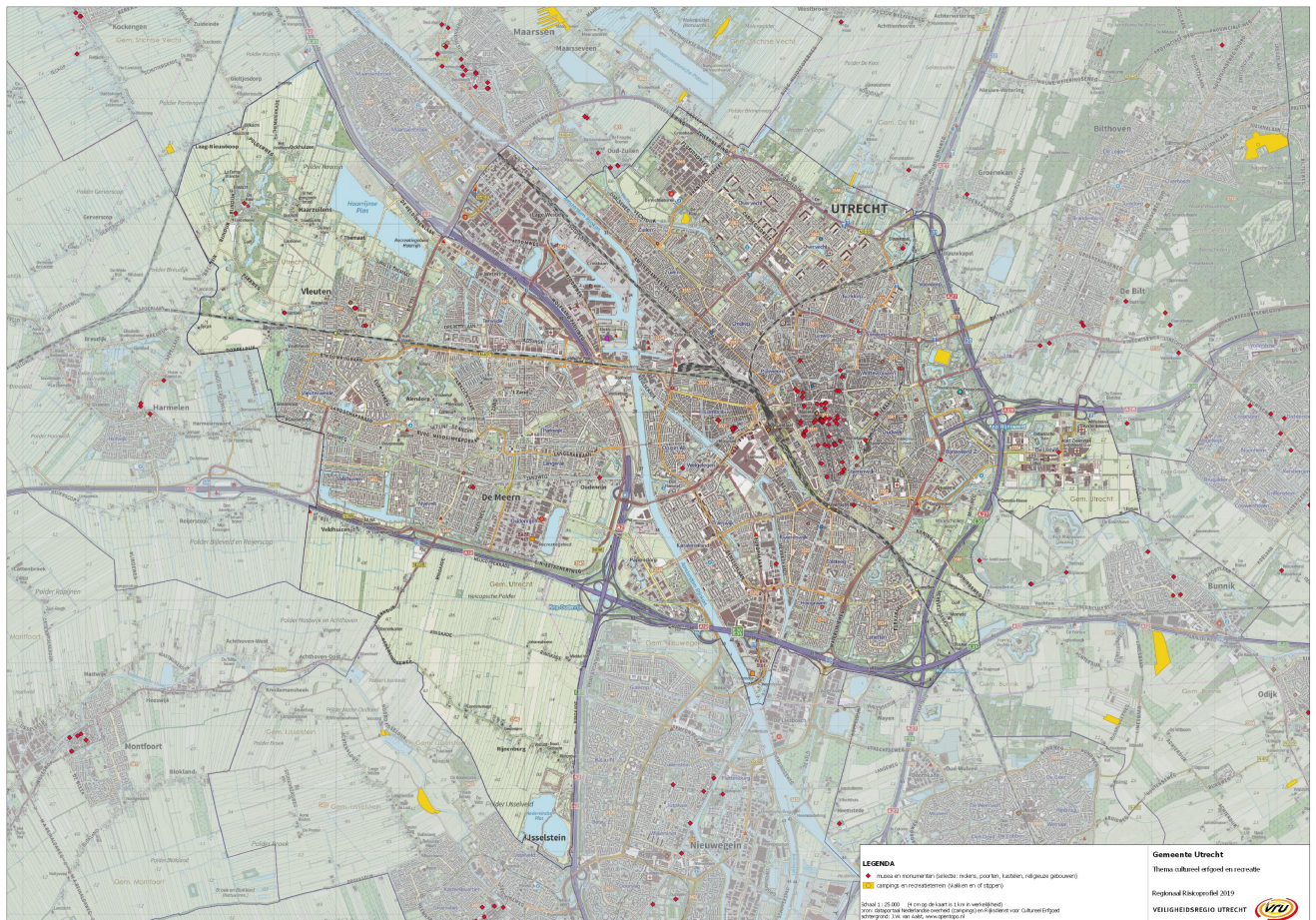
Thema		Oorzaak	Effect	Aanwezige planvorming
	Ammoniak als alternatief voor waterstof	Vrijkomen Ammoniak	Giftige wolk met slachtoffers als gevolg	Eventuele fysieke gevolgen zijn te bestrijden met de standaard procedures
	Toename elektrisch opslagsystemen	Brand in buurtbatterij of opslag met batterijen	Moeilijk bestrijdbare chemische brand	Nog geen operationele planvorming, onvoldoende kennis van risico's en preventieve middelen. Overigens zijn de fysieke gevolgen te bestrijden met de standaard procedures
	Energie uit biomassa	Explosie, zuurstof verdringend gas, giftig gas, brand	Doden/gewonden	Nu nog op beperkte schaal toegepast. Eventuele fysieke gevolgen zijn te bestrijden met de standaard procedures
Risicofocusgebieden				
	Transport gevaarlijke stoffen grote vaarwegen (valt ook onder het thema 'Transportongevallen'.	Ongevallen/incidenten	Ongevallen, gewonden/doden economische schade	Incident bestrijding plannen van binnenvaart en van Amsterdam-kanaal en Nederrijn en Lek
	Stationsgebied Utrecht	Brand, terrorisme	Slachtoffers, paniek in grote menigte	Incident bestrijding plan, dat betrekking heeft op het gehele stationsgebied
	Utrecht Sciencepark	Brand, terrorisme, besmetting met micro-organismen.	Slachtoffers, paniek in grote menigte en werknemers	Planvorming van de individuele risico objecten aanwezig
	Utrecht Sciencepark Bilthoven (USPB, voorheen RIVM)	Brand, terrorisme, besmetting met micro-organismen.	Paniek bij werknemers en omgeving	Vanwege geheimhoudingsplicht heeft de VRU geen beschikking over risicolocaties op USPB. Er zijn daarom geen bereikbaarheidskaarten, aanvalsplannen e.d. van het terrein bij de VRU beschikbaar. Relevante incidentbestrijdingsinformatie en plannen worden 'aan de poort' verstrekt bij een eventuele calamiteit. Door lokaal brandweerpersoneel van de VRU wordt overigens wel regelmatig geoefend op het USPB terrein.
	Utrechtse Heuvelrug	Drukke, toenemende recreatie. Bosgebied met risico op natuurbrand.	Slechte bereikbaarheid, beperkte evacuatie mogelijkheden voor grote groepen mensen	Incident bestrijding plan natuurbrand, aandachts- en bereikbaarheidskaarten van specifieke objecten

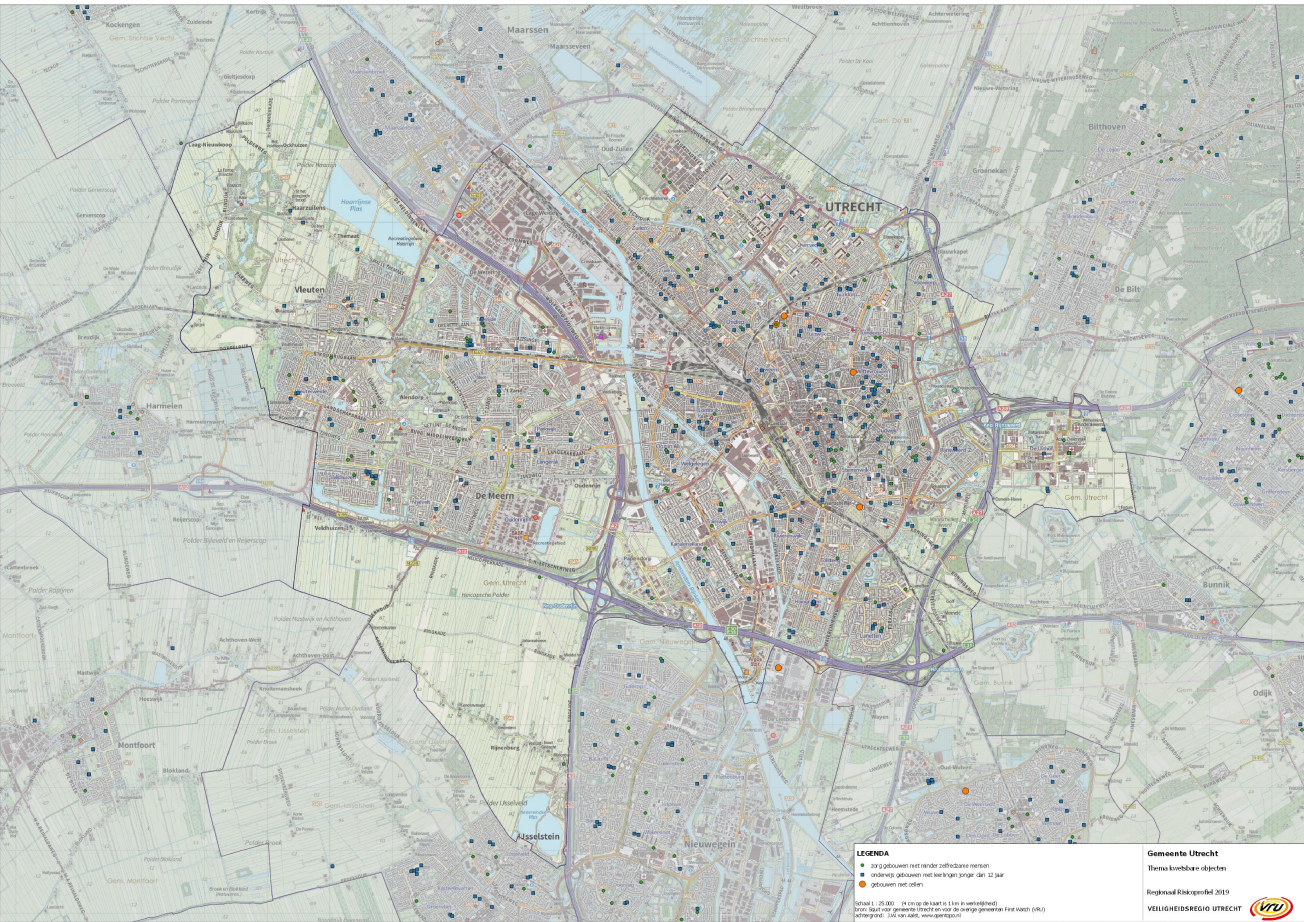
Thema		Oorzaak	Effect	Aanwezige planvorming
	Recreatie Henschotermeer	Drukke recreatie	Verdrinking, bosbrand	Aandachtskaart
	Dierenparken	(Natuur) brand in de omgeving	Paniek bij mensen en dieren	Bereikbaarheidskaart
	Zorginstellingen	(Natuur) brand in de omgeving	Slechte bereikbaarheid, beperkte evacuatie mogelijkheden.	IBP Natuurbrand

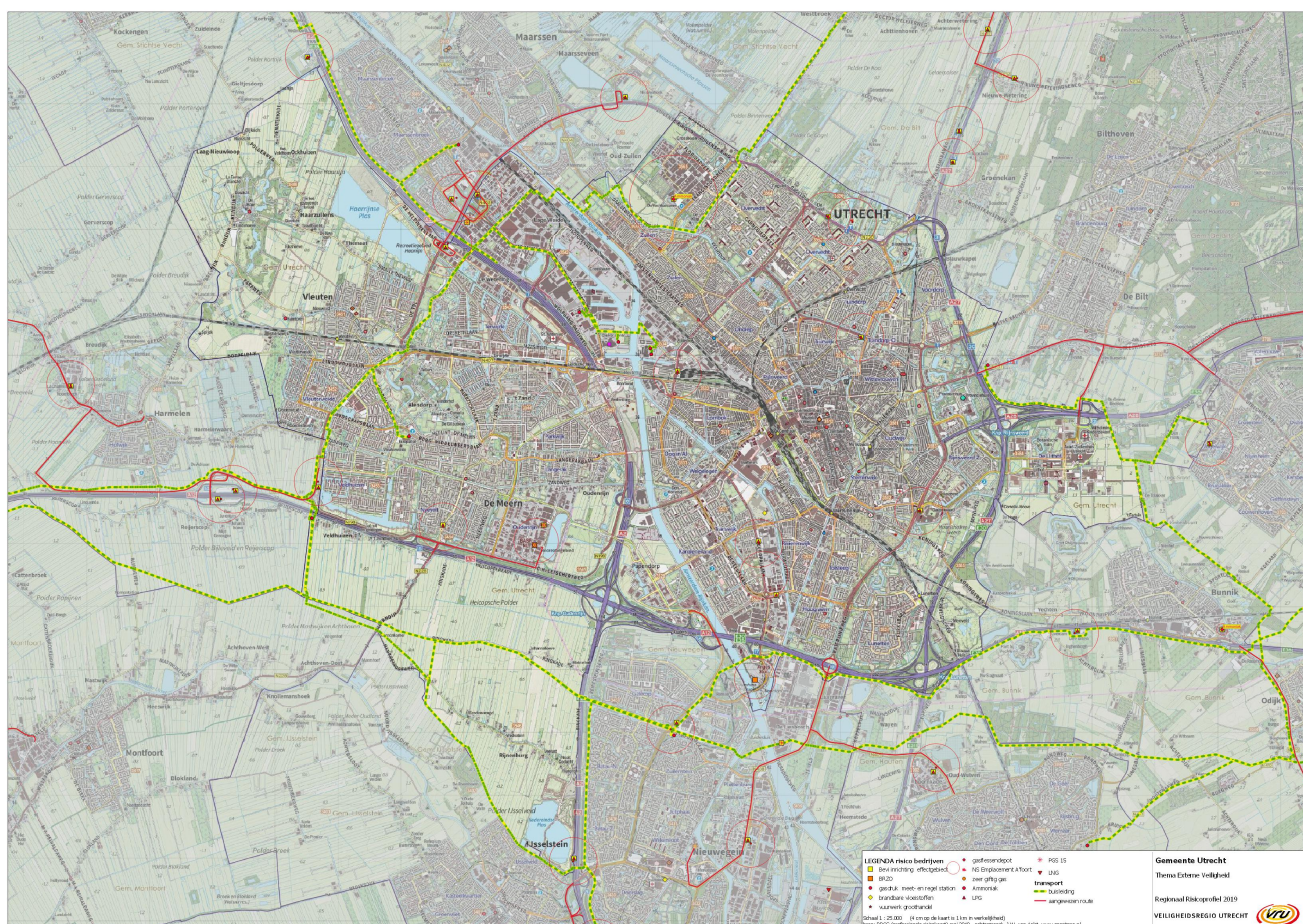
Bijlage 3. Overzicht deelnemers

Organisaties die zijn uitgenodigd om hun inbreng te geven bij de totstandkoming van dit RRP:

- Altrecht (Zorginstelling)
- Eneco
- Gasunie
- Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI)
- Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC) - Driebergen
- Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV)
- Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht
- Openbaar Ministerie
- Prorail
- Provincie Utrecht
- Vereniging van Recreatieondernemers Nederland (RECRON)
- Reddingsbrigade
- Regionale Informatie en Expertise Centrum (RIEC) – Midden Nederland
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
- Rijkswaterstaat Midden Nederland – district zuid
- Rode Kruis
- Stedin
- Tennet
- Vodafone
- Ziggo
- Oasen
- Vitens
- Waternet
- Liaison water VRU
- Liaison politie VRU
- Liaison defensie
- gemeentelijke gezondheidsdienst van de 26 gemeenten in de regio Utrecht (GGDrU) i.s.m. de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR; is onderdeel van de VRU)
- 26 gemeenten; ambtenaren crisisbeheersing
- Cluster en postcommandanten VRU
- Specialisten VRU m.b.t. overstromingen, natuurbrand, Stationsgebied Utrecht

VERSIE VOOR BESLUITVORMING

Veiligheidsregio Utrecht
t.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 3154
3502 GD UTRECHT

Behandeld door	M. Kraan	Datum	XX-XX-XX
Doorkiesnummer	030 – 28 63510	Ons kenmerk	5824155
E-mail	marianne.kraan@utrecht.nl	Onderwerp	Reactie op het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2019
Bijlage(n)	Geen		
Uw kenmerk	18.004510	Verzonden	
Uw brief van	29 november 2018		

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

Per brief van 29 november 2018 heeft uw secretaris het ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2019 toegezonden. De gemeenteraad is uitgenodigd om, uiterlijk op 7 februari 2019, aan u zijn reactie te geven op het ontwerp Regionaal Risicoprofiel en om wensen kenbaar te maken omtrent het op te nemen beleid in het nieuwe beleidsplan. In deze brief is onze reactie verwoord.

Reactie op ontwerp Regionaal Risicoprofiel

Wij waarderen de nieuwe methode die u heeft gebruikt om de regionale en lokale risico's in beeld te brengen. Wij begrijpen dat u zowel specialisten en/of ervaringsdeskundigen in uw eigen organisatie, als in de gemeentelijke organisatie hebt geraadpleegd, naast het gebruik van diverse andere bronnen, zodat er in het ontwerp Regionaal Risicoprofiel recht wordt gedaan aan (de beleving van) de lokale risico's. Wij steunen de verschuiving van risicobeheersing naar risicogerichtheid, waarbij de impact van risico's de belangrijkste factor zijn. Wij zijn namelijk van mening dat hiermee de inwoner meer centraal komt te staan.

Het Stationsgebied Utrecht en Utrecht Science Park hebben een bepaalde complexiteit, zijn van groot belang en er verblijven grote aantallen personen in en/of bewegen zich door deze gebieden. Wij juichen dan ook toe dat u in dit ontwerp Regionaal Risicoprofiel de zogenaamde risicofocusgebieden introduceert. Voor het Stationsgebied is er al enkele jaren een zogenaamd incidentbestrijdingsplan. Gezien de stapeling van risico's die ook worden beschreven in het Regionaal Risicoprofiel willen wij u vragen om ook voor het Utrecht Science Park een incidentbestrijdingsplan op te stellen.

Verder herkennen wij de door u beschreven en in kaart gebrachte risico's, zowel lokaal als regionaal, alsmede de dynamiek van de ontwikkelingen. Wij zijn dan ook benieuwd hoe u verder vorm gaat geven aan een dynamisch risicobeeld, zoals u nastreeft. Ook vernemen wij graag hoe u de gemeenteraden in staat zal stellen om ook tussentijds, en dus niet alleen elke vier jaar, een reactie te geven, mochten er substantiële wijzigingen zijn ten opzichte van het voorliggende ontwerp Regionaal Risicoprofiel.

Wensen omtrent beleid op te nemen in het nieuwe beleidsplan

In lijn met zienswijzen op de kadernota's en begrotingen van de VRU die wij de afgelopen jaren hebben gegeven, roepen wij u op om het nieuwe beleidsplan op te stellen met in achtneming van het volgende.

Wanneer u nieuw beleid introduceert, is het van belang dat u hierbij onderscheid maakt tussen onderwerpen en ontwikkelingen die wenselijk zijn en die noodzakelijk zijn. Bij nieuw beleid gaan we ervan uit dat het principe 'nieuw voor oud' hanteert, zodat de gemeenten niet worden geconfronteerd met structurele ophogingen van de gemeentelijke bijdrage.

Zoals hierboven is aangegeven, herkennen we de door u beschreven risico's in het ontwerp Regionaal Risicoprofiel. Gezien het risico van uitval van vitale infrastructuur door cybercriminaliteit, vragen we u hier extra aandacht voor te hebben.

Onze verwachtingen zijn verder dat u in het beleidsplan de vertaalslag maakt van wat de gevolgen zijn van alle ontwikkelingen, risico's en risicofocusgebieden die u in het ontwerp Regionaal Risicoprofiel benoemt. Vragen deze bijvoorbeeld een doorontwikkeling van de brandweezorg of de crisisbeheersing? Omdat het Regionaal Risicoprofiel hier nog geen duidelijkheid over biedt, houden we ons het recht voor om hier op terug te komen.

Daarnaast verwachten wij dat u deze zaken ook vertaalt naar intern beleid, bijvoorbeeld voor personeel en bedrijfsvoering. Wat betekent wat u gaat opnemen in het beleidsplan en de beschreven risico's en ontwikkelingen in het Regionaal Risicoprofiel voor de vrijwillige en beroepsmedewerkers?

De raad roept u op tot een actief diversiteitsbeleid, zodat uw gehele organisatie, ook de repressieve dienst, een afspiegeling vormt van de samenleving.

De raad vraagt u tevens om blijvende aandacht voor duurzaamheid, vastgelegd in duurzaamheidsbeleid.

Hoogachtend,

Gemeenteraad van Utrecht,

de griffier,

mr. M. van Hall

de voorzitter,

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Kenmerk	Jansdam, B. (Berni) 5840166
Vergadering	
Vergaderdatum	
Geheim	Nee
Beleidsveld	Stationsgebied

Keuze richtinggevende modellen voor de verdere planontwikkeling Kop Amsterdamsestraatweg-Oude Daalstraat

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De modellen D en E van de modellenstudie Kop Amsterdamsestraatweg-Oude Daalstraat te kiezen als de modellen die de basis vormen voor de verdere planontwikkeling van deze locatie.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages

Voorstel: Voorstel_11394

Bijlage: Modellenstudie Kop Amsterdamsestraatweg-Oude Daalstraat

Bijlage: Besluitenhistorie modellenstudie Kop Amsterdamsestraatweg Oude Daalstraat

Eerdere besluitvorming**Uitvoering**

Context

De locatie Kop Amsterdamsestraatweg–Oude Daalstraat ligt in Utrecht NoordWest en is aangewezen als een ontwikkellocatie. De ontwikkeling kan bijdragen aan de binnenstedelijke (woning-)bouwopgave van de stad conform de Ruimtelijke Strategie Utrecht. De ontwikkellocatie maakt onderdeel uit van het programma Stationsgebied en de grondexploitatie Stationsgebied.

Opdracht

Op 26 oktober 2017 is aan de gemeenteraad toegezegd om scenario's op te stellen voor het project Kop Amsterdamsestraatweg-Oude Daalstraat, waarbij alle wensen en opmerkingen van de raadscommissie meegenomen zijn: groen, gevelgroen, fietsverbinding en sociale woningen. Hierna is er een richtinggevende modellenstudie gemaakt met zes verschillende modellen. Bij het opstellen van de modellen is uitgegaan van drie belangrijke randvoorwaarden: goede ruimtelijke inpasbaarheid in de bestaande omgeving, goede kwaliteit van het groen en financiële haalbaarheid.

De verschillende modellen

De studie heeft 6 modellen opgeleverd, waaronder dat van een aantal actief betrokken bewoners (Model A). Niet alle modellen voldoen aan de randvoorwaarden van een goede ruimtelijke inpasbaarheid in de bestaande omgeving, een zo goed mogelijke groene kwaliteit en financiële haalbaarheid. Zo voldoen model A en model B niet aan de ruimtelijke randvoorwaarde. Model A is tevens financieel niet haalbaar en in model B kan geen woningprogramma gerealiseerd worden vanwege de afwezigheid van een noodzakelijke geluidsluwe gevel. Model C versterkt de ruimtelijke structuur nauwelijks en is tevens financieel niet haalbaar. Model F daarentegen voldoet aan de ruimtelijke randvoorwaarde en is ook financieel haalbaar, maar het aandeel groen staat in deze variant erg onder druk. De modellen D en E zijn de enige modellen die voldoen aan alle drie de randvoorwaarden. De modellen D en E vormen om deze reden dan ook de verdere planontwikkeling (zie bijlage).

Toelichting randvoorwaarden

- Onder goede ruimtelijke inpasbaarheid in de bestaande omgeving wordt verstaan het herstel van de ruimtelijke structuur van de eerste Daalsebuurt en de verbinding van de Amsterdamsestraatweg met de binnenstad. De gemeente zet daarom in op ontwikkeling met hoofdzakelijk wonen en een openbare ruimte met verblijfskwaliteit.
- Bij de randvoorwaarde groen is rekening gehouden met de actualisatie van het groenstructuurplan, vastgesteld door de gemeenteraad op 8 maart 2018. Hierdoor wordt niet alleen gekeken naar het aantal te behouden bomen en de verblijfskwaliteit van het groen voor de buurt, maar ook naar de aansluiting op het stedelijke recreatieve groene netwerk. Bovendien is in het geactualiseerde groenstructuurplan het bestaande groen op de locatie aangemerkt als groenstructuur. Dit betekent dat bij verdere gebiedsuitwerking gekeken wordt hoe de aanwezige groene kwaliteiten zoveel mogelijk kunnen worden gecompenseerd. Bovendien maakt de ontwikkellocatie deel uit van de bomenbalans van het Stationsgebied. Dit betekent dat in Stationsgebied minimaal evenveel bomen komen te staan als bij aanvang van het Stationsgebied in 2007.
- Tenslotte geldt als financiële randvoorwaarde de realisatie van een netto opbrengst van € 1,3 miljoen, vastgelegd in de grondexploitatie Stationsgebied.

Vervolg

Bewoners worden betrokken bij het ontwikkelproces; "Samen maken we de stad". Al eerder heeft een kleine groep actieve buurtbewoners "Daalse Park" zelf initiatief genomen en een plan voorgesteld (doorvertaald naar Model A). Het is belangrijk om meer omwonenden te informeren en hen een reactie te vragen. Na het besluit van de raad zal het college het voorstel voor consultatie voorleggen aan de buurtbewoners.

Er is gekozen voor het tonen van alle modellen; niet alleen de modellen die aan alle drie de randvoorwaarden voldoen (modellen D en E), maar ook de modellen die niet aan alle randvoorwaarden voldoen. De reacties van omwonenden worden meegenomen bij de verdere planontwikkeling.

Beslispunt

- 1 De modellen D en E van de modellenstudie Kop Amsterdamsestraatweg-Oude Daalstraat te kiezen als de modellen die de basis vormen voor de verdere planontwikkeling van deze locatie.

Argumenten

- 1.1 De modellenstudie is op verzoek van de raad opgesteld om de (on)mogelijkheden van de ontwikkelingslocatie te onderzoeken; twee van de zes modellen, D en E, voldoen aan de randvoorwaarden.
Voor het opstellen van de modellen is uitgegaan van de drie randvoorwaarden: goede ruimtelijke inpasbaarheid in de bestaande omgeving, goede kwaliteit van groen en de financiële haalbaarheid. Daarbij zijn ook de wensen en opmerkingen van de raad meegenomen (o.a. beter groen, gevelgroen, fietsverbinding en sociale woningen). De modellenstudie bevat ook een model dat de betrokken bewoners van "het Daalse Park" hebben voorgesteld, Model A. Niet alle modellen voldoen aan de randvoorwaarden van een goede ruimtelijke inpasbaarheid in de bestaande omgeving, een zo goed mogelijke groene kwaliteit en financiële haalbaarheid. Zo voldoen model A en model B niet aan de ruimtelijke randvoorwaarde. Model A is tevens financieel niet haalbaar en in model B kan geen woningprogramma gerealiseerd worden vanwege de afwezigheid van een noodzakelijke geluidsluwe gevel. Model C versterkt de ruimtelijke structuur nauwelijks en is tevens financieel niet haalbaar. Model F daarentegen voldoet aan de ruimtelijke randvoorwaarde en is ook financieel haalbaar, maar het aandeel groen staat in deze variant erg onder druk. De modellen D en E zijn de enige modellen die voldoen aan alle drie de randvoorwaarden. Daarom zijn de modellen D en E de basis voor de verdere planontwikkeling. Een samenvatting en overzicht van de scores van alle modellen op de 3 randvoorwaarden is te vinden op pagina 20 van de Modellenstudie.
- 1.2 In de modellenstudie is onderzocht welke modellen financieel haalbaar zijn. Omdat het programma nog niet vaststaat, is voor dit moment globaal gekeken naar financiële resultaten bij 100% vrije sector, 100% sociale huur en 100% middenhuur.
Hiermee is inzicht verkregen in de onder- en bovengrens voor wat betreft het verdienend vermogen. In de vervolgfase wordt gekeken in welke verhoudingen het woningprogramma het beste kan worden samengesteld om tot een wenselijk en financieel haalbare variant te komen. Door de ligging van het plangebied in Pijlsweerd Zuid van Utrecht Noordwest lijkt een accent op sociale huurwoningen in het woningprogramma voor de hand liggend. Indien gekozen wordt voor één van de gereguleerde woningcategorieën, moet tenminste een deel van de woningen in de vrije sector ontwikkeld worden, om tot een haalbare casus te komen. M.a.w. 100% sociaal en/of middenhuur levert geen financieel haalbaar plan op.
- 1.3 Er kunnen elementen uit de andere modellen worden toegevoegd aan de modellen D en E
Het gaat hier om een richtinggevende modellenstudie. Dit betekent dat er elementen uit de andere modellen toegevoegd kunnen worden, maar uitsluitend als het resulteert in een haalbare variant die voldoet aan de drie gestelde randvoorwaarden.

Kanttekeningen

- 1.1 Het woningbouwprogramma is in absolute aantallen te gering om een differentiatie sociaal, middelduur en vrije sector te realiseren.
Te kleine volumes zijn voor corporaties en woningbeleggers beheermatig en derhalve financieel niet aantrekkelijk om te exploiteren. Twee verschillende financieringscategorieën met samen circa 40-50 woningen worden wel gezien als haalbaar.
- 1.2 Voor de ontwikkeling van woningen is in alle modellen nodig dat er aanpassingen gedaan worden aan de stedelijke groenstructuur.

Gemeente Utrecht

Het groenbeleid geeft aan dat er in de omgeving ook een groene (recreatieve) verbinding gewenst is en het bestaande groen is opgenomen als stedelijk groen. Dit betekent dat er bij verdere gebiedsuitwerking duidelijk moet worden gemaakt hoe de aanwezige groene kwaliteiten zoveel mogelijk kunnen worden meegenomen en eventueel gecompenseerd worden. Bij compensatie van groen, zal dit worden opgenomen in de integrale bomenbalans van het Stationsgebied. Op dit moment zijn er in het eindbeeld van de ontwikkeling van het Stationsgebied meer bomen, dan bij de aanvang van het ontwikkelprogramma Stationsgebied.

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Kenmerk	Jansdam, B. (Berni)
Vergadering	5840166
Vergaderdatum	
Jaargang en nummer	
Beleidsveld	Stationsgebied

Keuze richtinggevende modellen voor de verdere planontwikkeling Kop Amsterdamsestraatweg-Oude Daalstraat

besluit

- 1 De modellen D en E van de modellenstudie Kop Amsterdamsestraatweg-Oude Daalstraat te kiezen als de modellen die de basis vormen voor de verdere planontwikkeling van deze locatie.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Modellenstudie

Gemeente Utrecht

Kop Amsterdamsestraatweg - Oude Daalstraat

CONCEPT | 8 januari 2019

Colofon

Projectgroep

Gebiedsteam West-Noordwest

Sjoerd Wolbertus, Ontwikkelorganisatie Ruimte - Stedenbouw

Jeroen van der Kruit, Ontwikkelorganisatie Ruimte - Planeconomie

Projectmanagement

Sandra van Mierlo / Aagje Loef, Ontwikkelorganisatie Ruimte - PMG

Opdrachtgever

Pim Venema, Ontwikkelorganisatie Ruimte -

Programmananager Stationsgebied

Versiedatum

8 januari 2019

Bestuurlijke besluitvorming

-

Inhoud

Wat vooraf ging	4	BIJLAGEN	21
		- Schaalvergelijking bouwblok	22
Ligging en stedelijke dynamiek	5	- Schaalvergelijking parken/groen	23
Historische ontwikkeling	6		
1e Daalsebuurt en omgeving	7		
Huidige situatie	8		
Ruimtelijk en functioneel	8		
Bomeninventarisatie	9		
Modellenstudie	10		
Thema's en beoordelingscriteria	10		
- Model A	11		
- Model B	12		
- Model C	13		
- Model D	14		
- Model E	15		
- Model F	16		
Programma	17		
Globaal financieel resultaat	19		
Beoordeling en conclusie	20		

Inleiding

De ontwikkeling van locatie op de Kop van de Amsterdamsestraatweg en de Oude Daalstraat valt binnen de grondexploitatie van het Programma Stationsgebied. Daarbinnen zijn er vastgestelde financiële kaders voor deze locatie.

Herstellen-verbinden-betekenis geven

Na het herstel van de singel is er nu de kans dit deel van de 1e Daalsebuurt te herstellen, de Amsterdamsestraatweg goed met de binnenstad te verbinden en de openbare ruimte blijvende betekenis te geven.

De ontwikkeling van de locatie kan bijdragen aan de binnenstedelijke (woning-)bouwopgave zoals weergegeven in de Ruimtelijke Strategie Utrecht. De gemeente zet daarom in op ontwikkeling van de locatie met hoofdzakelijk wonen en een hoogwaardige openbare ruimte met verblijfskwaliteit. Het uitgangspunt voor de locatie is om zoveel mogelijk bestaand groen te behouden of groen binnen het plangebied terug te brengen.

Proces tot nu toe

De Initiatiefgroep Daalsepark heeft in 2015 een voorstel gedaan voor een park bij de gemeente neergelegd. De gemeente heeft in 2016 een stedenbouwkundige verkenning verricht voor ontwikkeling van de locatie met woningbouw binnen de gestelde financiële kaders.

Richtinggevende modellenstudie

Op 26 oktober 2017 is aan de gemeenteraad toegezegd om scenario's voor de locatie in beeld te brengen, waarbij alle wensen en opmerkingen van de raadscommissie meegenomen zijn. Deze wensen en opmerkingen betroffen onder andere groen, gevelgroen, fietsverbinding, en sociale woningen.

De voorliggende richtinggevende modellenstudie toont zes verschillende modellen. Deze zijn op getoetst aan de belangrijkste randvoorwaarden: goede ruimtelijke inpassing in de bestaande omgeving, groen/bomen en financiële haalbaarheid.

Vervolg

Deze modellenstudie is opgesteld om de mogelijkheden en beperkingen van de ontwikkelingslocatie te verkennen en inzichtelijk te maken. Niet alle modellen voldoen aan de drie randvoorwaarden (ruimtelijke inpassing, groen, financieel). De modellen D en E voldoen het best aan alle drie de randvoorwaarden. Tijdens de buurtconsultatie zullen alle modellen worden getoond, waarbij de modellen D en E als voorkeursmodellen richtinggevend zijn voor de verdere uitwerking.

De uitkomst van de gesprekken zullen de basis zijn voor het daarop volgende bestuurlijk en planologisch traject en het opstellen van de ruimtelijk-programmatische kaders.

Model "Daalsepark" >

- Door Initiatiefgroep Daalsepark
- Behoud van alle bomen en groen.

Paviljoen.

Gevarieerd groen.

Besloten plek

Model "Daalsetuin" >

- Door Gemeente Utrecht
- Woningen en voorzieningen .
- Inpassen deel bomen in binnentuin.

Gevarieerde bebouwing en levendige plint.

Binnentuin ontmoetingsplek voor buurt.

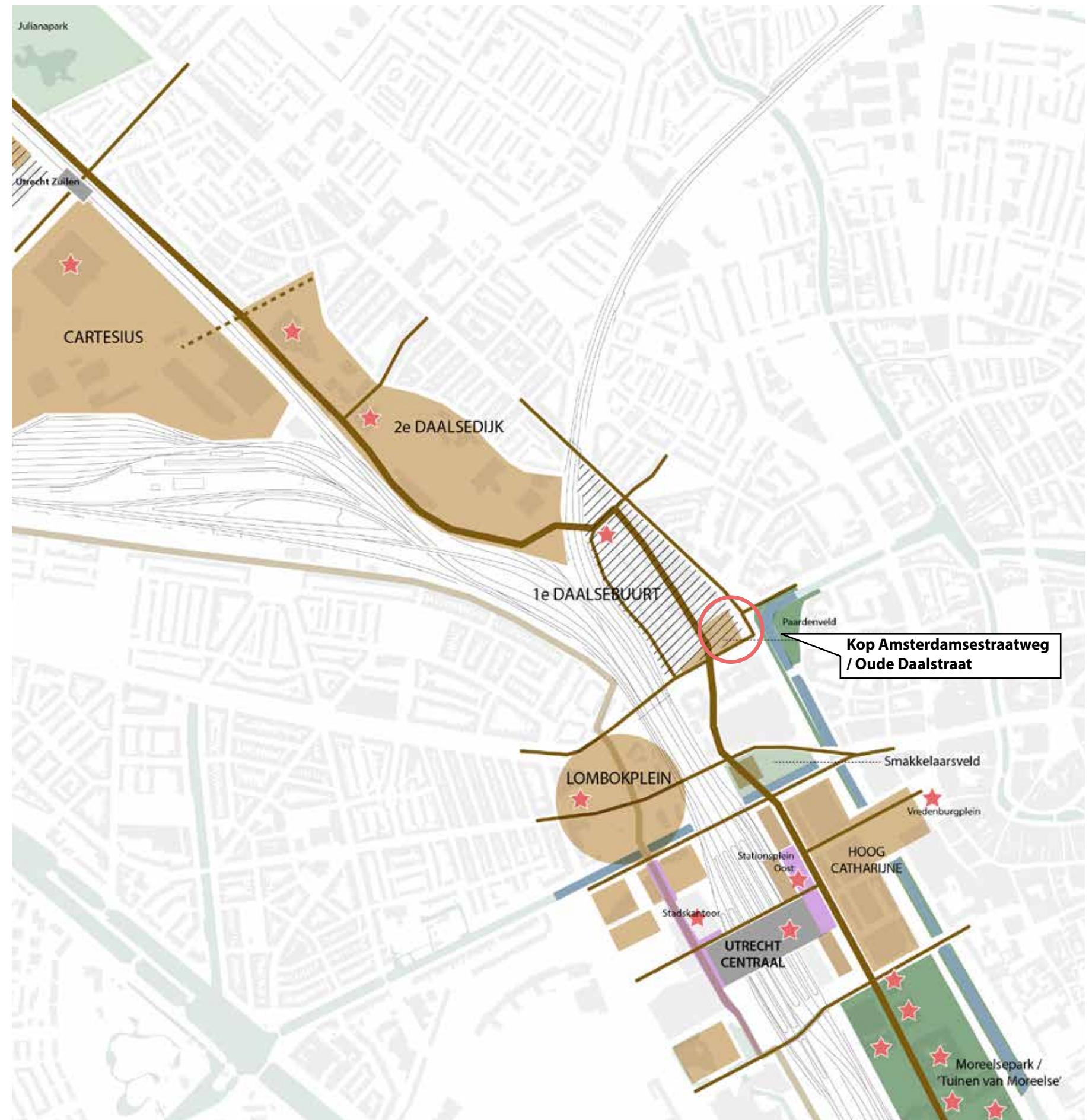

Groene inrichting binnentuin.

Ligging en stedelijke dynamiek

De locatie is onderdeel van de 1e Daalsebuurt, gelegen aan Amsterdamsestraatweg, tussen singel en Lombokplein.

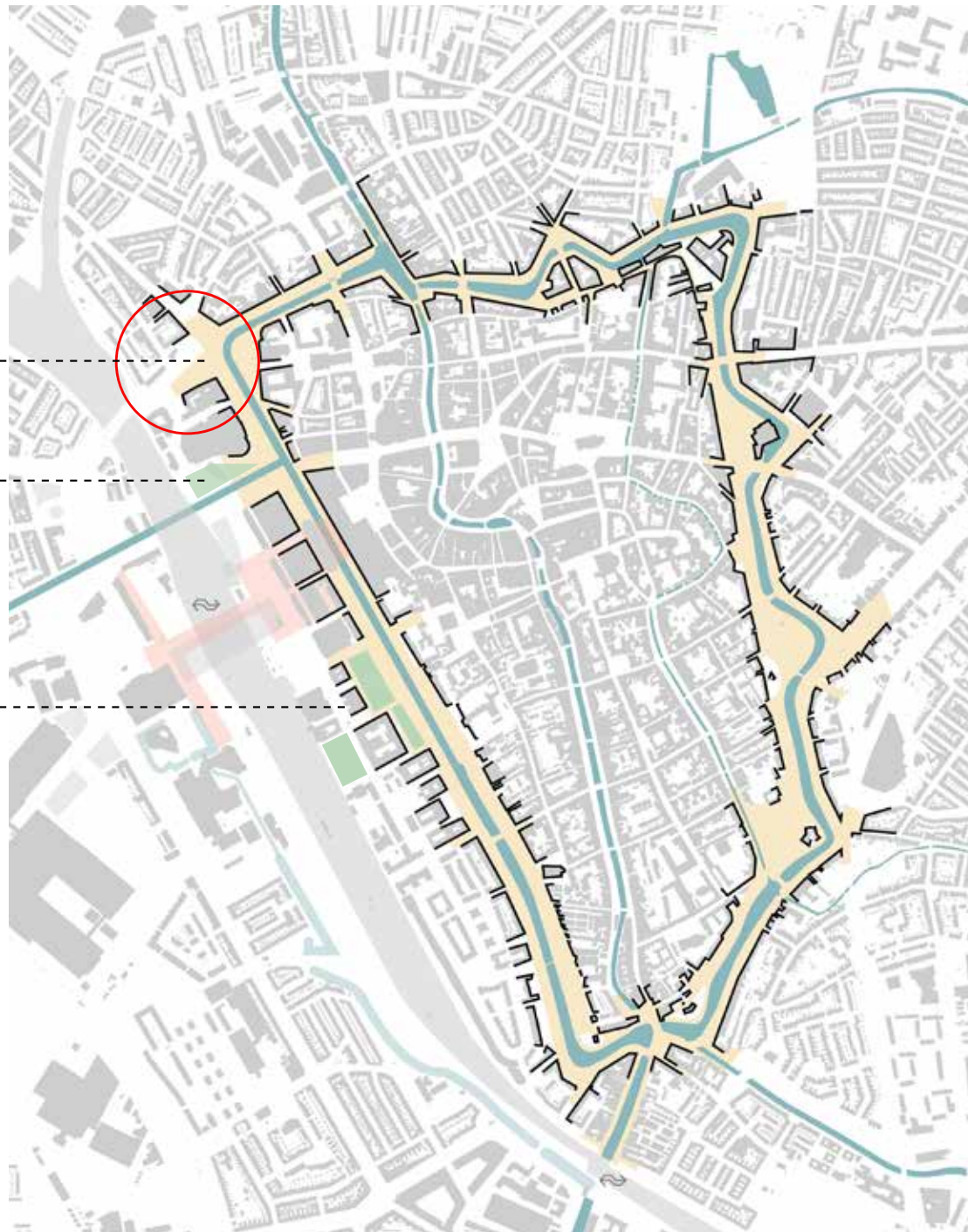
Tussen ontwikkelgebieden 2e Daalsedijk/Cartesium en stationsgebied

Historische ontwikkeling

Oorspronkelijk begeleide bebouwing
zowel singel als Amsterdamsestraatweg.

Moreelsepark en Smakkelaarsveld zijn
van oudsher de enige open plekken
buiten het singelgebied.

1937 Stad breidt uit buiten oude stad. Bebouwing begeleidt Weerdsingel en Catharijnesingel. Daalsebuurt aan de singel en Amsterdamsestraatweg

1977 Ruim baan voor autoverkeer. Singel gedempt, verkeersplein Paardenveld gerealiseerd. Daalsebuurt doorsneden en deels gesloopt.

2000 Stadsvernieuwing 1e Daalsebuurt gerealiseerd. 1e Daalsebuurt met achterkant naar de singel

2017 Singel hersteld, wegen versmald.

1e Daalsebuurt en omgeving

Omgeving

- Onderdeel van 1e Daalsebuurt en 19e eeuwse gordel rond binnenstad
- Aan de singel, begin van Amsterdamsestraatweg.

Ontwikkelingen

Singel met park gerealiseerd.

Ontwikkeling 2e Daalsedijk 'Wisselspoor' in ontwikkeling. Woonbuurt met park. Fiets-tunneltje in onderzoek.

Smakkelaarspark in ontwikkeling.

Kop Lombok met park in ontwikkeling.

Onderzoek naar reduceren verkeersruimte autoverkeer en vergroenen van de weg Daalsetunnel.

Kwaliteitsverbetering openbare ruimte langs spoor 1e Daalsebuurt mogelijk (te onderzoeken).

Ontwikkelingen rondom de 1e Daalsebuurt

Huidige situatie

Ruimtelijk en functioneel

- Bebouwing met achterkant naar singel en groen.
- Restant oorspronkelijke bebouwing Oude Daalstraat.
- Grote bomen rond parkeerterrein.
- Tijdelijke inrichting met groen, bankjes en parkeerplaatsen.
- Groen door bewoners omgedoopt tot 'Daalsepark'.
- Druk verkeer overheerst bij de beleving van de plek.

Groen

Actualisatie Groenstructuurplan 2017 - 2030

Plangebied Amsterdamsestraatweg - Oude Daalstraat aangemerkt als locatie voor de uitbreiding van de groenstructuur. Tevens maakt het onderdeel uit van de uitbreiding van de groene verbindingen in de stad.

Bomeninventarisatie (05-02-2018 / 22-02-2018)

Dominante boomsoort: Ulmus (iep).
Overige soorten: o.a. Tilia (linde).

De bomen zijn overwegend in voldoende en goede conditie. Ze hebben veelal een goede toekomstverwachting.

Iepen zijn ziektegevoelige bomen. Verplanting is duur en de slagingskans bij verplanting is klein. Het algemene gemeentelijk beleid is dan ook om oudere iepen in principe niet te verplanten.

De mogelijkheden voor inpassing en/of verplanting van overige bomen moet nader bepaald worden met een boomdeskundige.

Modellenstudie

Thema's

In de modellenstudie zijn drie thema's bepalend voor de ontwikkelmogelijkheden. Deze worden hieronder benoemd. Daarnaast zijn er nog andere relevante aspecten die nu nog niet specifiek zijn meegenomen, maar in een later stadium van planontwikkeling verder zullen moeten worden uitgewerkt. Deze hebben betrekking op onder andere de mogelijkheden voor klimaatadaptatie, effecten van geluidhinder uit de omgeving en de specifieke gebruiksmogelijkheden van het groen.

Ruimtelijke inpassing

- Goed afronding 1e Daalsebuurt.
- Begeleidende bebouwing langs singel, Amsterdamsestraatweg en de weg Daalsetunnel.

Groen

- Inpassen van bestaande bomen.
- Versterken verblijfskwaliteit en gebruikswaarde groen.
- Mogelijkheid voor groene verbindingen (zoals Daalsetunnel) open houden.

Financieel

- Voldoen aan beoogd financieel resultaat grondexploitatie Stationsgebied.

Beoordelingscriteria

Per model wordt een eerste indicatie gegeven van in welke mate het betreffende model 'scoort' op de thema's ruimtelijke inpassing, groen en financieel.

++	zeer goed
+	voldoende
+/-	neutraal
-	onvoldoende
--	slecht

nvt	thema niet te beoordelen

Model A “Daalsepark” park met paviljoen

--

++

--

Ruimtelijk
Bouwhoogte: 1 bouwlaag.
Openbaar park met (buurt)functie
Bijzonder hekwerk.

Geen herstel ruimtelijke structuur Daalse-
buurt. Beperkte interactie buurt met groen.

Groen
Onbestemde groene plek.
Verblijfskwaliteit groen twijfelachtig in
relatie tot verkeersgeluid.
Behoud bestaande bomen. Versterking
boomstructuur mogelijk.

Programma
Paviljoen met horeca en cultuur.

AANDACHTSPUNTEN
- Parkeren op afstand.

Model B toren in het groen (hotel)

		
--	++	nvt

Ruimtelijk

Hoogte toren 30 meter.
Openbaar park.

Geen herstel ruimtelijke structuur Daalsebuurt.
Onttrekt zich van schaal van de buurt.
Beperkte levendigheid op maaiveld.

Groen

Verblijfskwaliteit groen twijfelachtig in relatie tot verkeersgeluid.
Behoud bestaande bomen. Versterking boomstructuur mogelijk.

Programma

Hoteltoren.
Horeca/lobby op begane grond.

AANDACHTSPUNTEN

- Parkeren op afstand.
- Wonen niet mogelijk vanwege geluid.
- Hotel/kantoor beleidsmatig ongewenst.
- Financieel resultaat niet berekend omdat geen reëel programma mogelijk is.

Zicht vanaf Weerdsingel W.Z.

Zicht vanaf Daalsetunnel.

Model C compact woongebouw aan het groen

		
+/-	+/-	-

Ruimtelijk

Bouwhoogte: 2-3 bouwlagen met kap
Openbaar groen, behoud deel bomen.
Bijzondere functie(s) in plint.

Groen

- Aantal te behouden/te verplanten bomen nader te bepalen.
- Meer bomen behouden lijkt mogelijk bij andere vorm bouwblok.
- Verblijfskwaliteit groen twijfelachtig in relatie tot verkeersgeluid.

Programma

Woningen ggb: 2-3 *
Woningen app: 12-26 *
Overig/voorz.: 250 m2 bvo

AANDACHTSPUNTEN

- Parkeren op afstand.

* aantal woningen afhankelijk van differentiatie woonprogramma.

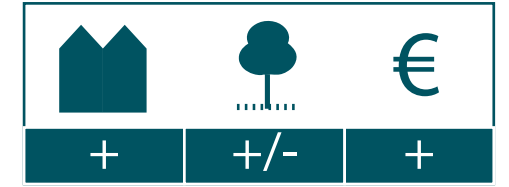

Zicht vanaf Weerdsingel W.Z.

Zicht vanaf Daalsetunnel.

Model D kleinschalig woonblok aan het groen

Ruimtelijk

Bouwhoogte: 2-4 bouwlagen met kap
Openbaar groen, behoud deel bomen.
Bijzondere functie(s) in plint.

Groen

- Aantal te behouden/te verplanten bomen nader te bepalen.
- Meer bomen behouden lijkt mogelijk bij andere vorm woonblok.
- Verblijfskwaliteit groen twijfelachtig in relatie tot verkeersgeluid.

Programma

Woningen ggb: 15-30 *
Woningen app: 6-21 *
Overig/voorz.: 250 m2 bvo

AANDACHTSPUNTEN

- Parkeren op afstand.

* aantal woningen afhankelijk van differentiatie woonprogramma.

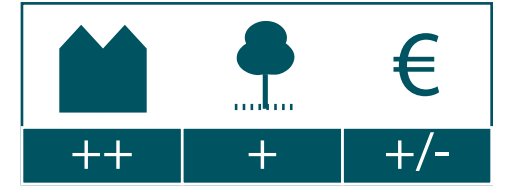
Zicht vanaf Weerdsingel W.Z.

Zicht vanaf Daalsetunnel.

Model E

groot open bouwblok aan singel, groene hof voor de buurt

Ruimtelijk

Bouwhoogte: 2-5 bouwlagen (met kap).
Openbaar groen, behoud deel bomen.
Bijzondere functie(s) in plint.

Groen

- Aantal te behouden/te verplanten bomen nader te bepalen.
- Verblijfskwaliteit groen twijfelachtig in relatie tot verkeersgeluid.

Programma

Woningen ggb: 7-36 *
Woningen app: 10-32 *
Overig/voorz.: 250 m2 bvo

AANDACHTSPUNTEN

- Parkeren op afstand.

* aantal woningen afhankelijk van differentiatie woonprogramma.

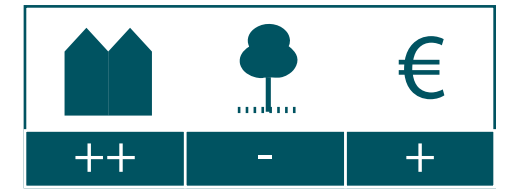

Zicht vanaf Weerdsingel W.Z.

Zicht vanaf Daalsetunnel.

Model F “Daalsetuin” groot gesloten bouwblok aan singel, binnentuin voor bewoners

Ruimtelijk

Bouwhoogte 2-5 bouwlagen (met kap).
Semi-openbare binnentuin voor bewoners.
Bijzondere functie(s) in plint.

Groen

- Aantal te behouden/te verplanten bomen nader te bepalen.
- Verblijfskwaliteit groen twijfelachtig in relatie tot verkeersgeluid.

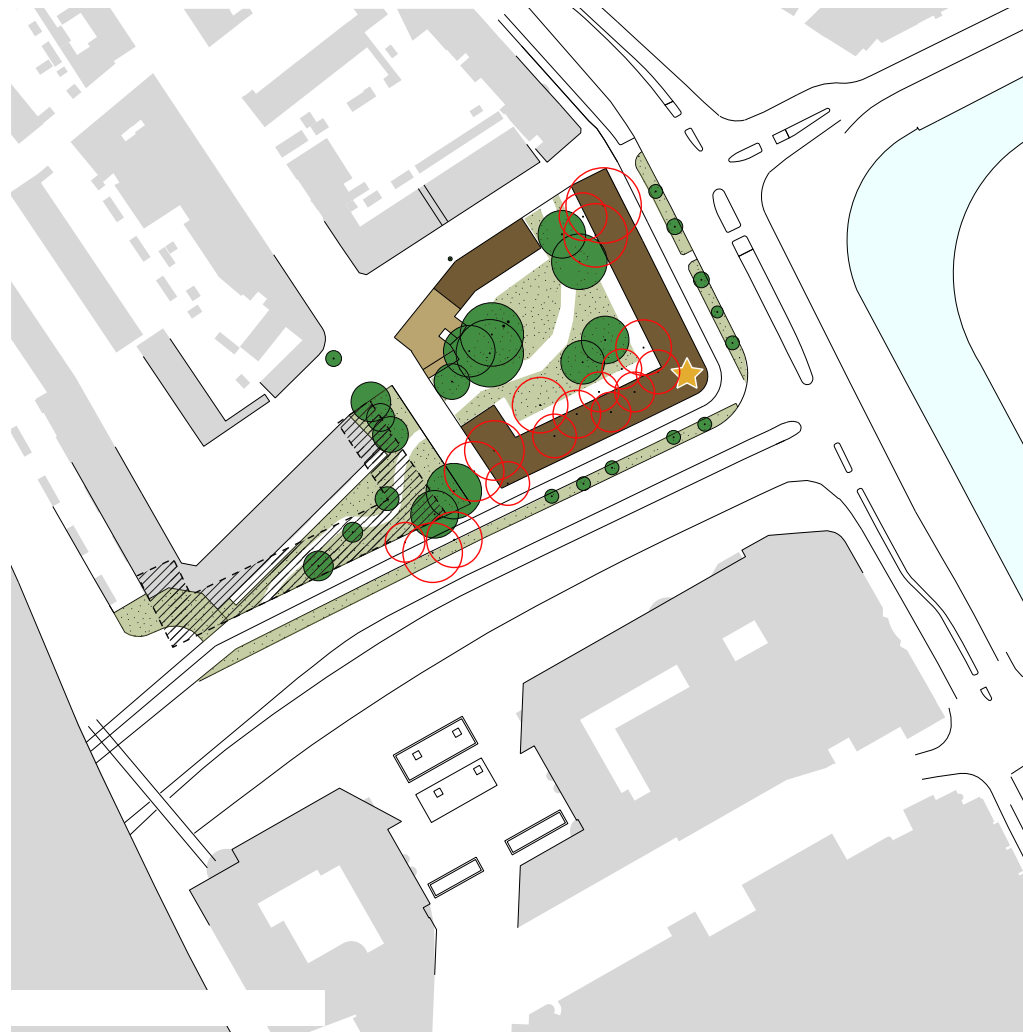
Programma

Woningen ggb: 17-35 *
Woningen app: 9-31 *
Overig/voorz.: 250 m2 bvo

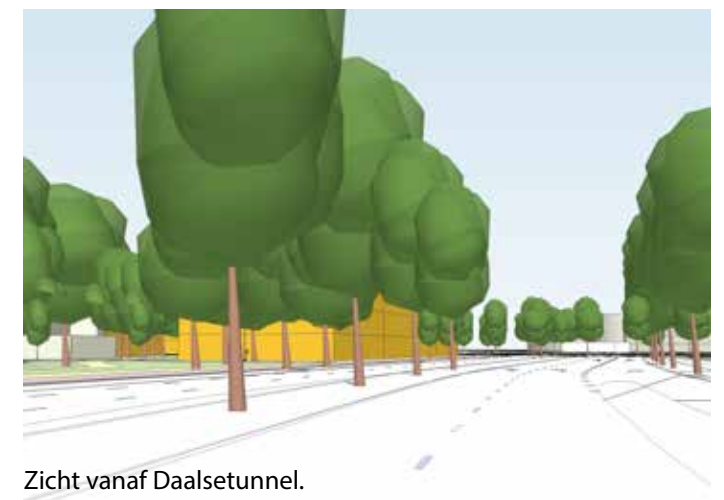
AANDACHTSPUNTEN

- Parkeren op afstand.

* aantal woningen afhankelijk van differentiatie woonprogramma.

Zicht vanaf Weerdsingel W.Z.

Zicht vanaf Daalsetunnel.

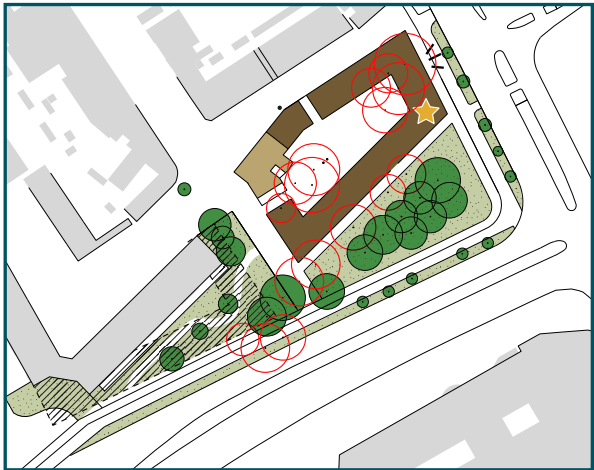
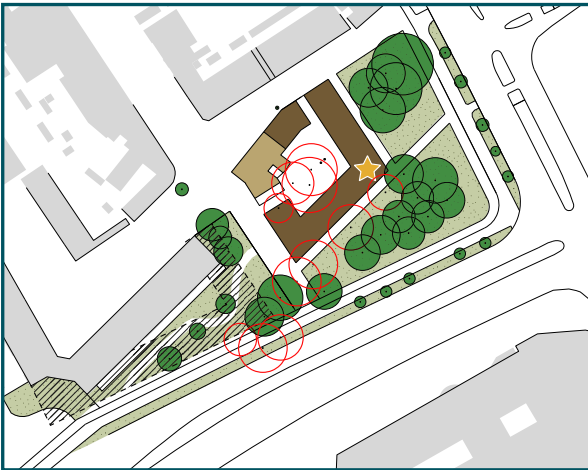
Programma - varianten per model

Voor de afzonderlijke modellen is het woningprogramma per financieringscategorie onderzocht.

Voor Model A (paviljoen met voorzieningen) en model B (Hotel) is dit niet mogelijk, omdat deze modellen geen woningprogramma hebben.

Voor de modellen C, D, E en F is in eerste instantie uitgegaan van de uitersten van de financieringscategorieën, te weten: 100% vrije sector, 100% sociale huur en 100% midden-huur/koop.

Vanuit deze basis is het mogelijk om een mix te maken van woningen met verschillende financieringscategorieën voor een haalbaar woningprogramma.

Model C

maximale bouwhoogte				
aantal (ca.)	eenheid	type	opp. GO/won.	bouwlagen
2	woningen	vrije sector	110	2 met kap
14	appartementen	vrije sector	100	3 met kap
250	m2 bvo	voorzieningen		3 met kap
max bouwhoogte en 100% sociale huur				
aantal (ca.)	eenheid	type	opp. GO/won.	bouwlagen
3	woningen	sociale huur	80	2 met kap
26	appartementen	sociale huur	55	3 met kap
250	m2 bvo	voorzieningen		3 met kap
max bouwhoogte en 100% middenhuur/-koop				
aantal (ca.)	eenheid	type	opp. GO/won.	bouwlagen
3	woningen	mh/mk	80	2 met kap
24	appartementen	mh/mk	60	3 met kap
250	m2 bvo	voorzieningen		3 met kap

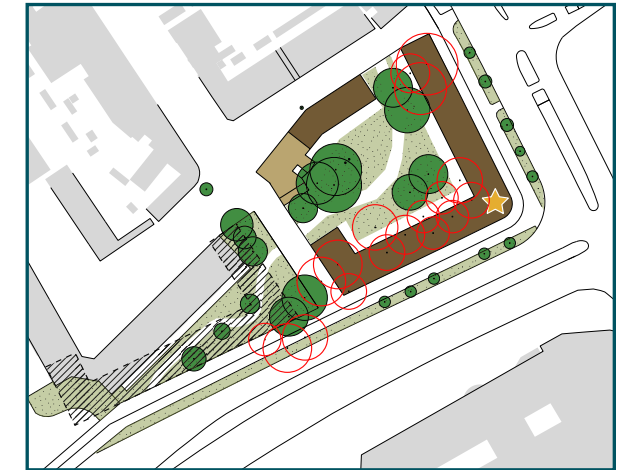
Model D

maximale bouwhoogte				
aantal (ca.)	eenheid	type	opp. GO/won.	bouwlagen
21	woningen	vrije sector	110	2-4 met kap
12	appartementen	vrije sector	100	4 met kap
250	m2 bvo	voorzieningen		4 met kap
max bouwhoogte en 100% sociale huur				
aantal (ca.)	eenheid	type	opp. GO/won.	bouwlagen
30	woningen	sociale huur	80	2-4 met kap
21	appartementen	sociale huur	55	4 met kap
250	m2 bvo	voorzieningen		4 met kap
max bouwhoogte en 100% middenhuur/-koop				
aantal (ca.)	eenheid	type	opp. GO/won.	bouwlagen
30	woningen	mh/mk	80	2-4 met kap
20	appartementen	mh/mk	60	4 met kap
250	m2 bvo	voorzieningen		4 met kap

Model E

maximale bouwhoogte				
aantal (ca.)	eenheid	type	opp. GO/won.	bouwlagen
12	woningen	vrije sector	110	4 met kap
17	appartementen	vrije sector	100	4 met kap
250	m2 bvo	voorzieningen		4 met kap
max bouwhoogte en 100% sociale huur				
aantal (ca.)	eenheid	type	opp. GO/won.	bouwlagen
24	woningen	sociale huur	80	4 met kap
32	appartementen	sociale huur	55	4 met kap
250	m2 bvo	voorzieningen		4 met kap
max bouwhoogte en 100% middenhuur/-koop				
aantal (ca.)	eenheid	type	opp. GO/won.	bouwlagen
36	woningen	mh/mk	80	4 met kap
15	appartementen	mh/mk	60	4 met kap
250	m2 bvo	voorzieningen		4 met kap

Model F

maximale bouwhoogte				
aantal (ca.)	eenheid	type	opp. GO/won.	bouwlagen
26	woningen	vrije sector	110	2-4 met kap
17	appartementen	vrije sector	100	4 met kap
250	m2 bvo	voorzieningen		4 met kap
max bouwhoogte en 100% sociale huur				
aantal (ca.)	eenheid	type	opp. GO/won.	bouwlagen
35	woningen	sociale huur	80	2-4 met kap
31	appartementen	sociale huur	55	4 met kap
250	m2 bvo	voorzieningen		4 met kap
max bouwhoogte en 100% middenhuur/-koop				
aantal (ca.)	eenheid	type	opp. GO/won.	bouwlagen
35	woningen	mh/mk	80	2-4 met kap
29	appartementen	mh/mk	60	4 met kap
250	m2 bvo	voorzieningen		4 met kap

Globaal financieel resultaat - varianten per model

Op basis van de grondexploitatie Stationsgebied 2018 rust op deze locatie een netto-verdienopgave van € 1,3 miljoen. Bij de berekening van dit bedrag is onder andere uitgegaan van bouwrijpe oplevering aan een derde partij, sloop van de woningen, boekwaarde van de verworven gemeentelijke panden, herinrichting openbaar gebied, onvoorziene kosten en plankosten.

Het globaal financieel resultaat van de verschillende stedenbouwkundige modellen en de rekenvarianten (programma-varianten) daarvan is hiernaast weergegeven. Het wordt vergeleken met de genoemde verdienopgave en met de optie “geen bebouwing” (afzien van ontwikkeling op deze plek, € -0,2 miljoen).

Voor de rekenvariant 100% vrije sector is sprake van een bandbreedte in bouwvolume (min: 2-3 lagen met kap; max: 2-4 lagen met kap). Het financieel resultaat laat daarom een bandbreedte zien.

Bij de andere rekenvarianten is uitgegaan van max bouwvolume omdat in de meeste gevallen het financiële resultaat al onder de verdienopgave uitkomt. Een kleiner bouwvolume heeft een minder gunstig resultaat.

Afzien van ontwikkeling (“geen bebouwing”) heeft een negatief resultaat vanwege gemaakte kosten en bestaande verplichtingen.

Alleen modellen D, E en F kunnen voldoen aan de verdienopgave. In financiële zin is model A het minst gunstig en is model F in alle rekenvarianten het meest gunstig.

Vanwege de relatief beperkte omvang van het plan-gebied en het bouwvolume heeft het de voorkeur om uit te gaan van maximaal twee financieringscategoriën binnen het project. Bij een grotere mix is de financiële haalbaarheid in het geding.

Rekenvariant 100% vrije sector basis > maximaal bouwvolume x € 1 mln.

- geen bebouwing
- B geen woningbouw mogelijk

Sloop-nieuwbouw bestaande panden Oude Daalstraat betekent extra verlies circa € 0,7 mln.
Alle genoemde bedragen zijn relatief ten opzichte van de verdienopgave in de grondexploitatie (= € 1,3 mln.)
* taakstellend GREX-resultaat. Lagere opbrengst leidt tot saldooverslechtering van grondexploitatie stationsgebied fase 1

Rekenvariant 100% sociale huur maximaal bouwvolume x € 1 mln.

- niet van toepassing
- A geen woningbouw mogelijk
- B

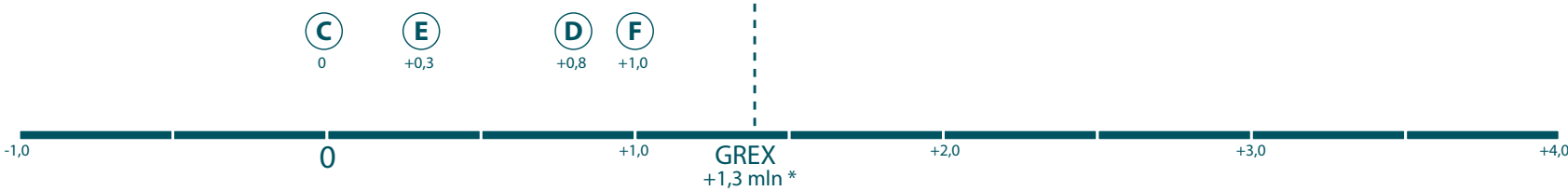
Alle genoemde bedragen zijn relatief ten opzichte van de verdienopgave in de grondexploitatie (= € 1,3 mln.)
* taakstellend GREX-resultaat. Lagere opbrengst leidt tot saldooverslechtering van grondexploitatie stationsgebied fase 1

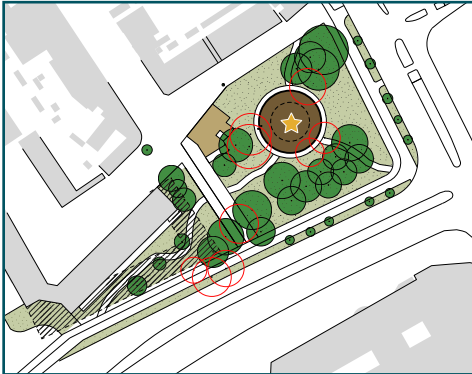
Rekenvariant 100% middenhuur/-koop maximaal bouwvolume x € 1 mln.

- niet van toepassing
- A geen woningbouw mogelijk
- B

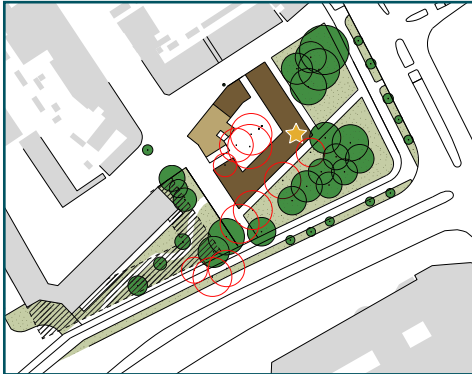
Alle genoemde bedragen zijn relatief ten opzichte van de verdienopgave in de grondexploitatie (= € 1,3 mln.)
* taakstellend GREX-resultaat. Lagere opbrengst leidt tot saldooverslechtering van grondexploitatie stationsgebied fase 1

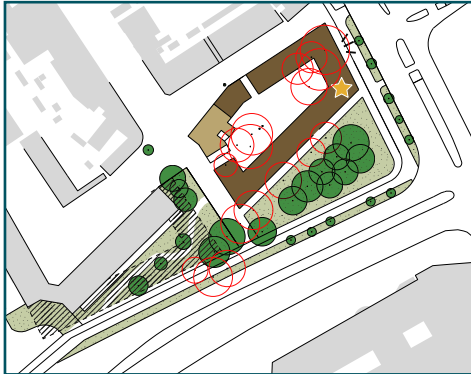
Model A “Daalsepark”

Model B

Model C

Model D

Model E

Model F “Daalsetuin”

Beoordeling en conclusie

Ruimtelijke inpassing: bebouwing en groen

Stedenbouwkundig is het gewenst de huidige bebouwingsstructuur van de singel, Amsterdamsestraatweg en 1e Daalsebuurt op een passende manier aan te helen. Na het terugbrengen van het water en de transformatie van verkeersplein Paardenveld is er juist nu de mogelijkheid de 1e Daalsebuurt een gezicht aan de singel te geven.

Model F geeft hier het best invulling aan. Zowel singel als straten worden optimaal begeleid met bebouwing en functies in de plint. Zo ontstaat een logische stedenbouwkundige structuur met een groen binnenterrein. **Model E** is een voorstelbaar alternatief, waarbij tevens meer groen en bomen behouden kunnen blijven, met een functie voor de buurt.

De modellen C en D versterken de stedelijke hoofdstructuur van de singel, Amsterdamsestraatweg en Daalsetunnel niet of nauwelijks. Wel kan zo de 1e Daalsebuurt worden afgerond en meer betekenis aan het resterende groen en de bomen worden gegeven.

De modellen A en B voldoen stedenbouwkundig niet. Ze dragen niet bij aan versterking van het singelgebied en de 1e Daalsebuurt. De ‘achterkantsituatie’ zoals die er nu is blijft aanwezig. De groene plek zal zijn onbestemde functie blijven houden, zonder échte betekenis voor de buurt of de stad.

Parkeren

Voor alle modellen geldt dat parkeren op afstand nader moet worden onderzocht.

Bomen

De aanwezige bomen zijn voornamelijk van voldoende en goede conditie en kwaliteit. De toekomstverwachting is overwegend goed. Echter ziektegevoeligheid en leeftijd van de bomen maakt dat ze niet verplantbaar zijn.

Per model verschilt het aantal bomen dat behouden zal kunnen blijven. Bij elk van de modellen moet rekening gehouden worden met maatwerk als het gaat om inpassing van bestaande bomen. Daar geeft deze modellenstudie slechts op hoofdlijnen inzicht in. In de uitwerking van een bouwplan moet de inpassing van bestaande bomen in relatie tot bouwen nader bekeken worden samen met een boomdeskundige.

Programma

Bijna alle modellen kennen een woningbouwprogramma en een plint met voorzieningen. Alleen model A bestaat alleen uit een horeca en cultuurvoorziening.

Het woningbouwprogramma is bij alle modellen een mix tussen appartementen en grondgebonden woningen, waarbij de modellen D en F een groter aandeel grondgebonden woningen bevatten en de modellen C en E een groter aandeel appartementen.

De modellen kunnen allen gedifferentieerd worden in financieringscategorie. Van elk model is de financiële haalbaarheid getoetst in varianten: 100% vrije sector, 100% sociale huur en 100% middenhuur/middenkoop vallen.

Vanuit deze basis is het mogelijk om een mix te maken van woningen met verschillende financieringscategorieën om zo tot een haalbaar gemengd programma te komen.

Tenslotte zijn de modellen getoetst aan de differentiatie zoals in het coalitieakkoord van 2018 is opgenomen: 35% sociale huur, 25% midden huur en 40% koop.

Vanwege de relatief beperkte omvang van het plangebied en het bouwvolume heeft het wel de voorkeur om uit te gaan van maximaal twee financieringscategorieën binnen het project. Bij een grotere mix is de financiële haalbaarheid in het geding.

Financieel

Op basis van de grondexploitatie Stationsgebied 2018 rust op deze locatie een netto-verdienopgave van € 1,3 miljoen. Alleen modellen D, E en F kunnen voldoen aan de verdienopgave.

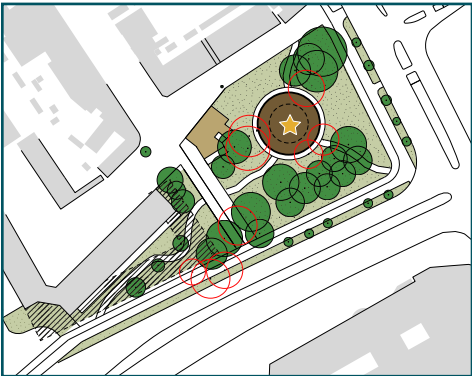
Conclusie

Op basis van de modellenstudie voldoen de modellen D en E het beste aan alle drie de gestelde randvoorwaarden ruimtelijke inpassing, groen en financiële haalbaarheid.

Deze modellen zullen richtinggevend zijn bij de verdere planontwikkeling, waarbij elementen uit de andere modellen toegevoegd kunnen worden om te komen tot een haalbaar en wenselijk plan.

Model A “Daalsepark”

Model B

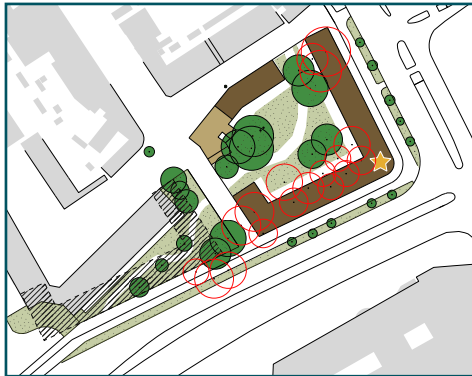
Model C

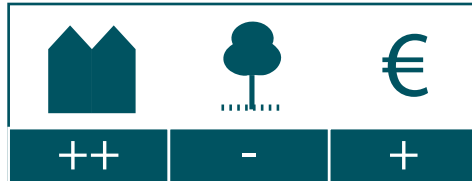
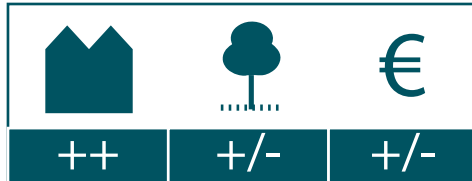
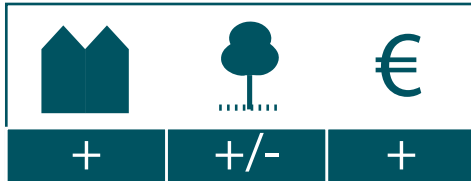
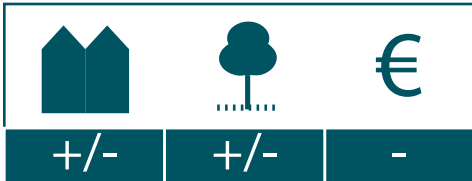
Model D

Model E

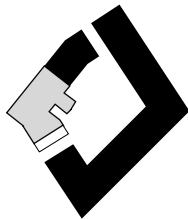

Model F “Daalsetuin”

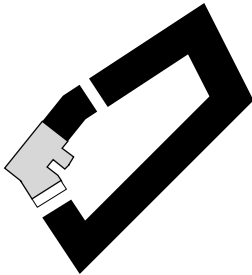

BIJLAGEN

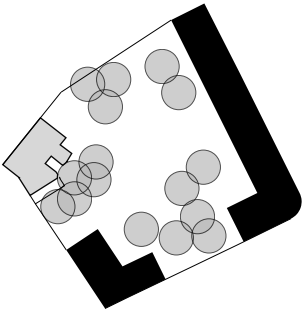
Schaalvergelijking
Bouwblok

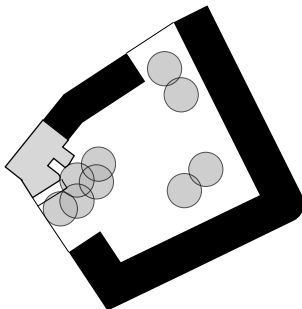
Model C

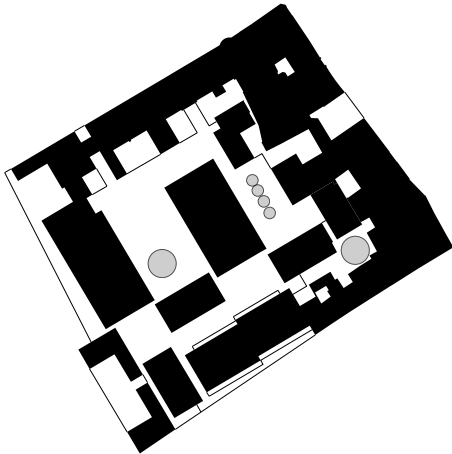
Model D

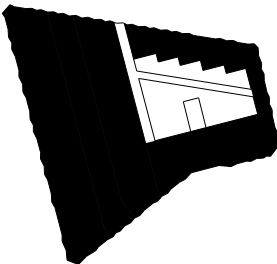
Model E

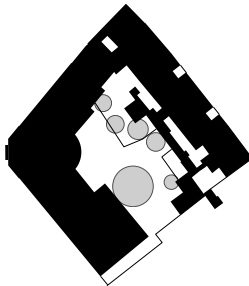
Model F

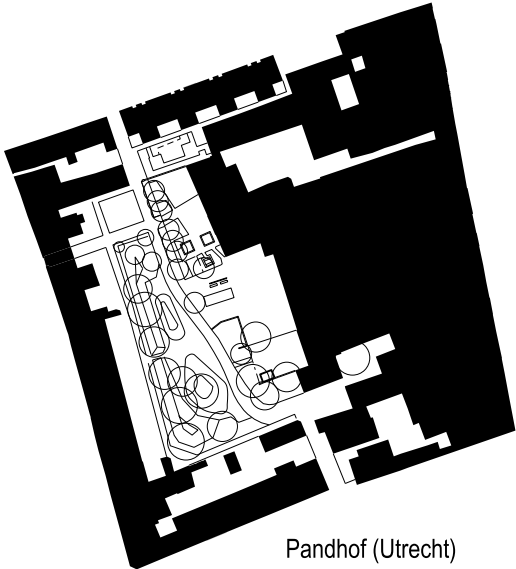
Mariaplaats (Utrecht)

Kop van Lombok (Utrecht)

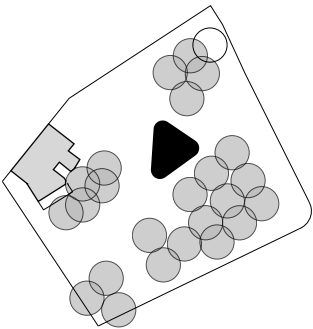
Het Huis, Boorstraat (Utrecht)

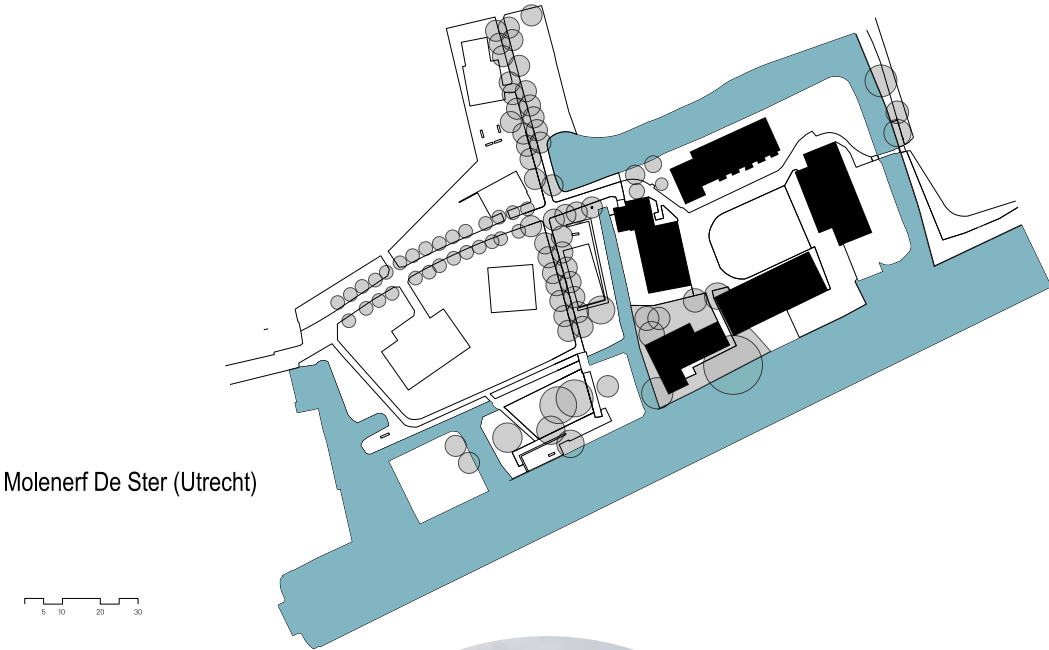
Pandhof (Utrecht)

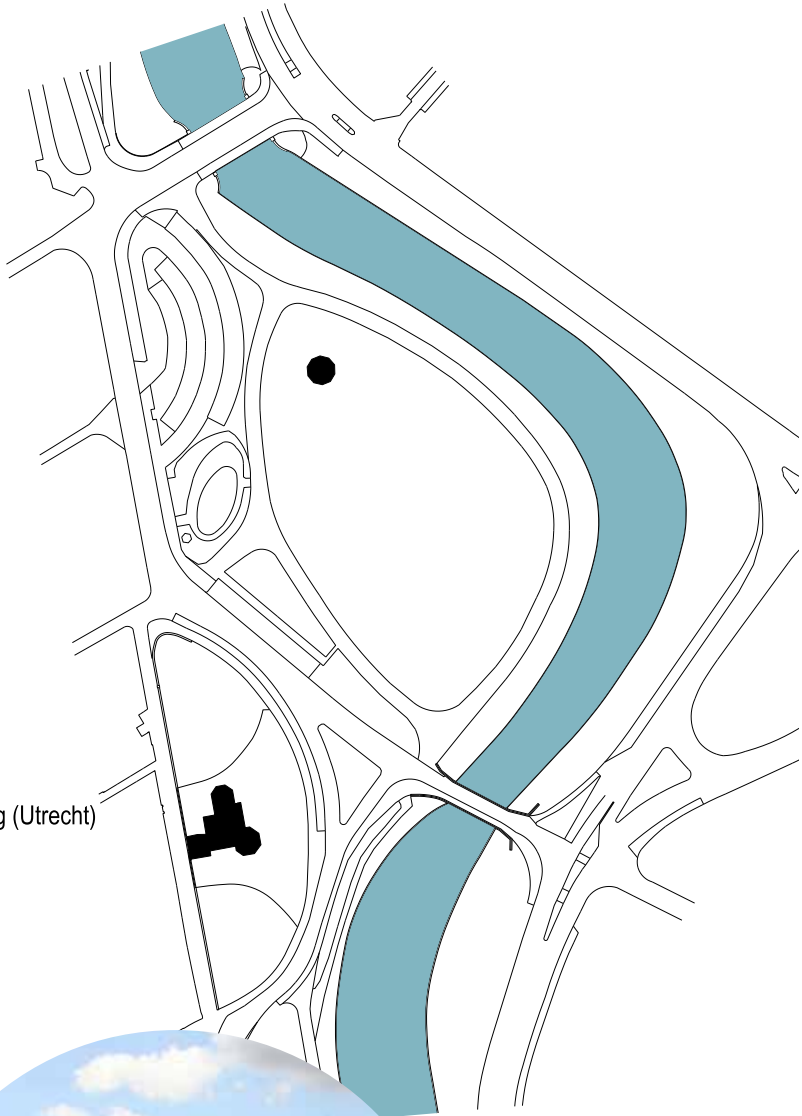
Schaalvergelijking
Parken /groen

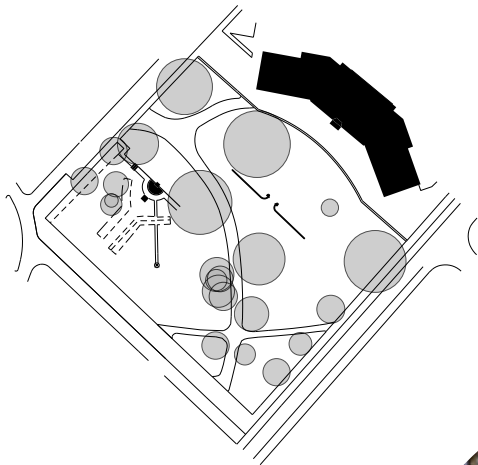
Model A

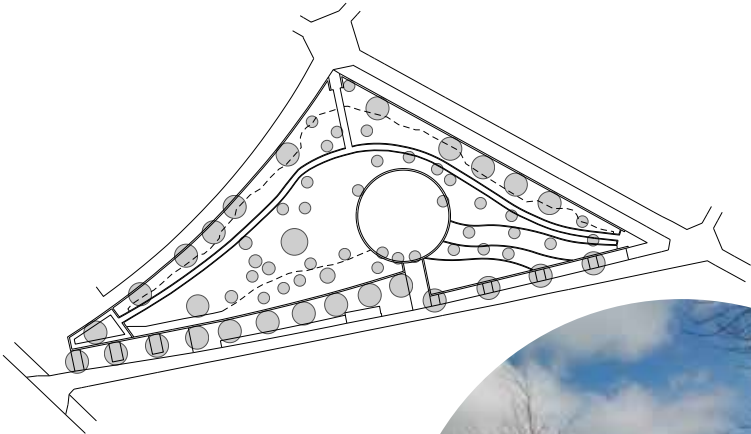
Molenerf De Ster (Utrecht)

Park Lepenburg (Utrecht)

Vorstelijk Complex, Zuilen (Utrecht)

Park Bethlehemweg, Pijlsweerd (Utrecht)

Besluitenhistorie

Datum	15 januari 2019
Behandeld door	A.C.M. van Mierlo
Doorkiesnummer	030 – 28 60873
E-mailadres	s.van.mierlo@utrecht.nl
Kenmerk	4778634
Onderwerp	Modellenstudie Kop Amsterdamsestraatweg Oude Daalstraat
Beleidsveld	Stationsgebied

Hierbij vindt u een overzicht van de belangrijkste besluiten met betrekking tot modellenstudie Kop Amsterdamsestraatweg Oude Daalstraat

26 oktober 2017 Toezegging scenario's op te stellen voor de projectlocatie

In de raadscommissievergadering van [26 oktober 2017](#) (blz. 12) zegt de wethouder toe scenario's op te stellen voor de projectlocatie Kop Amsterdamsestraatweg Oude Daalstraat

18 oktober 2017 [Raadsbrief modellenstudie Kop Amsterdamsestraatweg Oude Daalstraat](#)

raadsbrief motie 2017–110 inzake Kop Amsterdamsestraatweg Oude Daalstraat waarin de twee varianten Daalsepark en Daalsetuin worden toegelicht en financieel met elkaar worden vergeleken.

29 juni 2017 [Motie Meer groen in Utrecht met het Daalsepark](#)

Opdracht om inzichtelijk te maken wat de financiële consequenties zijn om het gebied in lijn met het bewonersinitiatief Daalsepark te realiseren en wat nodig is om de wens van de bewoners uit te voeren. De resultaten dienen voor de begroting van 2018 te worden gepresenteerd.

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Kenmerk	Jansdam, B. (Berni) 5842405/1812101559-al
Vergadering	
Vergaderdatum	
Geheim	Nee
Beleidsveld	Stationsgebied

Uitvoering Amendement Creatieve inpassing panden Croeselaan en voorbereidingskrediet Beurskwartier

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De aangepaste omgevingsvisiekaart plandeel Beurskwartier vast te stellen, als invulling van Amendement A2017/69 Creatieve inpassing panden Croeselaan.
- 2 Een voorbereidingskrediet vrij te geven van 3,8 miljoen euro voor de plankosten voor uitwerking van de Omgevingsvisie Beurskwartier tot aan besluitvorming over het vast te stellen bestemmingsplan Beurskwartier, deze te dekken ten laste van de nog te openen grondexploitatie Beurskwartier en deze tot aan dat moment te dekken uit de reserve grondexploitaties.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages

Voorstel: Voorstel_11400

Bijlage: VERVALLEN Omgevingsvisie Beurskwartier Lombokplein - Amendement A2017/69
Creatieve inpassing woningen Croeselaan

Bijlage: Variant Körmeling Presentatie Beurskwartier studie panden Croeselaan

Bijlage: Variant Körmeling toelichting stedenbouwkundig ontwerp Croeselaan Beurskwartier

Bijlage: Variant Kürstjens Croeselaan Beurskwartier

Bijlage: Variant MEI Visie Croeselaan Beurskwartier

Bijlage: Variant ZUS Croeselaan Beurskwartier

Bijlage: Verslag Informatieavond resultaten onderzoek panden Croeselaan 181123

Bijlage: Kwalitatieve onderbouwing voorbereidingskrediet

Bijlage: Hoofdlijnenplanning Beurskwartier (januari 2019)

Bijlage: Besluitenhistorie Beurskwartier december 2018

Eerdere besluitvorming

Op 7 december 2017 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie Beurskwartier en Lombokplein (2017/96) vastgesteld, waarbij o.m. het Amendement A2017/69 is aangenomen. In dit amendement is de opdracht gegeven te onderzoeken of het (gedeeltelijk) inpassen van de 'te slopen' panden aan de Croeselaan, inclusief een park, mogelijk is. Daarnaast is de motie M2017/243 aangenomen, waarin het college wordt opgedragen om zorgvuldig om te gaan met huidige bewoners en eigenaren van de aan te kopen panden. Dit amendement is uitgevoerd, er zijn vier creatieve bureaus benaderd die allerlei ideeën hebben uitgewerkt. Deze zijn door het College verwerkt in een nieuw voorstel met o.a. een circulaire woontoren.

In de commissie Stad en Ruimte d.d. 7 maart 2019 bleek de inpassing van de woontoren niet door een meerderheid van de raadsfracties te worden omarmd. Wel bleek draagvlak om te kiezen voor het oorspronkelijke plan uit de omgevingsvisie met enkele aanpassingen in combinatie met de ontwikkeling van de Rabolocatie, inclusief de locatie Croeselaan-Jan van Foreeststraat, en garanties voor terugkeer voor de huidige huurders.

Daarom heeft wethouder Everhardt toegezegd, dat het college met een 'strekt ter vervanging' komt, dan wel de fracties informatie aanreikt voor een amendement. Om praktische redenen ligt hierbij het strekt ter vervanging voor.

Zie verder de bijgevoegde besluitenhistorie.

Uitvoering

De gewijzigde omgevingsvisiekaart Beurskwartier is de basis voor de uitwerking van het plan Beurskwartier in een Stedenbouwkundig Plan van Eisen (SPvE) en een bestemmingsplan.

Het voorbereidingskrediet is nodig voor uitwerking van het plan tot nadere besluitvorming door de gemeenteraad over het SPvE en bestemmingsplan. Ook kan met dit budget gestart worden met de uitwerking van de plannen voor de Jan van Foreeststraat (in combinatie met Rabolocatie).

Communicatie/participatie

De bewoners en eigenaren van de panden, gelegen in het plangebied Beurskwartier zijn uitgenodigd voor een bijeenkomst op 16 oktober jl. waar de vier deskundigen het resultaat van hun onderzoek hebben gepresenteerd. Ook is in februari 2018 een informatiebijeenkomst gehouden op het moment dat door het college het oorspronkelijke voorstel (met woontoren) aan de gemeenteraad is aangeboden.

Nadat de gemeenteraad in maart zal besluiten zal er medio april weer een informatiebijeenkomst voor de bewoners worden gehouden als start van het participatietraject om de locatie Croeselaan-Jan van Foreeststraat uit te werken.

Context

Op 7 december 2017 heeft de gemeenteraad de Omgevingsvisie Beurskwartier en Lombokplein (2017/96) vastgesteld met het volgende amendement met de opdracht aan het College om "een gelijkwaardige uitgewerkte variant met het behoud van alle of een substantieel deel van de panden inclusief een park, waarin door meerdere deskundigen aangedragen bruikbare creatieve voorstellen zijn verwerkt. Het behoud van de woonfunctie van de panden wordt daarbij uitdrukkelijk als mogelijkheid opengehouden".

Naar aanleiding hiervan is aan vier externe deskundigen (een stedenbouwkundige, een landschapsarchitect, een architect en een kunstenaar) opdracht gegeven om met een ontwerpvariant te komen.

Deze vier verschillende ontwerpen van deze deskundigen hebben veel opgeleverd. Uit ieder ontwerp is een punt van verbetering van de huidige omgevingsvisie gehaald, zodat op basis daarvan een geheel nieuwe variant op het voorstel van de omgevingsvisie is gemaakt:

- De panden aan de Croeselaan worden in de nieuwe variant als het ware 'op hun kant gezet', zodat de architectonische elementen op een nieuwe manier zichtbaar worden gemaakt en er ruimte blijft voor een zo groot mogelijk park. In deze variant wordt de duurzame ambitie van het Beurskwartier verder versterkt door de materialen van de te slopen panden te gebruiken voor de circulaire en duurzame ontwikkeling van een woontoren door een nieuwe manier van hergebruik, ook wel 'Urban Mining' genoemd, waarmee invulling wordt gegeven aan het thema Duurzaamheid, dat één van de belangrijkste pijlers is van het toekomstige Beurskwartier en tevens thema van de vastgestelde Omgevingsvisie.
- Uit de ontwerpen van de deskundigen is gebleken, dat het park eerder groter zal moeten worden dan kleiner. Om deze reden wordt in de voorgestelde variant het park verder uitgebreid richting de Croeselaan door de parkeerplaatsen ter hoogte van het park op te heffen en groen in te richten. Ook wordt ingezet op extra groen in de straten. Er kan daarbij gedacht worden aan geveltuinen, plantvakken en/of groene plekken met bomen.
- Daarnaast wordt voorgesteld om te onderzoeken of een deel van de bewoners "naar de overkant" kan verhuizen. Het terugbrengen van een rij woningen iets verderop aan de Croeselaan is een mogelijkheid om de huidige huurders een vergelijkbare woning binnen de wijk te bieden. Er kan worden ingezet op uitgebreide participatie, waarbij de huidige huurders van de woningen aan de Croeselaan actief worden ingezet. Op die manier ontstaat er ook sociaal een beter plan.

De uitwerking van deze omgevingsvisie tot een uitvoerbaar plan in 2023 betekent dat er op dit moment moet worden gestart met het SPvE en het bestemmingsplan en de daarvoor benodigde onderzoeken. Deze plannen worden evenals het planproces voor de Omgevingsvisie Beurskwartier op een open manier uitgewerkt. Daarnaast vergen de hoge ambities van het plan Beurskwartier dat er ook op dit moment al divers onderzoek wordt uitgevoerd om deze ambities daadwerkelijk te halen, zoals:

- Onderzoek naar afvalinzameling, waarbij gestreefd wordt naar (Bijna) Zero Waste;
 - Verkeers- en mobiliteitsonderzoek in verband met logistieke bewegingen in een gebied dat vrij is van autoverkeer;
 - Onderzoek naar de organisatie van Warmte- en Koudeopslag (WKO) en Thermische Energie (TEO) en
 - Onderzoek naar de ondergrond in verband met de benodigde toekomstige infrastructuur en de daarbij hoogwaardige oplossingen voor klimaatadaptatie en koude- en warmteoplossingen.
- Tevens is het noodzakelijk om de samenhang met de lopende projecten nabij het Beurskwartier te bewaken en hierop in te haken. Aangezien WonderWoods al in ontwikkeling is en de Galaxy Tower al wordt gebouwd dient ook met het ontwerp en de aanleg van de omliggende openbare ruimte te worden gestart. Door het vrijgeven van een voorbereidingskrediet is er voldoende budget om de planvorming tot aan besluitvorming over het bestemmingsplan Beurskwartier en de opening van de grondexploitatie te dekken.

Beslispunt

- 1 De aangepaste omgevingsvisiekaart plandeel Beurskwartier vast te stellen, als invulling van Amendement A2017/69 Creatieve inpassing panden Croeselaan.

Argumenten

- 1.1 De aangepaste omgevingsvisiekaart geeft invulling aan het Amendement A2017/69 doordat daarin een gelijkwaardig uitgewerkte variant is opgenomen, waarbij het materiaal van de te slopen panden –zoals voorgesteld in de Omgevingsvisie- is ingepast, en daarnaast ruimte blijft voor een park.

Het Amendement vraagt om een gelijkwaardige uitgewerkte variant, waarin de te slopen panden op een creatieve wijze worden ingepast.

Aan vier deskundige partijen (architecten bureau Mei Architecten, kunstenaar John Körmeling, stedenbouwkundige Paul Kurstjens en landschapsarchitect ZUS) is opdracht gegeven om een dergelijke variant uit te werken. De varianten zijn met de eigenaren en bewoners van de bestaande panden aan de Croeselaan, Van Zijstweg, Veemarktplein en Veemarktstraat toegelicht in een informatiebijeenkomst op 16 oktober 2018 (zie bijlage). Dit heeft geresulteerd in de keuze voor een model waarin de bestaande panden weliswaar worden gesloopt (gedemonteerd), maar waarvan het materiaal op een circulaire en duurzame wijze wordt hergebruikt in het plangebied. Demontage van deze panden is nodig om de omvang van het geplande park dusdanig te handhaven dat dit recht doet aan de hoogstedelijke bebouwing. Zoals ook in de omgevingsvisie staat, dient het park voldoende groot te zijn en voldoende zichtbaar en bereikbaar te zijn vanaf de Croeselaan en de Moreelsebrug. Dit geplande stadspark heeft allure nodig, omdat dit park voor de toekomstige bewoners en de stad als geheel een belangrijke functie heeft. In deze nieuwe variant kan het park zich uitstrekken richting de Croeselaan en wordt het op die plek uitgebreid.
- 1.2 Met dit plan wordt een bijdrage geleverd aan de ambities uit het coalitieprogramma "Ruimte voor iedereen" om circulair te bouwen.

De materialen van de te demonteren panden zullen zoveel mogelijk circulair worden gebruikt.

Met het hergebruik van het materiaal wordt invulling gegeven aan het thema Duurzaamheid, dat één van de belangrijkste pijlers is van het toekomstige Beurskwartier en tevens thema van de vastgestelde Omgevingsvisie. Deze materialen worden ingezet voor een nieuw te realiseren woontoren, hiermee wordt invulling gegeven aan een nieuwe manier van hergebruik, ook wel 'Urban Mining' genoemd.

De materialen worden op deze manier lokaal hergebruikt en worden hoogwaardig in de circulaire cyclus hergebruikt.
- 1.3 In het amendement wordt de mogelijkheid benoemd om de woonfunctie te behouden.

Om meer groen ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit toe te voegen worden de bestaande woningen gesloopt. Om de woonfunctie toch te behouden voorziet het plan in een nieuwe uiterst compacte woontoren en de mogelijke bouw van (sociale) huurwoningen op de locatie Croeselaan-Jan van Foreeststraat. Hiermee wordt invulling gegeven aan de ambitie van verdichting en vergroening van de stad. Door woningen in een duurder segment toe te voegen wordt een verhuisketen uitgelokt, waarmee het plan bijdraagt aan de gewenste doorstroming.
- 1.4 De sociale woningvoorraad blijft in balans en geeft invulling aan motie M2017/243

De locatie Croeselaan-Jan van Foreeststraat biedt een kans voor de bestaande bewoners om in het gebied te blijven wonen. Deze locatie wordt gerealiseerd voordat de huizen worden gesloopt/getransformeerd, zodat een aantal van de huidige bewoners, die dat wensen, in de omgeving kan blijven wonen. Dit geeft invulling aan de motie M2017/243 "Zorgvuldig omgaan met huidige bewoners en eigenaren Croeselaan". Door de uitbreiding

van het visiegebied kan het aantal sociale huurwoningen in het gebied behouden blijven.

- 1.5 De woontoren, deels opgetrokken van hergebruikte bouwmaterialen, wordt een iconische landmark.
Naast dat de realisatie van de woontoren een voorbeeld is voor duurzaam gebruik van materiaal (urban mining), wordt met dit bouwwerk een iconische landmark gerealiseerd. De woontoren geeft allure aan het Beurskwartier en aan het park. De historische identiteit van de bestaande panden zal op die manier voortleven in het nieuwe plan. De ziel van de oude bebouwing blijft behouden tussen de nieuwbouw.
- 1.6 De aangepaste omgevingsvisiekaart past binnen de financiële kaders van de omgevingsvisie.
De uitgewerkte variant leidt niet tot een aanpassing van het financiële kader uit de omgevingsvisie. De woningen in de woontoren zullen in de dure tot zeer dure categorie vallen. De opbrengsten van het toe te voegen vastgoed zijn daardoor naar verwachting voldoende om de meerkosten voor deze alternatieve uitwerking te dekken.
- 1.7 De aangepaste omgevingsvisiekaart is basis voor de verdere uitwerking van een Stedenbouwkundig Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp voor het Beurskwartier.
Een besluit over de aangepaste omgevingsvisiekaart is nu nodig omdat de invulling van het amendement bepalend is voor de verdere uitwerking van de plannen voor het totale plangebied Beurskwartier. Op basis van deze aangepaste omgevingsvisiekaart worden de verdere ruimtelijke, programmatische en overige uitgangspunten voor de nu nog resterende bebouwing opgesteld in een SPvE. Voor het deel van het plangebied dat als openbare ruimte wordt ontwikkeld kan het Functioneel Ontwerp (FO) worden gemaakt.

Kanttekeningen

- 1.1 De mogelijkheid dat de huidige bewoners kunnen blijven wonen in hun huidige woning verval.
In het amendement werd de mogelijkheid opengehouden dat de woonfunctie behouden bleef, maar er werd geen zekerheid gegeven aan de huidige bewoners. De motie M2017/243 "Zorgvuldig omgaan met huidige bewoners en eigenaren Croeselaan" wordt uitdrukkelijk wel uitgevoerd door middel van gefaseerde ontwikkeling.
- 1.2 Circulair bouwen met hergebruikte bouwmaterialen is duurder dan de toepassing van nieuwe materialen.
In de Omgevingsvisie is één van de ambities Duurzaam en Gezond. Daaronder valt ook circulair bouwen, waarbij de technische kringloop van materialen zo goed mogelijk wordt gesloten binnen een zo klein mogelijke cirkel. Het feit dat invulling wordt gegeven aan duurzaamheid (urban mining) en het toevoegen van een iconisch bouwwerk weegt om die reden op tegen de mate waarin dit duurder is. De meerkosten hiervan zullen taakstellend gedekt moeten worden door de opbrengst van de woontoren.
- 1.3 De bereikbaarheid van het achterliggende gebied van de locatie Croeselaan-Jan van Foreeststraat en de financiële haalbaarheid dient nader onderzocht te worden.
Op dit moment worden de parkeerplaatsen van het achterliggende gebied van de locatie Croeselaan-Jan van Foreeststraat ontsloten aan de Croeselaan door middel van deze plot. De financiële haalbaarheid van deze locatie is mede afhankelijk van het te realiseren programma.

Beslispunt

- 2 Een voorbereidingskrediet vrij te geven van 3,8 miljoen euro voor de plankosten voor uitwerking van de Omgevingsvisie Beurskwartier tot aan besluitvorming over het vast te stellen bestemmingsplan Beurskwartier, deze te dekken ten laste van de nog te openen

grondexploitatie Beurskwartier en deze tot aan dat moment te dekken uit de reserve grondexploitaties.

Argumenten

2.1 Voor de uitwerking van de Omgevingsvisie tot een Stedenbouwkundig Plan van Eisen en een Functioneel Ontwerp worden plankosten gemaakt.

Na de vaststelling van de aangepaste omgevingsvisiekaart kan het Stedenbouwkundig Plan van Eisen en het Functioneel Ontwerp verder worden uitgewerkt.

De totstandkoming van deze plannen zal evenals bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie met veel betrokkenheid van belanghebbenden plaatsvinden.

2.2 De aangevraagde plankosten passen in de plankostenraming.

De in het voorbereidingskrediet aangevraagde plankosten passen binnen de plankostenraming zoals opgenomen in de "Financiële verkenning Beurskwartier", behorende bij de Omgevingsvisie Beurskwartier-Lombokplein, zoals vastgesteld door de gemeenteraad op 7 december 2017. Bij de besluitvorming over het vast te stellen bestemmingsplan zal tegelijkertijd de grondexploitatie Beurskwartier ter vaststelling voorgelegd worden. Na vaststelling van de grondexploitatie zullen de gemaakte plankosten ten laste van de grondexploitatie gebracht worden. Tot dat moment wordt het voorbereidingskrediet gedekt uit de Reserve Grondexploitaties. Binnen de Reserve Grondexploitaties zoals vastgesteld bij het MPSO 2018 (Voorjaarsnota 2018) is hiervoor financiële ruimte beschikbaar. Bij de actualisatie van het MPSO (Voorjaarsnota 2019) worden alle wijzigingen meegenomen van de lopende projecten, waaronder ook dit voorbereidingskrediet. Op basis van de Peilstok (Begroting 2019) is dit passend. Met het beschikbaar stellen van het voorbereidingskrediet voor het Beurskwartier kan het in de Programmabegroting beschikbare budget voor planvoorbereiding en -begeleiding Lombokplein en Beurskwartier van 2 miljoen euro volledig ingezet worden voor de verdere planvorming van Lombokplein. De in 2018 gemaakte kosten voor het Beurskwartier komen daarmee ten laste van dit voorbereidingskrediet.

2.3 Dit voorbereidingskrediet dekt de plankosten tot aan besluitvorming over het vast te stellen bestemmingsplan Beurskwartier

In de volgende fase zal naast het SPvE ook met het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan worden gestart.

Om Motie M2017/243 (Zorgvuldig omgaan met huidige bewoners en eigenaren) goed uit te voeren is het noodzakelijk om zo snel mogelijk een ontwerpbestemmingsplan op te stellen. Zorgvuldig omgaan met de huidige bewoners en eigenaren van de aan te kopen panden aan de Croeselaan e.o. betekent zo spoedig mogelijk duidelijkheid scheppen en een formele status bieden. Dé manier om dit te doen is door een op te stellen ontwerpbestemmingsplan.

2.4 De ambities uit de Omgevingsvisie zijn ambitieus en vergen nader onderzoek.

Om "Gezond stedelijk leven voor iedereen" mogelijk te maken worden diverse onderzoeken gedaan, zoals de onderzoeken voor duurzame systemen, zoals een collectief WKO-systeem, een afvalstelsel dat (bijna) "zero-waste" is, de mogelijkheden voor een logistieke hub voor expeditie en parkeren op afstand. Deze onderzoeken kunnen grote invloed hebben op de verdere uitwerking en moeten om die reden in een heel vroeg stadium in het planproces worden gedaan. Daarnaast is het project Galaxy Tower in uitvoering en is het project Wonderwoods in ontwikkeling. Deze beiden projecten sluiten aan bij het toekomstige Beurskwartier, zodat het noodzakelijk is om de planuitwerking voor aansluiting hierop te starten.

Opgesteld door	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Kenmerk	Jansdam, B. (Berni)
Vergadering	5842405/1812101559-al
Vergaderdatum	
Jaargang en nummer	
Beleidsveld	Stationsgebied

Uitvoering Amendement Creatieve inpassing panden Croeselaan en voorbereidingskrediet Beurskwartier

besluit

- 1 De aangepaste omgevingsvisiekaart plandeel Beurskwartier vast te stellen, als invulling van Amendement A2017/69 Creatieve inpassing panden Croeselaan.
- 2 Een voorbereidingskrediet vrij te geven van 3,8 miljoen euro voor de plankosten voor uitwerking van de Omgevingsvisie Beurskwartier tot aan besluitvorming over het vast te stellen bestemmingsplan Beurskwartier, deze te dekken ten laste van de nog te openen grondexploitatie Beurskwartier en deze tot aan dat moment te dekken uit de reserve grondexploitaties.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op

De griffier	De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall	mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

OMGEVINGSVISIE

BEURSKWARTIER
LOMBOKPLEIN

AMENDEMENT A2017/69

CREATIEVE INPASSING WONINGEN CROESELAAAN

8 januari 2019

Gemeente Utrecht

Notitie - Alternatieve invulling Croeselaan

Omgevingsvisie Beurskwartier - Lombokplein,

Telefoon 14030

Website www.utrecht.nl/beurskwartierlombokplein

Email: stadslab@utrecht.nl

Bezoekadres: Stadskantoor, Stadsplateau 1, Utrecht

Amendement A2017/69

Creatieve inpassing woningen Croeselaan

8 januari 2019

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING EN AANPASSING OMGEVINGSVISIEKAART

06 1. INLEIDING

08 2. INZENDINGEN

- 2.1 Uitvraag
- 2.2 Inzendingen
- 2.3 Beoordeling

12 3. KANSRIJKE BOUWSTENEN

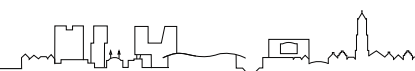
- 3.1 Urban Mining
- 3.2 Park vergroten, omgeving vergroenen

14 4. VOORSTELLEN

- 4.1 Basismodel omgevingsvisie
- 4.2 Alternatief voorstel
- 4.3 Ontwikkeling Croeselaan-Jan van Foreeststraat

21 BIJLAGEN

- 1. Afbeelding wijkbericht oktober 2018
- 2. Reacties op inzendingen door
Supervisieteam Stationsgebied

SAMENVATTING

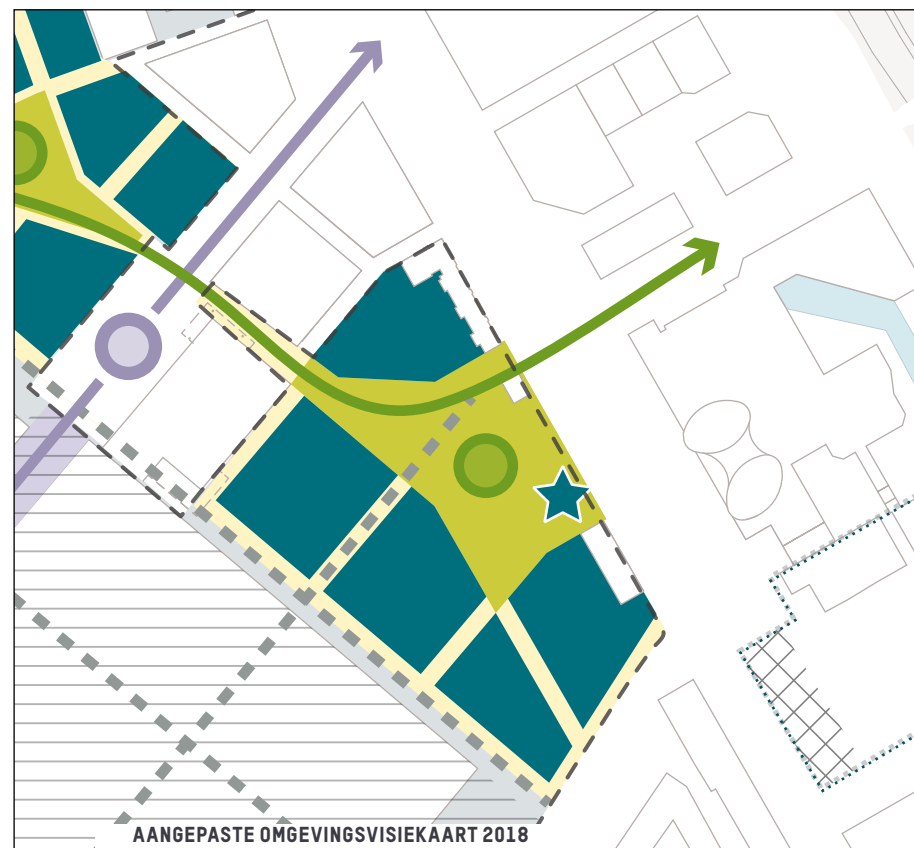
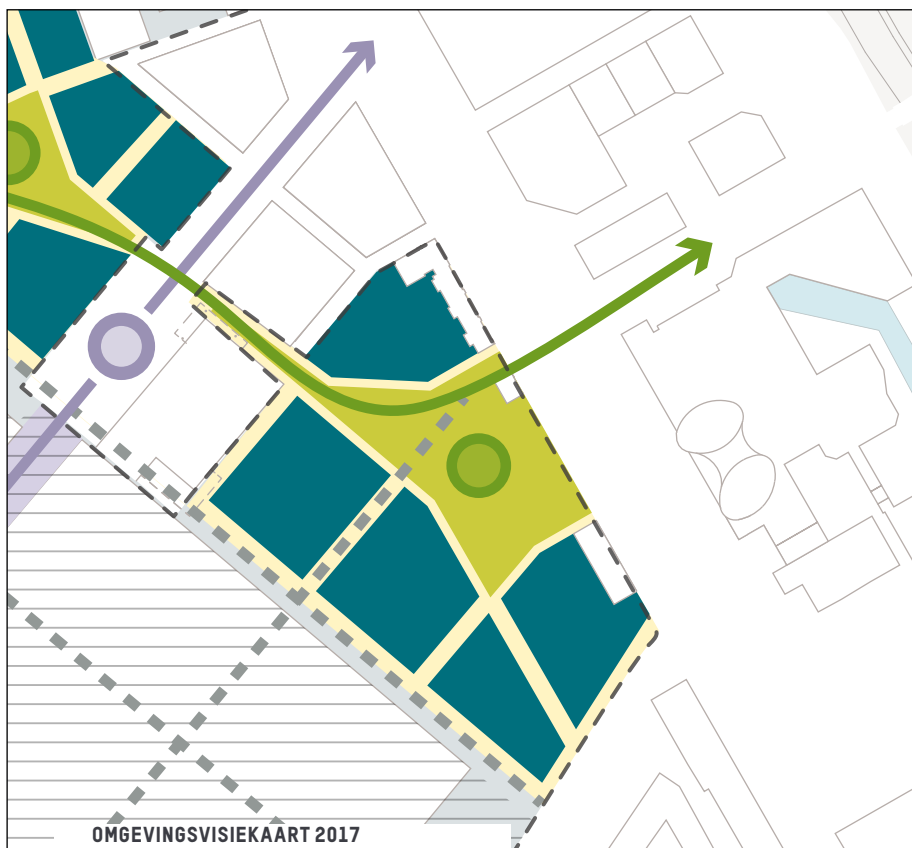
In de voorliggende notitie wordt inzicht gegeven in de mogelijkheden voor creatieve inpassing van de bestaande woningen. Deze zijn verkregen door middel van een ontwerpopdracht aan verschillende externe ontwerpers.

De combinatie van verder vergroenen van het Beurskwartier en het terugbrengen van de huidige panden in de vorm van een markante toren wordt gezien als een verrijking van het stedenbouwkundige plan voor het Beurskwartier. Op deze manier blijft het uitgangspunt 'hoogstedelijke ontwikkeling in combinatie met een park voor de stad' het best overeind.

Het hergebruiken van zoveel mogelijk materialen en architectonische elementen uit de huidige panden sluit aan bij de stedelijke ambities voor duurzaamheid en circulariteit. De toren kan een unieke toevoeging zijn die betekenis en identiteit geeft aan het Beurskwartier in het algemeen en het park in het bijzonder.

Het terugbrengen van een rij woningen verderop aan de Croeselaan lijkt een goede mogelijkheid om de huidige huurders een vergelijkbare woning binnen de wijk te bieden. Het is goed denkbaar dat geïnteresseerde bewoners aan de invulling van de locatie Croeselaan-Jan van Foreeststraat een actieve bijdrage leveren.

Op de volgende pagina is het voorstel voor aanpassing van de omgevingsvisiekaart weergegeven.

Legenda

	bouwvlak		centrum boulevard
	bijzonder gebouw (nader uit te werken)		fijnmazige verbindingen
	openbare ruimte		plangrens
	parkruimte		actieve pleinen
			actieve bijzondere groene ruimte
			mogelijke ontwikkeling woonblok
Croeselaan-Jan van Foreeststraat

1. INLEIDING

Voor u ligt de notitie Alternatieve invulling Croeselaan. Deze is een antwoord op Amendement A2017/69, Creatieve inpassing woningen Croeselaan. Dit amendement is onderdeel van de vaststelling van de Omgevingsvisie Beurskwartier-Lombokplein op 7 december 2017.

“Creatieve inpassing woningen Croeselaan”

Een integrale afweging (ruimtelijk, programmatisch, financieel) voorleggen aan de gemeenteraad met tenminste twee stedenbouwkundige modellen ter hoogte van het park met bebouwing aan de Croeselaan:

- het model uit de Omgevingsvisie Beurskwartier-Lombokplein;
- een gelijkwaardige uitgewerkte variant met het behoud van alle of een substantieel deel van de panden inclusief een park, waarin door meerdere deskundigen aangedragen bruikbare creatieve voorstellen zijn verwerkt. Het behoud van de woonfunctie van de panden wordt daarbij uitdrukkelijk als mogelijkheid opgehouden.

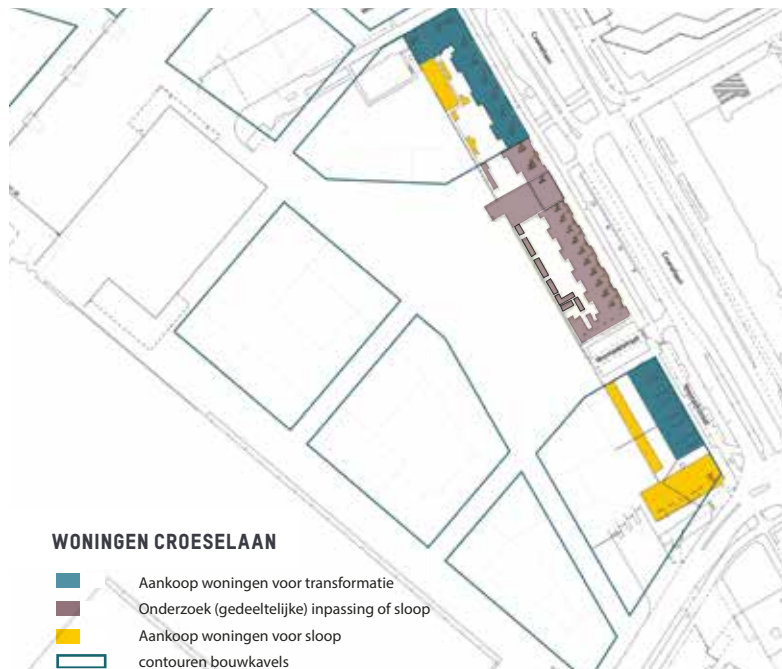
In de voorliggende notitie wordt inzicht gegeven in de mogelijkheden voor creatieve inpassing van de bestaande woningen. Deze zijn verkregen door middel van een ontwerpopdracht aan verschillende partijen. De bewoners hebben hierbij de kans gekregen om ook zélf een deskundige aan te wijzen.

- kunstenaar, John Körmeling;
- stedenbouwkundige, Kurbin (gekozen door bewoners);
- landschapsarchitect, ZUS;
- architect, Mei Architecten.

Het doel van de uitvraag was niet om uiteindelijk te kunnen kiezen voor één van de voorstellen, maar juist inzicht te krijgen in verschillende mogelijkheden voor creatieve inpassing.

De voorstellen van de verschillende ontwerpers hebben geresulteerd in een breed pallet aan ideeën. Deze ideeën zijn met presentaties en maquettes voorgelegd aan het Supervisieteam van het Stationsgebied voor een stedenbouwkundige/architectonische discussie en beoordeling (zie bijlage 2).

De opgedane inzichten en ideeën hebben geleid tot een, door de gemeente gemaakt, alternatief voorstel aan college en gemeenteraad. Dit alternatief wordt in voorliggende notitie toegelicht.

STEDENBOUWKUNDIGE PLANKAART, OMGEVINGSVISIE 2017.

Onderzoek (gedeeltelijke) inpassing of sloop

AANZICHT BESTAANDE WONINGEN CROESELAAN.

2. CREATIEVE INPASSING

In opdracht van de gemeente zijn de verschillende ontwerpers aan de slag gegaan met de gestelde vraag uit het amendement.

Het onderzoek door de ontwerpers heeft een breed pallet aan ideeën opgeleverd. Op 16 oktober 2018 hebben de ontwerpers hun ideeën in het stadskantoor gepresenteerd, in aanwezigheid van eigenaren en bewoners van de betreffende panden.

2.1 UITVRAAG

“Middels creatieve (bouwkundige) voorstellen de mogelijkheid onderzoeken om een substantieel deel van de panden aan de Croeselaan te behouden, zodanig dat de kwaliteit van het park als **“park van de stad”** behouden blijft danwel verder wordt versterkt.”

Aandachtspunten

- Denk bij dit onderzoek na over een nieuwe verschijningsvorm en functies en houdt daarbij ook een woonfunctie voor (een deel van) de panden als mogelijkheid open;
- Het aan te leveren voorstel moet bouwkundig ook daadwerkelijk maakbaar zijn, financieel haalbaar en programmatisch passen;
- De gemeente is vrij om planonderdelen te combineren van verschillende resultaten/ontwerpen die vanuit de verschillende invalshoeken aan ons worden gepresenteerd.

In het navolgende een korte puntsgewijze samenvatting van de ideeën.

2.2 INZENDINGEN

01 John Körmeling (kunstenaar)

John Körmeling vindt het park aan de Croeselaan te klein, en houdt een pleidooi voor het maken van één groot stadspark. Daarvoor worden de geplande groene ruimtes in de plannen voor het Beurskwartier samengevoegd ter plaatse van de Centrumboulevard. Er wordt een nieuw stedenbouwkundig plan voorgesteld met een smallere Croeselaan met extra bebouwing, een markant hoogteaccent en Beurskwartier met straten en bouwblokken. Alle bestaande woningen aan de Croeselaan blijven in dit voorstel ongewijzigd (bewoond) behouden.

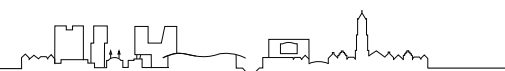
Het maken van één groot park ter plaatse van de Jaarbeurs-boulevard past niet binnen het plan van de omgevingsvisie en gaat voorbij aan de ontwikkeling van Amrâth en Wonderwoods. Dit is niet reëel.

02 Kurbin (stedenbouwkundige)

Kurbin (Paul Kurstjens) wijst op de verbondenheid van de bewoners met elkaar en met de plek. In het voorstel wordt de Croeselaan gezien als langgerekt park met groene zijtakken. De zijtakken worden verder vergroend en er worden waterelementen ingebracht. In het voorstel blijven de woningen staan en wordt een kleiner park geaccepteerd. Om toch een fysieke verbinding te maken tussen de Croeselaan en het park wordt voorgesteld het huidige Uncle Jim (voorheen geheten en verder benoemd als ‘De Korenbeurs’) te slopen. Ook wordt één van de geplande torens in het bouwblok meer naar achteren geplaatst, om ook hier behoud van de huidige woonfunctie mogelijk te maken.

Deze ogenschijnlijk bescheiden voorstellen resulteren opgeteld in een geheel ander stedenbouwkundig plan. Door het ontbreken van een grotere parkruimte is de gewenste hoge dichtheid in het Beurskwartier niet langer realistisch. Met het naar achterplaatsen van de toren (niet zichtbaar in de plattegrond) gaat de samenhang binnen het plan Beurskwartier bovendien geheel verloren.

03 ZUS (landschapsarchitect)

In dit voorstel wordt gekozen voor het versterken van het in de omgevingsvisie voorgestelde park. De bestaande panden krijgen op een creatieve manier een geheel nieuwe betekenis. De te slopen woningen worden getransformeerd tot een toren waarbij ze als het ware 'op hun kant gezet' worden. Zo worden de aanwezige architectonische elementen op een nieuwe manier zichtbaar gemaakt en blijft er ruimte voor een zo groot mogelijk park. Het voorstel is om alle materialen van de te transformeren woningen op circulaire wijze te gebruiken (urban mining). De Korenbeurs krijgt een parkfunctie.

De bestaande panden worden gedemonteerd. Materialen en architectonische elementen zullen in een geheel nieuw gebouw terugkeren. De bestaande panden blijven niet in hun huidige vorm behouden.

Dit plan laat het oorspronkelijke stedenbouwkundige plan in takt. Door het relatief bescheiden bebouwd oppervlak blijft het park voldoende groot. Tevens kan het voorgestelde torentje bijdragen aan de identiteit van het park.

04 Mei Architecten (architect)

Mei Architecten stelt voor om de woningen en haar directe omgeving extreem te vergroenen en het park 'over de Croeselaan te trekken'. Om verbindingen te maken wordt de rij woningen ingekort en wordt een grote opening met trappen in het blok gemaakt. Aan de trap komen in de te behouden panden nieuwe functies en ook het dak wordt gebruikt voor groen en buurtfuncties.

Het op deze wijze veel groter maken van het park zoals hier voorgesteld is vanwege de verkeersfunctie van de Croeselaan niet mogelijk. Hoewel een interessante gedachte, vervalt hiermee de kracht van het voorstel.

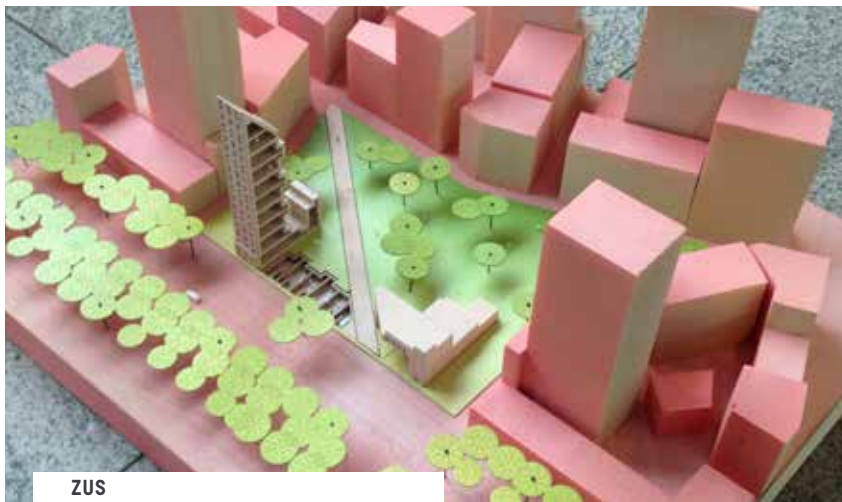

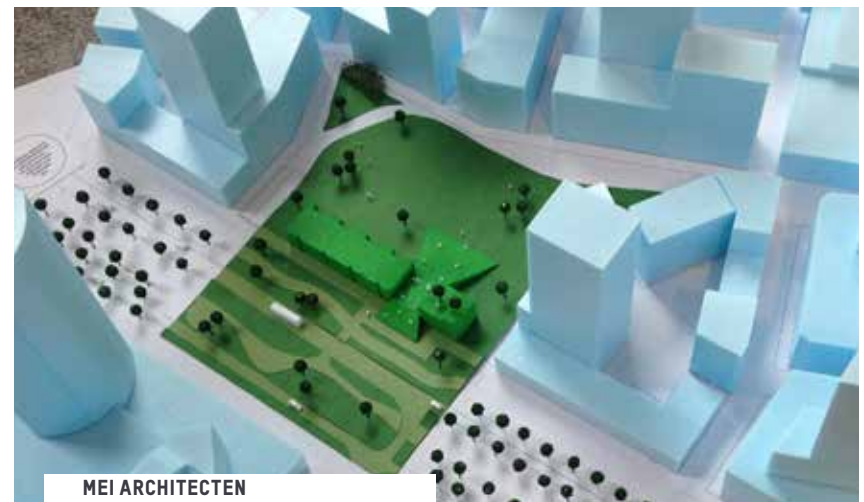
JOHN KÖRMELING

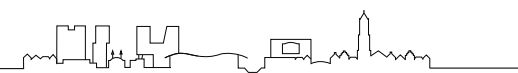
KURBIN (PAUL KURSTJENS)

ZUS

MEI ARCHITECTEN

3. KANSRIJKE IDEEËN EN BOUWSTENEN

De voorstellen van de verschillende ontwerpers hebben geresulteerd in een breed palet aan ideeën. De ideeën zijn bekeken en kansrijk bevonden als ze een ruimtelijke en programmatische meerwaarde hebben voor het toekomstige Beurskwartier.

01. Park moet zo mogelijk groter en omgeving vergroenen

Twee van de vier ontwerpers vinden het geplande park nogal klein. Zowel Körmeling als Mei Architecten doen voorstellen voor vergroting van het park. Voor ZUS is dit het argument om zoveel mogelijk ruimte voor het park te laten en bestaande woningen te ‘stapelen’.

Uitwerking in voorstel:

- Het creatief inpassen van de woningen als toren met een relatief klein bebouwd oppervlak, zodat het ‘park voor de stad’ zo groot mogelijk wordt.

Alle ontwerpers pleiten voor een verdere vergroening van het gebied. Kurbin doet het voorstel om in te zetten op heel groene verbindingen van en naar de Croeselaan, ook buiten het Beurskwartier. Enkele van de suggesties zijn reëel.

Uitwerking in voorstel:

- Inzetten op groene(re) verbindingen van en naar het park.
- Verder onderzoeken waterverbinding in Beurskwartier.

Mei Architecten stelt voor het park door te vergroten over de Croeselaan heen. Dit is een interessant idee. Een belangrijk deel van het straatprofiel ligt echter vast en is nodig voor verkeersontsluiting van het gebied (auto en fiets). Het maken van een park ter plaatse van de Croeselaan is daarom niet haalbaar, maar er lijken wel kansen voor verdere vergroening van de Croeselaan.

Uitwerking in voorstel:

- Inzetten op extra groen binnen het profiel van de Croeselaan.

02. Hergebruik van materialen / ‘urban mining’

ZUS stelt voor om de in de panden aanwezige materialen en gebouwelementen te gebruiken om op een vernieuwende manier de identiteit van het gebied te versterken. Er ontstaat dan niet alleen een verwijzing naar de historie, maar ook naar de toekomst van het gebied: een gebied waar thema’s als duurzaamheid en circulariteit centraal staan.

Uitwerking in voorstel:

- Van alle voorstellen voor creatieve inpassing is het voorstel van ZUS het meest in lijn met het gedachtegoed van de omgevingsvisie. Het principe van ‘urban mining’ en het realiseren van de toren is een uitdaging. Het is echter een cruciale bouwsteen voor het alternatieve voorstel. Het lijkt juist voor dit gebied een kansrijk en boeiend circulair experiment. Hoe dit te realiseren is zal bouwkundig en financieel goed onderzocht moeten worden.

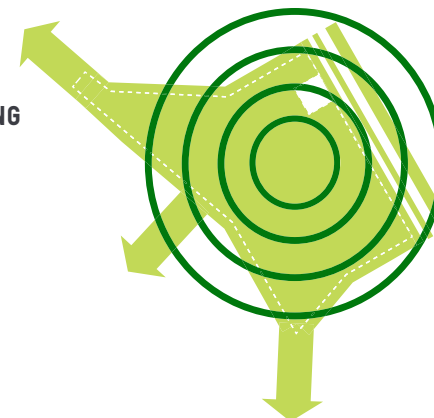
03. Betrekken huidige bewoners

De presentatie en het wandkleed van Kurbin laat in alles de verbondenheid van de huidige bewoners met elkaar en hun huidige leefomgeving zien.

In het plangebied Beurskwartier worden woningen gebouwd in alle categorieën: klein en groot, (sociale) huur en koop in compacte hoogstedelijke bouwblokken.

- > In het alternatieve voorstel kunnen de huidige bewoners niet in de huidige woningen blijven wonen, maar het is uitdrukkelijk de bedoeling om de huidige bewoners de mogelijkheid te bieden binnen het Beurskwartier te blijven wonen. Door middel van strategisch gefaseerde ontwikkeling kunnen huidige bewoners binnen het gebied verhuizen voordat sloop van de huidige woningen plaatsvindt.

01. PARK VERGROTEN EN OMGEVING VERGROENEN

02. HERGEBRUIKEN MATERIALEN ('URBAN MINING')

03. BETREKKEN HUIDIGE BEWONERS

4. VOORSTELLEN

Het basismodel is het voorstel zoals opgenomen in de omgevingsvisie Beurskwartier-Lombokplein.

Het alternatieve voorstel is gemaakt op basis van de meest kansrijke ideeën uit de inzendingen door de ontwerpers. Deze zijn vertaald in een variant op het voorstel uit de omgevingsvisie.

Daarnaast is een korte stedenbouwkundige verkenning gemaakt van de ontwikkellocatie verderop aan de Croeselaan. In het navolgende worden beide besproken.

4.1 BASISMODEL OMGEVINGSVISIE

Direct aan de Croeselaan komt een park van stedelijke betekenis en wordt omgeven door de nieuwe bouwblokken van het Beurskwartier. De Korenbeurs krijgt straks een functie als aantrekkelijke uitspanning in het park. Door de ligging direct aan de Croeselaan ontstaat optisch een grotere parkruimte en draagt sterk bij aan het groene karakter dat het Beurskwartier moet gaan krijgen.

Alle woningen worden aangekocht en een deel daarvan wordt getransformeerd en opgenomen in de hoogstedelijke structuur van bouwblokken. Zo blijft een deel van de historische gelaagdheid en architectonische detaillering zichtbaar.

Model zoals opgenomen in Omgevingsvisie 2017.

**“STADSPARK AAN
DE CROESELAAN”**

4.2 ALTERNATIEF MODEL

> Vergroenen

Om het park nog nadrukkelijker aan de Croeselaan te leggen wordt voorgesteld de parkeerplaatsen ter hoogte van het park op te heffen en groen in te richten. Door het verleggen van het voetpad kan extra groen voorlangs De Korenbeurs en de nieuwe woontoren aangelegd worden. Zo staan de twee gebouwen 'met de voeten in het park'. Het voetpad kan in materiaal aansluiten bij de sfeer van het park.

Voor het Beurskwartier streven we naar zoveel mogelijk groen in de openbare ruimte. Naast de parken bieden ook de straten goede mogelijkheden. Er kan gedacht worden aan een groene intermediaire zone (met geveltuinten), plantvakken en/of groene plekken met bomen. De precieze invulling hiervan moet nader worden uitgewerkt.

> Hergebruik / 'Urban Mining'

De transformatie van de bestaande woningen tot toren geeft door een verwijzing naar de historie een geheel nieuwe betekenis aan de nieuwe functie van het gebied. Door hergebruik van zoveel mogelijk bestaande materialen en architectonische elementen blijft het architectonisch beeld van de bestaande woningen herkenbaar en draagt het gebouw straks bij aan de identiteit van het toekomstige Beurskwartier.

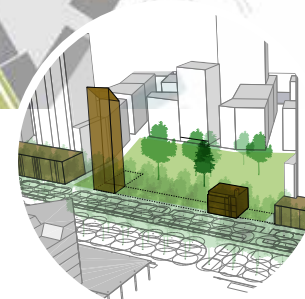
De toren heeft een klein bebouwd oppervlak (circa 100m²) en een maximale hoogte van 70m. Het bescheiden bebouwd oppervlak komt voort uit het 'op zijn kant zetten' van de woningen en moet daarom zeer serieus worden genomen. Op de begane grond zien we een uitnodigende functie met een sterke interactie met het park.

ALTERNATIEF MODEL

- > Stadspark aan Croeselaan.
- > Oude woningen als markante toren.
- > Croeselaan nóg groener.
- > Groene straten in Beurskwartier.

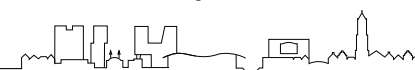
"EEN GROENER BEURSKWARTIER MET UNIEKE IDENTITEIT"

Croeselaan vergroenen

Parkranden vergroenen

Straten vergroenen

4.3 ONTWIKKELING LOCATIE

CROESELAAN-JAN VAN FOREESTSTRAAT

Binnen het plangebied Beurskwartier worden woningen gebouwd in alle categorieën: klein en groot, (sociale)huur en koop in compacte hoogstedelijke bouwblokken. In principe kan de ontwikkeling van het Beurskwartier zo worden gefaseerd, dat huidige bewoners in het gebied kunnen blijven. Echter direct grenzend aan het Beurskwartier is er de mogelijkheid om beneden-bovenwoningen te realiseren, vergelijkbaar met de bestaande woningen. Dit is de locatie Croeselaan-Jan van Foreeststraat.

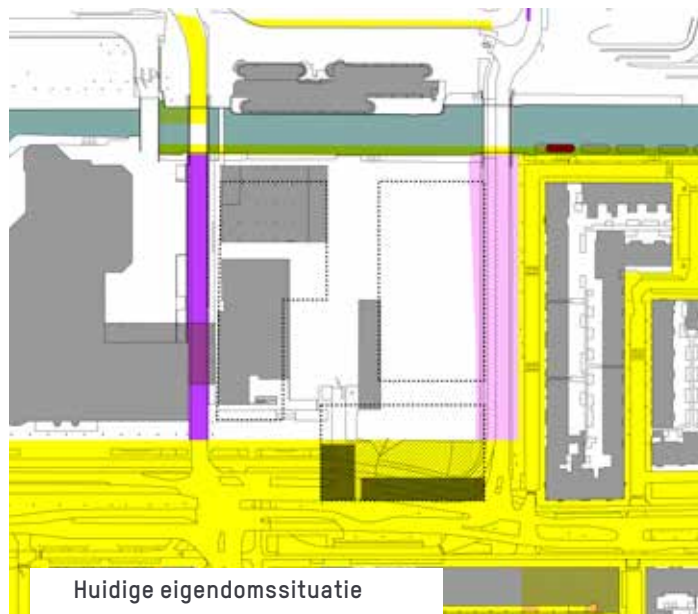
Dit terrein is de voormalige REMU-locatie. Tussen deze locatie en de nog te herinrichten Croeselaan (deelplan zuid) is er de mogelijkheid (op gemeenteground) woningen te realiseren. Dit sluit aan bij de wens de Croeselaan hier op een passende manier met bebouwing te begeleiden en de Dichterswijk af te ronden. Zo ontstaat een vanzelfsprekende overgang tussen het (oorspronkelijke) smalle deel van de Croeselaan en het nieuwe brede deel. Ontwikkeling van deze locatie kan het begin zijn van verdere ontwikkeling van het daarachter gelegen terrein.

Een eerste verkenning laat zien dat er circa 18 beneden-bovenwoningen en circa 26 appartementen kunnen worden ontwikkeld, afhankelijk van de behoefte. Deze woningen kunnen deels in sociale huur en deels in commerciële huursector worden gerealiseerd. De woningen zijn georiënteerd op de Croeselaan en sluiten in architectuur aan op de karakteristiek van de bestaande Dichterswijk.

Er zou een planvorm kunnen worden gekozen waarbij de huidige huurders van de woningen aan de Croeselaan actief kunnen meedenken. Behalve de huurders van de te slopen panden komen ook de huurders van de te transformeren panden voor deze nieuwe woningen in aanmerking. Er moet nog worden onderzocht of en hoe dit te realiseren is.

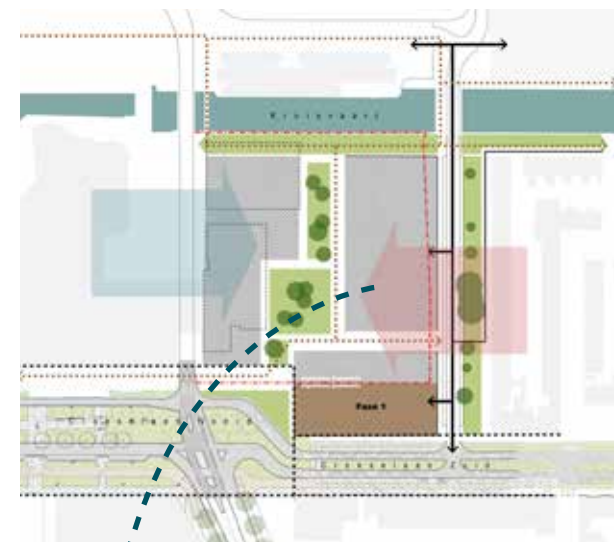
1972: Woningen aan de Croeselaan, ter hoogte van locatie Croeselaan-Jan van Foreeststraat. Daarachter de kantoren van Rabobank.

Huidige eigendomssituatie

- Particulier eigendom
- Gemeentelijk eigendom
- Mogelijk te ontwikkelen woonblok op gemeenteground
- Mogelijke gebiedsontwikkeling op termijn

Mogelijk ontwikkelperspectief >
(op termijn nader uit te werken)

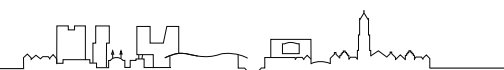
Schaal en stedelijkheid

Afronding Dichterswijk, overgang tussen Dichterswijk en stationsomgeving, begeleiden Croeselaan.

Groenstructuur

Locatie markeert overgang tussen smalle en brede Croeselaan.

Verkenning: ontwikkeling op gemeenteground

Programma

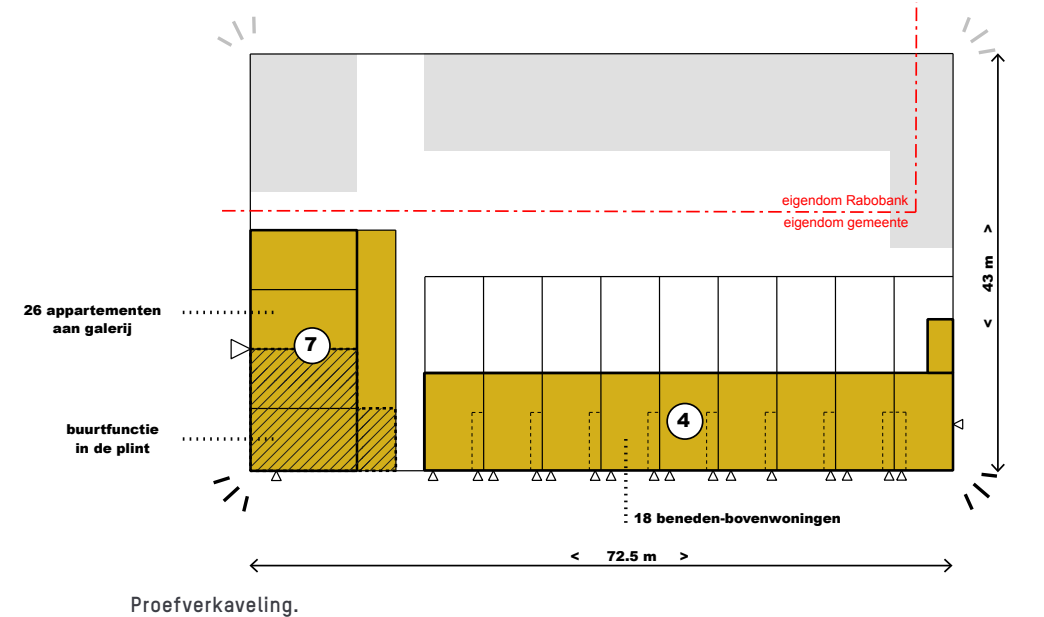
- 18 beneden-/bovenwoningen.
- 26 appartementen aan galerij.
- buurtfunctie in de plint.

Ruimtelijk

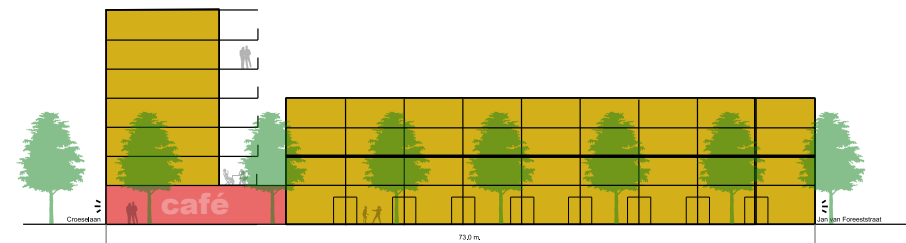
- bouwhoogte 4 tot 7 bouwlagen.
- parkeren: deelautos/op afstand/op straat.

REFERENTIE:
Beneden-bovenwoningen, Hefkwartier Rotterdam.

Proefverkaveling.

Gevelaanzicht proefverkaveling.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

AFBEELDING BIJ WIJKBERICHT OKTOBER 2018

Verzamelde ideeën creatieve inpassing woningen Croeselaan

Croeselaan bij park - Gebruik het dak - Hergebruik materialen - Water in het park - Groene entrees tot park - Minder auto's - Meer groen en water
Nieuwe betekenis woningen - Croeselaan langgerekt park - Woningen behouden - Diep circulair besef - Korenbeurs weg - Gebruik fundamenten

BIJLAGE 2

BEOORDELING INZENDINGEN DOOR SUPERVISIETEAM STATIONSGBIED

Opmerkingen bij voorstel John Körmeling

- Körmeling heeft de opdracht wel heel creatief opgepakt. Er is een nieuw stedenbouwkundig plan gemaakt waarbij Wonderwoods en Amrâth zijn vervangen door een veel groter park. Hoewel er waardering is voor de voorstellen is dit geen realistisch scenario en wordt het niet verder behandeld.

Opmerkingen bij voorstel Kurbin

- Veel bewondering is er voor het prachtige wandkleed dat door Kurbin samen met de bewoners is gemaakt. Door het weglaten van de torens in de (wandkleed)maquette lijkt het park groter. De torens blijven echter wel onderdeel van het plan en daardoor wordt het park in verhouding erg klein.
- De analyse van de grotere schaal van verbindingen in de binnenstad en hoe je dat hier kunt neerleggen is heel interessant. De twee groene straatjes aan de zijanten zijn daarin ook erg sterk. Dit is iets wat in het alternatieve voorstel ook uitgediept zou moeten worden.
- Toevoegen van water in het plangebied in de vorm van een vijver biedt te weinig gebruikswaarde voor een dichtbebouwde en hoogstedelijke omgeving als het Beurskwartier. Het toevoegen van water in de vorm van doorgaand water in het Beurskwartier zou wel interessant kunnen zijn.

Opmerkingen bij voorstel ZUS

- Het Supervisieteam vindt dit de mooiste oplossing. Het plan vraagt natuurlijk wel om nader onderzoek. Hoe exact je het hergebruik van het materiaal neemt is een ontwerp- en financiële opgave. Dit kan passen binnen de opgave voor circulair gebruik van materialen, maar het gaat ook om het gebruiken van de sfeer en het karakter met een nieuwe twist.
- Het letterlijk oprichten van de woningen in een toren is heel mooi, zeker met haar stenige voorkant en glazen zijanten.
- Dit ontwerp geeft antwoord op de bezwaren van de Raad ten aanzien van het verdwijnen van architectuur en woningprogramma. Deze toren past qua woningtype echter wel meer bij de bovenkant van de markt, niet bij sociale huur. De schuine snede door het plan brengt samenhang, het puntige einde van de toren speelt daarin ook een belangrijke rol. Het is wel belangrijk dat het park als gebruikruimte blijft voelen. De toren moet wel ondergeschikt blijven aan de andere torens, dus maak die niet hoger dan de huidige 70 meter.
- Ook is er waardering voor de manier waarop de kruipruimtes als ecologische groene parkgrens worden ingezet.

Opmerkingen bij voorstel Mei Architecten

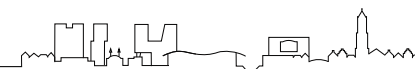
- Interessant aan dit plan is de poging om Croeselaan en park meer tot een geheel te maken. De trap als podium naar het park toe zou een waardevol element kunnen zijn. Gezien de functionele beperkingen kan op de Croeselaan de parkkwaliteit echter niet overtuigend worden neergezet. De Croeselaan is gezien de verkeerskundige randvoorwaarden niet in sterke mate te versmallen. Behalve dan dat ter hoogte van het park wellicht wél parkeerplaatsen weggelaten kunnen worden.

Conclusie

Als Supervisieteam Stationsgebied zijn we enthousiast over de gekozen aanpak van het -door de gemeenteraad- gevraagde onderzoek. Het is een goed idee gebleken om hiervoor een aantal onafhankelijke experts te vragen vanuit verschillende invalshoeken. Dit heeft een bonte hoeveelheid aan ideeën opgeleverd. Het supervisieteam raadt aan om ideeën van ZUS te integreren in het oorspronkelijke plan. Dit kan ten opzichte van de Omgevingsvisie een meerwaarde op leveren. De identiteit van het plangebied als duurzame hoogstedelijke gebiedsontwikkeling wordt hiermee versterkt, terwijl door het opnemen van delen uit de oorspronkelijke gevels tegelijkertijd een eigentijdse verwijzing wordt gemaakt. Daarnaast vindt het Supervisieteam het positief om gehoor te geven aan de voorstellen om het gebied op verschillende manieren verder te vergroenen. Dit maakt het park nog meer onderdeel van het gehele gebied.

Supervisieteam Stationsgebied

Sylvia Karres - Peter van Assche – Ton Schaap

Van: john@kormeling.nl
Aan: [Loef, Aagje](#)
Onderwerp: toelichting stedenbouwkundig ontwerp Croesenlaan Beurskwartier
Datum: donderdag 6 september 2018 12:38:00

Beste Aagje Loef,

Hieronder de toelichting van m'n plan voor het Beurskwartier.

Met vriendelijke groet,
John Körmeling
0620511788

Het ruimtelijk idee:

De 30 m wegbreedte van de Croesenlaan wordt van zuid naar noord gecontinueerd en sluit aan op de Graadt van Roggeveenweg - Westplein en Damstraat.

De vrijgekomen 30m van de Croesenlaan ter hoogte van de Rabo en het Beatrix theater wordt ventweg voor laden/ lossen, reizigers wegbrengen/ ophalen en is bebouwd.

De gebouwen aan de Croesenlaan blijven staan.

De twee geplande plantsoenen in het Beurskwartier zijn samengevoegd tot 1 robuust stadspark (met een theehuis) en is gesitueerd tussen de Jaarbeurs hallen en het Stationsplein.

De stroom mensen vanaf het stationsplein naar de Jaarbeurs is groter dan de stroom mensen vanaf de Moreelsebrug. De monumentale wand van de Croesenlaan blijft bewaard, want het park is

vanaf de brug te zien en is een aantrekkelijke looprichting. Dat is de reden waarom geen nieuwe doorgang nodig is.

De bioscoop, de parkeergarage en het kantoor zijn in het park opgenomen.

Om die reden staat de bioscoop los van de gevel van de Jaarbeurs hallen.

Het stratenplan met z'n lineaire bebouwing is gericht op het park, omarmt de ruimte van het park dat de entree vormt van de Jaarbeurs en de weg is naar het Merwedekanaal.

Een gedeelte van de zuidoost wand van de hallen is met ondiepe bebouwing bekleed.

Details:

De nieuwe straten zijn 20 m breed. De bebouwing gemiddeld 20 meter hoog. Op sommige plaatsen verhoogd tot 90 en 60 m.

Het blok aan de Van Zijlsweg met zijn 4 drive - in woningen wordt gerestaureerd.

De Korenbeurs wordt van zijn oorspronkelijke frivole geveluitbouw voorzien.

Het ruim 160 m lange woon / werkgebouw wordt een bouwblok met een gemeenschappelijke binnentuin van 24 m breed en 130m lang.

Het bouwblok is gemaakt met de kopie van de Rietveldwoningen aan de Erasmuslaan in Utrecht.

De nieuwe straat ervoor heet Rietveldlaan. De gebogen weg is de Van Ravensteynlaan, de diagonaal de Van Doesburglaan.

Het kantoorgebouw aan Croesenlaan 15, pal tegenover het stationsplein, grenzend aan het park, zou tot hotel omgebouwd moeten worden. Zo'n functie past beter in dit gebied.

De Croesenlaan heeft 2 zebrapaden. 1 van 5 m breed bij de Moreelsebrug en 1 van 20 m breed bij het Stationsplein.

De zebrapaden zelf reguleren het autoverkeer, laden / lossen & brengen / halen, op de Croesenlaan. Daarom komen er geen stoplichten.

Algemeen:

Aan de noordzijde van de stationshal en aan de zuidzijde van de Moreelse brug staat over de volle breedte van het spoor een parkeergarage, 2 lagen , 2 km lang.

Alles op loopafstand.

John Körmeling
3 september 2018

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

Toen de bewoners van de Croeselaan mij in het najaar van 2016 om steun vroegen in de strijd tegen het gemeentelijke plan om hun woningen te slopen, moest ik even diep nadenken. Ik kende het plan niet en bovendien wist ik als stedenbouwkundige dat niet elk sloopplan per definitie slecht is. Daarom bezocht ik eerst het openbaar toegankelijke stadslab waar gemeentelijke stedenbouwkundigen mij vriendelijk te woord stonden. Talloze maquettes werden tevoorschijn getoverd en veelvuldig werd verwezen naar documenten op de gemeentelijke website waaruit zou blijken dat het uiteindelijke plan met jan-en-alleman was voorbereid. De bewoners hadden kennelijk wat gemist. Na een week van diepgaande studie heb ik de bewoners gemeld dat ik ze daadwerkelijk zou gaan steunen vooral vanuit de overtuiging dat handhaving van de woningen uiteindelijk tot een beter stedenbouwkundig plan zou leiden. Die steun bestond overigens vooral uit het schrijven van stukjes dat hen verder bracht

in de politieke besluitvorming, een wereld waarin je thuis moet zijn. Soms stonden daar suggesties in voor planaanpassingen maar een kant en klaar plan had ik toen niet. Daarom ben ik blij dat door een verstandige politieke besluit mij nu de kans gegund wordt om een alternatief plan te maken.

Het laat zich raden dat mijn alternatieve plan uitgaat van behoud van vrijwel alle woningen aan de Croeselaan, met bewoners en al. Het gaat ook uit van de stedenbouwkundige visie zoals die op hoofdlijnen door de gemeenteraad is vastgesteld. Waar mijn voorstel in essentie verschilt met het gemeentelijke plan is de visie op de openbare ruimte, op parken in het bijzonder.

Om dichterbij de belevingswereld van de bewoners te blijven heb ik me bediend van vele foto's en fotocollages. Deze tonen niet de perfecte wereld zoals in de 'renders' (computertekeningen) van de hedendaagse ruimtelijke plannen. Mijn plan is immers geen kant-en-klaar-plan maar

een leidende ruimtelijke gedachte (ook wel stedenbouwkundig plan genoemd) op basis waarvan concrete uitwerkingen plaatsvinden. De bijbehorende vrolijke rolmaquette illustreert het nieuwe parkconcept en legt niet de nadruk op de nieuwbouw zoals in de gemeentelijke plannen. Ze vullen elkaar aan.

Utrecht, 30 augustus 2018.

KuRbiN

urban discovery

Paul Kurstjens

Van der Mondestraat 133
3515 BE Utrecht
Tel: (030)2721257
E-mail: kurbin@telfort.nl
Internet: www.kurbin.nl

*Maquette:
ontwerpbureau de 2dames*

*Groepsfoto:
Pet van de Luijngaarden*

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Vele parkjes maken ...

Waar gaat de discussie in wezen over? Over het behoud van de woningen aan de Croeselaan ten behoeve van een park of over een park dat er in rudimentaire vorm al is maar nog niet gezien wordt? Hebben we het over een parkje op een plantekening dat groter lijkt te worden door woningen te slopen of over een reeds aanwezig groot park waar

woningen heel vanzelfsprekend in staan? Het is soms de tekenwijze die mensen op het verkeer de been zet.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

...één groot Croesepark

Door in deze tekening niet de nadruk te leggen op de bebouwing maar op de openbare ruimte zie je dat de Croeselaan belangrijk is voor de ruimtelijke samenhang van het gehele stadsdeel. Met de geplande nieuwbouw op zowel het Jaarbeursterrein als aan het Merwedekanaal kan moeiteloos een structuur ontdekt worden die doet denken

aan een flinke boomstam – de Croeselaan - met zijtakken. De gehele 'boom' noemen we hier het Croesepark.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

Wonen aan de straat

Aan de Croeselaan wonen mensen met hun voordeur aan de straat. Het contact tussen bewoners en voorbijgangers is door de grote huiskamerramen tastbaar. Voetgangers van en naar het station weten dat ze gezien worden. De sociale veiligheid lijkt gewaarborgd. De voorgevels van deze jaren-30 woningen zijn met zorg voor de-

tail ontworpen en hoewel ze niet op de monumentenlijst staan zijn ze desalniettemin een genot voor het oog. Wat krijg je ervoor in de plaats?

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Het gemeentelijke plan – zie 'render' (computertekening) aan de rechterzijde - bevat voornamelijk woningen die zich boven de straat bevinden in appartementencomplexen en woontorens. De ruimtes op de begane grond, in de zogenaamde plinten, worden met kunst en vliegwerk verhuurd (plintenbeheer). De paar woningen die het ge-

meentelijke plan aan de Croeselaan laat staan, zullen, na verhuizing van de bewoners, onderdeel gaan worden van de nieuwbouw, zoals te zien aan het voorbeeld aan de Van Sijpesteijnkade. Zal er dan nog wel gewoond worden aan de straat?

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Door sloop van de huidige woningen aan de Croeselaan wordt in deze gemeentelijke 'render' een park zichtbaar dat de omvang heeft van park Lepelenburg. Het park lijkt heel vanzelfsprekend deel uit te maken van de Croeselaan. Dat de huidige woningen met hun bewoners spelbreker zouden zijn ligt dan voor de hand

om te denken. Maar past deze redenering eigenlijk wel bij een centrumgebied dat het beoogt te zijn (de omgevingsvisie heet immers: Naar een groter centrum)? Anders gezegd: zou je in het historische centrum aan de andere zijde van het spoor ook deugdelijke woningen slopen om een park te maken?

Zichtbare torens

Deze gemeentelijke 'render' laat vooral zien dat de beoogde zichtbaarheid meer verwijst naar ruim opgezette naoorlogse woonwijken dan naar binnensteden. De verwijzing van de gemeente naar park Lepelenburg lijkt uit de lucht gegrepen want dat ligt sinds de ontmanteling van de vestingwerken aan de rand van de binnenstad terwijl

de Croeselaan midden in het nieuwe centrum ligt. Vooral de verschillende torens lijken beter zichtbaar te worden. Is het daarom te doen?

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Komende vanaf de nieuwe voet/ fietsbrug over het spoor zou je warempel denken dat de woningen echt in de weg staan. De Croeselaan wordt momenteel heringericht zoals te zien is op deze foto van 5 mei jongstleden. Inmiddels zijn de bergen zand grotendeels verdwenen en ligt er een nieuw fietspad. De nieuwe bomen in maar liefst vier rijen

dik moeten er nog komen.

Zichtbaar Croesepark

Om een idee te geven van wat twee rijen volwassen bomen visueel doen is deze fotocollage gemaakt. Het meest zichtbaar blijken de bomenrijen zelf te zijn. Het door de gemeente bedachte toekomstige park dat daarachter ligt, zijn, net zoals de huidige woningen trouwens, van hieruit nauwelijks zichtbaar, zeker niet als er vier rijen bomen

komen. En dat is ook helemaal niet nodig want de Croeselaan is immers de 'stam' van het Croesepark waar andere parken en plantsoenen op aantakken. Zo was de Croeselaan overigens ook altijd bedoeld.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

De lange parken van Utrecht

New York heeft zijn Central Park, Amsterdam zijn Vondelpark en Utrecht zijn lange parken. In Utrecht lopen de langste parken rond de oude stad, langs het Merwedekanaal en Amsterdam-Rijnkanaal en om het Máximapark. Daarbinnen en ertussen lopen de andere lange parken die min of meer recht zijn. Ze vormen samen

een ingenieus groensysteem dat vaak door water ondersteund wordt en uitnodigt tot wandelen, fietsen en skaten. Daar maakt het Croesepark als verbindende schakel heel vanzelfsprekend deel van uit.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Het lange park Oude Gracht

Het meest bekende lange park van Utrecht is de Oude Gracht. Deze historische scheepvaartverbinding is met zijn kolossale bomen uitgegroeid tot een toeristische route met parkachtige allures. Mensen wandelen er, varen in een bootje of waterfiets en zitten aan een tafeltje van een consumptie te genieten. Eigenlijk is het gewoon een park ook al

noemen we het een gracht.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

De lange 'stam' van het Croesepark

Hoewel wat minder bekend dan de Oude Gracht mag de Croeselaan, als lange 'stam' van het toekomstige Croesepark, er ook wezen. Het heeft weliswaar geen water maar de bomen in hun strakke gelid geven deze laan een monumentale uitstraling. In de gemeentelijke visie waarin de oude binnenstad gezelschap krijgt van het stadsdeel aan de

Jaarbeurszijde – samen vormen ze het nieuwe grote centrum – wordt het Croesepark de natuurlijke evenknie van de Oude Gracht.

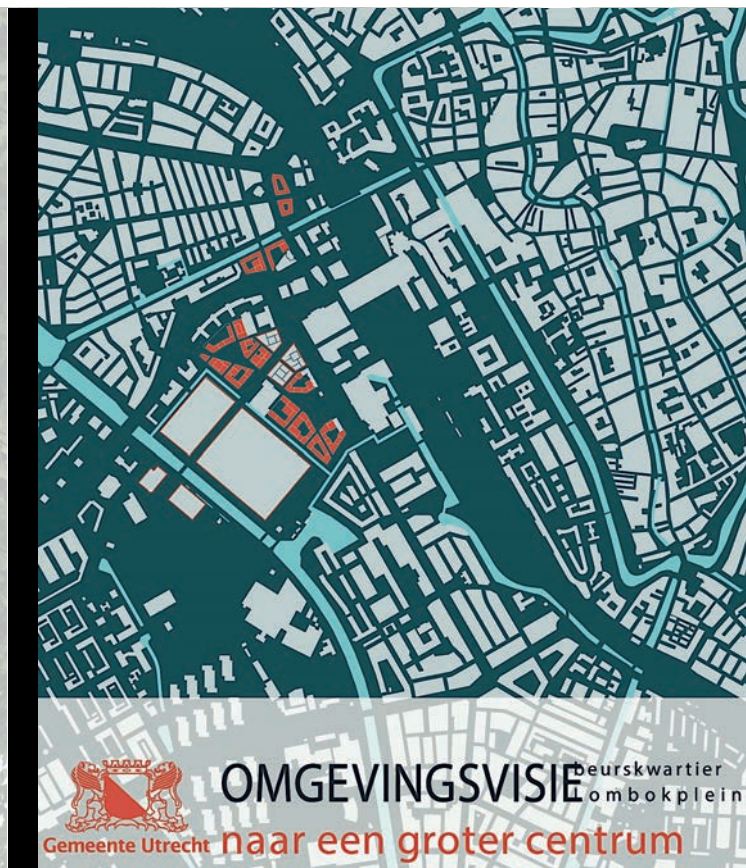
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Croesepark & Kanaalpark

Zoals de Oude Gracht de natuurlijke 'stam' is van de historische binnenstad, zo is de Croeselaan de 'stam' van het nieuwe centrum met zijtakken. Onder andere naar het Kanaalpark (Merwedekanaal en Amsterdam-Rijnkanaal) waar de komende jaren veel nieuwbouw zal verrijzen. De kern van dit verhaal is dat het Croesepark,

zijnde de Croeselaan met alle zijtakken, de aangewezen ruimtelijke structuur is die de boel bij elkaar houdt. Het Croesepark is groter dan je denkt, daar hoeft echt geen woningen voor te slopen aan de Croeselaan.

De gemeentelijke omgevingsvisie die uitgaat van een groter centrum beperkt zich in het ruimtelijk ontwerp tot de Kop van Lombok en het Jaarbeursplein. Om redenen van planexploitatie en juridische grondslag is dat begrijpelijk. De ruimtelijke praktijk is echter een andere. Het nieuwe vergrote stadscentrum aan de Jaarbeurszijde loopt door naar

de aangrenzende woonwijken. De (toekomstige) bewoners aan het Merwedekanaal en de Veilinghaven denken misschien wel dat ze net zoveel bij het centrum horen als bijvoorbeeld de bewoners van de Lange Nieuwstraat.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Lange centrumparken met zijtakken

Voor de bewoners van het toekomstige grote stadscentrum zijn zowel het centraal station met Hoog Catharijne en Jaarbeurs als de lange centrumparken (Oude Gracht en Croesepark) beeldbepalend. Aan beide lange centrumparken zitten zijtakken (straten en stegen) die uitkomen op pleinen, plantsoenen en parken die er allemaal

verschillend uitzien maar samen toch een eenheid vormen. Het zijn in figuurlijke zin twee grote bomen met forse stammen en zijtakken.

zijtakken

De zijtakken van het lange park in de historische binnenstad bestaan uit smalle straten en stegen die in sommige gevallen uitkomen op pleinen waar een toren staat, zoals de Domtoren en de Neudeflat. Vanuit het lange park Oudegracht zie je de bomen van het Domplein en de Neude al staan. In het ene geval ga je onder een toren door, in het an-

dere geval valt de toren pas goed op als je op het plein staat. De eerlijkheid gebied te zeggen dat je de Neudeflat ook ziet vanaf de westzijde van de Oudegracht.

Uiteraard zijn het Domplein en de Neude vooraleer stadspaleinen. Maar als je goed kijkt zie je in de zomer dat ze als park gebruikt worden. Men wandelt onder de bomen, zit op terrasjes en je kunt er zelfs aan beachvolleybal doen. De torens neem je dan voor lief, soms prettig voor enige schaduw en een fris windje.

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Van Zijstweg, ofwel...

Ook het Croesepark heeft zijtakken. Die zijn wat ruimer uitgevallen dan aan de binnenstad zijde. De Van Zijstweg is er zo eentje die er op dit moment vooral uit ziet als verkeersader. Met het terugdringen van het autoverkeer – de parkeerplaats van de Jaarbeurs verdwijnt bijvoorbeeld - kan daar natuurlijk verandering in komen. Daar is

ook alle reden toe want de bewoners uit dit stadsdeel die richting centraal station gaan (te voet dan wel fietsend) zullen hieraan voorbij moeten.

zijtak Croesepark, naar...

Dat biedt een uitgelezen kans om deze zijtak te voorzien van water als 'ruimtelijk bindmiddel' tussen het Merwedekanaal, de Veilinghaven en de andere zijtakken van het Croesepark. Niet de Croeselaan heeft water maar zijn zijtakken, zoals de Oudegracht water heeft maar zijn zijtakken niet.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

de Veilinghaven, naar...

Met de realisatie van de Veilinghaven heeft de gemeente laten zien hoe belangrijk water is voor de beleving van de stad. Het is een mooi stukje stad geworden dat als onderdeel van het Croesepark met zijn stam en zijtakken heel vanzelfsprekend deel uitmaakt van het nieuwe grote stadscentrum.

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

het Merwedekanaal

Met de nieuwbouw aan het Merwedekanaal maakt ook deze nieuwe woonbuurt via de zijtak van de Van Zijstweg deel uit van het nieuwe grote stadscentrum.

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Zijtak Jaarbeurs

Een andere zijtak van het Croesepark is de toegang naar de Jaarbeurs. Deze is, net zoals de Van Zijstweg, nogal ruim bemeten. De plantenbakken dienen nu als ruimtelijk 'vulmiddel' waar je overigens lekker op de rand kunt zitten. Zou het introduceren van een waterpartij als onderdeel van het Croesepark met zijn waterrijke zijtakken,

geen betere invulling zijn?

Dat zou een permanente ijs-
baan kunnen zijn zoals op het
Museumplein in Amsterdam
waar bezoekers in de zomer op
het randje van een vijver zitten
zonder te beseffen dat er in de
winter op geschaatst wordt. En
de nieuwe zitranden sluiten
prima aan op de reeds aanwezige
zitranden. Hier komt de wereld
van de Jaarbeursbezoekers en

toekomstige omwonenden prima
samen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

Nieuwe zijtak Veemarktstraat

Minder ruim bemeten dan de Van Zijstweg en het Jaarbeursplein, maar minder krap dan de straten en stegen uit de binnenstad, kunnen de twee nieuwe zijtakken naar het nieuwe park op de huidige Jaarbeursparkeerplaats onderdeel gaan vormen van het grote Croesepark. De Veemarktstraat is er daar een-tje van. Met het aanbieden van

een nieuwe parkeergelegenheid elders voor de huidige bewoners kan daar iets moois van gemaakt worden.

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Hier kan de belofte van het nieuwe park in gang gezet worden met bijvoorbeeld een knotwilgenlaantje dat verwijst naar het poldergebied dat hier tot de 19e eeuw aanwezig was. En met een klassiek beeld, gepikt van het Vondelpark in Amsterdam, wordt de relatie met de Croeselaan duidelijk gemaakt.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

Nieuwe zijtak Croesepark

De andere zijtak komt ter plekke van het café/restaurant De Korenbeurs, inmiddels Uncle Jim geheten. De sloop hiervan doet in vergelijking met andere sloopvarianten het minste afbreuk aan het huidige wonen met voordeuren aan de straat. En voor een nieuw café/restaurant is meer dan voldoende plintruimte beschikbaar in de nieuwbouw waar

plintmanagement in het leven wordt geroepen om de plinten gevuld te krijgen. In tegenstelling tot de voorgaande zijtak, de Veemarktstraat, krijgen we door sloop te maken met twee blinde zijgevels.

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Met verwijzing naar een groen woonproject in het centrum van Eindhoven kunnen hier groene zijgevels gemaakt worden die de entree naar het park beklemtonen. De huidige bewoners krijgen er nieuwe ramen bij en ook meer licht binnen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

Van achter- naar voorkant

Aan de achterzijde van de woningen aan de Croeselaan ligt nu een parkeerplaats van de Jaarbeurs waar het gemeentelijke plan voorziet in nieuwbouw met een park. De bestaande woningen tonen zich hier van hun achterzijde met een blinde muur dat er weinig fraai uitziet. Uit de volgende dia's zal blijken dat met name de combinatie van de schutting met

parkeerplaatsen zorgdraagt voor een armoedig beeld. Aan beide valt wat te doen.

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Lepelenburg

Met verwijzing naar het park Lepelenburg kan met een groene aankleding van de blinde muur c.q. schutting en wat volwassen bomen met een grasveld al een aangename zonnige plek gecreëerd worden. De achterkanten van de woningen raken dan vrijwel buiten beeld terwijl de Rabobank prominent aanwezig blijft. Uiteraard kan niet het

gehele park Lepelenburg hier gerealiseerd worden want dan zouden we de woningen moeten slopen. Het mooiste stukje van park Lepelenburg kunnen we hier echter wel kwijt.

Griftpark

Er kan ook gekozen worden voor een park met vijver zoals in het Griftpark waar het water opgepompt wordt uit de lagergelegen Grift. Gezien het grondwaterniveau bij de Jaarbeurs zal ook hier het water op hoogte gebracht moeten worden waarna het kan afwateren richting Veilinghaven. Deze vijver creëert door zijn weerspiegeling ruimte waar-

door de bestaande woningen en glanzende kantoorbouw verder weg lijken dan in werkelijkheid het geval is. Uiteraard dient deze vijver ook voor de opvang van het regenwater dat van de daken afkomt. En als waterrijke zijtak hoort het vanzelfsprekend bij het grote Croesepark.

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

Kromhoutpark Tilburg

Met het Kromhoutpark in Tilburg als voorbeeld zou ook een combinatie bedacht kunnen worden van de Utrechtse parken Lepelenburg en het Griftpark, een grasveld om op te liggen en een vijver om naar te kijken. De bestaande bebouwing, van zowel baksteen als glas, vormen hier een passende coulisse, voorbij de mooi-lelijk-discussie. Ook

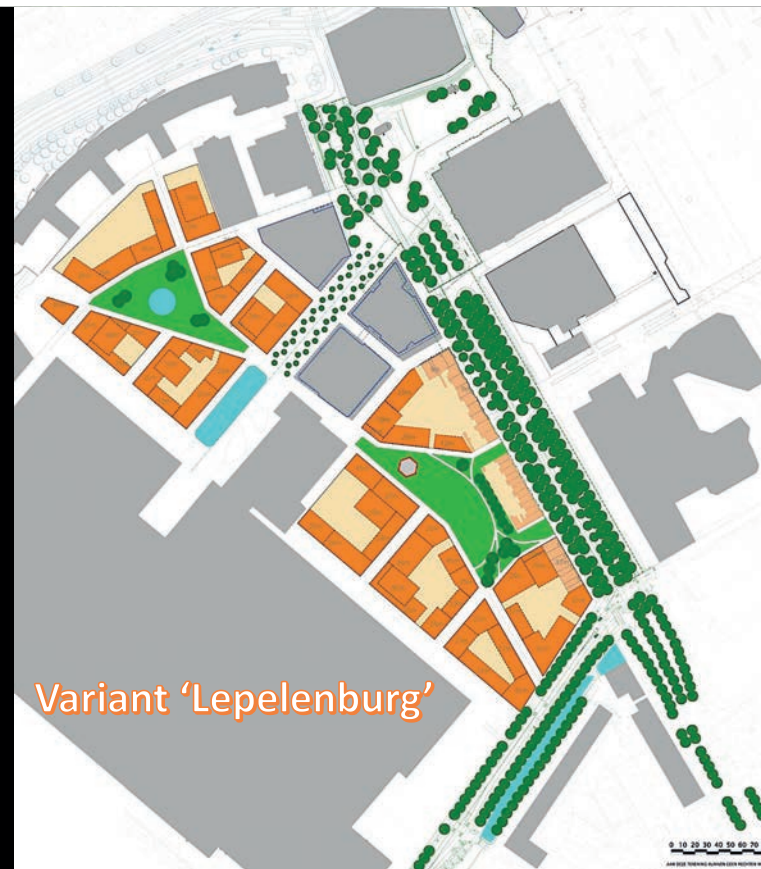
deze waterrijke zijtak past prima in het grote Croesepark.

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Om het Croesepark voor elkaar te krijgen zijn slechts een paar aanpassingen van het gemeentelijke verkavelingsplan nodig. Allereerst blijven de jaren-30 woningen, met uitzondering van café/restaurant De Korenbeurs/ Uncle Jim, gewoon staan. Dat geldt zowel voor de bebouwing als voor de achtertuinen en schutting. De bewoners blijven

er wonen en de particuliere eigenaren en corporatie voelen zich dan wellicht aangesproken om de boel op te knappen. Dat geldt overigens niet voor het nieuwere woonblok recht tegenover de Rabobank waar het gemeentelijke plan intact blijft. Dit betekent dat alleen het noordelijke bouwblok uit het gemeentelijk verkavelingsplan aanpassing behoeft.

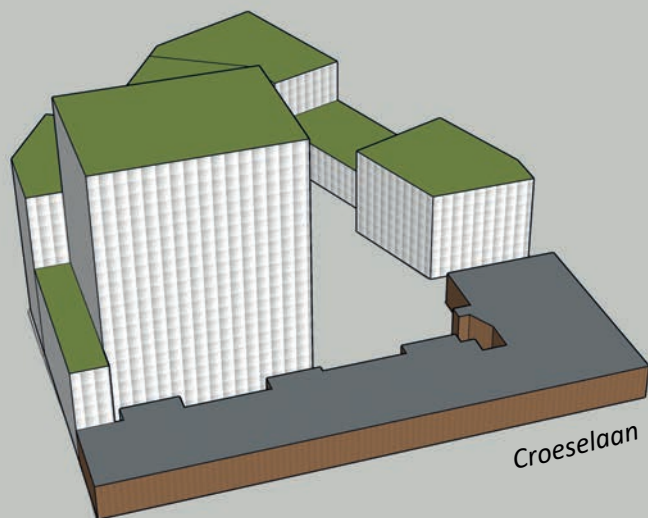

Variant 'Lepelenburg'

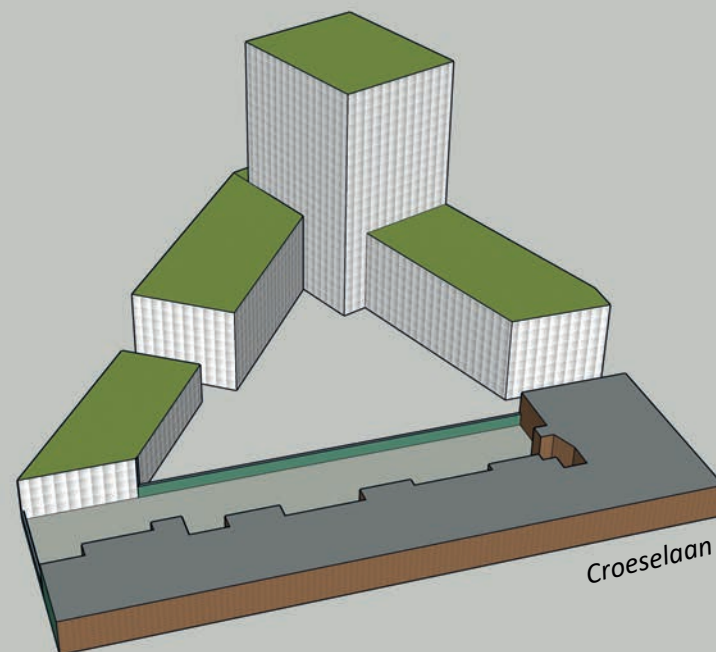
In de navolgende alternatieven is ongeveer hetzelfde woonvolume voor de nieuwbouw aangehouden als in het gemeenteplan. De nieuwbouwwoningen zijn echter wel anders gerangschikt zodat de bestaande woningen zo min mogelijk last hebben van inkijk en schaduw van de nieuwbouw. In variant 'Lepelenburg' is te zien hoe dat uitpakt. Dit is een volle-

dig groene variant die eigenlijk niet goed past bij de waterrijke zijtakken van het Croesepark.

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Gemeentelijke verkaveling

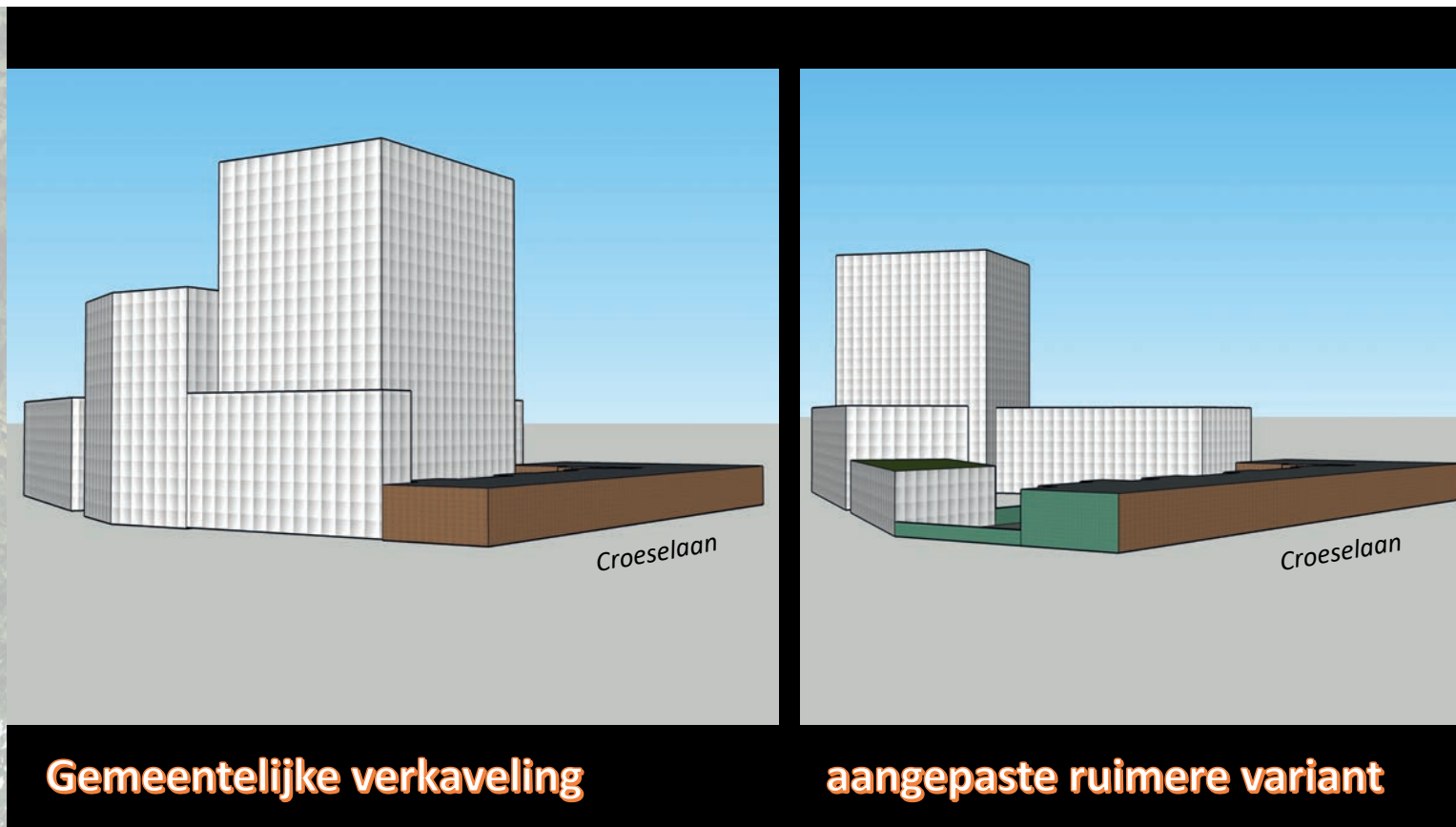

aangepaste ruimere variant

Omdat alle woningen aan weerszijde van café/restaurant De Korenbeurs/Uncle Jim gehandhaafd blijven wordt het noordelijke bouwblok iets groter. Dat schept ruimte om het gegeven woonvolume anders te ordenen opdat de privacy van de huidige bewoners zo min mogelijk aangetast wordt. Door het hoogste gebouw (in deze tekening) naar achteren

te plaatsen zal de schaduwval minimaal zijn voor zowel de te handhaven woningen als de nieuwbouw.

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

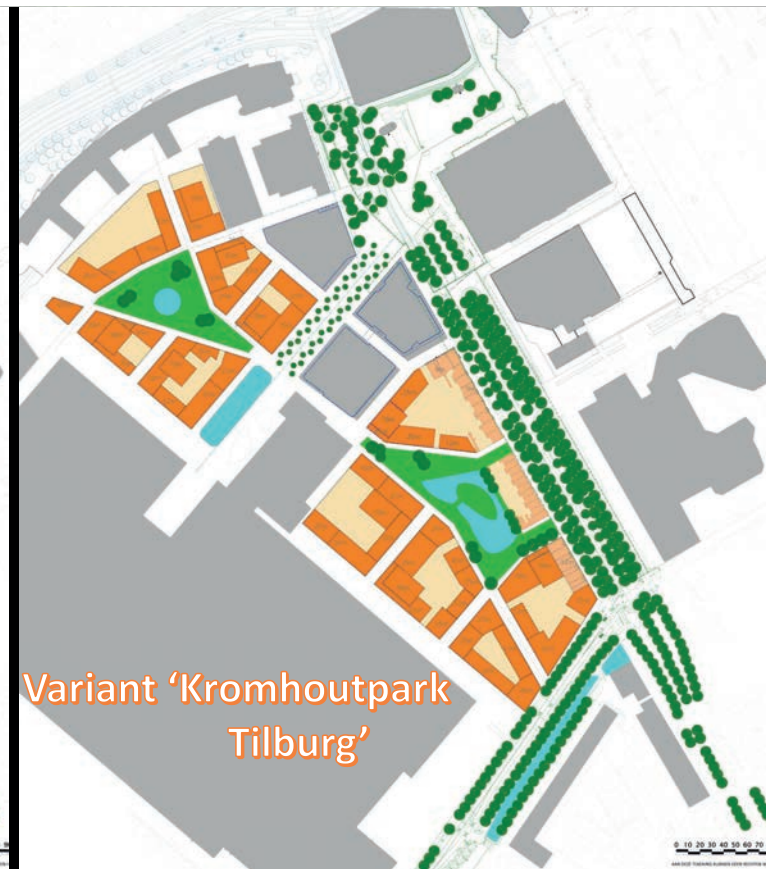

Deze nieuwe ordening van het bouwblok zorgt er tevens voor dat de nieuwe entree c.q. zijtak naar het park achter de bestaande woningen met groene zijgevels een meer menselijke schaal krijgt dan in het gemeentelijke verkavelingsplan het geval is. Dat is nodig om de voetgangers van de Croeselaan te verleiden om naar de nieuwbouw daarachter

te gaan.

Variant 'Griftpark'

Variant 'Kromhoutpark Tilburg'

Het gemeentelijke verkavelingsplan met gesloten bouwblokken doet suggereren dat de binnenterreinen een groen karakter hebben en meedoen met het openbare groen in de omgeving. Het is echter de vraag of dit een realistisch perspectief is want de binnenterreinen met de hoogbouw eromheen doen zich meer voor als bewonerstuin dan

als openbaar groen. Bovendien zal de groene invulling van de binnenterreinen afhankelijk zijn van de opvattingen van de toekomstige ontwikkelaars en bewoners. In de hier getoonde varianten ligt daarom de nadruk op de daadwerkelijk openbare groengebieden, het Croesepark met zijn zijtakken. In de variant 'Griftpark' is de vijver prominent

aanwezig en vindt het chillen in de randen plaats waardoor de plinten kans maken om horeca aan te trekken. In de variant 'Kromhoutpark Tilburg' wordt zowel het chillen op een schiereiland als aan de randen bevordert. Beide waterrijke varianten passen prima in het concept van het Croesepark.

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Dit bouwblok zal conform het gemeentelijke verkavelingsplan ontwikkeld worden. Aan de rechterzijde bevindt zich de toekomstige zijtak van het Croesepark, de Veemarktstraat.

Prille zijtakken

Terwijl de gemeentelijke ontwerpers zich waarschijnlijk nog niet bewust zijn van het simpele gegeven dat het Croesepark een samenhangend stelsel is van een stam met zijtakken, worden de nieuwe zijtakken toch als zodanig vormgegeven. En hoewel het groen nog wat pril is en er best wel wat meer aangeplant kan worden, om nog maar te zwijgen

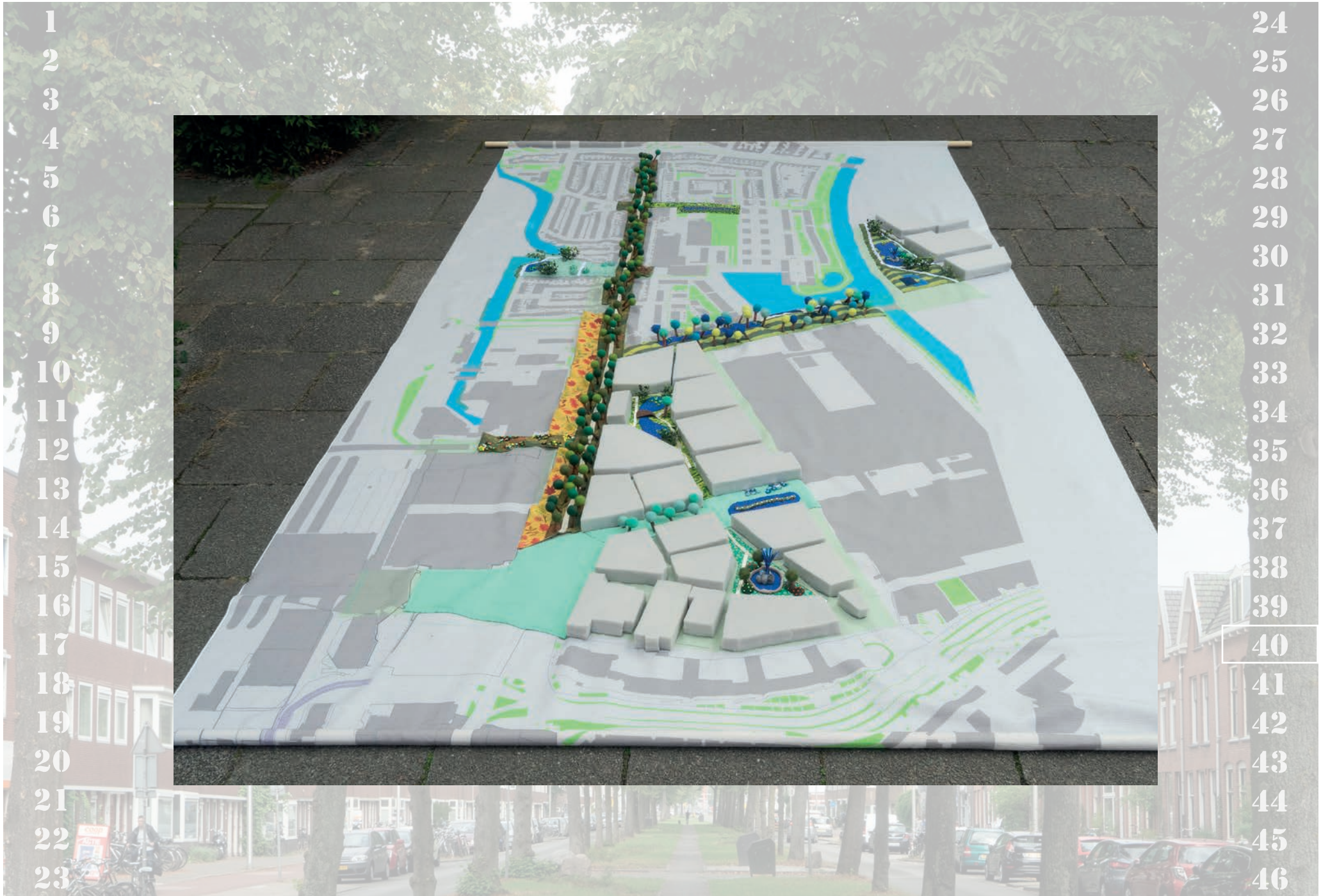
van het water dat ontbreekt, is de bedoeling goed.

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

Even verder op naar het zuiden, waar de nieuwbouwplannen van het Jaarbeursterrein ver vandaan liggen, valt nog wel wat te verbeteren c.q. te ontwikkelen aan de zijtakken van het Croesepark. Misschien komt het nog, maar het zou zeker geen kwaad kunnen om dit deel alvast mee te nemen in de planvorming. Het Croesepark is er immers al!

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

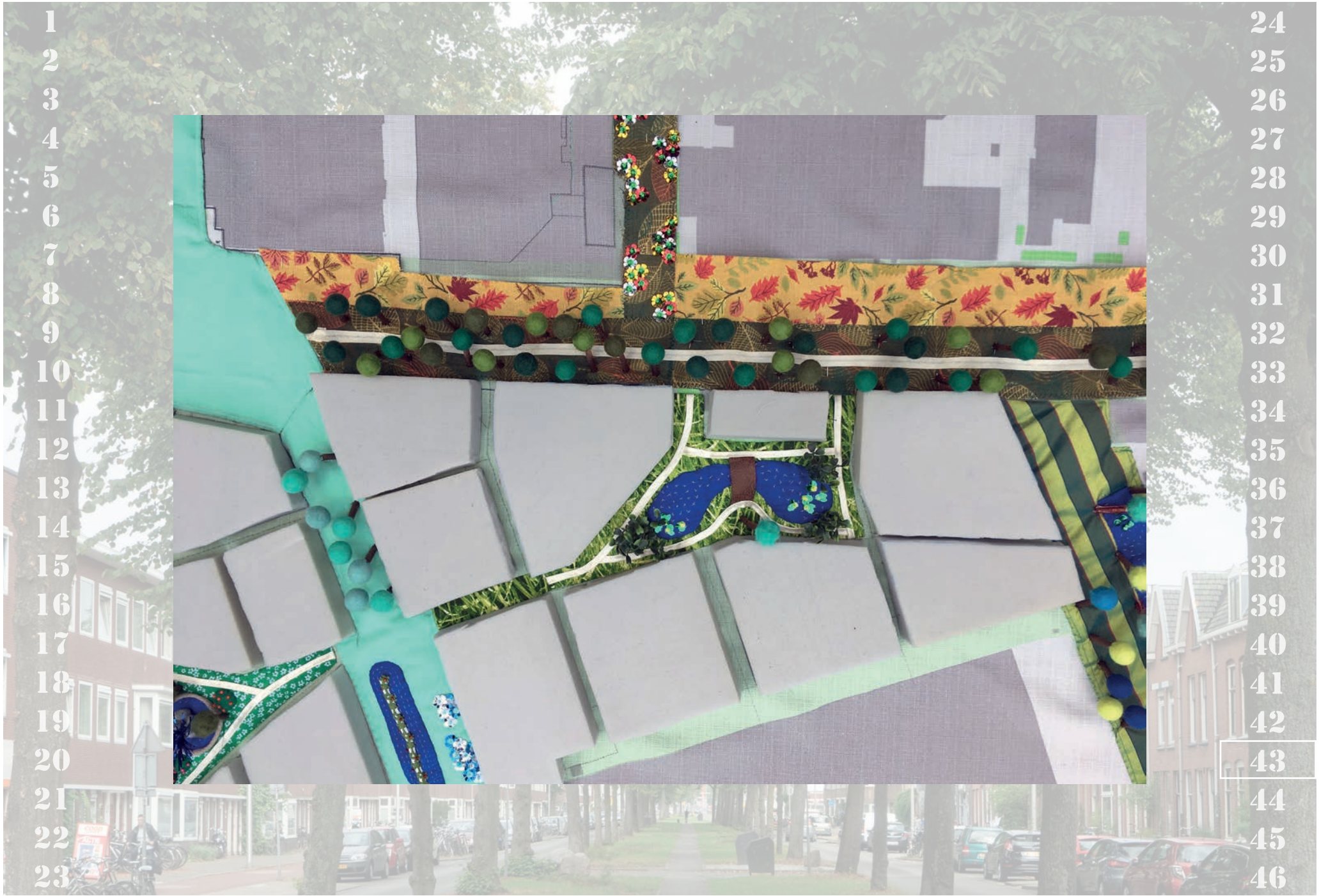

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46

CREATIEVE INPASSING PANDEN CROESELAAN

UTRECHT

01.09.2018

In het centrum van Utrecht zal in de nabije toekomst het gebied tussen de Jaarbeurs en het centraal station transformeren tot een nieuwe binnenstedelijke wijk: het Beurskwartier.

Om deze ontwikkeling mogelijk te maken zal een deel van het Jaarbeursterrein herontwikkeld worden en dient een aantal bestaande gebouwen te worden afgebroken.

Het Beurskwartier wordt straks grotendeels begrensd door de Croeselaan; een lange brede groene laan evenwijdig aan het spoor. In de huidige planstelling wordt een deel van de bebouwing aan de Croeselaan geïntegreerd in de nieuwe bebouwing maar zal er ook een deel verdwijnen.

Eén van de delen die zal moeten wijken voor de plannen bevindt zich op de plek van het nieuwe stadspark. Door hier een blok van 31 woningen af te breken wordt het park zichtbaar en bereikbaar vanaf de Croeselaan.

In de Utrechtse politiek zijn er naar aanleiding van deze plannen vragen gesteld, waarbij er is verzocht om nog eens kritisch te kijken naar de noodzaak om deze woningen ter hoogte van het park af te breken en te laten onderzoeken of er niet een (substantieel) deel van deze woningen behouden kan blijven zonder afbreuk te doen aan het nieuw geplande park.

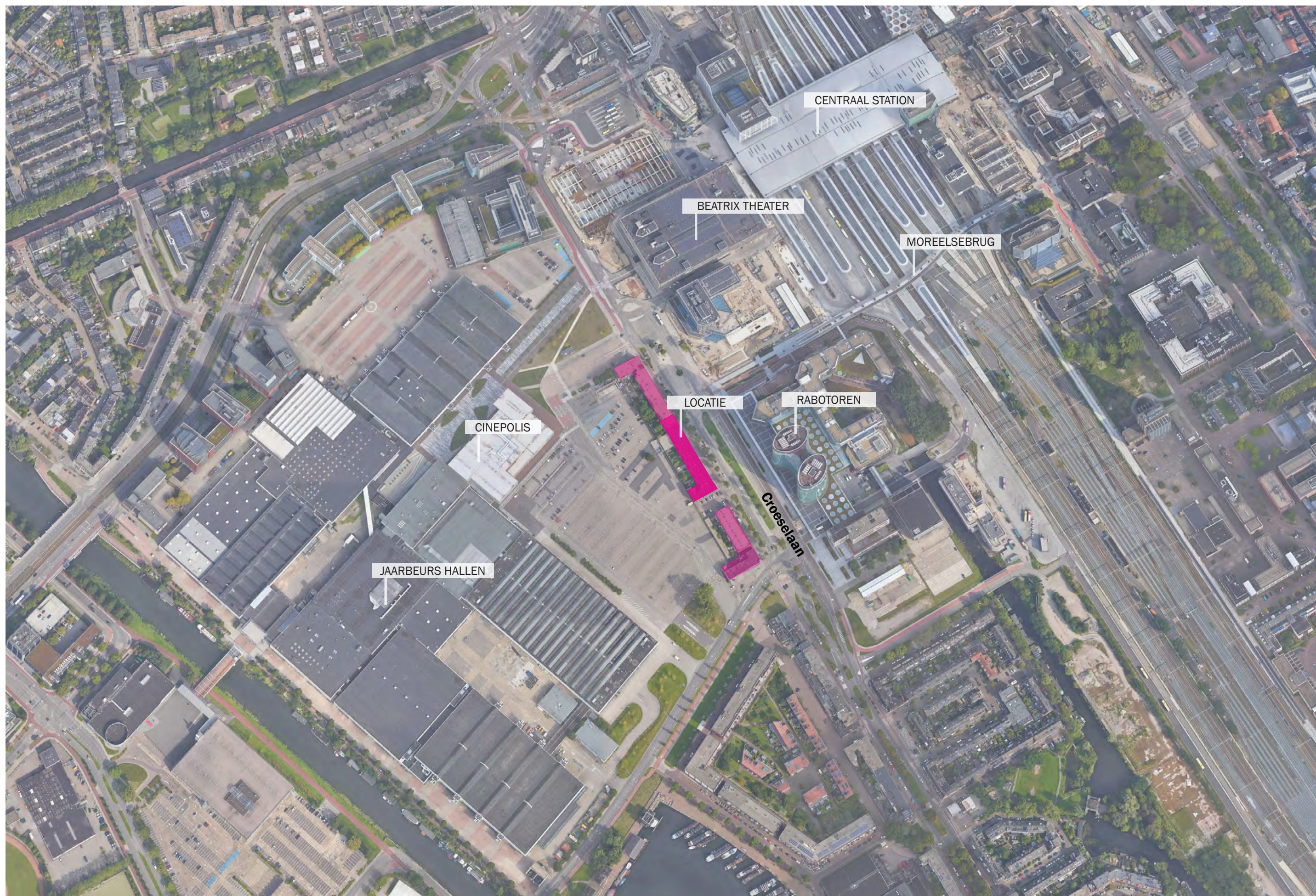
Mei architects and planners is gevraagd om als één van vier externe experts, waaronder een landschapsarchitect, een externe stedenbouwkundige en een kunstenaar, deze situatie te onderzoeken en haar ideeën voor deze situatie te presenteren.

In dit boek presenteren wij u dan ook met trots onze visie op de opgave, waarbij wij een geïntegreerde oplossing voorstellen waarin wonen, recreëren en oud en nieuw hand in hand gaan in het nieuwe Utrechtse Beurskwartier!

Mei architects and planners - 1 september 2018

01	INTRODUCTIE OPGAVE	4
02	CONTEXT	9
03	CONCEPT	15
04	MEI ARCHITECTS AND PLANNERS	25

INTRODUCTIE OPGAVE

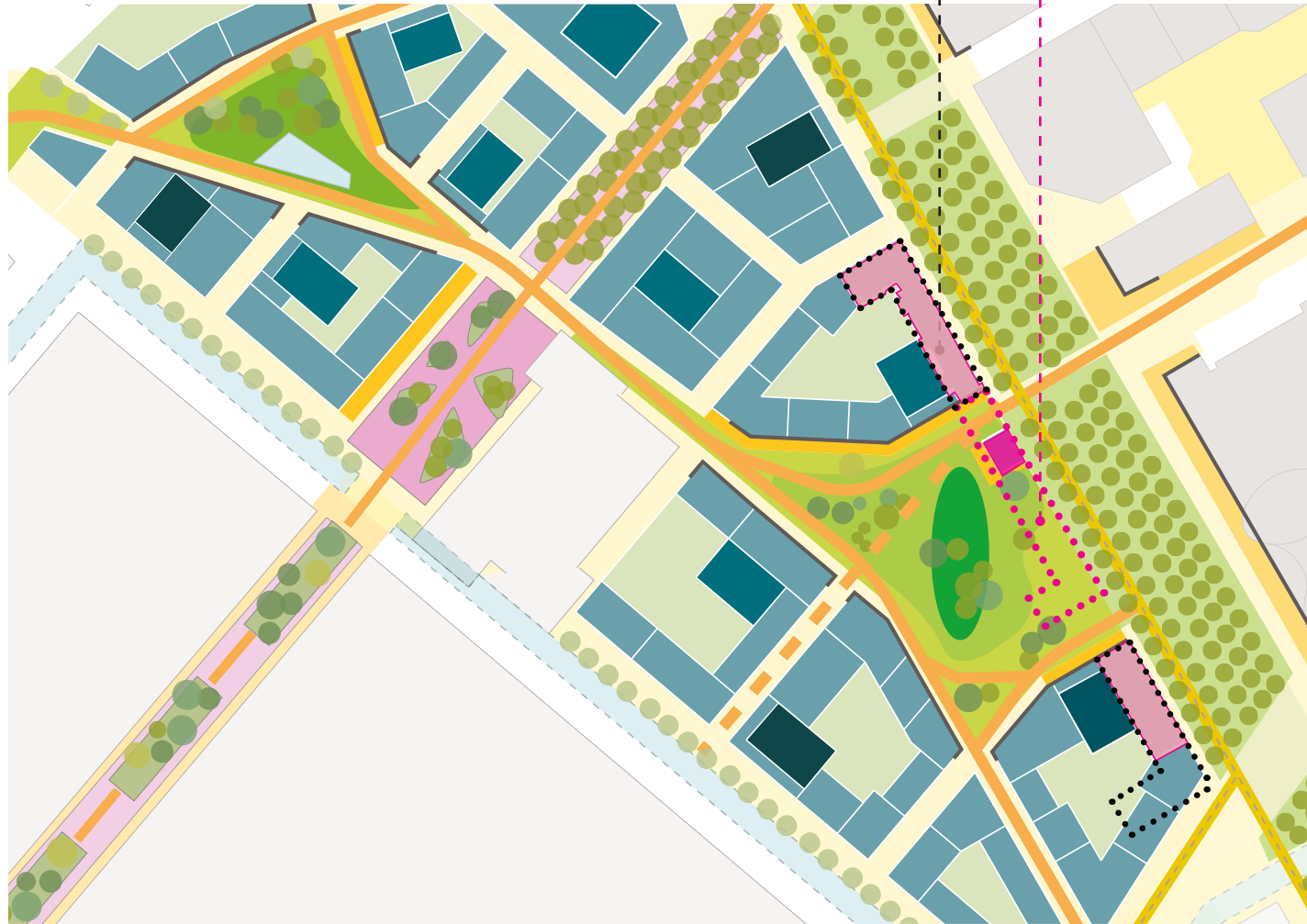
Bestaande bebouwing Croeselaan 75-111

Onderzoeksgebied

Bestaande bebouwing Croeselaan 75-111 die wordt geïntegreerd in het nieuwe bouwblok

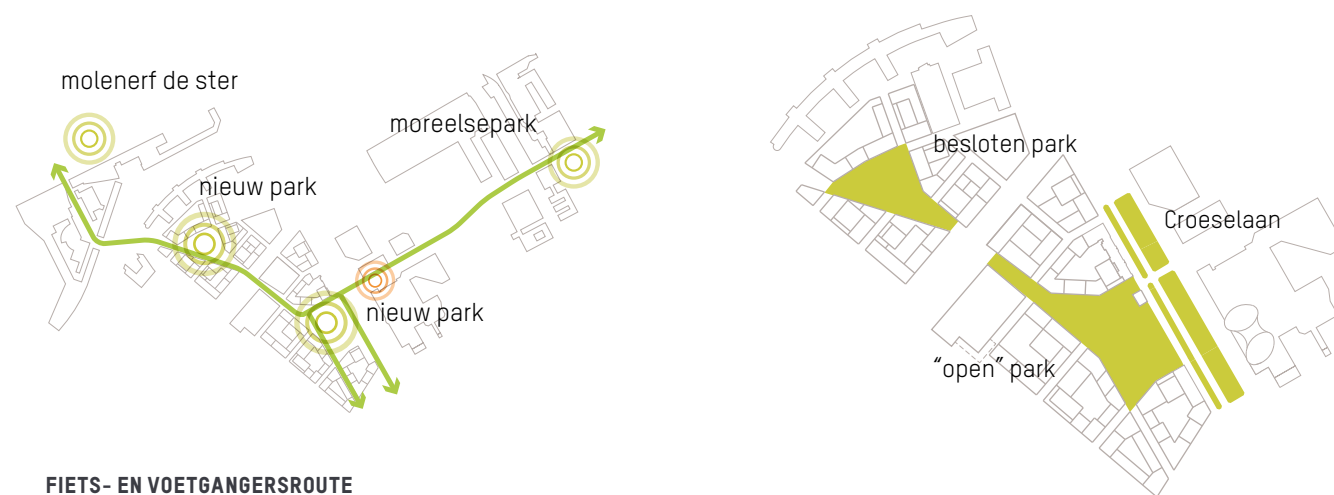
Onderzoeksgebied: in het huidige plan verdwijnen 31 woningen om het park te openen richting de Croeselaan

Omgevingsvisie Beurskwartier Masterplan

Omgevingsvisie Beurskwartier | groenstructuur

FIETS- EN VOETGANGERSROUTE

Buurtpark (omsloten) | referentie project Londen

Stadspark (open) | referentie project Lepenburg Utrecht

In het beurskwartier komen 2 parken: een buurtpark en een stadspark. Om het stadspark te kunnen openen naar de Croeselaan verdwijnen 31 woningen, de overige bestaande woningen aan de Croeselaan worden geïntegreerd in de nieuwe bouwblokken en dienen als entrees, voorzieningen en nieuwe wooneenheden.

A 2017 / 69

Amendement: Creatieve inpassing panden Croeselaan

De Raad van de Gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 7 december 2017, ter besluitvorming over de Omgevingsvisie Beurskwartier en Lombokplein,

Constateerend dat:

1. Met het voorliggende besluit groen en ca. 3000 woningen, waarvan ca 600 sociale huurwoningen, worden toegevoegd aan het Beurskwartier;
2. Om dit te realiseren er 62 bestaande woningen aan de Croeselaan met een andere functie of een andere woonvorm worden ingepast in de te realiseren nieuwbouw;
3. Voor het creëren van een open verbinding van het park met de Croeselaan de sloop van 31 woningen aan de Croeselaan/Veemarktstaat (1-9) in dit raadsbesluit wordt voorgesteld.

Overwegende dat:

- De sloop van deze woningen niet alleen een verlies is voor de huidige bewoners, maar ook een cultuurhistorisch verlies;
- Bij de belangenafweging voor het realiseren van het park in constatering 3 stedenbouwkundige en kwalitatieve argumenten moeten worden gewogen in relatie tot het belang van de cultuurhistorische waarde van de woningen en het belang van de bewoners;
- De belangenafweging voor het aankopen van de woningen onder constatering 2 van een andere orde is, omdat deze essentieel zijn voor het realiseren van de verdichtingsopgave bij constatering 1;
- Bij de ontwikkeling van dit gebied belangrijke uitgangspunten zijn:
 - kwalitatieve openbare ruimte,
 - zichtbaarheid van het park,
 - verbinding met de omgeving
 - doorwaadbaarheid van het gebied.
- Er naast bewoning vanuit een creatieve blik ook andere functies te bedenken en mogelijk zijn die bijdragen aan het behoud van het karakter van de Croeselaan.

Besluit:

Beslispunt 2 te wijzigen in:

2. De Omgevingsvisie Beurskwartier en Lombokplein inclusief bijlagen vast te stellen, met de aanvullende opgaven:

2a. Zo spoedig mogelijk of uiterlijk bij de vaststelling van het SPVE legt het college een integrale afweging (ruimtelijk, programmatisch, financieel) voor aan de gemeenteraad met tenminste twee stedenbouwkundige modellen ter hoogte van het park met bebouwing aan de Croeselaan:

- het model uit de Omgevingsvisie Beurskwartier en Lombokplein;
- een gelijkwaardige uitgewerkte variant met het behoud van alle of een substantieel deel van de panden inclusief een park, waarin door meerdere deskundigen aangedragen bruikbare creatieve voorstellen zijn verwerkt. Het behoud van de woonfunctie van de panden wordt daarbij uitdrukkelijk als mogelijkheid opengehouden.

2b. Het besluit over het deels slopen dan wel inpassen van de 31 woningen die in de visie plaats maken voor het park aan de Croeselaan pas te nemen nadat gekozen is voor een stedenbouwkundig model zoals beschreven bij 2a.

GroenLinks
P. van der
Linden

Uv
W. Schipper

Tim Schipper
SP

W. van der
Kroon
D66

Uitvraag:

- het 'creatief inpassen' van de bestaande panden aan de Croeselaan, die in de huidige planstelling verdwijnen, in het nieuw te realiseren stadspark, waarbij kwalitatieve, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarden worden afgewogen en er wordt gestreefd naar behoud van een substantieel deel van de bebouwing.

Uitgangspunten

- rekening houden met cultuurhistorische waarde bebouwing
- maken van kwalitatieve openbare ruimte
- goede zichtbaarheid / herkenbaarheid park vanaf Croeselaan
- optimale langzaamverkeersroutes door het gebied
- optimale doorwaadbaarheid / verbinding met omgeving
- streven naar behoud van een substantieel deel van de 31 bestaande woningen
- naast bewoning ook eventuele andere functies mogelijk

CONTEXT

sociale huurwoningen (boven-benedenwoningen)
Bouwjaar 1938
architect: Peter van der Wart

cafe-restaurant
Bouwjaar 1932

koopwoningen (portiek)
Bouwjaar 1937
architect: Peter van der Wart

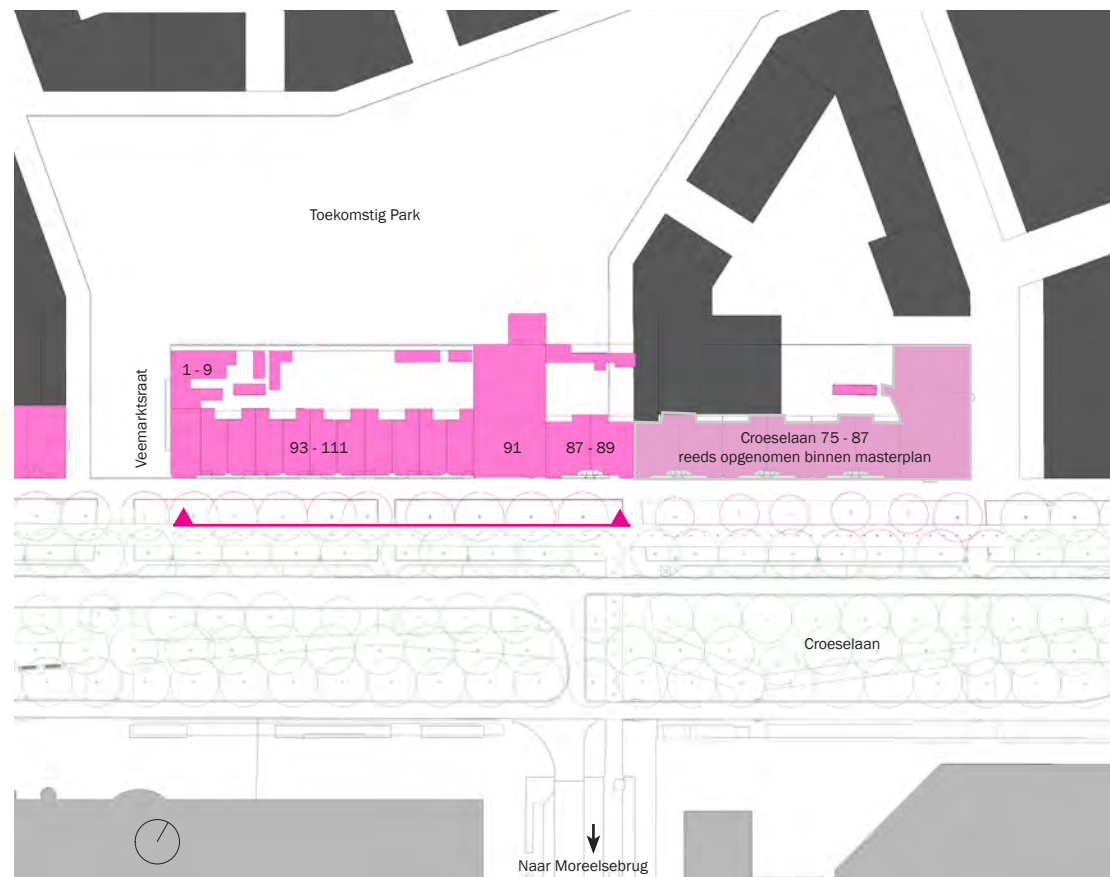
Croeselaan 93 - 111

Croeselaan 91

Croeselaan 87 - 89

Aanzicht bebouwing vanaf Croeselaan

Bestaande bebouwing geplande nieuwbouw beurskwartier

Luchtfoto achterzijde bouwblok

Zicht vanaf Rabotoren op bebouwing Croeselaan met bebouwing Jaarbeurs en bioscoop in achtergrond

Aanzicht bebouwing vanaf Croeselaan met rechts Cafe Restaurant de Korenbeurs (nu Uncle Jim's)

Achterzijde woonblok met Rabotoren op achtergrond en huidige parkeerterrein op voorgrond

cafe/ restaurant aan de Croeselaan in 1928 (rechts)

cafe/ restaurant 'de Korenschoof' in 1928

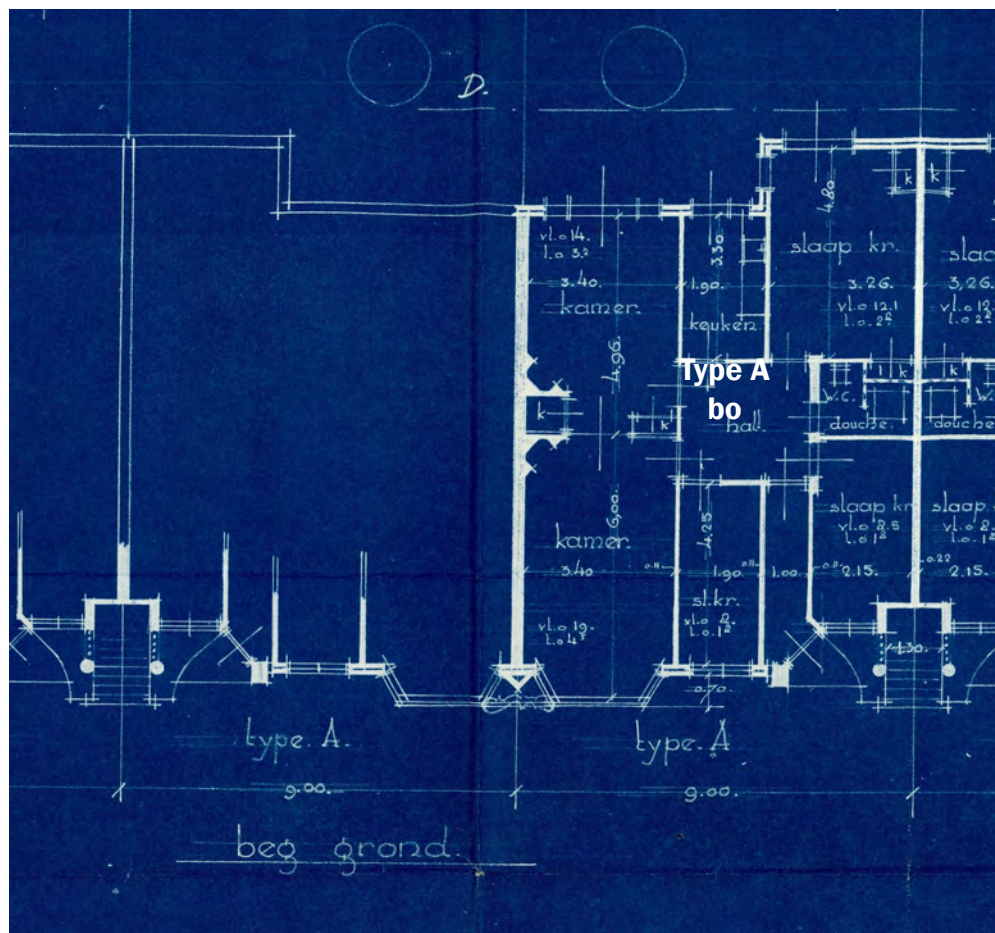
huidige situatie met later toegevoegde erker en dakranden

zicht op de achterzijde van de woningen aan de Croeselaan in 1939

straatbeeld Croeselaan in 1939 met rechts de nieuwe woningen aan weerszijden van het cafe-restaurant

Begane Grond

Portiekwoningen in onderzoeksgebied (koop):

Type A beneden:	2x	5 kamer	Ca 95 m2
Type A midden:	2x	5 kamer	Ca 95 m2
Type A Boven:	2x	5 kamer	Ca 95 m2

Totaal 6x

Eigenschappen

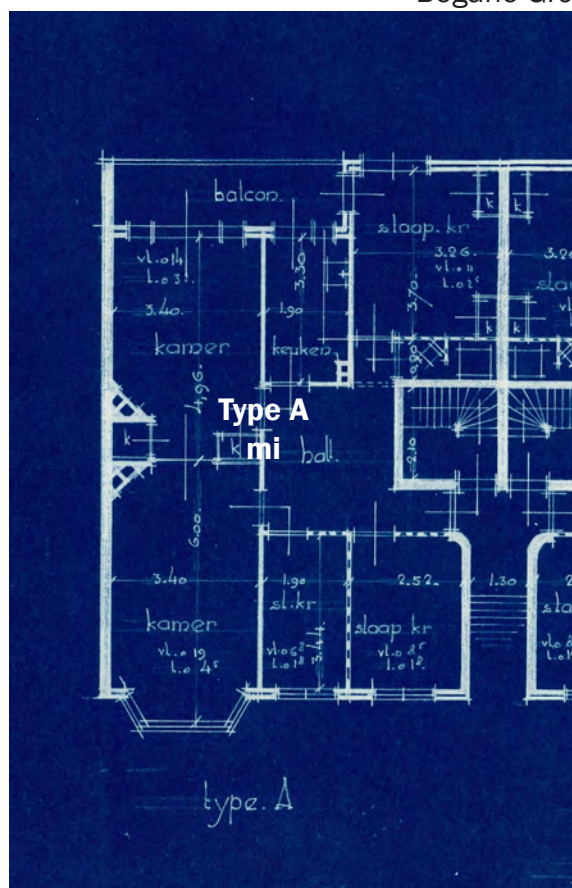
Architectuur Delftse school

Baksteen 'Utrechts plat'

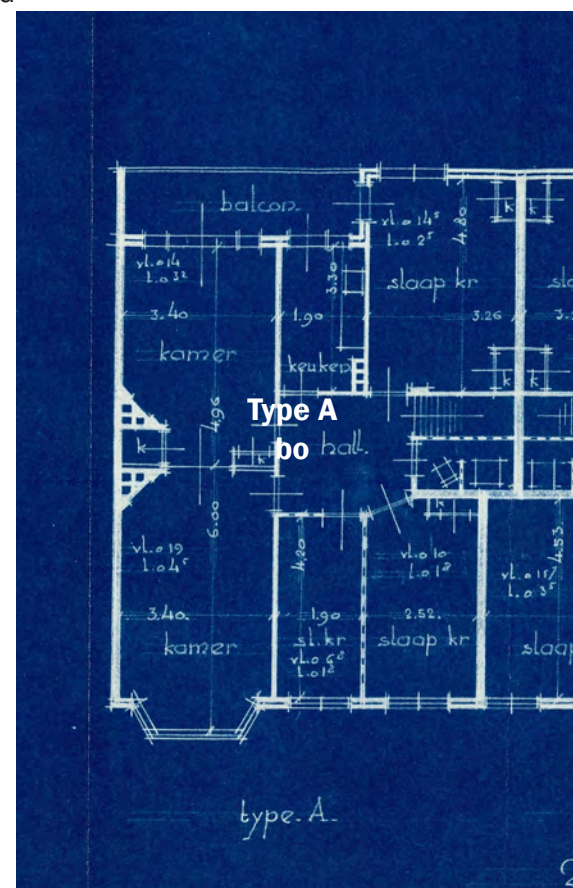
Zorgvuldig gedetailleerde gevels

hoog opgaande bogen in de portieken

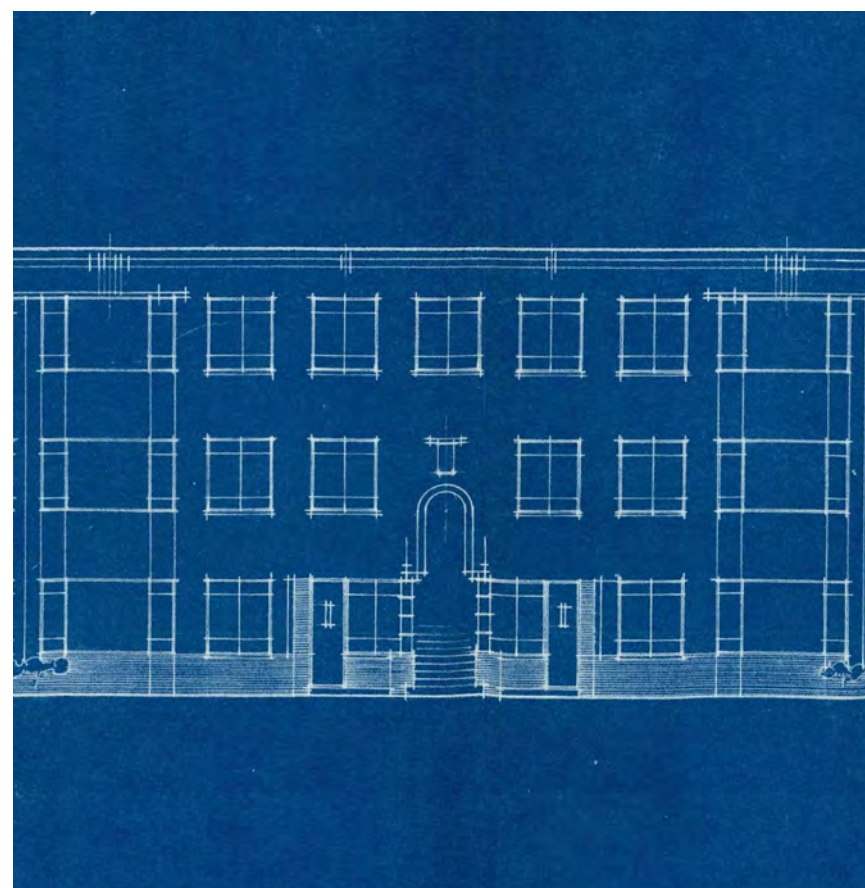
natuursteen accenten

1ste Verdieping

2de Verdieping

Aanzicht portiek - Croeselaanzijde

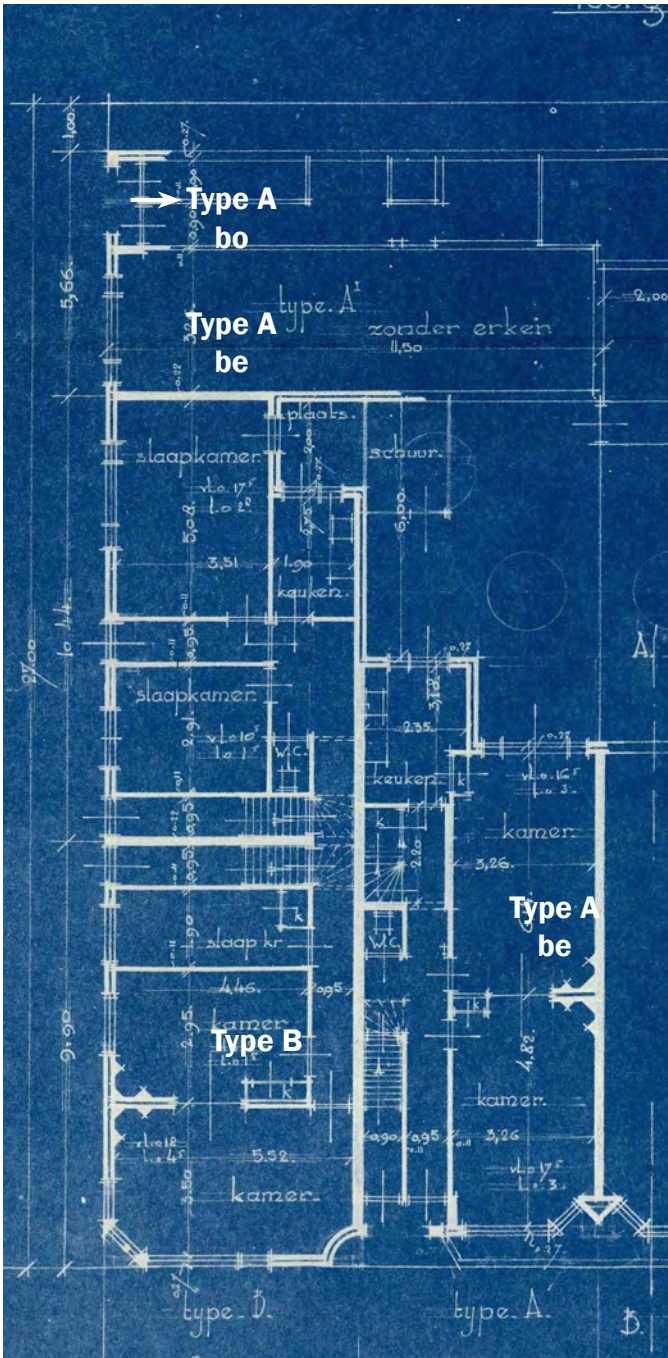
Beneden-bovenwoningen in onderzoeksgebied:

Type A beneden:	11x:	4 kamer	Circa 85 m2
Type A boven:	11x	4 kamer	Circa 85 m2
Type B (hoekoplossing beneden):	1x	4 kamer	Circa 90 m2
Type C (hoekoplossing)boven:	2x	4 kamer	Circa 80 m2

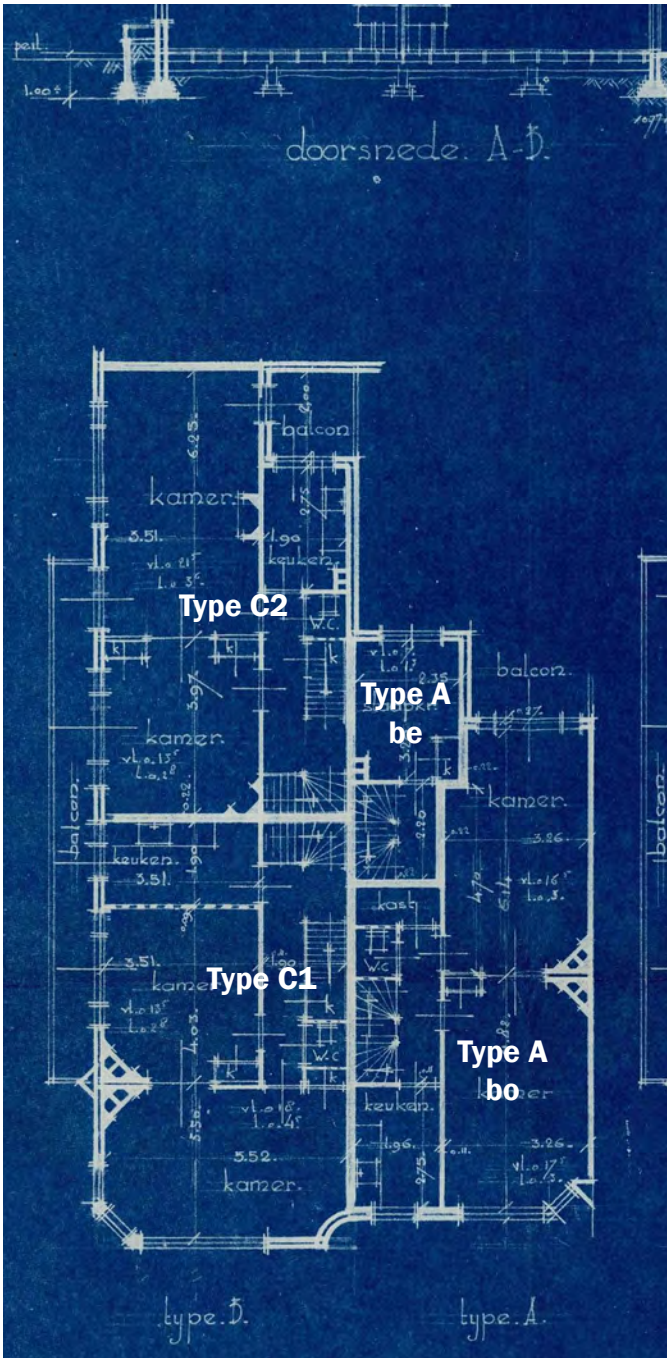
Totaal **25x**

Eigenschappen

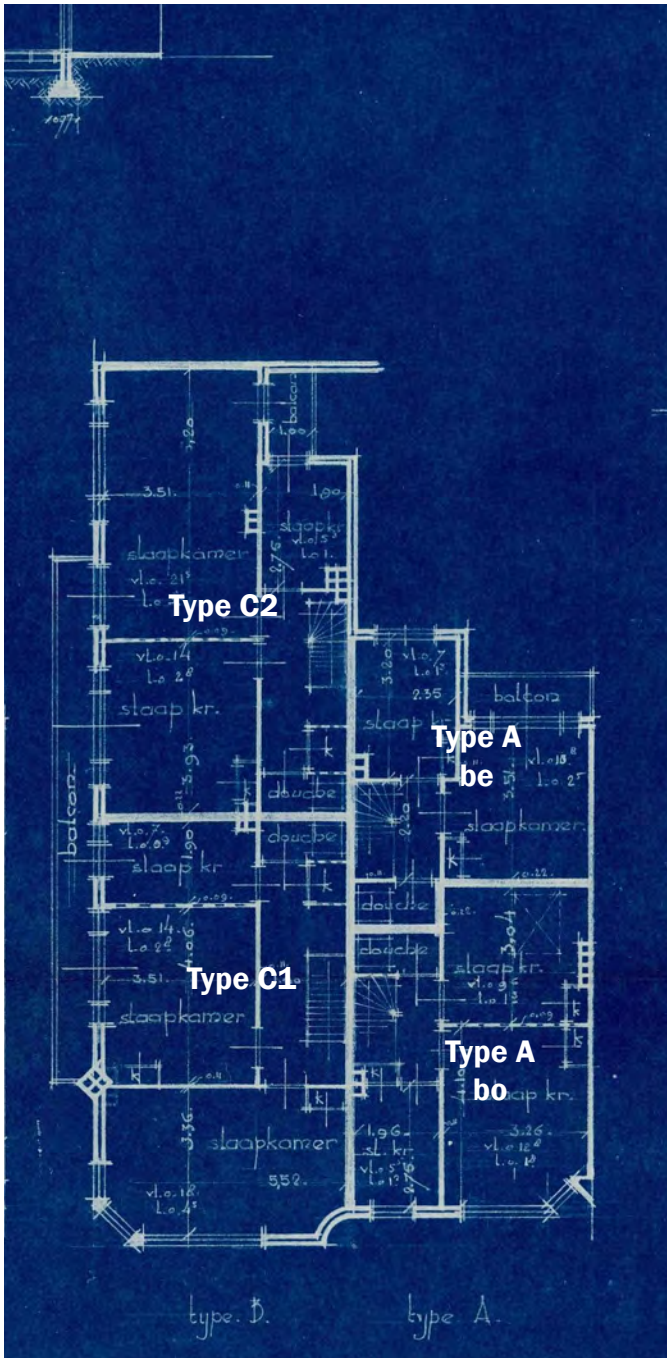
- Architectuur Delftse school
- Baksteen ‘Utrechts plat’
- Zorgvuldig gedetailleerde gevels
- Licht gewelfde bogen met gemetselde driehoekige kolommen

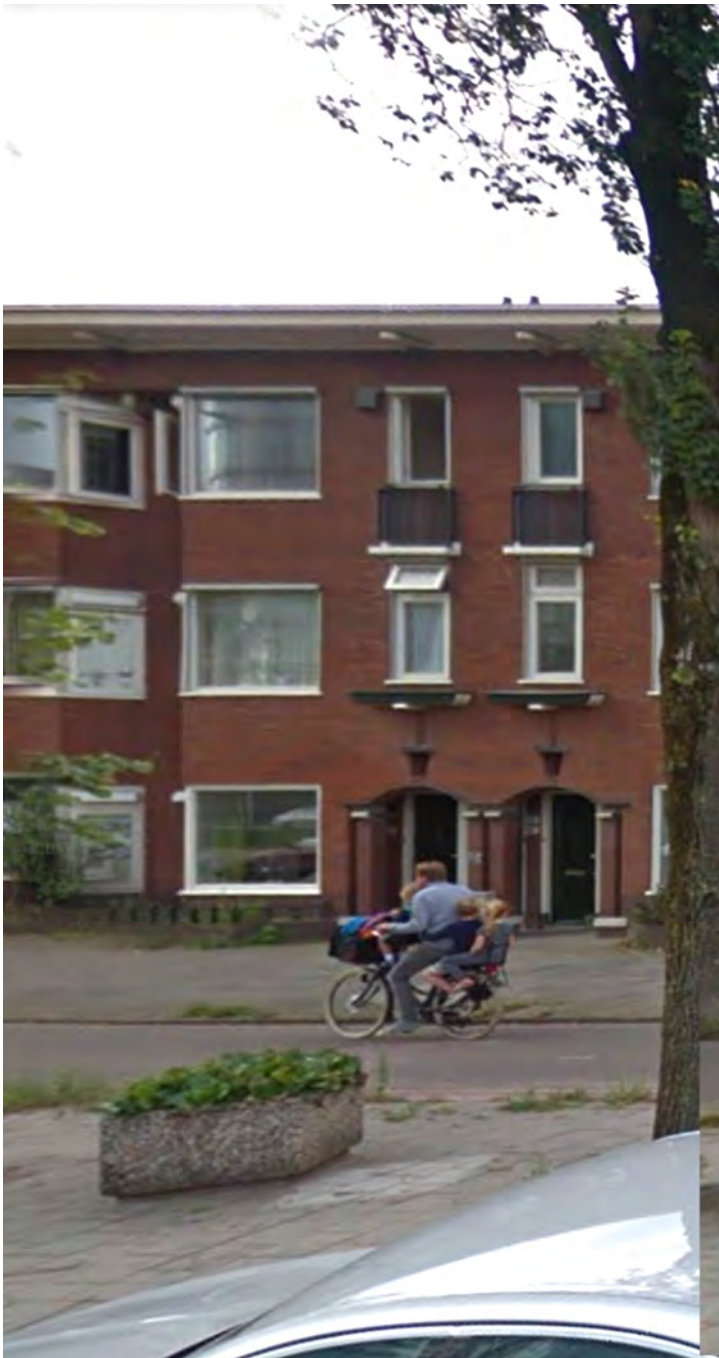
Begane Grond

1ste Verdieping

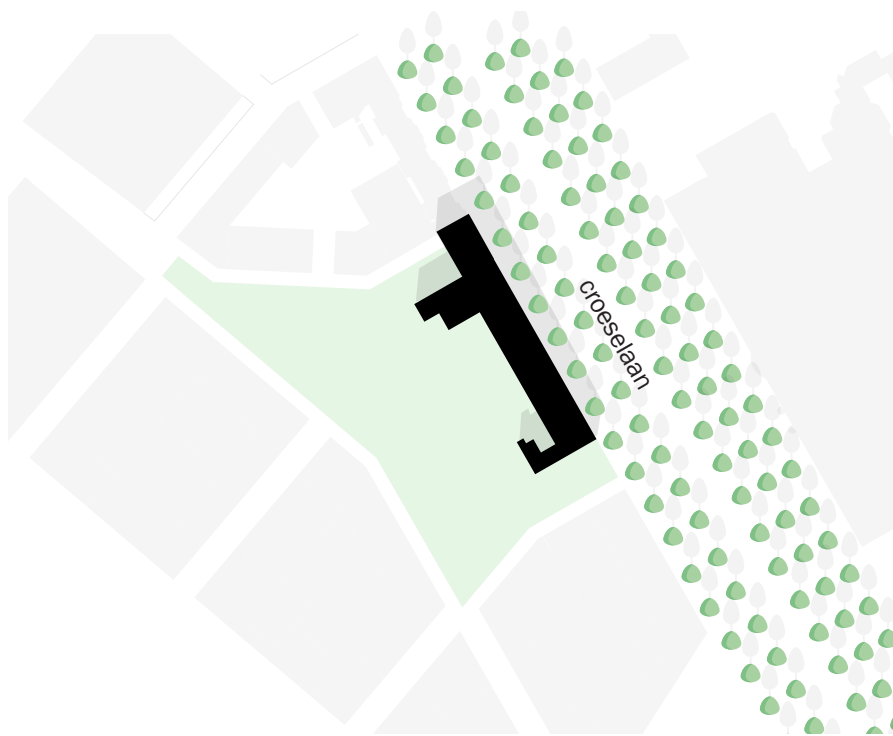

2de verdieping

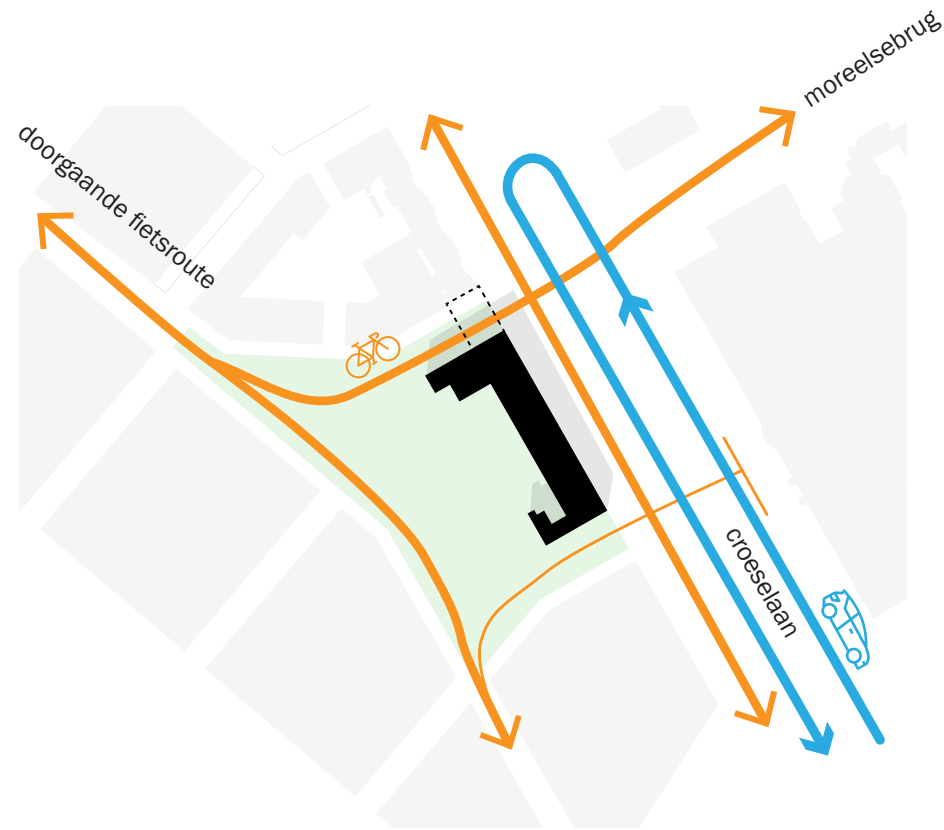
aanzicht

CONCEPT

Uitgangssituatie

bestaande woningen als wand aan de Croeselaan
het nieuwe stadspark wordt aan het zicht onttrokken

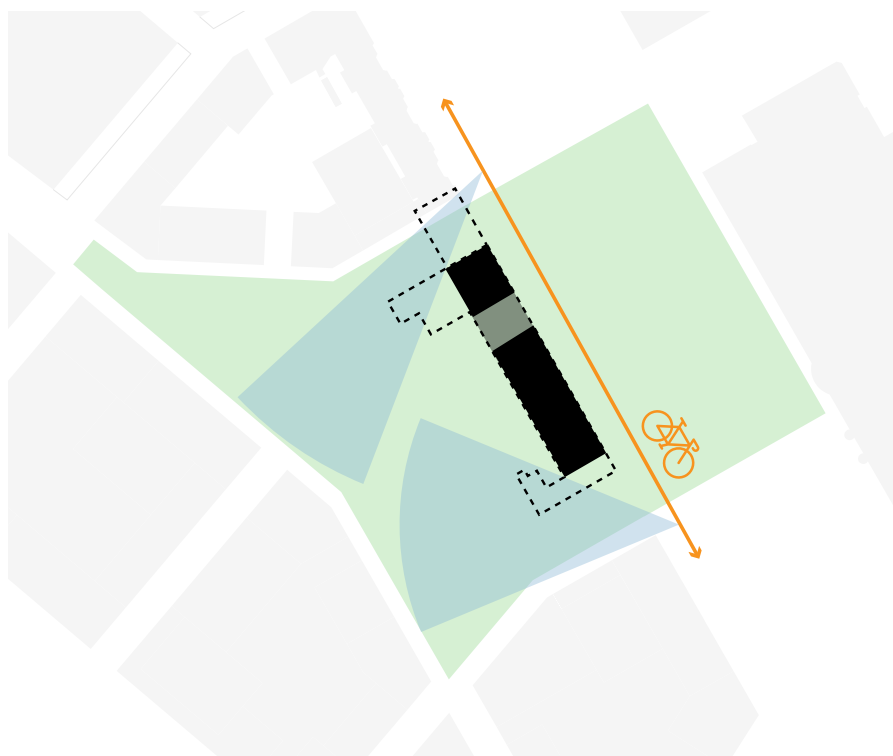
Belangrijke routes in het gebied

bouwblok inkorten t.b.v. een soepele doorgaande
fietsroute richting de Moreelsebrug

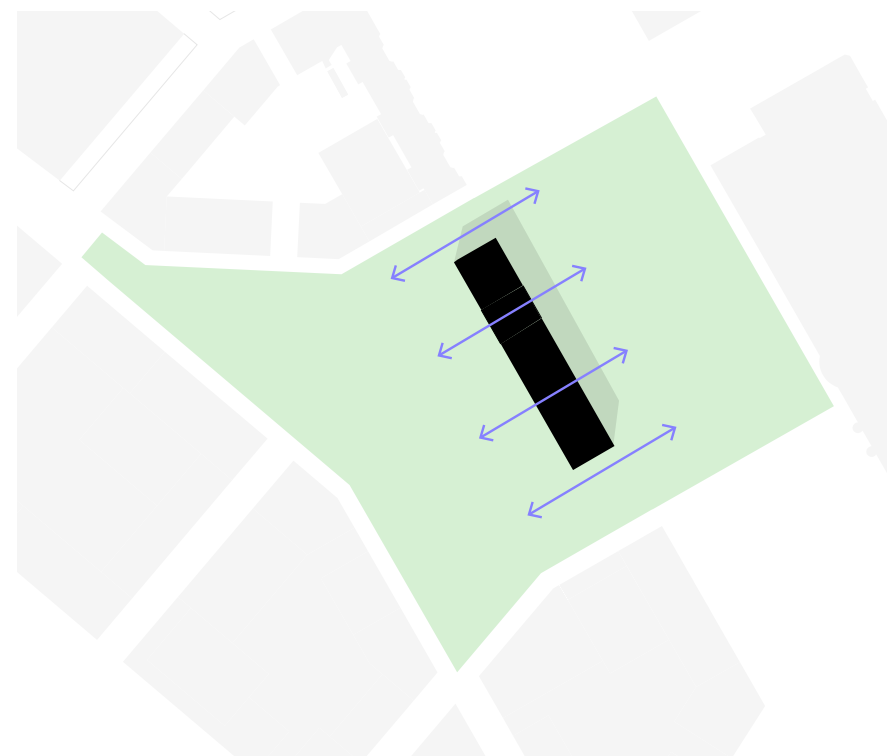
Doortrekken van het park over de Croeselaan

Het park wordt verlengd over de Croeselaan
waardoor het blok ín het park komt te staan

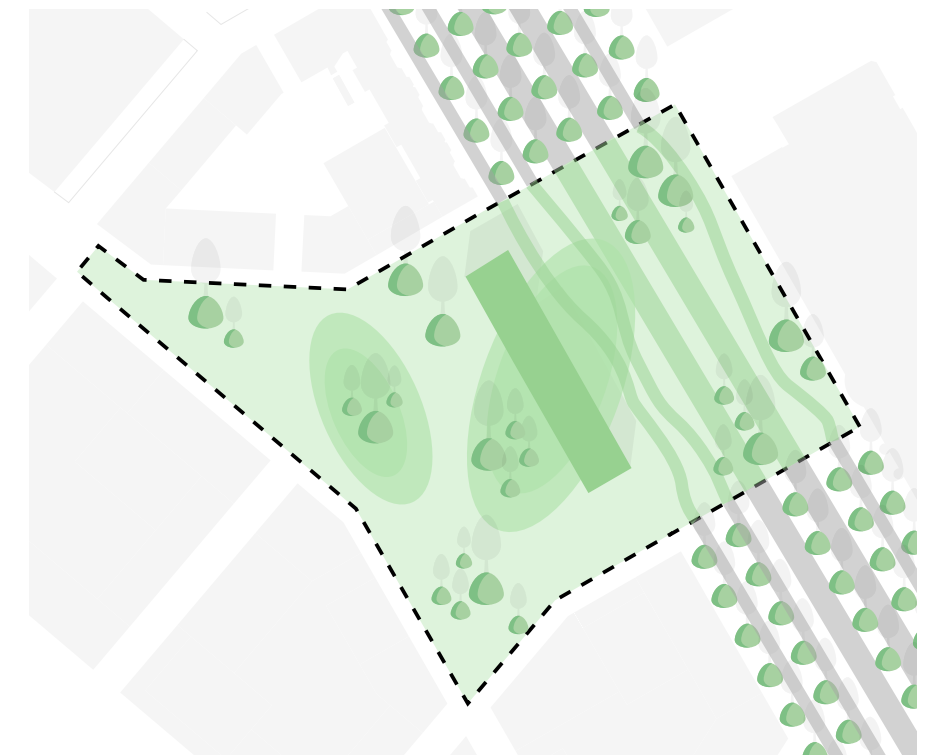
Inkorten bouwblok

t.b.v. doorlopend groen/zicht langs het bouwblok

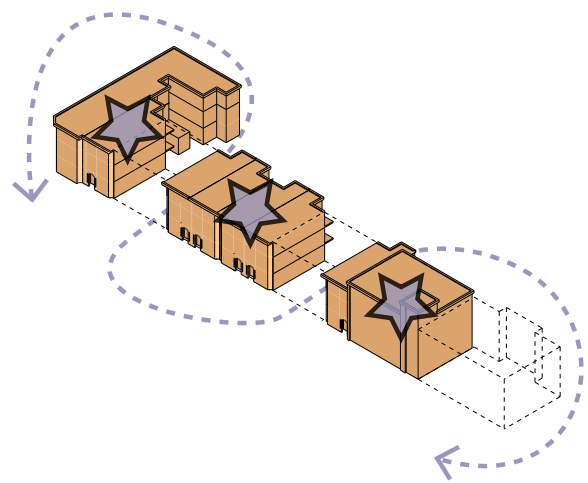
Doorwaadbaar bouwblok / doorlopend park

visie: het blok staat niet vóór maar ín het park

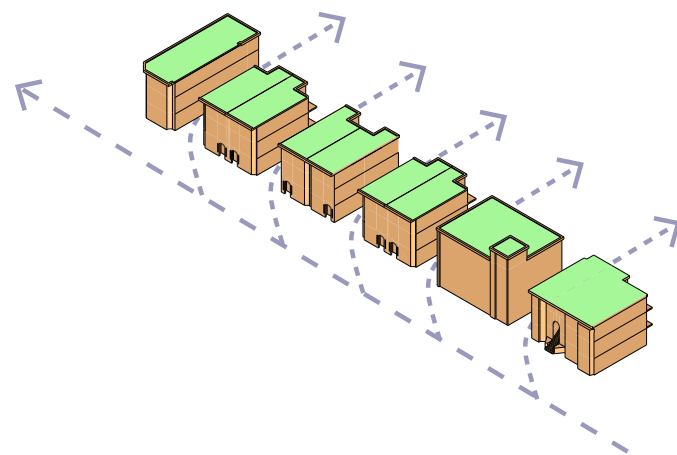

Herkenbare invulling park

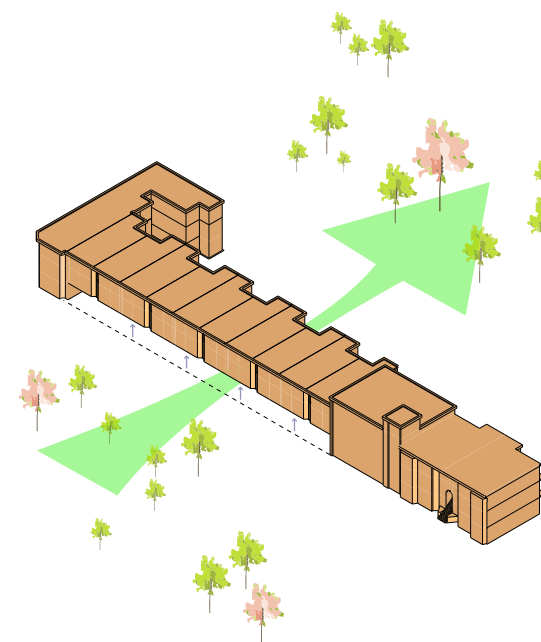
het verlengde park is herkenbaar dankzij een meer vrije
invulling t.o.v. de rigide invulling van de Croeselaan

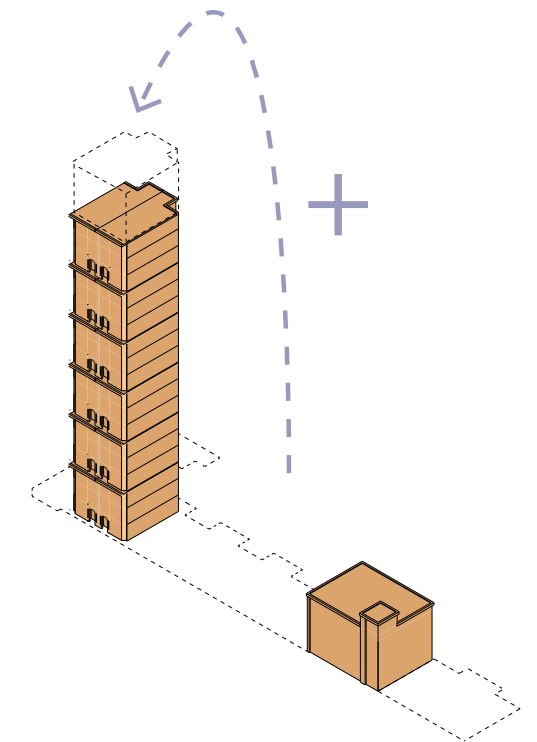
Losse paviljoens
tactisch geplaatste doorbraken
delen het grotere blok op in paviljoens
in het park

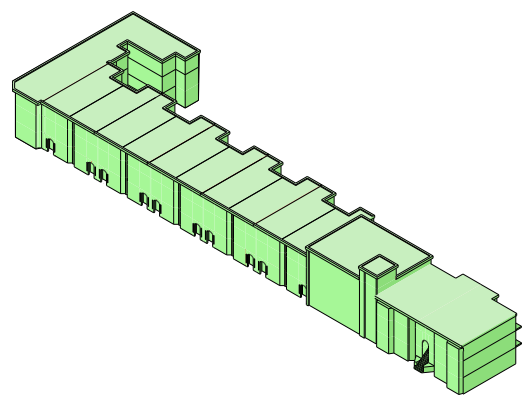
Permeabele wand
vele doorzichten naar het park
dankzij meerdere kleine doorgangen

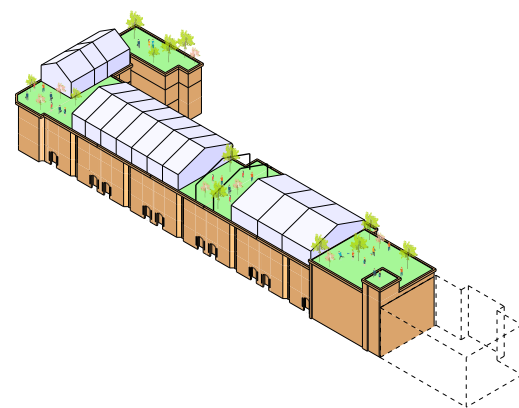
Horizontale connectie met groen
De plint wordt deels verwijderd of opgetild
voor een optimale koppeling op maaiveld

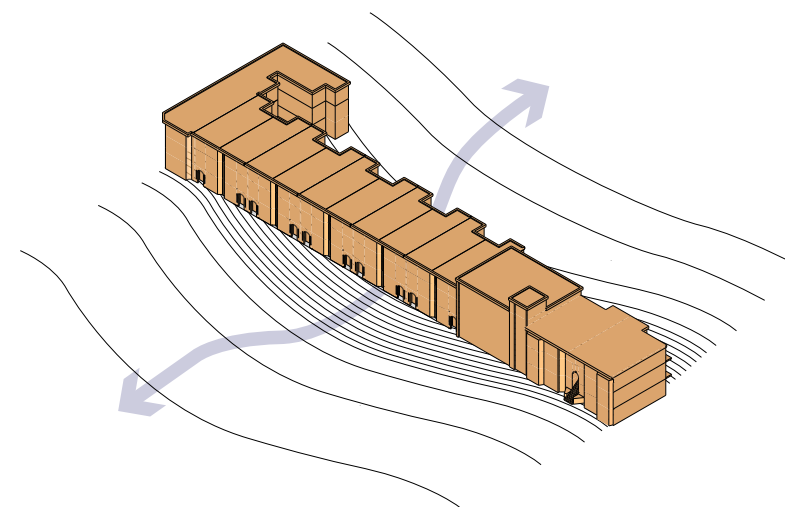
Stapelen
Torenvolume in “Croeselaanstijl”

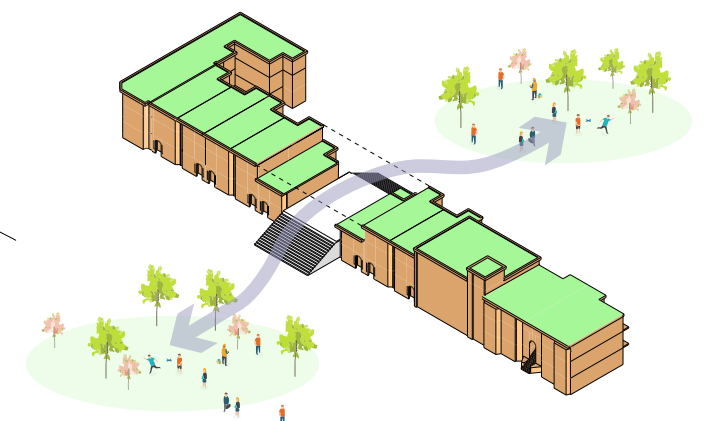
Blenden
vegroenen van het blok als onderdeel
van het park

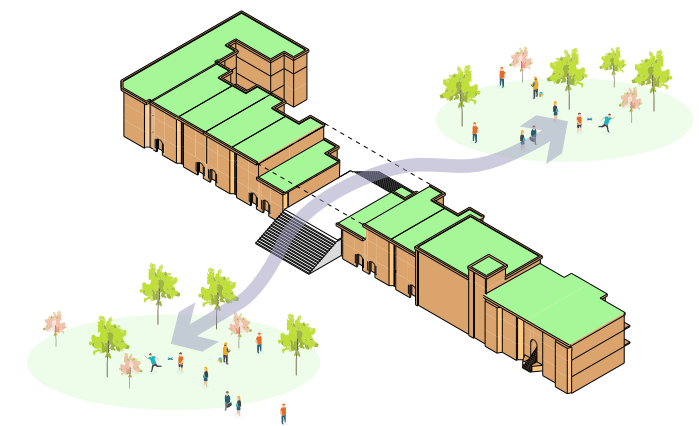
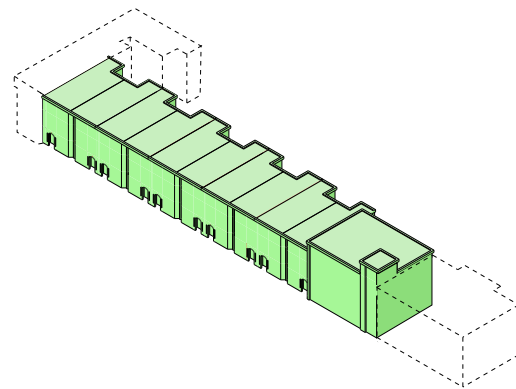
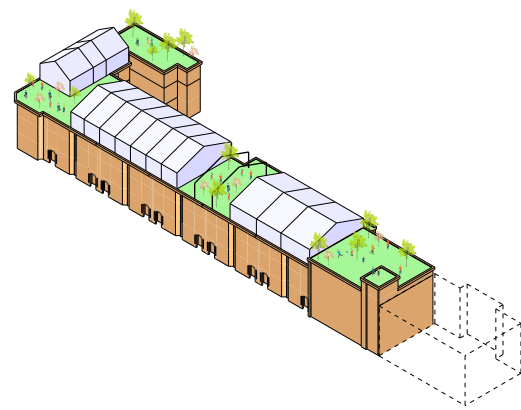
Programmering
Het (deels) herprogrammeren van de
woningen voor een betere integratie in
het groene park

Onderdoorgang
doorlopende verbinding tussen
Croeselaan en park onder
het bouwblok door

Bovendoorgang
Verbinding van de Croeselaan en het
park doormiddel van een royale trap
over het woonblok

groene programmering van de vijfde gevel

- * collectieve (moes)tuinen op dak woningen
- * dakterras op het cafe
- * natuurinclusief / biodivers
- * groen zicht vanuit omliggende hoogbouw

blenden in het groen / inkorten bouwblok

- * blok vrijstaand in het park
- * vergroenen waar mogelijk als onderdeel van het park

buitentrap als shortcut / terras / speelplek / uitzichtpunt

- * nieuwe functies op +1 aan de doorgang
- * nieuwe route / bestemming in het park

collectieve moestuin en buitenruimte voor bewoners op het dak van de woningen

begroeide kopgevels tpv gesloopte delen

evenementenpark/ jeux de boules / picknicken / kiosken / buurtkassen speeltuin / yoga / 's zomers zwemmen / 's winters ruimte om te schaatsen

groene wegen en fietspaden voor een herkenbare parkzone en het stimuleren van aangepaste snelheden

ruimte voor waterberging / wadi's heemtuin / wandelroutes

dakterras/tuin op het cafe restaurant: terras met zicht op het park

nieuwe verhoogde doorsteek met terras : uitzicht over het park / helling richting het park om te spelen - sleeën - zitten

Geprogrameerde daken

urban farming: pluk- / moestuinen

Glooiend park

ruimte voor evenementen

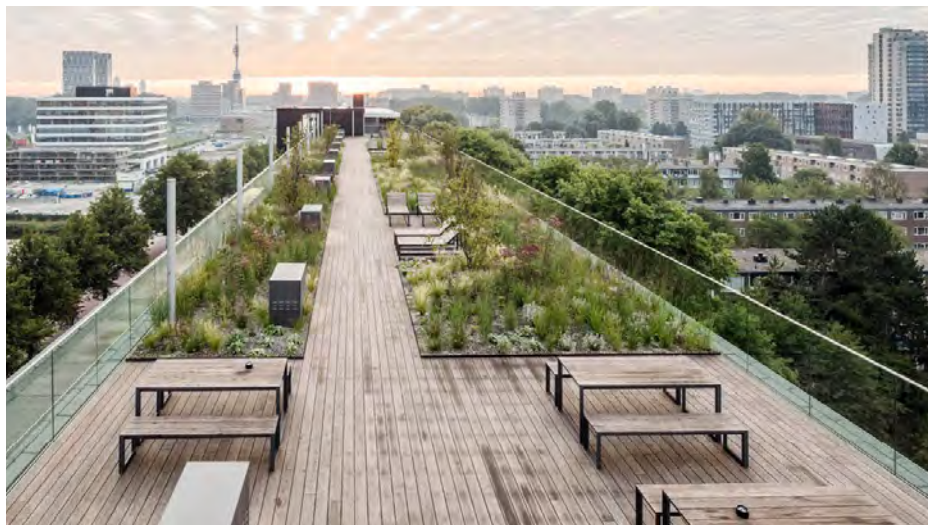

ruimte voor schaatsbaan in de winter

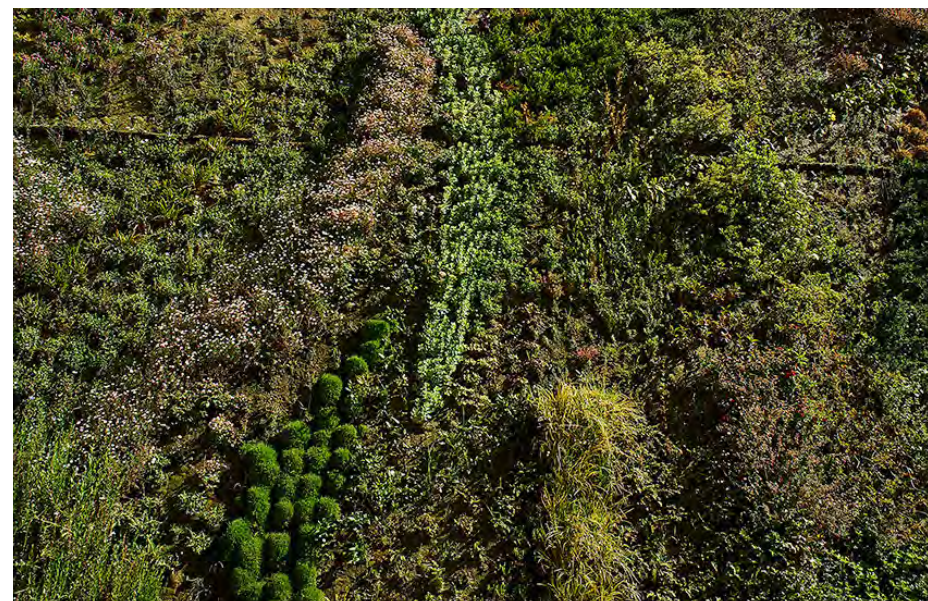

ruimte voor kunst / speelplekken

groendak / daktuin / moestuin

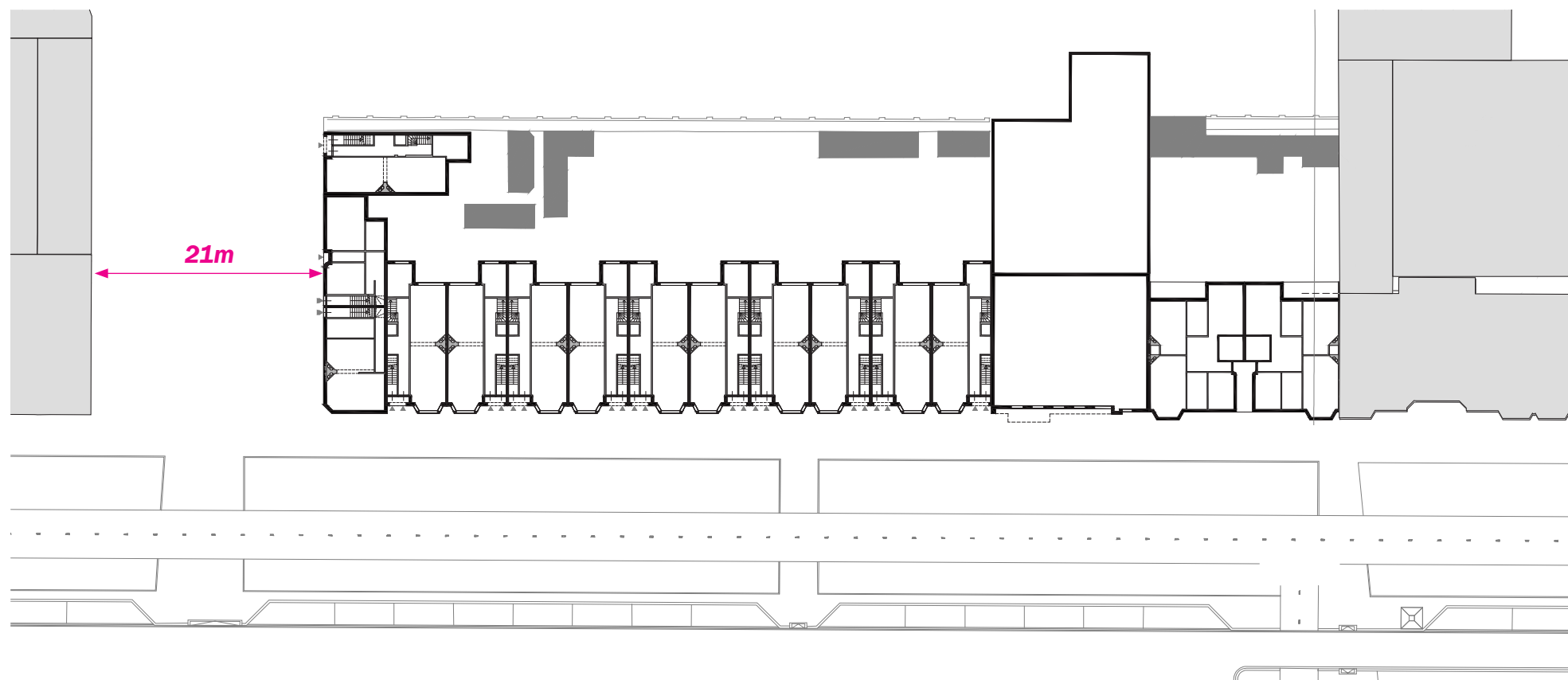

vrijkomende zijgevels als groene gevel uitvoeren

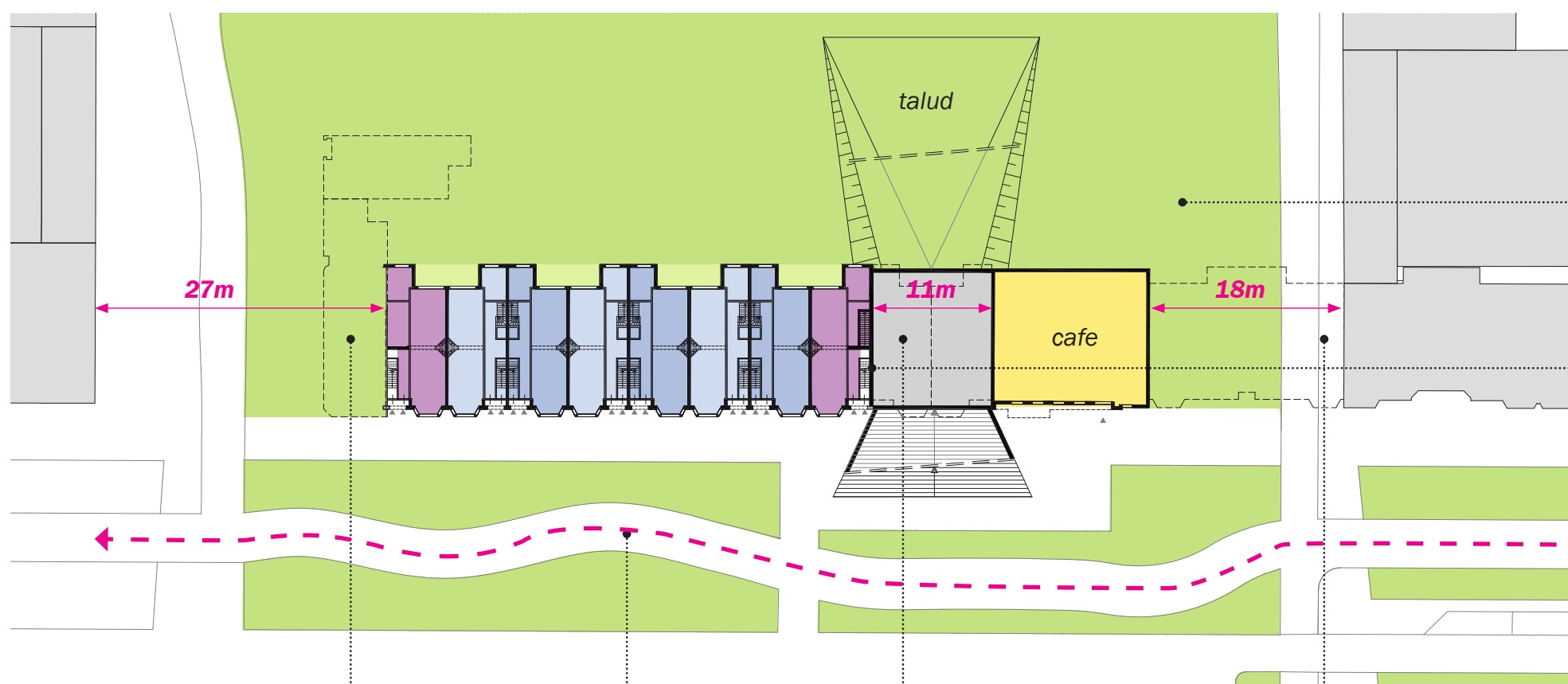
groen asfalt / halfverharding Croeselaan

Bestaande Situatie

31 woningen (excl. Korenbeurs)

Nieuwe Situatie

18 woningen (excl. Korenbeurs)

+18 woningen t.o.v. omgevingsvisie

tuinen/schuren/aanbouwen
worden verwijderd aan parkzijde

Iedere woning houdt een terras en/of
balkon + een collectieve buitenruimte op het dak
+ ruimte in de collectieve stalling onder de doorsteek

nieuwe opgang in bestaande entree
naar het collectieve dak en de hoekappartementen

 boven-benedenwoningen (12x)

 appartementen (6x)

 horeca + bijzonder programma op +1

 collectieve fietsenstalling

Woningen aan Veemarktstraat
verwijderd om zichtbaarheid park
vanaf Croeselaan te vergroten
(- 5 woningen)

glooiende langzame
verkeersroutes t.p.v. het park
voor een voelbaar park en
lagere snelheid

Nieuwe verhoogde doorsteek naast
de Korenbeurs als extra route en
bestemming in/door het park en tbv
een bijzondere programmering in
het bouwblok op +1. (- 4 woningen)

Portiek aan overzijde
Moreelsebrug verwijderd
tbv doorgaande fietsroute
door beurskwartier
(- 6 woningen)

Cafe

Wasbar

Kinderdagverblijf

Bakker

MEI ARCHITECTS AND PLANNERS

Mei architects and planners is een internationaal opererend architectenbureau met veel expertise op het gebied van herbestemming. Het werk van Mei architects and planners is veelvuldig gepubliceerd en bekroond.

Als ondernemend en kennisintensief bureau richt Mei zich op ontwikkeling en vernieuwing in de architectuur. Het bureau werd in 2003 opgericht door architect Robert Winkel en is gevestigd in Rotterdam.

Mei is vooral bekend van herbestemmingsprojecten zoals het Jobsveem, De Fabriek en Fenix I in Rotterdam. Ook heeft het bureau aansprekende nieuwbouwprojecten op zijn naam staan, zoals de Rotterdamse Schiecentrale 4B, woontoren De Verkenner in Utrecht en het nieuwe McDonald's paviljoen aan de Coolsingel in Rotterdam.

Daarnaast maakt Mei stedenbouwkundige ontwerpen, waaronder dynamische masterplannen voor Nantes, Londen, Moss Verket in Noorwegen en de OPG-locatie in Utrecht.

Curriculum Vitae Robert Winkel (1 mei 1963) directeur | architect

Opleidingen

TU Delft afstudeerrichting architectuur, afstudeerjaar 1991

UvA, Bouweconomie, certificaat 2006

Overzicht werkverbanden

2003-heden Mei architects and planners, architect / eigenaar

2014-heden Adviseur White House Development bv

2001-2008 Smarthouse i.s.m. Holland Beton Groep, oprichter

1996-2003 Robert Winkel Architecten, architect / eigenaar

1995-2013 Archined i.s.m. Piet Vollaard en Uitgeverij 010, oprichter en directeur

1991-1995 CEPEZED Architecten (project architect)

Commissies/Jury's (onder meer)

2018-heden Plaatsvervangend voorzitter van Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, Gemeente Amsterdam

2018 Juryvoorzitter ARC18 Oeuvre Award

2017-heden Voorzitter Commissie Ruimtelijke Kwaliteit Subcie III, Gemeente Amsterdam

2016-2017 Lid Commissie Ruimtelijke Kwaliteit Subcie III, Gemeente Amsterdam

2016-2017 Jurylid Gouden Piramide, rijksprijs voor inspirerend opdrachtgeverschap

2014-heden Bestuurslid Rotterdamse Dakendagen

2011-2014 Plaatsvervangend voorzitter Welstands- en Monumentencommissie, Gemeente Rotterdam

2011-2014 Lid Werkgroep Welstandscriteria

2013-2014 Lid Q-team Havenbedrijf Rotterdam

2011-heden Boosting, Raad van Advies

2010 BNA Jonge Architectenprijsvraag, jurylid

Michiel van Loon
associate partner | architect

Robert Platje
associate partner | project manager

Fenix I, Rotterdam

Kaaspakhuis, Gouda

Scye010, Schiedam

Nieuwe Hallen, Den Haag

Woontoren De Verkenner, Utrecht

Schiecentrale, Rotterdam

Kraton230, Rotterdam

Zijdefabriek, Rusland

OPG, Utrecht

Fenix I, Rotterdam

De Generaal, Rijswijk

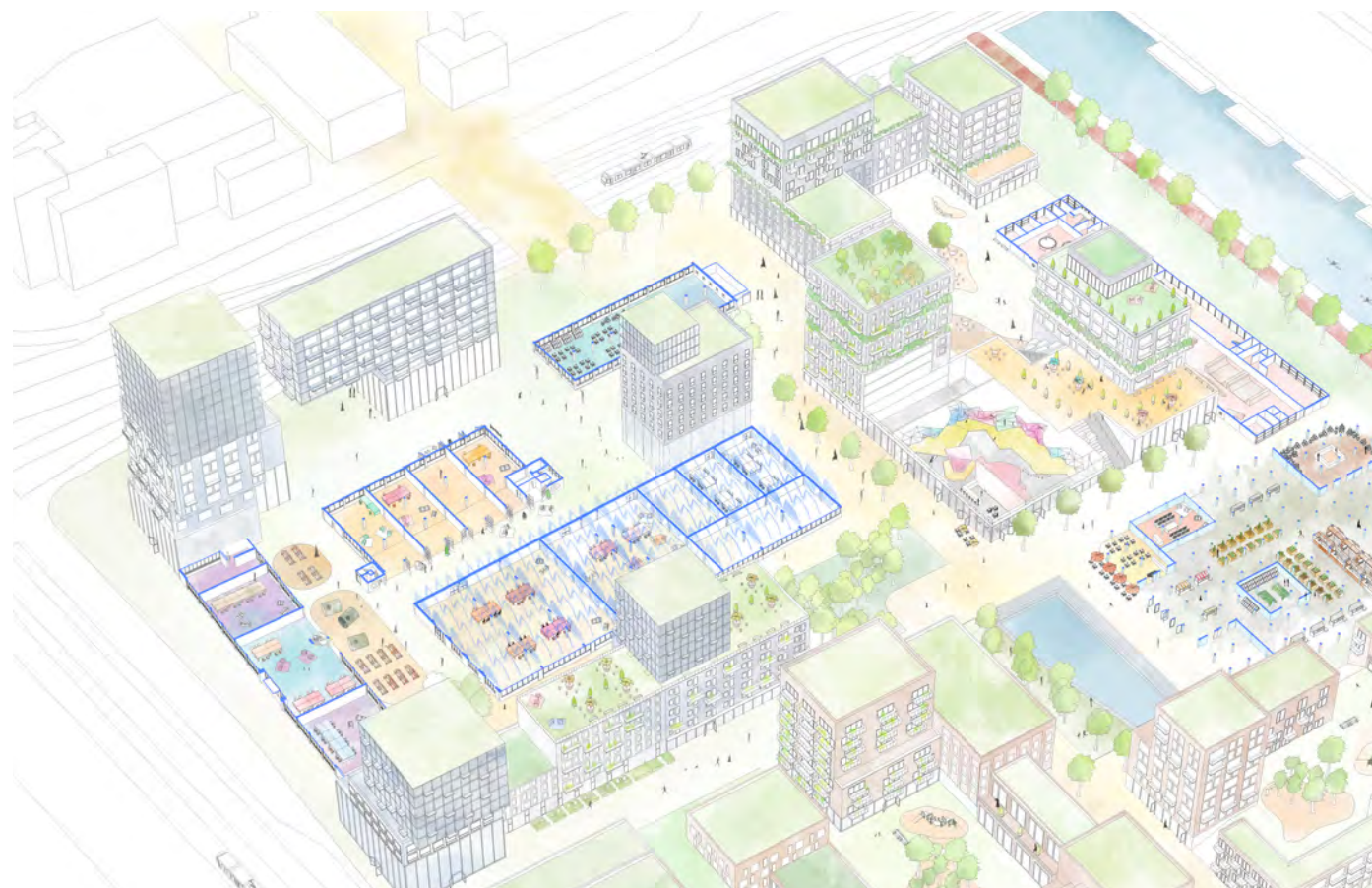
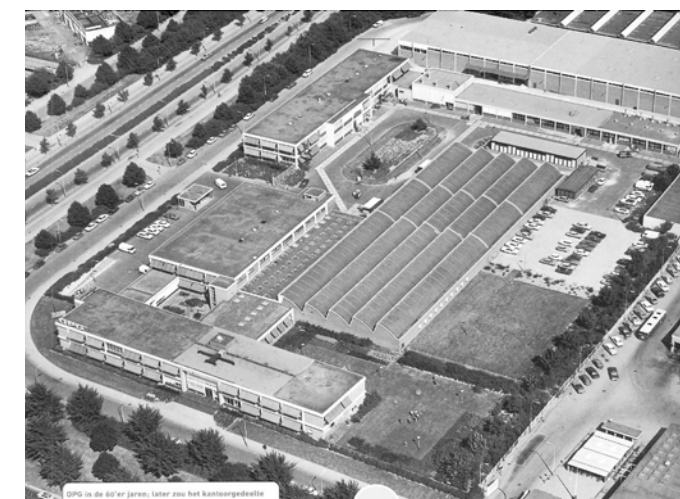

In opdracht gemeente Utrecht werkt Mei voor OPG en Busterrein aan:

- strategie bestaande gebruikers en gebouwen
- stedenbouwkundig plan
- samen stad maken

Samen met Jurjen van Keulen, Niel Glas, Eric Rossen, Astrid Renne, Bettina van Santen, en meer

De tegelteksten vormen een poëtische reflectie op menselijke vriendschappen en relaties.

Poortwachter voor Kanaleneiland, aan het 5 mei plein (Churchillaan)

gezamenlijke terrassen

grondgebonden woningen met het hoogteaccent

mei

**we are
your friends**

**mei
architects
and planners
3024EZ 150
rotterdam
NL**

**+31104252222
info@mei-arch.eu
www.mei-arch.eu**

PARK MARK CROESELAAN

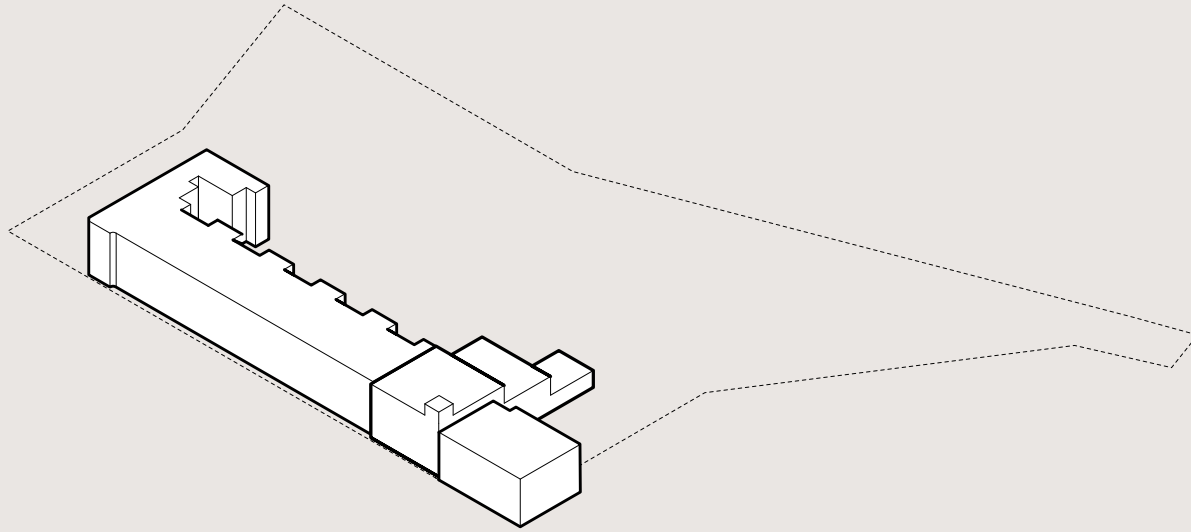
HEDENMIDDAG
TUSSEN 4-6 UUR
BALLON
OPSTIJGING 1%
BEATRIXGEBOUW

BREDENO

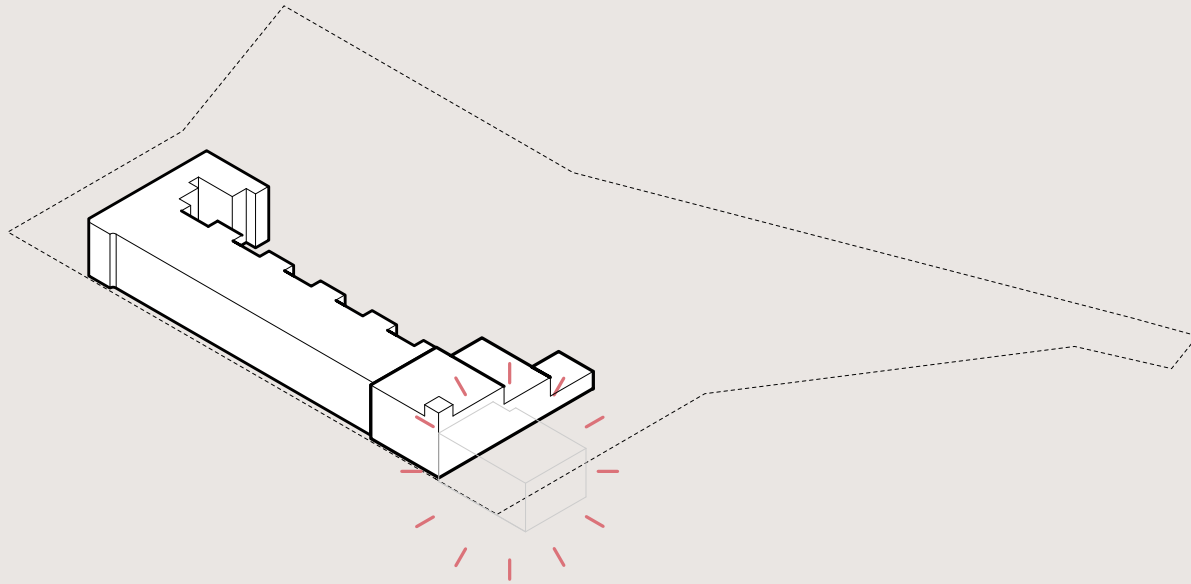
Coca-Cola

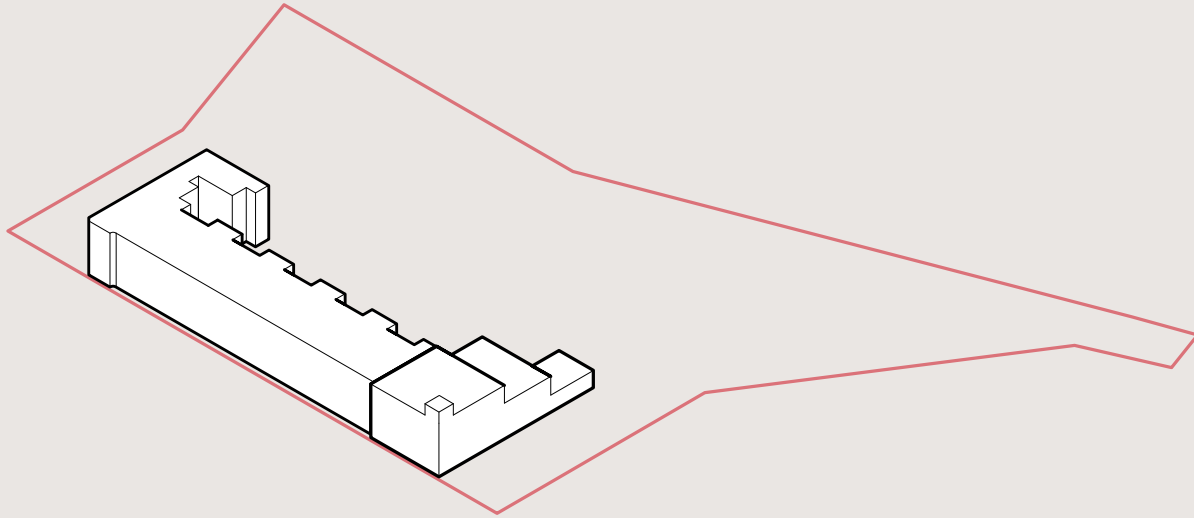
VEEMARKTPLEIN

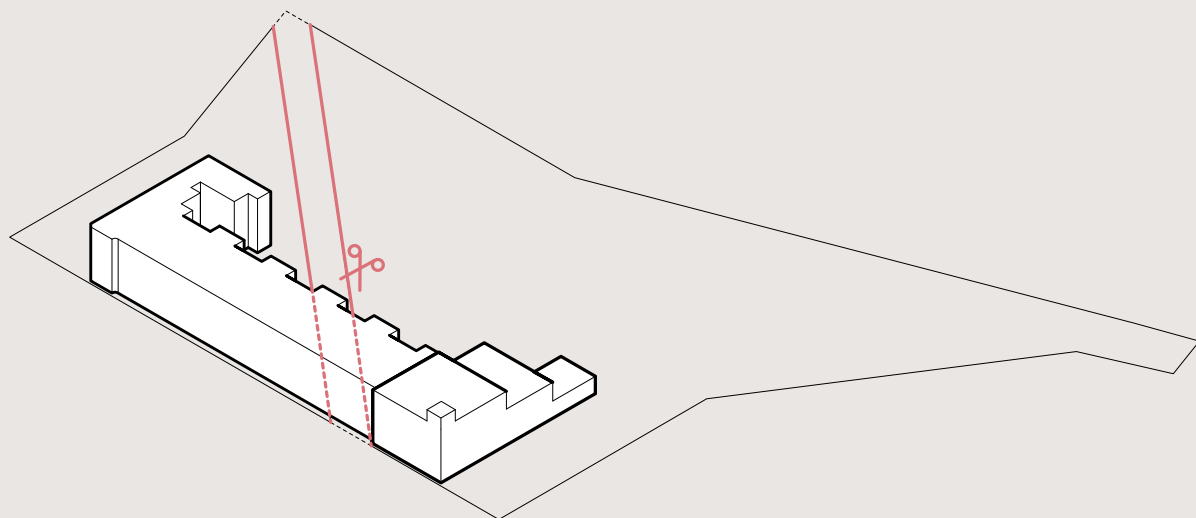
In de ontwikkeling van het Stationsgebied Utrecht en het toekomstige beurskwartier dreigt de oorspronkelijke Croeselaan letterlijk en figuurlijk te worden verdrukt. De wens om er een stadspark te maken dringt zich op en de bestaande woningen lijken moeilijk om te kunnen gaan met hun toekomstige alzijdige positie. Het stadspark wenst daarbij ook zichtbaar te zijn en goed verbonden met het publieke netwerk.

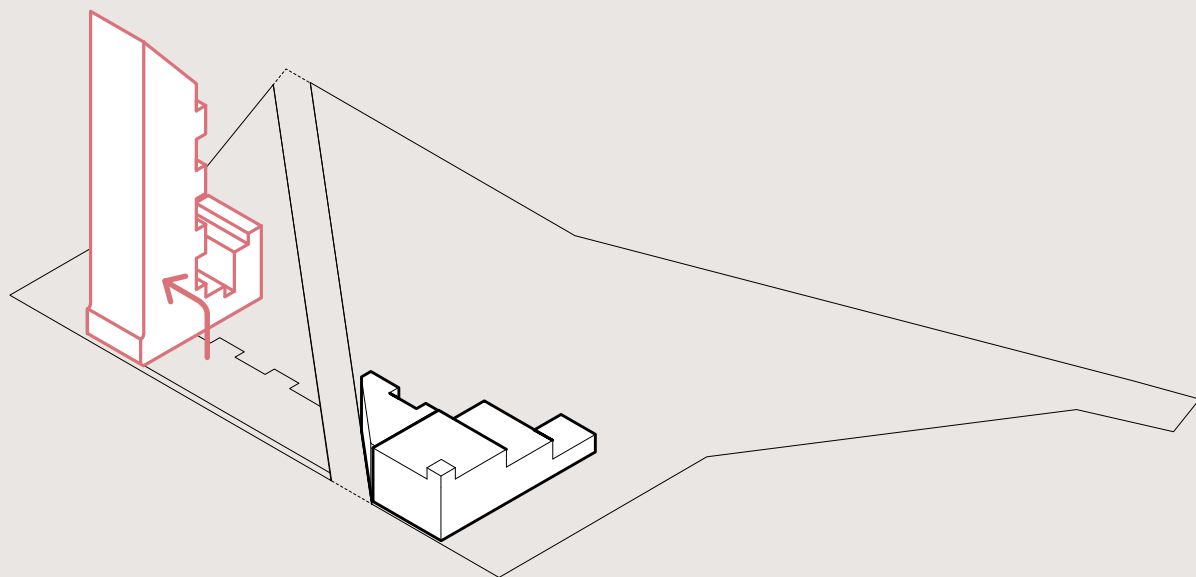
In plaats van een echo uit een ver verleden te blijven, zal de Croeselaan gaan mee evolueren in de ontwikkeling als achterkant van het station tot centrale rots in de branding van dit gebied. Vanuit een diep circulair besef zal iedere steen een nieuwe betekenis krijgen. Niet als de serie woningen die het was, maar als een serie objecten die elk op een unieke manier reageren op de veranderende context.

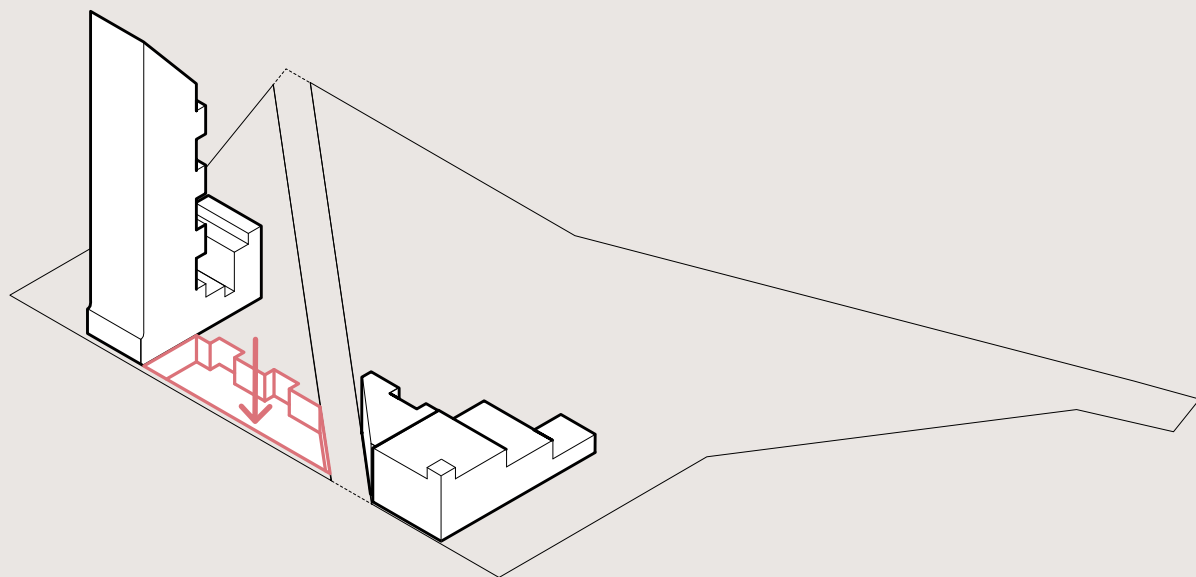
**CUT
FLIP
RE-USE**

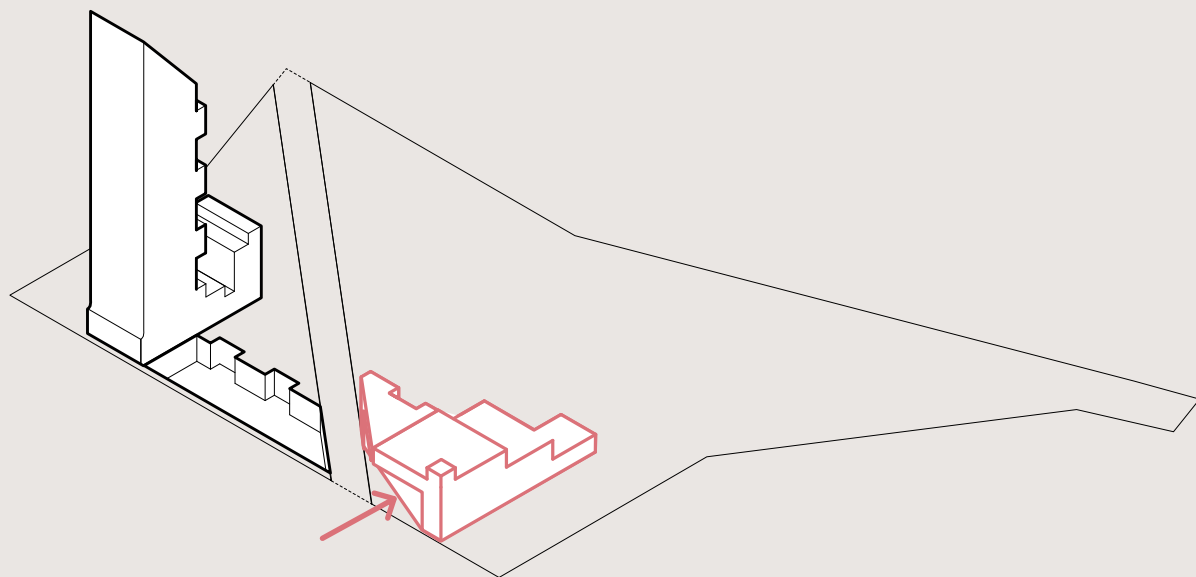
Het stadspark zal zichtbaar worden door een grote diagonale as die door de bestaande bebouwing zicht biedt op het park de wijk in, het Croesepad. Het centrale deel van de bebouwing verdwijnt daarmee in eerste instantie.

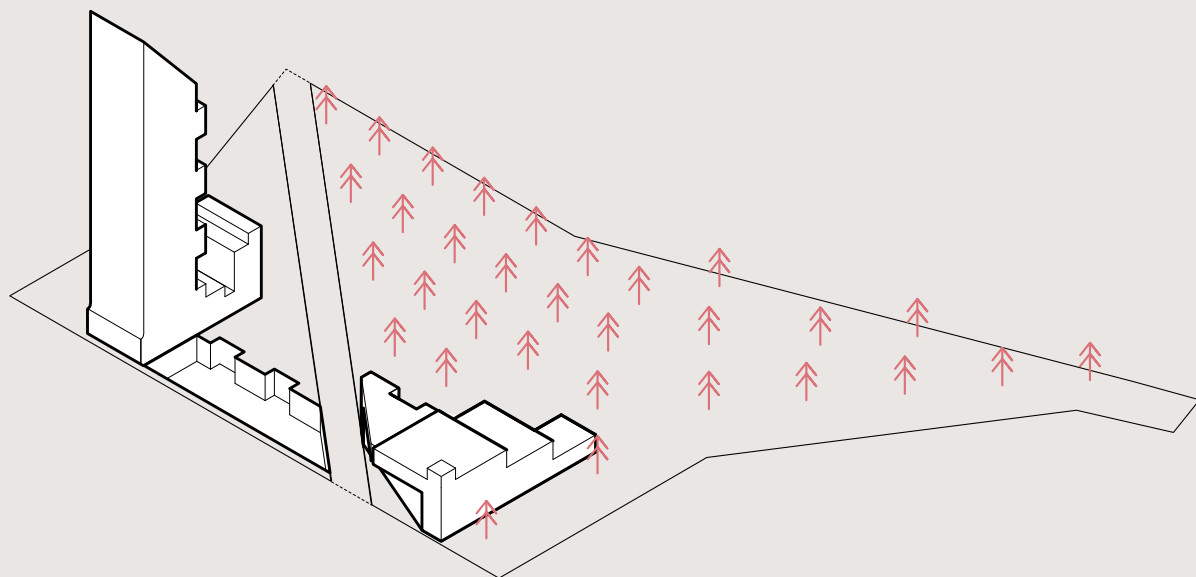
Echter, de gevels en het overige materiaal zullen reïncarneren als verticaal woonblok op de hoek van het park en daarmee in het hoogbouwgeweld een trots baken vormen van historische wederopstanding. Het blok wordt letterlijk op zijn kant gezet en vormt een sierlijk silhouet in de nieuwe skyline van Utrecht.

In de oorspronkelijke fundamenteën van de bebouwing blijven ook de contouren zichtbaar van de bebouwing. De stadsnatuur zal deze voormalige kruipruimten in bezit nemen en er een horticulturele scheiding vormen tussen de drukke weg en het veld van het park.

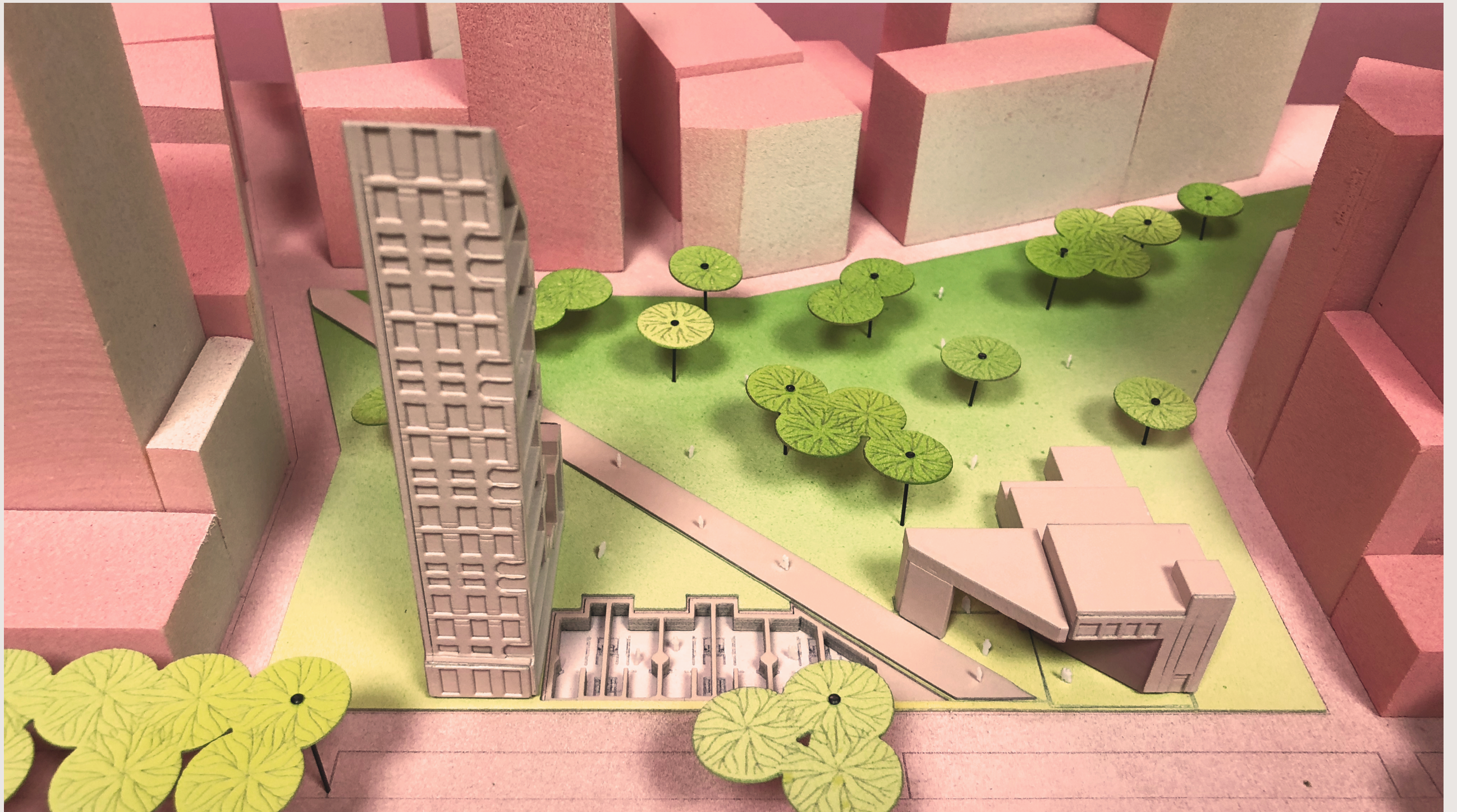
De lange as dwars door het park loopt als een plankier over de fundamenteën heen. De oorspronkelijke bebouwing wordt door het Croesepad schuin aangesneden, waardoor het interieur van de woningen zichtbaar wordt. Dit blok zal een functie vervullen als facilitairengebouw voor het park. Publieke toiletten, krachtstroom en materieel voor festivals en parkonderhoud zijn hier te vinden.

Het gebouw ernaast, bekend van café de Korenbeurs, blijft grotendeels gehandhaafd. Met de doorsnijding vormt het de poort naar het nieuwe stadspark. Het torentje bovenop vormt het herkenbare hoekpunt, waar je de nieuwe wijk binnen gaat.

ZUS Zones Urbaines Sensibles
in opdracht van
Gemeente Utrecht
2018

Vergaderverslag

Bijeenkomst	Informatieavond resultaten onderzoek panden Croeselaan	Verslag door	H.D. Blijleven
Datum	16 oktober 2018	Datum verslag	21 november 2018
Tijdstip	19:30		
Plaats			

Deelnemers

Bewoners en eigenaren van Croeselaan 75 t/m 163, Van Zijstweg 1–17, Veemarktplein 42–44, Veemarktstraat 1–9

Architecten/stedenbouwkundigen

John Körmeling
Paul Kurstjens
Mei Architecten
ZUS, landschapsarchitecten

Gemeente

Aagje Loef, Sjoerd Wolbertus, Marlies de Nijs, Marjo de Kraker, Leen de Wit, Victor Everhardt, Hester Blijleven

Verslag

De gemeenteraad heeft eind vorig jaar de omgevingsvisie Beurskwartier en Lombokplein vastgesteld. Tegelijkertijd heeft de raad gevraagd om nogmaals te kijken naar de te slopen panden ter hoogte van het park aan de Croeselaan: is het mogelijk om (een deel van) deze panden, inclusief een park op een creatieve wijze in te passen?

De gemeente heeft daarom vier deskundigen gevraagd een studie te doen naar de mogelijkheden. Een kunstenaar, een architect, een landschapsarchitect en een (door bewoners voorgedragen) stedenbouwkundige zijn aan de slag gegaan. Het resultaat is een rijk palet aan ideeën:

- Mei Architecten bedacht ‘Een groter park, inclusief Croeselaan’;
- Kunstenaar John Körmeling ziet ‘Eén groot stadspark’ voor zich;
- Stedenbouwkundige Paul Kurstjens (Kurbin) bedacht ‘Vele parkjes maken één groot Croesepark’; en
- Landschapsarchitect ZUS heeft een variant bedacht waarbij de ‘Oude woningen een markante toren in het park’ worden.

Op deze avond worden de vier ideeën van de deskundigen aan de bewoners en eigenaren van bovengenoemde adressen gepresenteerd. De reacties worden meegenomen in de afweging om te komen tot een alternatief voorstel dat wordt voorgelegd aan de gemeenteraad naast het huidige model uit de Omgevingsvisie.

Vervolg

De verschillende voorstellen zullen ruimtelijk en programmatisch worden bekeken. Dit zal resulteren in een mogelijke variant op het oorspronkelijk plan. Het college zal deze variant in een voorstel aan de gemeenteraad voorleggen. Zodra het college deze variant naar de gemeenteraad stuurt kunt u hem in het Stadslab komen bekijken. De verwachting is dat dit nog voor het eind van dit jaar gebeurt.

Vragen en antwoorden naar aanleiding van de presentaties:

- Er zijn veel vragen over hoe het vervolg precies vorm krijgt. *Als door het college is besloten tot een aan de raad voor te stellen variant wordt er een informatiebijeenkomst georganiseerd voor de bewoners en eigenaren die ook voor deze avond zijn uitgenodigd.*
- Komt er ook een update van het plan van de Jaarbeurs? *Ja, daar wordt aan gewerkt.*
- Wanneer start de daadwerkelijke realisatie? *Begin 2023 volgens de huidige planning.*
- Hoe wordt er omgegaan met parkeren? *Daar wordt veelvuldig op gestudeerd en zal concreter worden bij de verdere uitwerking van de plannen.*
- Waarom worden niet de vier plannen aan de Raad getoond? *De raad heeft om één alternatief gevraagd. De vier plannen zijn wel in te zien op het Stadslab; in de Nieuwsbrief Beurskwartier, die ook naar de Raad gaat, worden ze benoemd; evenals in de communicatie van het alternatief dat wordt voorgesteld aan de Raad.*
- Alle vier de plannen zijn vernieuwend en creatief maar ook heel anders. Hoe zorg je dat de kracht van elk plan niet verdwijnt door ze samen te voegen? *De opdracht van de Gemeenteraad is om met één alternatief te komen, de vier plannen (en meer) zijn daartoe inspiratie waar de professionals van de gemeente mee aan de slag gaan om tot een alternatief voorstel te komen.*

- We hebben een brief ontvangen over onteigening, gaat dat wel door nu dit onderzoek wordt gedaan? *In de omgevingsvisie is aangegeven dat in principe alle panden aangekocht en gesloopt dan wel omgezet (getransformeerd) gaan worden. De kans dat dit, ook bij een aangepast plan, zal gebeuren is groot.*
- Is het scenario mogelijk dat er eerst wordt onteigend en dat men dan zijn huis kan terug kopen? *De rijen woningen die worden aangekocht en ingepast zullen worden getransformeerd als onderdeel van nieuwe bouwblokken. Dat betekent dat ze niet in hun huidige staat blijven bestaan. Het is denkbaar dat in de nieuwe situatie in deze panden ook woonruimte wordt gerealiseerd. In dat geval is het mogelijk dat huidige bewoners daar een woning kunnen kopen. Geen van de woningen die worden aangekocht zal in de huidige staat kunnen worden ingepast. Aankoop en transformatie blijft noodzakelijk om het plan Beurskwartier te realiseren.*
- Hoe wordt er tot een alternatief idee gekomen en wie zijn daar bij betrokken? *De betrokken gemeentelijk stedenbouwkundigen gaan aan de slag om een alternatief voorstel te maken. Dit gebeurt aan de hand van de reacties op de vier voorstellen die deze avond worden gepresenteerd, wat de wethouder hier hoort en er van vindt, de ideeën die op het Stadslab zijn ingebracht door bezoekers en op basis van een gemeentelijke toets op de haalbaarheid, toepasbaarheid en effect op het park.*

ONDERBOUWING VOORBEREIDINGSKREDIET

Voor het project Beurskwartier wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd van € 3,8 mln. In de periode 2018 tot aan besluitvorming i.v.m. bestemmingsplan Beurskwartier (naar verwachting eind 2019, mogelijke uitloop naar 2020).

Voor dat budget worden o.a. de volgende werkzaamheden verricht:

- Uitwerking van de omgevingsvisie tot een ontwerpbestemmingsplan Beurskwartier, dat ter besluitvorming aan de Raad voorgelegd kan worden;
- Alle onderzoeken, die als onderbouwing van het bestemmingsplan dienen te worden uitgevoerd, zoals o.a.:
 - Flora- en fauna-onderzoek;
 - Geluidsonderzoek;
 - Luchtkwaliteitsonderzoek;
 - Bodemonderzoek;
 - Mobiliteits- en verkeersonderzoek, waarbij de aanpassing van het VRU-model dient te worden meegenomen, zodat het Beurskwartier daarin wordt opgenomen;
- Parallel wordt gestart met het opstellen van een Stedenbouwkundig Programma van Eisen, zodat dit ook op relatief korte termijn na vaststelling van het bestemmingsplan ter besluitvorming voorgelegd kan worden aan de raad dan wel als onderbouwing van het bestemmingsplan Beurskwartier dient;
- Diverse externe onderzoeken, o.a. met betrekking tot:
 - Afvalinzameling, waarbij gestreefd wordt naar (Bijna) Zero Waste i.v.m. de hoge duurzaamheidseisen voor het Beurskwartier;
 - Vervolgondergrond in verband met de benodigde toekomstige infrastructuur en de daarbij hoogwaardige oplossingen voor klimaatadaptatie en koude- en warmteoplossingen;
 - Verkeers- en mobiliteitsonderzoek i.v.m. logistieke bewegingen in een gebied dat vrij is van autoverkeer;
 - Vervolgonderzoek Parkeren op afstand, zodat het toekomstige aantal parkeerplaatsen verder naar beneden zal kunnen worden bijgesteld;
 - Vervolgonderzoek Warmte- en Koudeopslag (WKO) en Thermische Energie (TEO);
 - Onderzoeken ten behoeve van circulair gebruik van bouwmaterialen en het daarbij benodigde platform;
 - Onderzoek i.v.m. Amendement A2017/69 (Creatieve inpassing panden Croeselaan);
 - Onderzoek locatie Croeselaan-Jan van Foreeststraat;
- Opstellen van het Functioneel Ontwerp van de openbare ruimte;

- Opstellen van een grondexploitatie Beurskwartier met toelichting, die gelijktijdig met het bestemmingsplan ter besluitvorming voorgelegd kan worden;
- Uitwerking van de ontwikkelingsstrategie voor het Beurskwartier;
- Uitwerking van een marktbenadering- en een communicatiestrategie;
- Opstellen van een uitvoeringsfasering;
- Raakvlakbewaking en samenhangstudie in het stedelijk netwerk voor het Beurskwartier;
- Afstemming organiseren in verband met de reeds in bouw zijnde Galaxy Tower;
- Afstemming organiseren in verband met de ontwikkeling van WonderWoods, zodat dit een compleet onderdeel vormt van het Beurskwartier;
- Afstemming organiseren in verband met de ontwikkeling van het Masterplan 2.0 van de Jaarbeurs, zodat dit aansluit bij het Beurskwartier;
- Uitgebreide communicatie met de huidige bewoners en eigenaren van de panden gelegen in het Beurskwartier;
- Uitgebreide participatie ten behoeve van de planvorming voor het Beurskwartier, zodat recht wordt gedaan aan de manier waarop ook de omgevingsvisie tot stand is gekomen.

vrijdag 18 januari 2019 Werkzaamheden	2018												2019												2020				2021				2022				2023			
	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Besluitvorming																																								
Communicatie en participatie																																								
Placemaking																																								
Voorbereiding SPvE/IPvE-FO																																								
Creatieve inpassing panden Croeselaan (amendement)																																								
Afval (Zero waste)																																								
WKO																																								
Civieltechnische condities (masterplan ondergrond, incl. keuzedocument)																																								
Openbare ruimte (OR)																																								
Onderzoeken Living Lab																																								
Programma wonen en voorzieningen																																								
Duurzaamheid																																								
Mobiliteit en parkeren																																								
Bouwblokken																																								
Beeldkwaliteitsplan																																								
SPvE/IPvE-FO																																								
Keuzes ondergrond voor FO																																								
Opstellen concept SPvE/IPvE-FO																																								
Afstemmen (welstand, BING etc).																																								
Raming en GREX																																								
Afronden SPvE/IPvE-FO																																								
Bestemmingsplan (BP)																																								
Onderzoeken tbv BP																																								
Opstellen BP																																								
BP ter visie																																								
Verwerken zienswijzen en vaststelling																																								
Start beroep bij RvS																																								
Ontwerpfase																																								
Stedenbouwkundig plan																																						</		

Postadres Postbus 1273, 3500 BG Utrecht

Bezoekadres Vredenburg 40,

Utrecht Telefoon 030 –

286 96 00

Fax 030 – 286 96 01

Betreft Besluitenhistorie Beurskwartier

Datum December 2018

27 september 2018 [Raadsbesluit Vaststelling van de Verordening Interferentiegebieden Bodemenergiesystemen Utrecht 2018](#)

7 december 2017 [Raadsbesluit Omgevingsvisie Beurskwartier en Lombokplein \(2017/96\)](#)

4 december 2017 [Memo Omgevingsvisie Beurskwartier en Lombokplein \(4987421/1712041203-BJ\)](#); toezeggingen tijdens technische bijeenkomst 30 november jl. inclusief Presentatie Lombokplein: resultaten stresstest

27 oktober 2017 [Raadsbrief Omgevingsvisie deelgebied Beurskwartier en Lombokplein](#) (2194)

3 oktober 2017 [Raadsbrief nadere toelichting geheime Financiële verkenning Lombokplein](#) (2148)

18 april 2017 [Raadsbrief Conceptomgevingsvisie en MER Beurskwartier en Lombokplein](#) (1942)

1 november 2016 [Raadsbrief Duiding Stadsgesprek Het Nieuwe Centrum](#) (1714)

29 augustus 2016 [Raadsbrief Keuzedocumenten Nieuw Centrum](#) (1612)

16 maart 2016 [Raadsbrief Ontwikkelovereenkomst Jaarbeursterrein 16 maart 2016](#) (1336)

4 maart 2016 [Commissiebrief S&R: Beantwoording toezeggingen BOO Jaarbeurs](#) (1316)

19 januari 2016 [Commissiebrief Reactie wensen en bedenkingen Ontwikkelovereenkomst Jaarbeursterrein en bijlagen](#) (1225)

11 december 2015 [Commissiebrief S&R: Reviews bij proces herontwikkeling Jaarbeursterrein](#) (1173)

3 december 2015 [Commissiebrief S&R: Voorhangprocedure Ontwikkelovereenkomst Jaarbeursterrein en overeenkomst Grondruiling](#) (1156)

30 september 2015 [Commissiebrief Aanpak 2^e fase Stationsgebied](#) (997)

9 juli 2015 [Raadsbesluit tot vaststelling van de toekomstvisie “Healthy Urban Boost”](#) incl. [Amendement 2015/55](#).

28 mei 2014 [Cie S&R: Beantwoording vragen afsprakenkader Jaarbeurs](#) (202)

10 april 2014 [Cie S&R: Afsprakenkader Jaarbeursgebied](#) (154)

20 december 2012 [Herontwikkeling Jaarbeurs \(verzonden 20122012\)](#) (0)

14 december 2006 *Raadsbesluit (raadsvoorstel tot vaststelling van het Structuurplan) (2006, nr.238);*

4 november 2004 *Raadsbesluit (raadsvoorstel 2004, nr. 190) inzake vaststelling actualisatie Masterplan Stationsgebied.*

11 december 2003 *Raadsbesluit (raadsvoorstel 2003, nr. 277) inzake het Masterplan Stationsgebied.*
De gemeenteraad stelt het Masterplan Stationsgebied vast.

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Werk en Inkomen
Kenmerk	Boelens, A.R. (Arnoud) 5888872
Vergadering	
Vergaderdatum	
Geheim	Nee
Beleidsveld	Werk en Inkomen

Vaststelling Verordening tot derde wijziging van de verordening re-integratie, studietoelage en tegenprestatie Participatiewet 2015; intrekking beleidsregel Loonkostensubsidie naar loonwaarde

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De verordening tot derde wijziging van de verordening re-integratie, studietoelage en tegenprestatie Participatiewet 2015: Werken aan werk" vast te stellen, waarmee artikel 7 wordt aangepast.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages

Voorstel: Voorstel_11407

Bijlage: 3e Wijziging Re-integratieverordening

Bijlage: Intrekking beleidsregel Loonkostensubsidie naar loonwaarde gemeente Utrecht

Bijlage: Besluitenhistorie aanpassing re-integratieverordening

Bijlage: Motivering niet-toepasselijkheid Referendumverordening op raadsbesluit Vaststelling 3e wijziging re-integratieverordening

Eerdere besluitvorming**Uitvoering**

Context

De gemeente Utrecht heeft in haar 'Verordening re-integratie, studietoelage en tegenprestatie Participatiewet 2015: Werken aan werk' (verder: re-integratieverordening) vastgelegd dat zij uitsluitend loonkostensubsidie in zet voor mensen die een loonwaarde hebben tussen de 50 en 80%. Dit is volgens een recente rechterlijke uitspraak wettelijk niet correct dus moet aangepast worden in de re-integratieverordening.

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid had in de periode dat gemeente Utrecht dit wilde aanpassen, aangekondigd om loondispensatie in te voeren ter vervanging van de loonkostensubsidie. In afwachting daarvan is de verordening nog niet aangepast, maar in de praktijk is de begrenzing van loonkostensubsidie al losgelaten sinds de rechterlijke uitspraak op 1 mei 2018. Ondertussen is duidelijk dat loondispensatie niet wordt ingevoerd dus passen we nu 'artikel 7 van de re-integratieverordening' alsnog aan.

Staatssecretaris Van Ark heeft 18 november in 'het brede offensief naar werk' aangekondigd dat in 2019 meer wetwijzigingen over de loonkostensubsidie zullen volgen. De voorstellen uit 'het brede offensief naar werk' worden nog vertaald naar concrete wetwijzigingen. Voordat deze zijn vastgesteld en van kracht worden voor gemeenten zijn we waarschijnlijk geruime tijd verder (2020). Daarom kiezen we ervoor om nu artikel 7 re-integratieverordening aan te passen, zoals wij dit in september 2018 hebben aangekondigd in de beantwoording van schriftelijke vragen 2018, nummer 89.

Beslispunt

- 1 De verordening tot derde wijziging van de verordening re-integratie, studietoelage en tegenprestatie Participatiewet 2015: Werken aan werk" vast te stellen, waarmee artikel 7 wordt aangepast.

Argumenten

- 1.1 De rechtbank heeft bepaald dat artikel 7 van deze verordening niet rechtsgeldig is.
Op 1 mei 2018 heeft de rechtbank Midden-Nederland in een rechtzaak uitspraak gedaan over deze begrenzing van de loonkostensubsidie. De rechtbank heeft vastgesteld dat deze begrenzing in strijd is met hetgeen daarover in de Participatiewet is vastgelegd. Gevolg van deze uitspraak is dat de verordening moet worden aangepast. Dit heeft geen effect op reeds genomen besluiten.

Opgesteld door	Werk en Inkomen Boelens, A.R. (Arnoud)
Kenmerk	5888872
Vergadering	
Vergaderdatum	
Jaargang en nummer	
Beleidsveld	Werk en Inkomen

Vaststelling Verordening tot derde wijziging van de verordening re-integratie, studietoelage en tegenprestatie Participatiewet 2015; intrekking beleidsregel Loonkostensubsidie naar loonwaarde

besluit

- 1 De verordening tot derde wijziging van de verordening re-integratie, studietoelage en tegenprestatie Participatiewet 2015: Werken aan werk" vast te stellen, waarmee artikel 7 wordt aangepast.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op

De griffier
mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad
mr. J.H.C. van Zanen

Verordening tot derde wijziging van de Verordening Re-integratie, studietoeslag en tegenprestatie Participatiewet 2015

De Raad van de gemeente Utrecht;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 15 januari 2019 met kenmerk 5888872

gelet op:

de artikelen 7, eerste lid en 10d, onderdeel van de Participatiewet artikel 149 van de Gemeentewet; overwegende dat:

de Participatiewet gemeenten niet de mogelijkheid geeft om grenzen te stellen aan de inzet van loonkostensubsidie;

besluit:

vast te stellen de volgende Verordening tot derde wijziging van de Verordening re-integratie, studietoeslag en tegenprestatie Participatiewet 2015.

Artikel I

De Verordening Re-integratie, studietoeslag en tegenprestatie Participatiewet 2015 wordt als volgt gewijzigd.

Artikel 7. Vaststelling doelgroep loonkostensubsidie

1. Het college stelt vast of een persoon tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort.

2. Hierbij neemt het college de volgende criteria in acht:

a. een persoon behoort tot de doelgroep zoals omschreven in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, van de Participatiewet;

b. die persoon is niet in staat met voltijdse arbeid het wettelijk minimumloon te verdienen; en

c. die persoon heeft als gevolg van beperkingen van lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie met een loonwaarde

tussen 50% en 80%. In individuele gevallen kan het college een loonkostensubsidie toekennen aan personen met een lagere loonwaarde dan 50%.

3. Het college kan op schriftelijke aanvraag van een persoon als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a, vaststellen of die persoon tot de doelgroep loonkostensubsidie behoort. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 10c, eerste lid, onderdeel b, van de wet kan de vaststelling ook ambtshalve plaatsvinden, behalve voor niet uitkeringsgerechtigden en ANW gerechtigden.

4. Een aanvraag als bedoeld in artikel 3 kan slechts eenmaal per twaalf maanden worden ingediend.

5. Het college stelt in samenwerking met de colleges in de arbeidsmarktregio en het UWV en met inachtneming van het Besluit loonkostensubsidie Participatiewet en de ministeriële regeling loonwaardebepaling Participatiewet vast welke methode wordt gehanteerd voor de vaststelling van de loonwaarde en draagt zorg voor de bekendmaking van een actuele beschrijving van deze methode.

komt te luiden:

Artikel 7. Vaststelling doelgroep loonkostensubsidie

1. Het college verstrekt een loonkostensubsidie aan een werkgever die een arbeidsovereenkomst sluit met een werknemer die behoort tot de doelgroep banenafpraak zoals omschreven in artikel 10d, tweede lid van de Participatiewet.

2. Het college stelt in samenwerking met de colleges in de arbeidsmarktregio en het UWV en met inachtneming van het Besluit loonkostensubsidie Participatiewet en de ministeriële regeling loonwaardebepaling Participatiewet vast welke methode wordt gehanteerd voor de vaststelling van de loonwaarde en draagt zorg voor de bekendmaking van een actuele beschrijving van deze methode.

Artikel II

Dit besluit treedt met terugwerkende kracht in werking vanaf 1 januari 2019.

Artikel III

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening tot derde wijziging van de Verordening re-integratie, studietoeslag en tegenprestatie Participatiewet 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van DD,

De griffier,

mr. M. van Hall CMC

De burgemeester,

mr. J.H.C. van Zanen

Intrekking beleidsregel Loonkostensubsidie naar loonwaarde gemeente Utrecht

Het college van burgemeester en wethouders van Utrecht,

Gelet op de artikelen 7, eerste lid en 10d, onderdeel van de Participatiewet artikel 149 van de Gemeentewet;

Overwegende dat de 'beleidsregel loonkostensubsidie naar loonwaarde' is niet meer rechtsgeldig, dan wel overbodig is;

Besluit:

I

de beleidsregel Loonkostensubsidie naar loonwaarde in te trekken per 1 januari 2019.

Aldus vast gesteld in de collegevergadering van 15 januari 2019 ,

De burgemeester, de gemeentesecretaris,

Besluitenhistorie

Datum	15 januari 2019
Behandeld door	M.J.M.T. Krol
Doorkiesnummer	030 – 28 64200
E-mailadres	m.krol@utrecht.nl
Kenmerk	5888872
Onderwerp	Wijziging reïntegratieverordening
Beleidsveld	Werk en Inkomen

Hierbij vindt u een overzicht van de belangrijkste besluiten met betrekking tot Wijziging re-integratie verordening:

Op [5 september 2018](#) zijn schriftelijke vragen beantwoord over het aanpassen van de reïntegratieverordening met betrekking tot de inzet van loonkostensubsidie.

Op [4 december 2014](#) heeft de gemeenteraad de verordening 're-integratie, studietoelage en tegenprestatie Participatiewet 2015: Werken aan werk' vastgesteld (agendapunt 5).

Op [2 oktober 2014](#) heeft de gemeenteraad de uitvoeringsnota 'Werken aan werk' vastgesteld (agendapunt 5).

Op [6 maart 2014](#) heeft de gemeenteraad de kadernota 'werken aan de toekomst' vastgesteld (agendapunt 6).

BIJLAGE BIJ RAADSBESLUIT Vaststelling Verordening tot derde wijziging van de verordening re-integratie, studietoeslag en tegenprestatie Participatiewet 2015:

Motivering niet-toepasselijkheid Verordening tot raadgevend referendum (artikel 3 Verordening tot raadgevend referendum gemeente Utrecht)

Op dit raadsbesluit is de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht niet van toepassing omdat het een raadsbesluit betreft **ter uitvoering van een besluit van een hoger bestuursorgaan** of de wetgever waaromtrent de raad geen beleidsvrijheid heeft (artikel 3 lid 2 onder k Verordening tot raadgevend referendum gemeente Utrecht).

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Volksgezondheid
Kenmerk	Noort, M. van de (Mijke) 5863711
Vergadering	
Vergaderdatum	
Geheim	Nee
Beleidsveld	Volksgezondheid

Zienswijze op kaderbrief 2020 GGD regio Utrecht (GGDrU)

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De bijgevoegde brief vast te stellen als zienswijze op de kaderbrief 2020 van GGD regio Utrecht (GGDrU).

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. G.G.H.M. Haanen

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages

Voorstel: Voorstel_11406

Bijlage: VERVALLEN Zienswijze gemeenteraad aan GGDrU op kaderbrief 2020

Bijlage: Concept Kaderbrief 2020 GGDrU

Bijlage: Motivering niet-toepasselijkheid referendumverordening op raadsbesluit Zienswijze
Kaderbrief GGDrU

Eerdere besluitvorming**Uitvoering**

Context

Het Dagelijks Bestuur van de GGD regio Utrecht (GGDrU) heeft bij brief van 14 december 2018 aan de raad om zienswijzen gevraagd op de kaderbrief 2020. De gemeenteraad is, conform wettelijk voorschrift, in de gelegenheid om binnen 8 weken een zienswijze in te dienen. De GGDrU heeft verzocht om uiterlijk 5 maart 2019 de zienswijze kenbaar te maken. Het algemeen bestuur van de GGDrU stelt de uitgangspunten in de vergadering van 27 maart 2019 vast.

Toelichting zienswijzeprocedure

De gemeente Utrecht is één van de 26 deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling GGDrU. De gemeente Utrecht is toegetreden per 1/1/2014 op grond van het arrangement Publieke Gezondheid. De wettelijke grondslag is de Wet Publieke Gezondheid uit 2012. De regeling krijgt vorm volgens de bepalingen uit de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Conform de gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht stuurt het Dagelijks Bestuur van de GGDrU de kadernota toe aan de raden van de deelnemende gemeenten. De gemeenteraden krijgen de gelegenheid voor een zienswijze op de kadernota.

Beslispunt

- 1 De bijgevoegde brief vast te stellen als zienswijze op de kaderbrief 2020 van GGD regio Utrecht (GGDrU).

Argumenten

- 1.1 De inhoud is in lijn met ontwikkelingen, maar enkele punten vragen nog om uitwerking.
In het algemeen missen ambitieuze doelen en scherpere in de bijbehorende kaders in de kaderbrief. Zo is het op sommige punten onduidelijk wat de GGDrU precies van plan is en welke keuzes er gemaakt worden. Het is bijvoorbeeld niet helder wat de ambitie is voor het Utrechts Archief, het huisvestingsplan en de forensische zorg over de aanbesteding van de arrestantenzorg 2019. Op bovenstaande punten vragen we dan ook om toelichting.
- 1.2 De kaderbrief is nog open over extra lasten en dat vraagt om toelichting.
De kaderbrief is nog open over wat de extra lasten precies gaan inhouden. We geven aan dat we graag de veranderingen in ambities, die al dan niet gepaard gaan met een vraag om extra middelen, voorgelegd zien worden.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Volksgesondheid
Kenmerk	Noort, M. van de (Mijke)
Vergadering	5863711
Vergaderdatum	
Jaargang en nummer	
Beleidsveld	Volksgesondheid

Zienswijze op kaderbrief 2020 GGD regio Utrecht (GGDrU)

besluit

- 1 De bijgevoegde brief vast te stellen als zienswijze op de kaderbrief 2020 van GGD regio Utrecht (GGDrU).

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op

De griffier
mr. M. van Hall

De voorzitter gemeenteraad
mr. J.H.C. van Zanen

VERSIE VOOR BESLUITVORMING

GGD regio Utrecht
Drs. N.A.M. Rigter
Postbus 51
3700 AB ZEIST
1234BA

Behandeld door M. van de Noort
Doorkiesnummer 030 – 28 63368
E-mail m.van.de.noort@utrecht.nl
Bijlage(n) Geen
Uw kenmerk Niet ontvangen
Uw brief van 14 december 2018

Datum 15 januari 2019
Ons kenmerk 5863711/20190115
Onderwerp Zienswijze op kaderbrief 2020
Verzonden Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte mevrouw Rigter,

Namens het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD regio Utrecht (GGDrU) heeft u bij brief van 14 december 2018 aan de raad om zienswijzen gevraagd op de kaderbrief 2020. In de kaderbrief gaat u in op verschillende ontwikkelingen en de vaste financiële uitgangspunten voor GGDrU. U heeft verzocht om onze zienswijze uiterlijk 5 maart 2019 kenbaar te maken. Onze zienswijze treft u hieronder aan.

Inhoud

Wij lezen met instemming dat de GGDrU grote ambitie heeft. Bij de vertaling van ambities naar activiteiten en budgettaire kaders missen wij soms de scherpste. Daarmee is ons nu niet altijd duidelijk welke keuzes de GGDrU wil maken, over inhoud en over daarmee gemoeide budgettaire kaders. Dit lichten we hierna graag toe aan de hand van drie voorbeelden. Zo is de kaderbrief niet duidelijk wat de ambitie voor het Utrechts Archief is: wil de GGDrU voldoen aan de wettelijke archiefeisen of ligt de lat hoger? Wat de gemeenteraad van Utrecht betreft gaat het hier om te voldoen aan wat de wet vereist; niet minder maar ook niet meer. Als tweede voorbeeld: onduidelijk is het voor ons hoe het huisvestingsplan zich verhoudt tot passages daarover in het ombuigingsplan (investeringen en besparingen), en hoe dit zich vertaalt in doelen en resultaten voor de kadernota. Hier zouden wij graag opgenomen zien dat het huisvestingsplan waar mogelijk leidt tot vrijspelen van budget voor primaire processen.

Bij de aanbesteding forensische zorg in 2019 valt op dat de GGDrU anders dan nu het geval is ook de arrestantenzorg in de beschouwing meeneemt. Arrestantenzorg en forensische zorg zijn twee aparte disciplines, die elk hun eigen kennis en kunde vereisen. En arrestantenzorg zit niet in het huidige takenpakket van de GGDrU. Overweegt de GGDrU een uitbreiding van het huidige takenpakket? En zo ja, welke voors- en tegen heeft dit, gelet op het huidige team? En wat zijn de kosten? Graag vernemen wij wat de GGDrU voor ogen heeft.

Een kleine tekstuele opmerking is dat Vianen op gaat in gemeente Vijfheerenlanden en dus niet meer bestaat in 2019, daarom graag de tekst op pagina 15 onder het kwadrant aanpassen.

Financiën

De kaderbrief is nog open over wat de extra lasten precies gaan inhouden. Veranderingen in ambities, die al dan niet gepaard gaan met vraag om extra middelen, zien wij graag voorgelegd.

Gemeenteraad

Datum **15-01-2019**

Hoogachtend,

Gemeenteraad van Utrecht,

de griffier,

mr. M. van Hall

de voorzitter,

mr. J.H.C. van Zanen

Concept

Kaderbrief 2020

Inhoudsopgave

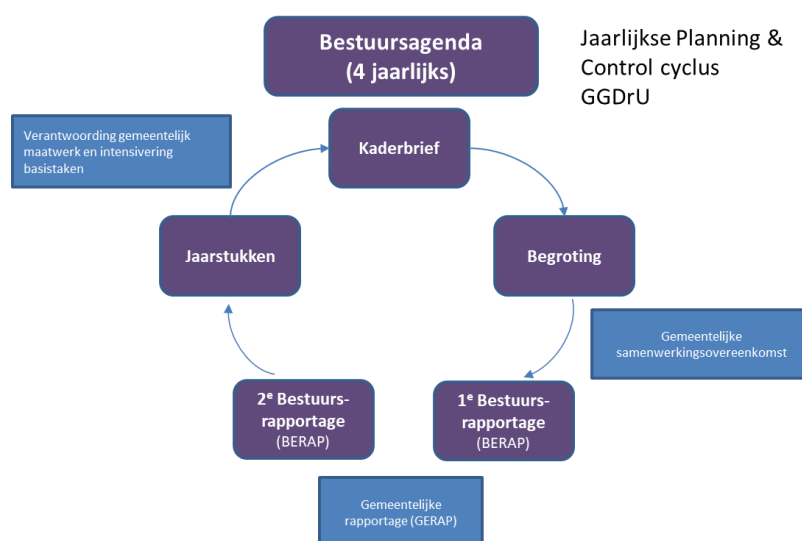
1. Voorwoord	3
2. Begroting en verantwoording en GGDrU-taken	4
2.1 Indeling begroting op hoofdlijnen.....	4
2.2 Taken van GGDrU, basis in de Wet Publieke Gezondheid (Wpg)	4
2.3 Relatie tot de veiligheidsregio.....	5
3. Ontwikkelingen	6
3.1 Bestuursagenda in opbouw	6
3.2 Blijvende aandacht voor belang van vaccineren	6
3.3 (Medisch) personeel	6
3.4 Forensische zorg	6
3.5 Omgevingswet	7
3.6 Het Utrechts Archief	7
3.7 Ombuigingsplan.....	7
3.8 Samenwerking bedrijfsvoering.....	8
3.9 Strategische huisvesting	8
3.10 Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA).....	8
3.11 Wet banenafpraak	8
3.12 Digitale toegankelijkheid.....	9
4. Financieel kader	10
Bijlage 1: Wettelijke basis taken GGDrU	13

1. Voorwoord

Voor u ligt de kaderbrief van de GGD regio Utrecht voor het begrotingsjaar 2020. In de tijd loopt deze kaderbrief gelijk op met de ontwikkeling van de bestuursagenda 2019-2023. Deze bestuursagenda is de bestuursopdracht die het bestuur geeft aan de Directeur Publieke Gezondheid en via haar aan GGDrU voor de komende bestuursperiode en daarmee het meerjarenperspectief voor GGDrU. Het algemeen bestuur stelt deze vast in de vergadering van januari 2019.

Met het oog op deze vaststelling kiest het dagelijks bestuur er voor om raden een kaderbrief met de belangrijkste exogene ontwikkelingen en de vaste financiële uitgangspunten voor GGDrU voor te leggen. Naar aanleiding van de vastgestelde bestuursagenda 2019-2023 wordt een actieprogramma met financiële vertaling opgesteld en ter vaststelling in de vergadering van het algemeen bestuur van 27 maart 2019 geagendeerd. Mogelijk leidt het vastgestelde actieprogramma tot een financieel gevolg, die direct mee zal worden genomen in de ontwerpbegroting 2020.

Het algemeen bestuur stelt de kaderbrief in de vergadering van 27 maart 2019 vast en betreft daarbij uw zienswijze. Op basis van de uitgangspunten in de vastgestelde kaderbrief en de vastgestelde bestuursagenda 2019-2023 wordt de ontwerpbegroting 2020 opgesteld. U kunt deze medio april 2019 voor zienswijze tegemoet zien.

De kadernota is een moment in de cyclus waarbij gemeenteraden invloed uit kunnen oefenen op de kaderstelling voor de bestuurlijke keuzes voor GGDrU. Zo kunnen de 26 gemeenten gezamenlijk hun rol als eigenaar en opdrachtgever van deze GGD waarmaken.

Mr. drs. V. Everhardt
Voorzitter

Drs. J.J. Eijbersen
Portefeuillehouder financiën

Drs. N.A.M. Rigter
Directeur Publieke Gezondheid

Zeist, 12 december 2018

2. Begroting en verantwoording en GGDrU-taken

2.1 Indeling begroting op hoofdlijnen

De begroting van GGDrU is een meerjarenprogrammabegroting met één programma: 'Publieke Gezondheid'. In de begroting wordt het programma Publieke Gezondheid verder uitgewerkt in ambities.

De kaderbrief geeft de kaders aan voor één jaarschijf, hier 2020, en schetst de beleids- en begrotingskaders in een meerjarenperspectief. De begroting en de verantwoording (de jaarstukken) volgens de regels van het BBV, waaronder de 'drie W-vragen' (Wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen, wat gaat het kosten), aangevuld met een extra W-vraag 'Wat gaan we meten':

Begroting	Jaarstukken
<i>Wat willen we bereiken?</i> Hier wordt aangegeven welke doelen (maatschappelijke effecten) bereikt moeten worden.	<i>Wat hebben we bereikt?</i> Er wordt uitgelegd in hoeverre beoogde doelen feitelijk zijn gerealiseerd: de realisatie van doelen wordt dus afgezet tegen de voornemens in de begroting.
<i>Wat gaan we daarvoor doen?</i> Op deze plaats wordt aangegeven welke activiteiten moeten worden uitgevoerd om de gestelde doelen te bereiken.	<i>Wat hebben we daarvoor gedaan?</i> Er wordt uitgelegd in hoeverre beoogde activiteiten feitelijk hebben plaatsgevonden: de realisatie van activiteiten wordt dus afgezet tegen de voornemens uit de begroting.
<i>Wat gaat dat kosten?</i> Hier wordt aangegeven welke lasten (maar ook baten) aan de orde zijn voor de uitvoering van de activiteiten.	<i>Wat heeft dat gekost?</i> Er wordt verantwoord over de lasten en baten afzonderlijk; het verschil met de begroting wordt uitgelegd.
<i>Wat gaan we meten?</i> Hier worden de indicatoren met bijbehorende waarden benoemd, die meetinformatie geven ten aanzien van de beoogde realisatie van de doelstellingen.	<i>Wat hebben we gemeten?</i> Bij de benoemde indicatoren worden de werkelijk gerealiseerde waarden over het jaar opgenomen.

2.2 Taken van GGDrU, basis in de Wet Publieke Gezondheid (Wpg)

De algemene taak van het college van burgemeester en wethouders op basis van de Wpg is het bevorderen van de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg en de afstemming daarvan met de curatieve

gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (art. 2 lid 1 Wpg).

Taken die bij de Wpg zijn opgedragen aan de colleges van burgemeester en wethouders worden door de regionale gezondheidsdienst i.c. GGDrU uitgevoerd (art. 14 lid 1 Wpg). De prenatale voorlichting en het grootste deel van de jeugdgezondheidszorg moeten in beginsel ook regionaal worden opgepakt, tenzij het college van burgemeester en wethouders anders beslist (art. 14 lid 4 Wpg). Met uitzondering van de gemeente Utrecht hebben gemeenten besloten de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg te beleggen bij GGDrU.

Een toelichting op dit takenpakket treft u in de bijlage.

2.3 Relatie tot de veiligheidsregio

De relatie tussen GGDrU en de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) is bijzonder. Alleen al op grond van de verplichtingen uit de Wet veiligheidsregio's (Wvr) en de Wet publieke gezondheid (Wpg) kennen GGDrU en VRU een nauwe samenwerking.

De DPG is op basis van genoemde wetgeving ambtelijk leidinggevende van zowel de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisaties in de Regio), organisatieonderdeel bij de VRU, als van GGDrU. Zij kent hierin eigen wettelijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Bij crises en rampen is er een zelfstandige wettelijke bevoegdheid voor de DPG en de voorzitter van de VRU, als het gaat om publieke gezondheid. Er bestaat tussen de DPG en de voorzitter VRU een zelfstandige relatie gelet op die verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Om te borgen dat de GHOR ook op directieniveau binnen de VRU inbreng heeft, is er voor gekozen om de DPG lid te laten zijn van het directieteam van de VRU.

3. Ontwikkelingen

3.1 Bestuursagenda in opbouw

Zoals in het voorwoord is weergegeven loopt deze kaderbrief in de tijd gelijk op met de bestuursagenda 2019-2023. Op 3 oktober 2018 is een bestuursconferentie met de (nieuwe) AB leden van GGDrU gehouden, waarvan de opbrengst mede als input dient voor de totstandkoming van de bestuursagenda. Deze bestuursagenda is nu in opbouw. Op dit moment kan nog niet worden ingeschat of de (bestuurlijke) keuzes leiden tot extra lasten en daarbij behorende dekking.

3.2 Blijvende aandacht voor belang van vaccineren

De hernieuwde aandacht voor het belang van vaccineren leidt in 2020 hopelijk tot een stijgende vaccinatiegraad in die gemeentes waar dat nu zorgelijk is. De ontwikkelingen en discussies laten wel zien dat het belangrijk is met ouders goede gesprekken te voeren over het belang van vaccineren maar ook de eventuele twijfels en onzekerheden over vermeende risico's of mogelijke bijwerkingen.

Die inspanningen zullen blijvend zijn, evenals de überhaupt toegenomen vaccinatie-productie (denk aan de invoering per 2018 resp. 2019 van het combinatievaccin voor meningococci ACWY voor baby's en een extra vaccinatie voor tieners plus de maternale kinkhoestvaccinatie voor zwangeren plus de vaccinatie tegen het ROTA virus voor kwetsbare zuigelingen). In de begroting 2020 zal hiervoor ruimte worden gemaakt. Financiering zal lopen via storting in het gemeentefonds.

3.3 (Medisch) personeel

De krapte op de arbeidsmarkt voor sociaal geneeskundigen en verpleegkundigen zal vanaf 2020 onvermijdelijk moeten leiden tot herschikking van taken. Tegen die tijd weten we ook hoe de vernieuwde opleiding voor jeugdartsen uitpakt en hoeveel er voor de regio Utrecht beschikbaar zijn.

Als gevolg van de meer gedigitaliseerde dienstverlening zal er minder administratief personeel nodig zijn.

3.4 Forensische zorg

- Starten van aanbesteding arrestantenzorg 2019.

Eind september verscheen de Kamerbrief Toekomst Forensische geneeskunde. Deze brief is een integrale beleidsreactie op de adviezen van de "Commissie Forensische medisch Onderzoek en Medische Arrestantenzorg" (Commissie Hoes), de "Taskforce lijkschouw en gerechtelijke sectie" en het adviesrapport van Chiel Bos over de forensische medische expertise kindermishandeling. GGD'en worden nadrukkelijk gezien als kernpartijen in het forensische veld. Voor de arrestantenzorg zal er een lichte aanbesteding komen, waarbij oog is voor het belang van een goede verbinding met het forensische medisch onderzoek en de lijkschouw. GGD'en stellen zich constructief op en dingen mee in de aanbesteding. Naar verwachting start deze in 2019 en vindt weerslag in de begroting 2020. Het

verliezen van de medische arrestantenzorg raakt de business case van de forensische geneeskunde bij GGD'en.

- Inrichten en implementeren FMEK

In 2019 start de implementatie van de regionale organisatie van de Forensisch Medische Expertise bij Kindermishandeling (FMEK). Zodanig dat de benodigde kennis en expertise optimaal beschikbaar is in de lokale en regionale netwerken. In de regionale organisatie spelen forensisch artsen, (evt.) forensisch verpleegkundigen, vertrouwensartsen Veilig Thuis en kinderartsen een belangrijke rol. Binnen de tien Politieregio's wordt de implementatie (en later ook de uitvoering) gecoördineerd door een coördinerend FMEK expert. De weerslag hiervan zal in de begroting 2020 worden meegenomen.

3.5 Omgevingswet

Gezond en veilig inrichten van de omgeving waarin we wonen en werken levert gezondheidswinst op. De nieuwe Omgevingswet vraagt elke gemeente om een Omgevingsvisie te maken. Het is van belang dat gemeente daarbij een goede focus zetten op gezondheid. Gezond opgroeien, leven en vitaal oud worden is niet alleen afhankelijk van persoonlijke keuzes; de omgeving waarin mensen wonen en werken is ook een belangrijk hiervoor. GGDrU zet zijn kennis en expertise in, in de vorm van advies en signalering. Er wordt een groeiend beroep gedaan op GGDrU hiervoor. Verwacht wordt dat dit in de komende tijd zal doorzetten. De gezonde omgeving is ook een thema in de bestuursagenda die in ontwikkeling is.

3.6 Het Utrechts Archief

Het Utrechts Archief (HUA) verricht de wettelijke archivistaken voor GGDrU. In voorgaande jaren kon de bekostiging van deze taken voor gemeenschappelijke regelingen worden gedragen door de centrumgemeente. Het aantal gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden neemt hand over hand toe, waardoor er een groeiend beroep gedaan wordt op de beschikbare capaciteit van HUA. Daarom heeft algemeen bestuur van HUA besloten om de kosten die zij moeten maken voor gemeenschappelijke regelingen aan de organisaties zelf door te berekenen. Er zal een overeenkomst over de werkzaamheden en financiering van de archivaris tussen HUA en GGDrU komen. De kosten zijn afhankelijk van de vereiste inzet, afgeleid van de stand van zaken en ambities van GGDrU. Mochten afspraken met het HUA leiden tot een bijdrage door GGDrU dan leidt dit tot een extra bijdrage van de deelnemende gemeenten. Besluitvorming hierover wordt door het dagelijks bestuur voorbereid.

3.7 Ombuigingsplan

Ter financiering van de basis op orde op het gebied van bedrijfsvoering heeft GGDrU in 2017 een ombuigingsplan opgesteld. Op basis van de geïnventariseerde intensiveringen op de bedrijfsvoering heeft GGDrU de uitdaging aangenomen om deze intensiveringen zonder verhoging van de gemeentelijke inwoner- en/of kindbijdrage te realiseren. Daartoe zijn besparingen voorzien, waarvan verwacht wordt dat deze, deels als gevolg van de intensiveringen, gerealiseerd kunnen worden. Incidenteel wordt ook het deel van de algemene reserve, dat boven het noodzakelijk weerstandsvermogen uitkomt, ingezet. Het ombuigingsplan wordt halfjaarlijks geactualiseerd, zolang de ombuiging nog niet in structurele zin is gerealiseerd.

3.8 Samenwerking bedrijfsvoering

Veiligheidsregio Utrecht en GGDrU hebben de intentie uitgesproken om de samenwerking tussen beide organisaties op het gebied van bedrijfsvoering vorm te geven. In 2018 heeft de voorbereiding op de aanbesteding van een financieel en HRM-applicatie uitgewezen dat de uitgangspunten van beide organisaties dermate afwijken dat een gezamenlijke aanbesteding niet voor de hand ligt. Dit neemt niet weg dat verder onderzocht wordt op welke andere gebieden de samenwerking wel vorm kan krijgen.

3.9 Strategische huisvesting

Een van de onderdelen van "de basis op orde" op het gebied van bedrijfsvoering is het opstellen van een Strategisch Huisvestingsplan. GGDrU heeft op dit moment circa 60 panden in gebruik, waarvan twee eigendomspanden. In het Strategisch Huisvestingsplan wordt ingegaan op de huisvestingsvraag, die gerelateerd is aan de uitvoering van de GGDrU-taken. Daarbij grijpen uiteraard ook ontwikkelingen, zoals de verdergaande digitalisering, in op deze vraag. Op basis van gestelde criteria (eisen) aan de huisvesting is bepaald hoe de ist- en soll situatie zich verhoudt. Eind 2018 / begin 2019 zal de huisvesting van GGDrU in het dagelijks bestuur worden geagendeerd. Op basis hiervan kunnen beslissingen worden genomen voor de huisvesting van GGDrU op de langere termijn. De financiële implicaties maken onderdeel uit van het ombuigingsplan. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur zo spoedig mogelijk.

3.10 Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA)

De Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) zal per 1-1-2020 in werking treden. Momenteel onderzoeken we de mogelijkheden voor meest passende cao voor onze organisatie. Over eventuele implicaties en / of kosten die gepaard gaan met de invoering van de WNRA is op dit moment nog geen indicatie te geven.

3.11 Wet banenafpraak

In het sociaal akkoord van 11 april 2013 hebben het kabinet en sociale partners (werkgevers en werknemers) afgesproken dat ze banen gaan creëren bij reguliere werkgevers voor mensen met een arbeidsbeperking. In totaal gaat het om 125.000 extra garantiebanen (ten opzichte van de peildatum 1 januari 2013) waarvan 25.000 banen in 2024 bij de overheid gerealiseerd moeten zijn. Op landelijk niveau wordt gekeken of de werkgevers in de sector overheid en de werkgevers in de sector markt de aantallen garantiebanen hebben gerealiseerd die voor hun sector gelden.

Binnen GGDrU is in 2017 onderzocht op welke wijze de organisatie al invulling geeft aan deze wet. Gebleken is dat GGDrU op meerdere plekken al invulling geeft door functies en diensten in te vullen met collega's die onder de genoemde criteria vallen. Te denken valt hierbij aan diensten als kantine en detachering bij Facilitaire Zaken.

Ook bieden we kansen aan medewerkers met werkervaringsplaatsen. Een voorbeeld hiervan is de plaatsing van een collega met de achtergrond van statushouder bij de afdeling HR. Daarbij is het een vereiste in onze inkoopreglementen dat leveranciers hier ook invulling aan geven. Dit is onder andere toegepast bij aanbestedingen zoals: schoonmaak, catering en kantoormeubilair.

In 2019 streeft de organisatie er naar om nader beleid te ontwikkelen op dit gebied en hierop verdere activiteiten te ontplooiën waar dit mogelijk is.

3.12 Digitale toegankelijkheid

Op 1 juli 2018 is de algemene maatregel van bestuur (AmvB) 'tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid' in werking getreden. Hiermee is uitvoering gegeven aan de verplichting om een Europese richtlijn voor digitale toegankelijkheid om te zetten in nationale wetgeving. De AmvB zal op termijn gekoppeld worden aan de Wet Digitale Overheid die nu wordt ontwikkeld.

De AmvB schrijft voor dat digitale kanalen van organisaties in de publieke sector toegankelijk zijn. Dit geldt ook voor de websites, webapplicaties en mobiele applicaties waarvan GGD regio Utrecht gebruik maakt voor zowel interne als externe doelgroepen.

De GGDrU streeft ernaar om digitale dienstverlening zo toegankelijk mogelijk te maken voor alle burgers. Er zijn landelijke standaarden opgesteld (digitoegankelijk.nl) die helpen bij het toegankelijk maken van websites en mobiele toepassingen. De GGDrU neemt deze standaarden mee bij reguliere ontwikkelingen en nieuwe aanbestedingen in 2019.

In 2019 zal een plan van aanpak worden opgesteld om reguliere ontwikkelingen verder digitaal toegankelijker te maken waarbij impact voor de organisatie en financiële gevolgen worden ingeschat.

4. Financieel kader

In dit hoofdstuk worden specifiek de kaders vermeld die als basis dienen voor het uitwerken van de ontwerp begroting 2020.

De uiteindelijke cijfermatige effecten van kaderstelling, feitelijk de rekenexercitie waarmee onder meer de inwoner- en kindbijdrage wordt bepaald, volgt bij het maken van de ontwerp begroting 2020.

Tevens komen ontwikkelingen op financieel vlak aan de orde, die van invloed zijn of kunnen zijn op de ontwerp begroting 2020. Tenslotte wordt in deze paragraaf kort beschreven hoe de planning & control cyclus (ten aanzien van de Kadernota en begroting) van GGDrU eruit ziet.

Algemene uitgangspunten

Hieronder worden de algemene uitgangspunten opgesomd die gehanteerd worden voor het opstellen van de ontwerp begroting:

1. Conform vaste afspraak wordt voor de loonontwikkeling de CAO-wijziging en de premie-ontwikkeling van het werkgeversdeel (pensioen- en sociale premies) als uitgangspunt genomen. De huidige CAO loopt op 1 januari 2019 af. Ten tijde van het opstellen van de kadernota 2020 is nog geen nieuwe CAO voor de periode vanaf 1 januari 2019 overeengekomen tussen de werkgeversorganisaties en de vakbonden. Indien ten tijde van het opstellen van de ontwerp begroting 2020 een nieuwe CAO is overeengekomen, dan wordt de effecten hiervan meegenomen in de ontwerp begroting 2020.
2. Loon- en/of premieontwikkelingen die nog niet zijn meegenomen in de begroting 2020 maar die wel betrekking hebben op het begrotingsjaar 2020 en latere jaren, worden via een begrotingswijziging op de begroting 2020 ter besluitvorming aan het algemeen bestuur voorgelegd. Dit nadat de zienswijze procedure is doorlopen, conform de Gemeenschappelijke Regeling GGDrU.
3. Conform vaste afspraak wordt voor de prijsontwikkeling uitgegaan van het Bruto Binnenlands Product, zoals deze staan vermeld in de meest recente (in principe september) circulaire van het gemeentefonds ten tijde van het opstellen van de ontwerp begroting 2020. Deze cijfers worden berekend door het Centraal Plan Bureau.
4. Prijsontwikkelingen die nog niet zijn meegenomen in de begroting 2020 maar die wel betrekking hebben op het boekjaar 2020, worden via een begrotingswijziging op de begroting 2020 ter besluitvorming aan het algemeen bestuur voorgelegd. Dit nadat de zienswijze procedure is doorlopen, conform de Gemeenschappelijke Regeling GGDrU.
5. De uitgangspunten rondom indexering worden gehanteerd totdat het bestuur besluit hiervan af te wijken.
6. GGDrU draagt zorg voor een actuele tarievenlijst per begrotingsjaar. Deze tarievenlijst wordt bijgesteld als er wijzigingen zijn in de loon-, premie- en

prijswontwikkeling. De tarieven worden twee maal per jaar geactualiseerd, te weten per 1 januari en per 1 juli van een begrotingsjaar.

7. De indexering voor maatwerktaken, taken in opdracht van derden of werk waarvoor de klant direct betaalt, vindt plaats conform de kostenopbouw van het betreffende product. Dat betekent dat de loongerelateerde kosten worden geïndexeerd met de CAO-wijziging en de premie-ontwikkeling van het werkgeversdeel (pensioen- en sociale premies) en de materieel gerelateerde kosten met de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product, zoals deze staan vermeld in de meest recente circulaire van het gemeentefonds. Deze cijfers worden berekend door het Centraal Plan Bureau.

In geval er nog geen CAO bekend is, dan wordt de indexering van het loongerelateerde deel geïndexeerd met de gemiddelde loonstijging van de afgelopen vijf jaar. Zodra daarna een nieuwe CAO bekend is, dan wordt een eventueel verschil tussen het toegepaste gemiddelde indexeringspercentage en het indexeringspercentage conform de nieuwe CAO meegenomen in de eerstvolgende op te stellen begroting.

8. Bij het opstellen van een offerte voor een maatwerkopdracht wordt een kostprijs dekkend tarief (waaronder overhead) in rekening gebracht.
9. De begroting wordt inclusief BTW opgesteld. De gemeenten krijgen na afloop van het begrotingsjaar een opgave van het bedrag aan BTW dat kan worden doorgeschoven naar het BTW-compensatiefonds.
10. De loonkosten worden begroot op de verwachte loonkosten voor het betreffende boekjaar.
11. Er wordt geen rente toegerekend aan het eigen vermogen.
12. De begrote rentelasten zijn gebaseerd op de aanwezige leningenportefeuille.
13. Voor de vaststelling van de inwonerbijdrage voor de gemeenten wordt uitgegaan van het aantal inwoners op de stand per 1 januari 2018. Als bron hiervoor wordt het CBS gehanteerd. Er vindt gedurende het begrotingsjaar geen bijstelling plaats op basis van het werkelijk aantal inwoners per 1 januari 2020.
14. Voor vaststelling van de kindbijdrage voor de gemeenten wordt uitgegaan van het aantal kinderen in de leeftijd 0 tot 18 jaar op de stand per 1 januari 2018. Als bron hiervoor wordt het CBS gehanteerd. Er vindt gedurende het begrotingsjaar geen bijstelling plaats op basis van het werkelijk aantal kinderen per 1 januari 2020.
15. De omvang van de intensivering basistaken en maatwerk in de begroting 2020 is gebaseerd op een inschatting. Voor deze inschatting wordt gebruik gemaakt van de gegevens over 2019, zoals deze in de maand januari 2019 bij GGDrU bekend zijn. De uiteindelijke werkelijke afname van intensiverings- en maatwerktaken voor het boekjaar 2020 kan dus afwijken van de bedragen, zoals nu opgenomen worden in de begroting 2020.

In het laatste kwartaal van 2019 vindt afstemming plaats tussen elke

afzonderlijke gemeente in de regio Utrecht en GGDrU over de concrete invulling van de maatwerkafspraken betreffende het begrotingsjaar 2020. GGDrU werkt binnen haar mogelijkheden mee om de invulling van de maatwerkafspraken te laten aansluiten bij de behoeftestelling van de betreffende gemeente. De invulling (zowel financieel als niet-financieel) wordt vastgelegd in een overeenkomst tussen de betreffende gemeente en GGDrU. Eventuele wijzigingen in de maatwerkafspraken worden in een begrotingswijziging technisch verwerkt.

16. In de begroting 2020 worden alleen bestuurlijk genomen besluiten verwerkt, voor zover deze vóór 1 februari 2019 zijn vastgesteld. Alle bestuurlijke besluiten, die na deze datum zijn vastgesteld, worden middels een begrotingswijziging in de begroting 2020 verwerkt.
17. De begroting en verantwoording worden opgesteld conform de richtlijnen uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en andere financiële wetgeving.

Bekostigingssystematiek

Voor de begroting 2020 worden vooralsnog dezelfde principes voor de bekostigingssystematiek gehanteerd, zoals deze ook voor de begroting 2019 zijn toegepast. Deze principes luiden:

1. voor de instandhouding van de taken die op het basis en basis-plus niveau worden uitgevoerd wordt aan de deelnemende gemeenten een inwonerbijdrage (APG taken) dan wel een kindbijdrage (JGZ taken) doorberekend, uitgezonderd Toezicht Kinderopvang (op tariefbasis) en een deel van de Forensische Geneeskunde (deel op tarief per verrichting);
2. voor de uitvoering van de taken die op het intensiveringniveau worden uitgevoerd alsmede maatwerk taken wordt per afnemende gemeente een prijsafsprake gemaakt, die wordt vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

Bijlage 1: Wettelijke basis taken GGDrU

Wettelijke taken o.b.v. Wpg

De wettelijke taakopdracht van de regionale gezondheidsdienst (GGDrU) is het uitvoeren van de bij of krachtens de Wpg aan de colleges van burgemeester en wethouders opgedragen taken (art. 14 lid 1 Wpg). Het gaat expliciet om een uitvoeringsdienst die slechts collegebevoegdheden kan hebben. De bevoegdheden van de gemeenteraad worden niet ondergebracht in GGDrU. Dat kan ook niet, gelet op het feit dat de gemeenschappelijke regeling moet worden getroffen door de colleges van burgemeester en wethouders (art. 14 lid 1 Wpg). Bij een gemeenschappelijke regeling die uitsluitend getroffen is door colleges van burgemeester en wethouders mogen geen raadsbevoegdheden worden overgedragen, ook niet vrijwillig (art. 30 lid 1 Wgr).

De algemene taak van het college van burgemeester en wethouders is het bevorderen van de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg en de afstemming daarvan met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (art. 2 lid 1 Wpg). De Wpg verplicht B&W de uitvoering van een groot deel van de werkzaamheden onder te brengen bij de GGD.

Dat zijn de volgende werkzaamheden::

- epidemiologisch onderzoek (art. 2 lid 2 onder a Wpg);
- informatieverzameling voor advisering voor de nota gezondheidsbeleid (art. 2 lid 2 onder b Wpg);
- bewaken van gezondheidsaspecten in beslissingen van het bestuur van de regionale GGD, maar ook in besluiten van de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders of de voorstellen die zij aan de raden doen (art. 2 lid 2 onder c Wpg);
- preventieprogramma's en gezondheidsbevordering (art. 2 lid 2 onder d Wpg);
- medisch milieukundige zorg (art. 2 lid 2 onder e Wpg);
- technische hygiënezorg (art. 2 lid 2 onder f Wpg);
- psychosociale hulp bij rampen (art. 2 lid 2 onder g Wpg);
- prenatale voorlichting van aanstaande ouders (art. 2 lid 2 onder h Wpg);
- jeugdgezondheidszorg (art. 5 Wpg);
- ouderengezondheidszorg (art. 5a Wpg);
- infectieziektebestrijding (art. 6 Wpg), waaronder:
 - algemene preventie;
 - bestrijden tuberculose;
 - bestrijden seksueel overdraagbare aandoeningen;
 - bron- en contactopsporing.

De Wpg kent geen verplichting voor het onderbrengen bij de GGD van werkzaamheden rond prenatale voorlichting en het grootste deel van de jeugdgezondheidszorg. Deze werkzaamheden van GGD regio Utrecht hebben wel hun grondslag in de Wpg. Ouderengezondheidszorg, in de Wpg opgenomen na het amendement-Agnes Kant, kan nu de transformaties in het sociale domein vorm krijgen ook op lokaal niveau ingekleurd worden. Zoals de wet beoogd niet per sé als taak door GGD-en maar wel als gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Wettelijke taken op grond van andere wetgeving

In artikel 1.61 Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen is opgenomen dat het college van burgemeester en wethouders de directeur van de GGD als toezichthouder moet aanwijzen ten aanzien van de kwaliteit van kindercentra, de voorzieningen voor gastouderopvang en gastouderbureaus.

Werkzaamheden in opdracht van derden

Daarnaast voert GGDrU ook een aantal taken uit voor derden, die in het verlengde van haar takenpakket liggen. Dit zijn taken in het kader van Publieke Gezondheid Asielzoekers in opdracht van het COA, de TBC-screening en behandeling van gedetineerden in opdracht van de Dienst Justitiële Inrichtingen en ten behoeve van inwoners en bedrijven in de regio, gefinancierd door derden.

Productenkwadrant

Om in één oogopslag inzichtelijk te maken welke werkzaamheden en taken GGDrU uitvoert voor haar gemeenten, en op welke basis zij dat doet, is in de afgelopen jaren een productenkwadrant ontwikkeld.

De eerste dimensie, de verticale as, betreft zijn de werkzaamheden die op basis van *wetgeving (Wpg of anders) verplicht* moet worden belegd bij een GGD of onder de verantwoordelijkheid van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) valt. Deze taken worden voornamelijk gefinancierd uit een gemeentelijke inwonerbijdrage. Daartegenover staan taken die GGDrU uitvoert, maar die niet wettelijk verplicht door GGDrU hoeven te worden uitgevoerd.

Een tweede dimensie, de horizontale as, bestaat uit collectief- niet collectief. Taken, die vanuit het collectief van de gemeenten in de regio Utrecht bij GGDrU zijn belegd en taken die op individuele basis dan wel voor enkele gemeenten door GGDrU worden uitgevoerd.

In opdracht van gemeenten en wettelijk verplicht uit te voeren door GGD en/of onder de verantwoordelijkheid van de DPG

[* Uitgezonderd de gemeente Utrecht en Vianen (0-4 jaar). Hierbij is nog geen rekening gehouden met besluitvorming inzake de toetreding van gemeente Vijfheerenlanden].

Figuur 1: Productenkwadrant GGDrU

In het productenkwadrant zijn overigens alleen de taken opgenomen, die GGDrU in opdracht van gemeenten uitvoert.

Basispakket

GGDrU is een verplichte gemeenschappelijke regeling die verplicht een aantal wettelijke taken voor de 26 gemeenten in het gebied van de veiligheidsregio uitvoert. Dat doet GGDrU namens alle gemeenten, dus als collectief, hoofdzakelijk op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg), maar ook op basis van andere formele wet- en regelgeving, dan wel onder wettelijk aangewezen verantwoordelijkheid van de Directeur Publieke Gezondheid. Deze collectieve verplicht wettelijke taakuitvoering wordt de *basis-taakuitvoering* genoemd. Het daarbij horende pakket aan producten noemen wij het *basispakket*.

Basispluspakket

In het kwadrant linksonder staan de taken die alle of vrijwel alle gemeenten bewust gezamenlijk hebben ondergebracht vanwege de benodigde specialisme en kwaliteit alsmede efficiëntie. Deze taakuitvoering wordt de *basisplus-taakuitvoering* genoemd. Het daarbij horende pakket aan producten noemen wij het *basispluspakket*. Binnen dit pakket

bevinden zich ook producten die de 26 gemeenten als collectief op verzoek van het Rijk laten uitvoeren.

Intensiveringspakket

Sommige gemeenten willen iets meer afnemen dan in het basispakket zit. Dat kan: onder de wettelijke normen uitvoeren is niet toegestaan maar boven de wet presteren wel.

Het kan ook voorkomen dat een groep van gemeenten dit werk samen willen laten doen; ook in dat geval voert GGDrU dat uit per individuele gemeente. De gemeenschappelijke regeling voorziet namelijk alleen in de mogelijkheid van individuele dienstverlening, waartoe de gemeente en GGDrU een overeenkomst afsluiten.

Deze individuele intensivering van werk dat in het collectief wettelijk verplichte basispakket zit wordt *geïntensiveerde taakuitvoering* genoemd. Het daarbij horende pakket aan producten noemen wij het *intensiveringspakket*.

Maatwerkpakket

Ten slotte is het voor gemeenten ook mogelijk om op individuele basis GGDrU taken te laten uitvoeren, zonder dat zij daartoe wettelijk verplicht zijn dit bij GGDrU onder te brengen. Ook hier gaat de individuele gemeente op basis van de gemeenschappelijke regeling een overeenkomst aan met GGDrU. Hiervoor gelden dezelfde regels voor het eventueel als groep van gemeenten doen van een taakverzoek. De afspraken hierover worden sterk bepaald door de wensen van de betreffende gemeente. GGDrU zal wel bij elke overeenkomst nagaan of GGDrU-taakuitvoering aan regels en richtlijnen gebonden is. Ook zal GGDrU vooraf vaststellen of de taakuitvoering past binnen het karakter van GGDrU en op solide wijze kan worden ondersteund. Hier geldt derhalve een zekere mate van vrijheid in gebondenheid. Deze individuele relatief vrije taakuitvoering wordt *maatwerktaakuitvoering* genoemd. Het daarbij horende pakket aan producten noemen wij het *maatwerkpakket*.

Basistaken voor de gemeente Utrecht

Binnen het arrangement dat ten grondslag ligt aan de totstandkoming van GGDrU is voor de gemeente Utrecht met instemming van alle gemeenten een aantal specifieke afspraken gemaakt. Het betreft de deelproducten 'gezondheidsbevordering' en 'epidemiologie'. Deze houden in dat het basispakket voor de gemeente Utrecht voor een relatief klein deel op een iets andere wijze wordt uitgevoerd. Vanzelfsprekend zijn er bij het arrangement sluitende afspraken gemaakt over de financiering, en wel zodanig dat binnen het collectief van 26 geen voor- en nadeelsituaties aan de orde zijn.

Motivering niet-toepasselijkheid Verordening tot raadgevend referendum (artikel 3 Verordening tot raadgevend referendum gemeente Utrecht)

(Bijlage bij raadsbesluit Zienswijze op kaderbrief 2020 GGD regio Utrecht (GGDrU))

Op dit raadsbesluit is de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht niet van toepassing omdat het een raadsbesluit betreft over stukken van een gemeenschappelijke regeling (artikel 3 lid 2 onder i Verordening tot raadgevend referendum gemeente Utrecht).